ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU,
KPT. NÁLEPKU 878, POHORELÁ

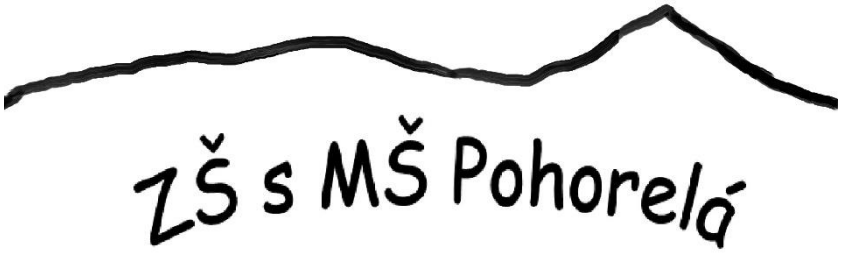

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Školský rok 2026 / 2027

Základná škola s materskou školou, Kpt. Nálepku 878, Pohorelá

„Každé dieťa je hviezdou, stačí mu dať priestor žiariť.“

Názov vzdelávacieho programu:

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia – variant A		**Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia – variant B**	
Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním ŠkVP:	primárne vzdelanie	**Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním ŠkVP:**	primárne vzdelanie
Dĺžka štúdia:	deväť rokov	**Dĺžka štúdia:**	desať rokov
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk	**Vyučovací jazyk:**	slovenský jazyk
Študijná forma:	denná	**Študijná forma:**	denná
Druh školy:	štátna	**Druh školy:**	štátna

Predkladateľ:

Názov školy: **Základná škola s materskou školou, Kpt. Nálepku 878, Pohorelá**

Adresa: Kpt. Nálepku 878/159, Pohorelá 976 69

IČO: 37828363, Edu Id: 100009758

Riaditeľ školy: Mgr. Jozef Šajša

Organizačná zložka: **Základná škola,** EduId: 100021762

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Erika Bialiková, Mgr. Terézia Šajšová

Kontakty:

Telefón/fax: 048/6196130,

E-mail: skola@skolapohorela.sk

Zriaďovateľ:

Názov: **Obec Pohorelá**

Adresa: Školská 349/6, Pohorelá 976 69

Kontakty telefón: 048 / 6196 102

Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie na školský rok 2026/2027 bol prerokovaný Pedagogickou radou ZŠ s MŠ Pohorelá dňa ..... a Radou školy pri ZŠ s MŠ Pohorelá dňa .....

Platnosť dokumentu od 01. 09. 2026 Mgr. Jozef Šajša, riaditeľ školy

Obsah

I. Charakteristika školy, podmienky výchovy a vzdelávania

1. Charakteristika školy
2. Škola ako životný priestor
3. Dlhodobé projekty školy
4. Charakteristika pedagogického zboru
5. Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania
6. Požiadavky na profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov
7. Charakteristika žiakov
8. Organizácia prijímacieho konania žiakov do prvého ročníka
9. Organizácia prijímacieho konania do triedy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením
10. Spôsob a podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania. Vydávanie dokladov o získanom vzdelaní
11. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi
12. Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie školy
13. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

II. Strategické smerovanie školy

1. Vízia školy
2. Poslanie - Misia
3. Hodnoty, ktorým veríme
4. Strategické ciele školy
5. Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania

III. Charakteristika školského vzdelávacieho programu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie

1. Ciele výchovy a vzdelávania
2. Stupeň vzdelania
3. Profil absolventa
4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy
5. Vzdelávacie štandardy

6. Rámcový učebný plán
7. Organizačné formy a metódy vyučovania
8. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
9. Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie
10. Systém podpory žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

IV. Charakteristika školského vzdelávacieho programu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie

1. Ciele výchovy a vzdelávania
2. Stupeň vzdelania
3. Profil absolventa
4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy
5. Vzdelávacie štandardy
6. Rámcový učebný plán
7. Organizačné formy a metódy vyučovania
8. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
9. Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie
10. Systém podpory žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

V. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov
2. Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov
3. Hodnotenie školy – autoevalvácia

VI. Učebné osnovy

Príloha 1: OBSAH VZDELÁVANIA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA -UČEBNÉ OSNOVY

Príloha 2: OBSAH VZDELÁVANIA DISPONIBILNÝCH HODÍN PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA - UČEBNÉ OSNOVY

Príloha 3: OBSAH VZDELÁVANIA PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA -UČEBNÉ OSNOVY

Príloha 4: OBSAH VZDELÁVANIA DISPONIBILNÝCH HODÍN PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA - UČEBNÉ OSNOVY

I. Charakteristika školy, podmienky výchovy a vzdelávania

1. Charakteristika školy

Základná škola s materskou školou v Pohorelej predstavuje významný vzdelávací inštitút obce. Kombinuje výhody materskej a základnej školy „pod jednou strechou“, čím zabezpečuje plynulý prechod detí z predprimárneho do primárneho vzdelávania.
Škola ponúka deťom a žiakom komplexný rozvoj od najútlejšieho veku až po ukončenie základného vzdelávania.
Snaží sa vytvoriť bezbariérové a podporujúce prostredie pre všetkých žiakov, vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
Disponujeme modernými učebňami biológie, fyziky, chémie, informatiky, pracovného vyučovania, technickej výchovy, regionálnou učebňou, bezpodnetnou miestnosťou, knižnicou, cvičnou kuchynkou, interiérovým a exteriérovým športoviskom, outdoorovou učebňou k tomu prislúchajúcimi pomôckami a vybavením, čo umožňuje ponúknuť našim žiakov atraktívnu edukáciu.
Okrem teoretických vedomostí kladieme dôraz na rozvoj praktických zručností a tvorivosti žiakov.
Ponúkame širokú škálu aktivít, ktoré rozvíjajú talenty a záujmy našich žiakov.
O úspechoch žiakov a aktivitách v našej škole pravidelne informujeme prostredníctvom školského časopisu „Školáčik“, na webovej stránke školy https://skolapohorela.sk/ a Instagrame @zsms.pohorela .

2. Škola ako životný priestor

Aby sa naši zamestnanci, žiaci, rodičia a priatelia školy cítili čo najpríjemnejšie, veľký dôraz kladieme na estetické prostredie interiéru a exteriéru školy. Rovnako dbáme na budovanie priateľskej atmosféry so všetkými členmi našej komunity.

3. Dlhodobé projekty školy

Vlastné dlhodobé projekty školy

Názov projektu	Charakteristika / obsah	Prínos pre žiakov a školu
Škola životných zručností	Nácvik sociálnych životných zručností, sebaobsluhy, hospodárenia, varenia, dopravy, digitálnej gramotnosti.	Väčšia samostatnosť, príprava na praktický život.
Umenie bez bariér	Umelecké projekty: hudba, divadlo, výtvarné dielne, výstavy a vystúpenia.	Rozvoj kreativity, sebaprezentácia, posilnenie sebavedomia.
Šport pre všetkých	Pohybové aktivity: športové dni, turistika.	Podpora zdravia, motoriky a tímovej spolupráce.
Škola a komunita – spolu rastieme	Spoločné podujatia s rodinami a komunitou: burzy, dni otvorených dverí, podujatia spojené so sezónami a sviatkami v roku.	Prepojenie školy s komunitou, posilnenie inklúzie.
Digitálna škola pre každého	Využívanie digitálnych technológií a špeciálnych pomôcok vo vyučovaní.	Rozvoj digitálnych zručností, príprava na moderný život.
Chránená dielňa v škole	Praktické dielne: manuálne práce, výroba ozdôb...	Rozvoj pracovných návykov, príprava na zamestnanie.
Program rovesníckej inklúzie	Spoločné akcie, tvorivé dielne, športové podujatia.	Odstraňovanie bariér, budovanie rešpektu a priateľstiev.

Externé dlhodobé projekty

Názov projektu	Charakteristika / obsah	Prínos pre žiakov a školu	Odkaz
Indícia – inovácie vo vzdelávaní	Programy Indícia: *Informatika s Emilom*, *Hejného metóda matematiky*, *Comenia Script® písmo, Expedícia*.	Rozvoj digitálneho a matematického myslenia, podpora čitateľských zručností.	indicia.sk
Bez terapie	Program zameraný na regulačné stratégie v senzorickej integrácii.	Autoregulácia reakcií na podnety senzorickej sústavy- hypersenzitivita, hyposenzitivita.	bezterapie.sk

5 peňazí – Permoníci	Interaktívny príbeh *Ako permoníci objavili peniaze*; hry a tvorivé aktivity.	Rozvoj finančnej gramotnosti, praktických zručností.	5penazi.sk
Zippyho kamaráti	Preventívny program pre deti zameraný na sociálne a emocionálne zručnosti; 6 modulov počas 24 týždňov.	Rozvoj emocionálnych a sociálnych zručností, empatie, inklúzie; vhodné pre deti so špeciálnymi potrebami.	dusevnezdravie.sk,
Mirabilis	Zážitkové, korekčný programy Mirabilis pre žiakov a učiteľov.	Zážitkové a korekčné aktivity pre žiakov a učiteľov.	výchovná poradkyňa
Emocionálny kompas	Program pre učiteľov o tom, ako u detí zlepšiť duševné zdravie, vzťahy v škole a schopnosť sústrediť sa.	Program pomáha žiakom pracovať s emóciami a tvoriť láskavé vzťahy.	emocionalnykompas.sk
Aktívna škola	**komplexný prístup k pohybovým aktivitám** na školách, ktoré realizuje škola pred, počas alebo po skončení vyučovania.	Cieľom je zvýšiť kvantitu a kvalitu pohybových aktivít žiakov a žiačok na základných a stredných školách.	aktivnaskola.sk

4. Charakteristika pedagogického zboru

V školskom roku 2026/2027 pôsobí v škole 27 pedagogických a odborných zamestnancov. Pedagogickí a odborní zamestnanci školy spĺňajú kvalifikačné predpoklady stanovené platnou legislatívou a svojou odbornou činnosťou prispievajú k rozvoju osobnosti žiakov v kognitívnej, emocionálnej a sociálnej oblasti.

Pedagogický zbor vytvára odborné a podnetné prostredie podporujúce učenie sa, spoluprácu a rozvoj praktických zručností žiakov. Učiteľ v našej škole vystupuje nielen ako sprostredkovateľ vedomostí, ale aj ako sprievodca učením, motivátor a tvorca prostredia, ktoré podporuje aktívne učenie sa, sociálnu interakciu a osobnostný rozvoj žiakov.

Vzájomná spolupráca pedagogických a odborných zamestnancov umožňuje komplexný prístup k podpore každého žiaka. Pedagogický zbor sa vo svojej činnosti riadi princípmi výchovy a vzdelávania podľa § 3 zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon), najmä princípom rovnosti príležitostí, rešpektovania individuálnych potrieb žiakov a podpory inkluzívneho vzdelávania.

V prípade žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa tento prístup prejavuje najmä dôrazom na individuálny prístup, názornosť, praktické učenie, opakovanie učiva, využívanie formatívneho hodnotenia a podporu rozvoja sociálnych a komunikačných zručností.

Od školského roku 2020/2021 sa škola systematicky orientuje na budovanie inkluzívneho vzdelávacieho prostredia a postupne rozvíja systém podporných opatrení. Cieľom je poskytovať podporu každému žiakovi, jeho zákonnému zástupcovi aj zamestnancom školy podľa ich individuálnych potrieb a vytvárať bezpečné a rešpektujúce prostredie pre všetkých členov školskej komunity.

Podporu žiakom, učiteľom a rodičom zabezpečuje školský podporný tím, ktorý sa podieľa na vytváraní inkluzívneho a podporného prostredia v škole. V školskom roku 2026/2027 ho tvoria:

- vedenie školy
- školský psychológ
- sociálny pedagóg
- výchovný poradca
- kariérový poradca
- pedagogickí zamestnanci
- pedagogickí asistenti
- vychovávatelia školského klubu
- pomocní vychovávatelia
- nepedagogickí zamestnanci školy

Spolupráca členov školského podporného tímu umožňuje pružne reagovať na individuálne potreby žiakov a podporuje vytváranie pozitívnej klímy školy.

5. Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Realizácia školského vzdelávacieho programu je podmienená zabezpečením potrebných personálnych podmienok v súlade s platnou legislatívou, najmä zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a zákonom č. 245/2008 Z. z. (školský zákon).

Vedúci pedagogickí zamestnanci

Vedúci pedagogickí zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady a podmienky výkonu riadiacej činnosti vrátane absolvovania funkčného vzdelávania. Zabezpečujú riadenie školy, vytvárajú

podmienky pre odborný a profesijný rozvoj zamestnancov a podporujú pozitívnu klímu školy. Zároveň koordinujú spoluprácu medzi školou, rodičmi a ďalšími partnermi školy.

Pedagogickí zamestnanci

Pedagogickí zamestnanci spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Vo výchovno-vzdelávacom procese uplatňujú diferencovaný a inkluzívny prístup, rešpektujú individuálne potreby žiakov a spolupracujú s odbornými zamestnancami pri zabezpečovaní podporných opatrení. Svojou pedagogickou činnosťou podporujú rozvoj kľúčových kompetencií žiakov, ich sociálnych zručností a schopnosti sebahodnotenia.

Pedagogickí asistenti

Pedagogickí asistenti poskytujú podporu žiakom najmä pri prekonávaní bariér v učení, komunikácii a adaptácii na školské prostredie. Spolupracujú s učiteľmi a odbornými zamestnancami pri realizácii individuálneho prístupu k žiakom čím prispievajú k vytváraniu inkluzívneho prostredia triedy.

Odborní zamestnanci

Odborní zamestnanci školy poskytujú odbornú podporu žiakom, zákonným zástupcom aj pedagogickým zamestnancom. Podieľajú sa na diagnostike potrieb žiakov, realizácii podporných opatrení a spolupracujú pri tvorbe individuálnych vzdelávacích programov.

Školský psychológ

Na pôde školy pôsobí školský psychológ, ktorý ako odborný zamestnanec poskytuje psychologickú podporu žiakom, zákonným zástupcom a zamestnancom školy v súlade s platnými právnymi predpismi, výkonovými a obsahovými štandardmi odborných činností a systémom podporných opatrení školy.

Činnosť školského psychológa zahŕňa najmä tieto oblasti:

1. **Prevencia a podpora sociálnej klímy**

   Realizuje preventívne aktivity zamerané na vytváranie bezpečného a podporného prostredia, rozvoj vzťahov v triednych kolektívoch a predchádzanie rizikovému správaniu. Na účely monitorovania sociálnej klímy využíva primerané metódy a nástroje, najmä anonymné ankety, dotazníky, prieskumy a sociometriu, v súlade s príslušnými odbornými štandardmi a pravidlami ochrany osobných údajov.
2. **Podpora výchovno-vzdelávacieho procesu**

Spolupracuje s pedagogickými a odbornými zamestnancami pri identifikovaní potrieb žiakov a nastavovaní primeranej podpory. Realizuje pozorovanie žiakov v prirodzenom školskom prostredí a poskytuje odborné konzultácie a metodickú podporu pri riešení výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov, práci s triednym kolektívom, vedení triednických hodín a realizácii preventívnych aktivít.

3. **Tímová spolupráca v škole**

   Spolupracuje s členmi školského podporného tímu, pedagogickými asistentmi, vedením školy, triednymi učiteľmi, vychovávateľmi školského klubu detí a ostatnými pedagogickými, odbornými a podľa potreby aj nepedagogickými zamestnancami školy pri zabezpečovaní podpory žiakov a riešení ich výchovno-vzdelávacích potrieb.

4. **Multidisciplinárna a externá spolupráca**

   Podľa charakteru potrieb žiaka spolupracuje so zariadeniami poradenstva a prevencie, zdravotníckymi zariadeniami, orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a ďalšími príslušnými inštitúciami v rozsahu a spôsobom ustanoveným platnými právnymi predpismi.

5. **Osveta, konzultácie a psychologické poradenstvo**

   Poskytuje žiakom, zákonným zástupcom a zamestnancom školy odborné konzultácie, osvetu a psychologické poradenstvo súvisiace s výchovou, vzdelávaním, osobnostným a sociálnym vývinom žiakov. Podľa charakteru odbornej činnosti môže byť podpora realizovaná individuálne, skupinovo alebo v rámci triedneho kolektívu.

6. **Krízová intervencia a bezodkladná podpora**

   Poskytuje úvodnú poradenskú konzultáciu žiakovi, ktorý školského psychológa sám vyhľadá, a v prípade potreby zabezpečuje bezodkladnú podporu a krízovú intervenciu pri psychicky mimoriadne náročnej alebo ohrozujúcej situácii.

   Pri dôvodnom podozrení na ohrozenie života alebo zdravia dieťaťa, týranie, zneužívanie alebo zanedbávanie postupuje v súlade s platnými právnymi predpismi a príslušnými odbornými postupmi.

<u>Sociálny pedagóg</u>

Na pôde školy pôsobí sociálny pedagóg, ktorý ako odborný zamestnanec poskytuje sociálno-pedagogickú podporu žiakom, zákonným zástupcom a zamestnancom školy v súlade s platnými právnymi predpismi, výkonovými a obsahovými štandardmi odborných činností a systémom podporných opatrení školy.

Činnosť sociálneho pedagóga zahŕňa najmä tieto oblasti:

1. **Prevencia a podpora bezpečného školského prostredia**

   Realizuje preventívne činnosti zamerané na predchádzanie rizikovému správaniu, šikanovaniu, kyberšikanovaniu, agresii, násiliu, závislostiam a ďalším javom, ktoré môžu negatívne ovplyvňovať vývin žiakov a sociálnu klímu školy. Podporuje bezpečné, rešpektujúce a inkluzívne školské prostredie, pozitívne vzťahy v triednych kolektívoch, prosociálne správanie a sociálne kompetencie žiakov.

2. **Sociálno-pedagogická diagnostika a monitoring**

   Sleduje sociálne prostredie a vzťahy žiakov, triednu klímu, školskú dochádzku a ďalšie faktory, ktoré môžu ovplyvňovať výchovu a vzdelávanie žiakov. Využíva sociálno-pedagogické pozorovanie a ďalšie primerané postupy na identifikovanie potrieb žiakov a triednych kolektívov a na včasné zachytenie rizikových faktorov.

3. **Poradenstvo, intervencia a podpora žiakov**

   Poskytuje poradenstvo a intervenciu žiakom s rizikovým správaním, problémami v správaní alebo sociálnych vzťahoch a žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Podľa aktuálnych potrieb realizuje individuálne konzultácie, skupinové aktivity, besedy, diskusie, preventívne programy, rovesnícke, projektové a zážitkové aktivity.

4. **Podpora školskej dochádzky a žiakov ohrozených školským neúspechom**

   Monitoruje školskú dochádzku a podieľa sa na včasnom zachytávaní rizikových faktorov súvisiacich so zanedbávaním povinnej školskej dochádzky. V spolupráci s rodinou, pedagogickými a odbornými zamestnancami školy podporuje žiakov ohrozených školským neúspechom a pomáha vytvárať podmienky na ich pravidelnú účasť na vzdelávaní.

5. **Spolupráca s rodinou**

   Poskytuje zákonným zástupcom konzultácie a poradenstvo v sociálno-výchovnej oblasti a podporuje spoluprácu rodiny a školy pri riešení problémov súvisiacich so správaním, dochádzkou, sociálnymi vzťahmi a ďalšími okolnosťami ovplyvňujúcimi výchovu a vzdelávanie žiaka.

6. **Tímová, multidisciplinárna a externá spolupráca**

   Spolupracuje s pedagogickými a odbornými zamestnancami školy a podieľa sa na činnosti školského podporného tímu. Podľa charakteru potrieb žiaka spolupracuje so zariadeniami poradenstva a prevencie, orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Policajným zborom, zriaďovateľom, komunitnými a terénnymi službami a ďalšími príslušnými subjektmi.

7. **Participácia žiakov a rozvoj prosociálneho správania**

Podporuje participáciu žiakov na živote školy, aktivity žiackeho parlamentu, rovesnícke učenie, komunitné a prosociálne aktivity. Vytvára príležitosti na rozvoj zodpovednosti, spolupráce, tolerancie, rešpektu a aktívneho zapájania žiakov do života školy.

Spolupráca školského podporného tímu

Efektívna realizácia školského vzdelávacieho programu sa opiera o spoluprácu členov školského podporného tímu, ktorí si navzájom dopĺňajú svoje kompetencie.

Školský podporný tím

Sprievodca školskou komunikáciou

HLAVNÉ UZLY KOMUNIKAČNÉHO SPRIEVODCU

1. **Školský podporný tím: 1. stupeň, 2. stupeň**
2. **Funkcie a kompetencie členov tímu**
3. **Hierarchia a komunikačné toky**
4. **Kontakty**
5. **Pravidlá nenásilnej komunikácie**

Podporná úroveň 1. stupňa

Podporná úroveň 2. stupňa

TRIEDNI UČITELIA, PREDMETOVÍ UČITELIA, PEDAGOGICKÍ ASISTENTI VYCHOVÁVATEĽKY ŠKD

- Sú v každodennom kontakte so žiakmi, ich potrebami a správaním.
- Informujú rodičov o prospechu, správaní a plnení povinností žiakov.
- Spolupracujú s odbornými a inými pedagogickými zamestnancami školy.
- Riešia bežné oznámenia a žiadosti rodičov (ospravedlnenky, uvoľnenia, stravovanie).
- Realizujú výchovné a vzdelávacie aktivity, záujmové činnosti, doučovanie a reedukácie.
- Zabezpečujú podporu pre žiakov so ŠVVP, vrátane uplatňovania IVP a podpory v triede.
- Vykonávajú orientačnú pedagogickú diagnostiku v oblasti učenia a správania žiakov.
- Realizujú depistáž – včasné zachytávanie rizikových prejavov (napr. poruchy učenia, správania).
- Spolupracujú s odbornými zamestnancami na preventívnych a intervenčných činnostiach.
- Zabezpečujú bezpečné a podnetné prostredie počas vyučovania aj mimo neho.
- Komunikujú s rodičmi prostredníctvom Edupage, osobne, telefonicky alebo na triednych schôdzkach.

SOCIÁLNA PEDAGOGIČKA, KARIEROVÁ PORADKYŇA

Sociálna pedagogička – PaedDr. Henrieta Pocklanová

- Rieši sociálne a rodinné problémy ovplyvňujúce školskú dochádzku.
- Poskytuje poradenskú a intervenčnú pomoc deťom a ich rodinám.
- Spolupracuje s ÚPSVaR, komunitným centrom a ďalšími inštitúciami.
- Zabezpečuje opatrenia na podporu sociálne znevýhodnených žiakov.

Kariérová poradkyňa – PaedDr. Henrieta Pocklanová

- Podporuje žiakov pri rozhodovaní o voľbe strednej školy a povolania.
- Realizuje kariérové poradenstvo individuálne aj skupinovo.
- Zabezpečuje administráciu prihlášok na SŠ a informovanie rodičov.
- Spolupracuje s triednymi učiteľmi a odbornými zamestnancami.

ŠKOLSKÁ PSYCHOLOGIČKA

Školská psychologička – Mgr. Adriana Babeľová

- Podporuje duševné zdravie žiakov a vytvára bezpečné školské prostredie.
- Poskytuje individuálne a skupinové poradenstvo.
- Vykonáva psychologickú diagnostiku a intervenciu.
- Realizuje preventívne aktivity a krízové intervencie.
- Spolupracuje s rodičmi, pedagógmi a externými odborníkmi.
- Citlivo vníma aj potreby zamestnancov školy – ponúka im možnosť konzultácií, poradenstva alebo rozhovoru pri zvládaní záťaže a pracovných výziev. Spolupracuje na podpore pozitívnej atmosféry a psychickej pohody na pracovisku.

VÝCHOVNÁ PORADKYŇA

Výchovná poradkyňa – Mgr. Terézia Šajšová

- Poskytuje poradenskú a informačnú podporu žiakom a ich zákonným zástupcom pri riešení výchovných, vzdelávacích a osobnostných ťažkostí.
- Spolupracuje s triednymi učiteľmi a odbornými zamestnancami pri identifikovaní žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami a pri tvorbe podporných opatrení.
- Venuje sa prevencii školského neprospievania, záškoláctva a problémového správania.
- Podporuje zdravý triedny a školský kolektív, podieľa sa na vytváraní bezpečného a inkluzívneho prostredia.
- Sprostredkúva kontakt s CPP, úradmi a ďalšími inštitúciami pri riešení individuálnych potrieb žiakov a ich rodín.
- Spolupracuje na depistáži a orientačnej pedagogickej diagnostike, zapája sa do tvorby individuálnych plánov podpory.

ZÁSTUPKYŇA PRE ZŠ

Zástupkyňa riaditeľa pre základnú školu – Mgr. Erika Bialiková

- Zabezpečuje každodenné operatívne fungovanie školy.
- Zastupuje riaditeľa počas jeho neprítomnosti.
- Komunikuje s rodičmi a koordinuje pedagogických zamestnancov v oblasti administratívy.
- Koordinuje činnosť školského podporného tímu, zvoláva porady a zabezpečuje prepojenie medzi odbornými zamestnancami a vedením školy.

RIADITEĽ ZŠ

Riaditeľ školy – Mgr. Jozef Šajša

- Zodpovedá za riadenie, organizáciu a strategické smerovanie školy.
- Koordinuje komunikáciu medzi vedením školy, rodičmi a externými partnermi.
- Schvaľuje rozhodnutia týkajúce sa štúdia v zahraničí, komisionálnych skúšok a žiadostí rodičov.
- Rieši najzávažnejšie podnety rodičov a pedagógov **až po vyčerpaní nižších stupňov komunikácie**.
- Vydáva potvrdenia a zabezpečuje konzultačné hodiny pre rodičov.

Hierarchia a komunikačné toky

- **Komunikácia ide zdola nahor:**
  (učiteľ → špecialista → koordinátorka → vedenie),
- **aj zhora nadol:**
  (vedenie → koordinátorka → tím).
- **V prípadoch ohrozenia žiaka je možné obísť štandardný tok a informovať špecialistku alebo vedenie priamo**
- **Rodičov informuje primárne triedny učiteľ alebo špecialista, podľa povahy situácie**

Kontakty:

- Riaditeľ ZŠ: **riaditel@skolapohorela.sk, 0911 110 295**
- Zástupkyňa pre ZŠ: **bialikova@skolapohorela.sk, 0948 139 092**
- Školská psychologička: **babelova@skolapohorela.sk**
- Sociálna pedagogička, kariérová poradkyňa: **pocklanova@skolapohorela.sk, 0918 610 317**
- Výchovná poradkyňa: **sajsova@skolapohorela.sk**
- Vyučujúci, pedagogickí asistenti, vychovávateľky v ŠKD: **https://skolapohorela.sk/skola/zamestnanci/, edupage**
- Školská jedáleň: **jedalen@skolapohorela.sk, 0911 110 296**

Pravidlá nenásilnej komunikácie

1. Rešpektujeme názory a skúsenosti.
2. Najprv pozorne počúvame, potom reagujeme.
3. Neprerušujeme sa. Overujeme si porozumenie („Rozumiem správne, že...?"), aby sme predišli nedorozumeniam.
4. Zameriavame sa na potreby, nie na hodnotenie.
5. Ak je potrebné riešiť problém, hľadáme spoločné riešenia, nie vinníka.
6. Vyjadrujeme sa vecne, konkrétne a s úctou - zdržujeme sa ironických, sarkastických alebo zraňujúcich poznámok.
7. Kritiku formulujeme ako spätnú väzbu, zameranú na konkrétne správanie, nie osobu.
8. Rešpektujeme dôvernosť informácií.
9. Dávame a prijímame spätnú väzbu konštruktívne - spätnú väzbu považujeme za nástroj rastu, nie kritiky.
10. V prípade napätia alebo konfliktu sa obraciame na facilitátora stretnutia alebo vedenie školy
11. Napäté situácie riešime čo najskôr, otvorene a s úmyslom obnoviť dôveru.
12. Podporujeme otvorenú a bezpečnú atmosféru na stretnutiach tímu - nikto nie je spochybňovaný alebo ignorovaný.
13. Každý člen má možnosť vyjadriť sa.
14. Pravidlá komunikácie pravidelne reflektujeme a podľa potreby upravujeme
15. Súčasťou rozvoja tímu je aj pravidelné hodnotenie spolupráce a komunikácie medzi členmi.

6. Požiadavky na profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov

Profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov je dôležitou súčasťou rozvoja kvality výchovy a vzdelávania v škole. Profesijný rozvoj vzdelávanie predstavuje sústavný proces rozvíjania profesijných kompetencií, ktorý umožňuje pedagogickým a odborným zamestnancom reagovať na meniace sa potreby vzdelávania, na nové poznatky pedagogickej vedy a na aktuálne požiadavky praxe.

Škola podporuje profesijný rozvoj svojich zamestnancov a vytvára podmienky na ich zapájanie sa do rôznych foriem vzdelávania. Riadenie profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov je realizované prostredníctvom Plánu profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov, ktorý vypracúva riaditeľ školy v súlade s potrebami školy, záujmami zamestnancov a aktuálnymi prioritami vzdelávacej politiky.

Profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov sa uskutočňuje v súlade so zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a zahŕňa najmä tieto formy vzdelávania:

- **kvalifikačné vzdelávanie** – umožňuje získať kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii pedagogického alebo odborného zamestnanca, prípadne rozšíriť kvalifikáciu o ďalšie aprobačné predmety,
- **funkčné vzdelávanie** – pripravuje vedúcich pedagogických zamestnancov na výkon riadiacich funkcií v školách a školských zariadeniach,
- **špecializačné vzdelávanie** – rozvíja kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností,
- **adaptačné vzdelávanie** – je určené začínajúcim pedagogickým a odborným zamestnancom a podporuje ich adaptáciu na výkon pedagogickej alebo odbornej činnosti,
- **predatestačné vzdelávanie** – pripravuje pedagogických a odborných zamestnancov na získanie vyššieho kariérového stupňa,
- **inovačné vzdelávanie** – umožňuje rozširovať a inovovať profesijné kompetencie a využívať nové poznatky a skúsenosti vo výchovno-vzdelávacom procese,
- **aktualizačné vzdelávanie** – je zamerané na priebežnú aktualizáciu profesijných vedomostí a zručností v súlade s potrebami školy, legislatívnymi zmenami a aktuálnymi požiadavkami praxe.

Škola podporuje také formy profesijného rozvoja, ktoré prispievajú najmä k:

- rozvoju inkluzívneho vzdelávania a podpore žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- využívaniu moderných vyučovacích metód a inovatívnych prístupov vo vyučovaní,
- rozvoju digitálnych kompetencií pedagogických zamestnancov,
- zlepšovaniu spolupráce medzi učiteľmi, odbornými zamestnancami a školským podporným tímom,
- podpore pozitívnej klímy školy a bezpečného školského prostredia.

Profesijný rozvoj vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov prispieva k zvyšovaniu kvality výchovno-vzdelávacieho procesu, k profesijnému rastu zamestnancov školy a k napĺňaniu cieľov školského vzdelávacieho programu.

7. Charakteristika žiakov

V školskom roku 2026/2027 navštevuje našu základnú školu 211 žiakov. Základnú školu s materskou školou navštevujú deti a žiaci z Pohorelej a jej miestnej časti Pohorelská Maša. Sme spádovou školou pre obec Vaľkovňa. Dochádzajú k nám aj žiaci z Novej Maše, Šumiaca a Telgártu.
Uvedomujeme si, že postavenie žiakov v edukačnom procese je dynamické a neustále sa vyvíja. Našich žiakov vnímame ako aktívnych účastníkov vzdelávacieho programu a zároveň sú hlavným cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu.

8. Organizácia prijímacieho konania žiakov do prvého ročníka

Zápis do základnej školy je dôležitým míľnikom v živote dieťaťa a jeho rodičov. V našej škole sa organizuje každoročne, druhú aprílovú stredu a má obojstranne poznávací charakter.

- Rodičia podajú prihlášku a odovzdajú všetky dokumenty potrebné k zápisu.
- Škola overí či dieťa spĺňa potrebné podmienky pre nástup do prvého ročníka.
- Vedenie školy poskytne informácie o vzdelávacom programe a mimoškolských aktivitách.
- Facilitátor zápisu poskytne priestor na diskusiu, v ktorej by mala škola spoznať očakávania rodičov.
- Následne sa deti a rodičia majú možnosť zoznámiť s prostredím školy, pozrieť si učebne a stretnúť sa s učiteľmi.

9. Organizácia prijímacieho konania do triedy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

Prijímacie konanie do tried pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktoré sú súčasťou základnej školy, sa uskutočňuje v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a § 7 ods 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením.
O prijatí žiaka do triedy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením rozhoduje riaditeľ školy na základe:

- písomnej žiadosti zákonného zástupcu,
- odporúčania Centra poradenstva a prevencie,
- predloženia odborných posudkov potvrdzujúcich potrebu vzdelávania žiaka v triede pre žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Prijímacie konanie, má orientačno-diagnostický charakter a jeho cieľom je zhodnotiť špecifické potreby žiaka a vytvoriť mu vhodné podmienky na vzdelávanie v prostredí školy.
Žiak sa vo vyučovaní riadi učebnými osnovami variantu, ktorý mu bol odporučený príslušným zariadením poradenstva a prevencie. Tento variant zohľadňuje jeho vzdelávacie možnosti, schopnosti a potreby.

10. Spôsob a podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania, vydávanie dokladov o získanom vzdelaní

Výchova a vzdelávanie v škole sa uskutočňuje podľa školského vzdelávacieho programu vypracovaného v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie a s platnou legislatívou, najmä zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie žiak získa primárne vzdelanie.
Podmienkou úspešného ukončenia výchovy a vzdelávania je splnenie požiadaviek vyplývajúcich zo školského vzdelávacieho programu, dosiahnutie požadovaných vzdelávacích výsledkov a hodnotenie prospechu a správania v súlade s platnými právnymi predpismi a vnútornými predpismi školy.
Žiakovi, ktorý úspešne absolvoval príslušný ročník, vydá škola vysvedčenie. Po úspešnom ukončení príslušného stupňa vzdelania škola vydáva doklad o získanom stupni vzdelania v súlade s platnou legislatívou.

Žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sa vzdelávajú podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa priebeh a spôsob ich vzdelávania zaznamenáva v pedagogickej dokumentácii a uvádza sa v doložke vysvedčenia v súlade s príslušnými právnymi predpismi.
Škola vedie pedagogickú dokumentáciu a vydáva doklady o vzdelaní podľa platných právnych predpisov.

11. Spolupráca s rodičmi a s inými subjektmi

Postavenie rodiča v školskom vzdelávacom systéme je nezastupiteľné a neustále sa mení. Z pasívnych pozorovateľov sa stávajú aktívnymi partnermi školy pri výchove a vzdelávaní detí. Ich úloha je kľúčová pre úspech každého žiaka.
Sú prvými a najdôležitejšími vychovávateľmi svojich detí. Sú rovnocennými partnermi školy pri výchove a vzdelávaní. Spolupracujú s učiteľmi, vychovávateľmi a ďalšími odborníkmi na zabezpečenie najlepších možností pre svoje dieťa. Majú právo a povinnosť byť informovaní o pokrokoch i ťažkostiach svojho dieťaťa v škole prostredníctvom:

- celoškolských a triednych rodičovských združení,
- individuálnych konzultáciách s triednym učiteľom odbornými zamestnancami, výchovným poradcom alebo vyučujúcim učiteľom daného predmetu,
- v rámci dňa otvorených dverí našej školy.

Rodičia aktívne spolupracujú so školou pri riešení problémov, organizovaní rôznych podujatí a aktivít. Zastupujú záujmy svojho dieťaťa v škole a môžu sa podieľať na rozhodovaní o dôležitých otázkach týkajúcich sa výchovy a vzdelávania a to prostredníctvom zaregistrovaného občianskeho združenia: **Rodičovské združenie pri Základnej škole v Pohorelej**.
Škola úzko spolupracuje so svojím zriaďovateľom a Radou školy.
Rada školy je iniciatívny a poradný samosprávny orgán vyjadrujúci a presadzujúci verejné záujmy a záujmy žiakov, rodičov, pedagogických zamestnancov a ďalších zamestnancov školy v oblasti výchovy a vzdelávania. Plní kontrolnú funkciu voči riaditeľovi školy. Rada školy má 11 členov. Zastúpenie v nej majú 4 rodičia, 2 pedagogickí zamestnanci, 1 nepedagogický zamestnanec, 1 zástupca žiakov a 3 delegovaní zástupcovia zriaďovateľa.
Rovnako si vážime veľmi dobrú spoluprácu s NAPANT-om, s Policajným zborom v Pohorelej, so Zväzom protifašistických bojovníkov a Klubom dôchodcov. V oblasti environmentálnej a kultúrno-poznávacej spolupracujeme s organizáciou Strom života, OZ TATRY, Lesmi SR, štátny podnik. Výchovu k tolerancii a pomoci rozvíjame v spolupráci s OZ Človek v ohrození.

Za pomoc a spoluprácu ďakujeme aj iným nemenovaným firmám, organizáciám a priateľom školy, ktorým Základná škola s materskou školou, Kpt. Nálepku 878, Pohorelá, nie je ľahostajná.

12. Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie školy

Objekt školy sa skladá zo šiestich samostatných budov prepojených kolonádovou chodbou, ktorej súčasťou sú edukačné bannery „Stena pouč ma!“, rôznorodo zamerané na aktuálne témy.
Interiér budov je vybavený modernými učebňami biológie, fyziky, chémie, informatiky, pracovného vyučovania, technickej výchovy, regionálnou učebňou, bezpodnetnou miestnosťou, knižnicou, cvičnou kuchynkou, telocvičňou, k tomu prislúchajúcimi pomôckami a vybavením, čo umožňuje ponúknuť našim žiakov atraktívnu edukáciu. Ako odborné učebne, tak i všetky učebne bežného vyučovania sú vybavené interaktívnymi tabuľami.

Súčasťou areálu školy je lesopark, v ktorom môžeme nájsť zmyslový chodník, doskočiskovú dráhu, detské ihrisko, workoutové ihrisko. Náučné interaktívne tabule s environmentálnou tematikou, „hmyzí hotel“. Areálom nás prevedie náučný chodník „ Svet okolo Pohorelej so siedmimi stanovišťami, zameranými na:

- Našu obec
- Región Horehronie
- Geológiu
- Vodný ekosystém, ktorého súčasťou je jazierko.
- Odpad
- Lúčny ekosystém
- Lesný ekosystém

Aktívne využívame možnosť učenia sa v prírode, k čomu využívame outdoorovú učebňu a mnoho zákutí školského areálu, určených na posedenie, upierajúc oči k pohoriu Nízkych Tatier či na južnej strane, k Slovenskému Rudohoriu.

Priestorové vybavenie školy vytvára podmienky na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu, odborných činností, riadenia školy aj zabezpečenia podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Škola disponuje priestormi, ktoré umožňujú organizáciu vyučovania, odbornú prácu pedagogických a odborných zamestnancov, poskytovanie poradenských služieb, mimoškolské aktivity žiakov a zabezpečenie hygienických a prevádzkových potrieb školy.

Priestorové vybavenie:

a) pre manažment školy

- ✓ kancelária riaditeľa a zástupcov riaditeľa školy,
- ✓ kancelária pre ekonomický úsek,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- ✓ zborovňa,
- ✓ kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby a pomoc pedagógom

- ✓ kancelárie pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom/žiakom,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

- ✓ kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov,

e) hygienické priestory

- ✓ sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov,
- ✓ šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- ✓ pre učebné pomôcky,
- ✓ didaktickú techniku,
- ✓ skladové priestory,
- ✓ archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- ✓ knižnica/priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením a pripojením na Internet,

h) učebné priestory (interné/externé)

- ✓ učebne (s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania),
- ✓ odborné učebne,
- ✓ špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania vybavené vhodným náradím, prístrojmi a pomôckami,
- ✓ telocvičňa,
- ✓ školské ihrisko,
- ✓ regionálna učebňa
- ✓ bezpodnetná miestnosť

i) spoločné priestory

- ✓ školská budova,

- ✓ školská jedáleň alebo výdajná školská jedáleň,
- ✓ školský dvor,
- ✓ priestory pre školský klub detí,
- ✓ priestor pre riešenie zdravotných problémov.

13. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Školenia a kontrolu dodržiavania BOZP a PO našej škole zabezpečuje externá firma Pyroboss Banská Bystrica. Na začiatku školského roka sú žiaci poučení o bezpečnosti pri práci v triedach, laboratóriách, odborných učebniach a telocvični. Samostatné poučenie o bezpečnosti a ochrane zdravia predchádza všetkým školským výletom, exkurziám a iným školským podujatiam. Každoročne oboznamujeme žiakov so školským poriadkom.
Všetci zamestnanci školy pravidelne absolvujú školenie o bezpečnosti a ochrane pri práci a požiarnej ochrane. V škole sa uskutočňujú všetky potrebné revízie a kontroly podľa vopred vypracovaného harmonogramu. Oboznámenie zamestnancov s pracovným poriadkom je súčasťou každoročnej rutiny.
Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje škola podľa platnej legislatívy. Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode, plaveckých a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri vzdelávaní podľa platných noriem:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

II. Strategické smerovanie školy

1. Vízia školy:

Naša škola je miesto, kde učitelia inšpirujú, rodičia podporujú a žiaci rastú v priateľskom a inovatívnom prostredí.

2. Poslanie - Misia

Našu školu tvoria tri rovnocenné piliere : učiteľ – žiak – rodič.

Chceme prostredníctvom inšpiratívnych učiteľov, podporujúceho rodinného prostredia a inovatívnych metód vzdelávania, rozvíjať v žiakoch lásku k poznaniu, zvedavosť, empatiu a schopnosť spolupracovať.
Naším poslaním je:
Rozvoj celého človeka, nielen intelektu, ale aj emocionálnej inteligencie, sociálnych zručností a fyzických schopností.
Ponúkať vedomosti a zručnosti potrebné na úspešné zvládnutie výziev moderného sveta.
Inšpirovať žiakov k celoživotnému vzdelávaniu sa.
Rešpektovať rozdielne potreby a talent každého žiaka.
Formovať charakter, hodnoty, zodpovednosť a občianstvo.
Rozvíjať komunikačné zručnosti, spoluprácu a empatiu.
Podporovať sebadôveru, samostatnosť a kreativitu.
Edukovať pomocou inovatívnych prvkov:

- Projektového vyučovania: Žiaci sa aktívne zapájajú do riešenia reálnych problémov.
- Digitálnych technológií: Integrovanie moderných nástrojov do výučby.
- Metodickej rozmanitosti: Kombinácia tradičných a inovatívnych metód.
- Individuálneho prístupu: Prispôsobenie výučby potrebám každého žiaka.

3. Hodnoty, ktorým veríme

- Chceme vychovávať samostatné, tvorivé a kriticky mysliace osobnosti, pripravené na zmeny 21. storočia.
- Vytvárame bezpečné a priateľské prostredie, v ktorom sa každý cíti prijatý a ocenený.

- Sme otvorení novým myšlienkam a technológiám, neustále hľadáme spôsoby, ako zlepšovať kvalitu vzdelávania.
- Kladieme dôraz na vysokú kvalitu vzdelávania a osobného rastu všetkých členov školskej komunity.

Hodnoty zamerané na pilier - učiteľ:

- Inovácia: Neustále sa vzdelávame a hľadáme nové spôsoby, ako učenie učiniť zaujímavým a efektívnym.
- Inšpirácia: Snažíme sa byť pre žiakov inšpiratívnymi vzormi a motivovať ich k celoživotnému učeniu sa.
- Spolupráca: Spolupracujeme s kolegami, rodičmi a ďalšími partnermi školy.
- Profesionalita: Neustále pracujeme na svojom odbornom raste a zdokonaľujeme svoje pedagogické zručnosti.
- Empatia: Chápeme potreby a individuálne rozdiely každého žiaka a prispôsobujeme výučbu ich potrebám.

Hodnoty zamerané na pilier - žiak:

- Zvedavosť: Podporujeme a rozvíjame prirodzenú zvedavosť žiakov, ktorá ich motivuje k novému poznaniu.
- Tvorivosť: Vytvárame priestor pre originálne myšlienky a podporujeme žiakov v ich sebarealizácii.
- Spolupráca: Učíme žiakov spolupracovať, rešpektovať rôznorodosť a budovať zdravé medziľudské vzťahy.
- Rast: Veríme v neustály rast a rozvoj každého žiaka, podporujeme ich individuálne schopnosti a talenty.
- Zodpovednosť: Pestujeme v žiakoch pocit zodpovednosti za svoje konanie, učenie a životné prostredie.

Hodnoty zamerané na pilier rodič:

- Partnerstvo: Spolupracujeme s rodičmi ako rovnocennými partnermi v procese vzdelávania ich detí.
- Podpora: Podporujeme rodičov v ich úsilí o výchovu detí a poskytujeme im potrebné informácie a rady.
- Dôvera: Budujeme vzájomnú dôveru a otvorenú komunikáciu.

- Zapojenie: Zapájame rodičov do života školy a vytvárame príležitosti na ich aktívnu spoluprácu.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU, KPT. NÁLEPKU 878, POHORELÁ

VIZUÁLNY SPRIEVODCA VÍZIOU NAŠEJ ŠKOLY, JEJ POSLANÍM A HODNOTAMI, KTORÉ VEDÚ K PRIPRAVENÝM ABSOLVENTOM PRE ŽIVOT V 21. STOROČÍ.

VÍZIA NAŠEJ ŠKOLY

NAŠA ŠKOLA JE MIESTO, KDE UČITELIA INŠPIRUJÚ, RODIČIA PODPORUJÚ A ŽIACI RASTÚ V PRIATEĽSKOM A INOVATÍVNOM PROSTREDÍ.

POSLANIE - MISIA NAŠEJ ŠKOLY

CHCEME PROSTREDNÍCTVOM INŠPIRATÍVNYCH UČITEĽOV, PODPORUJÚCEHO RODINNÉHO PROSTREDIA A INOVATÍVNYCH METÓD VZDELÁVANIA ROZVÍJAŤ V ŽIAKOCH LÁSKU K POZNANIU, ZVEDAVOSŤ, EMPATIU A SCHOPNOSŤ SPOLUPRACOVAŤ.

NAŠU ŠKOLU TVORIA TRI ROVNOCENNÉ PILIERE :

UČITEĽ – ŽIAK - RODIČ

Hodnoty - pilier učiteľ

- Inovácia: Neustále sa vzdelávame a hľadáme nové spôsoby, ako učenie učiniť zaujímavým a efektívnym.
- Inšpirácia: Snažíme sa byť pre žiakov inšpiratívnymi vzormi a motivovať ich k celoživotnému učeniu sa.
- Spolupráca: Spolupracujeme s kolegami, rodičmi a ďalšími partnermi školy.
- Profesionalita: Neustále pracujeme na svojom odbornom raste a zdokonaľujeme svoje pedagogické zručnosti.
- Empatia: Chápeme potreby a individuálne rozdiely každého žiaka a prispôsobujeme výučbu ich potrebám.

Hodnoty - pilier žiak

- Zvedavosť: Podporujeme a rozvíjame prirodzenú zvedavosť žiakov, ktorá ich motivuje k novému poznaniu.
- Tvorivosť: Vytvárame priestor pre originálne myšlienky a podporujeme žiakov v ich sebarealizácii.
- Spolupráca: Učíme žiakov spolupracovať, rešpektovať rôznorodosť a budovať zdravé medziľudské vzťahy.
- Rast: Veríme v neustály rast a rozvoj každého žiaka, podporujeme ich individuálne schopnosti a talenty.
- Zodpovednosť: Pestujeme v žiakoch pocit zodpovednosti za svoje konanie, učenie a životné prostredie.

Hodnoty - pilier rodič

- Partnerstvo: Spolupracujeme s rodičmi ako rovnocennými partnermi v procese vzdelávania ich detí.
- Podpora: Podporujeme rodičov v ich úsilí o výchovu detí a poskytujeme im potrebné informácie a rady.
- Dôvera: Budujeme vzájomnú dôveru a otvorenú komunikáciu.
- Zapojenie: Zapájame rodičov do života školy a vytvárame príležitosti na ich aktívnu spoluprácu.

ABSOLVENT NAŠEJ ŠKOLY, AKO VÝSLEDOK SPOLUPRÁCE TROCH PILIEROV

- JE PRIPRAVENÝ ČELIŤ VÝZVAM 21. STOROČIA. DISPONUJE ŠIROKOU ŠKÁLOU VLASTNOSTÍ A SPRÁVANIA, KTORÉ SÚ POVAŽOVANÉ ZA ZNAKY VZDELANOSTI, SLUŠNOSTI A DOBRÝCH MRAVOV.
- JE PRIMERANE SVOJMU VEKU, MOŽNOSTIAM A SCHOPNOSTIAM:
  - VZDELANÝ, SLUŠNÝ, EMPATICKÝ,
  - OBOZNÁMENÝ S ETIKETOU,
  - OTVORENÝ NOVÝM SKÚSENOSTIAM, KRITICKY MYSLIACI
- VIE NADVIAZAŤ KONTAKT S RÔZNYMI ĽUĎMI A UDRŽIAVAŤ PRIATEĽSKÉ VZŤAHY.
- MÁ RÔZNORODÉ ZÁUJMY A VENUJE SA VOĽNOČASOVÝM AKTIVITÁM.

4. Strategické ciele školy

Vízia školy sa premieta do strategických cieľov zameraných na kvalitu výchovy a vzdelávania, kultúru školy a rozvoj školskej komunity. Strategické ciele vychádzajú zo zamerania školy, potrieb jej žiakov a princípov výchovy a vzdelávania a tvoria základ dlhodobého plánovania, profesijného rozvoja zamestnancov a hodnotenia kvality školy.

- **Oblasť 1. Inšpirujúci učitelia – rozvoj učiteľskej profesionality a kultúry učenia**

Strategický cieľ: Vytvárať podmienky, v ktorých učitelia podporujú aktívne učenie žiakov a motivujú ich k poznávaniu, tvorivosti, samostatnosti a zodpovednosti.

Čiastkové ciele:

- rozvíjať spoluprácu učiteľov, zdieľanie skúseností a kolegiálne učenie,
- podporovať činnostné, projektové, bádateľské, praktické a ďalšie aktivizujúce metódy vyučovania,
- rozvíjať využívanie formatívneho hodnotenia a kvalitnej spätnej väzby,
- viesť žiakov k uvedomovaniu si vlastného učenia, hodnoteniu svojho pokroku a postupnému preberaniu zodpovednosti za učenie.

- **Oblasť 2. Podporujúci rodičia – partnerstvo školy a rodiny**

Strategický cieľ: Budovať dôveru, spoluprácu a partnerské vzťahy medzi školou a rodičmi s cieľom podporovať vzdelávanie a rozvoj žiakov.

Čiastkové ciele:

- rozvíjať komunikáciu a spoluprácu s rodičmi založenú na dôvere, rešpekte a otvorenosti,
- vytvárať príležitosti na zapájanie rodičov do života školy,
- poskytovať rodičom primeranú spätnú väzbu o napredovaní a výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiakov,
- spolupracovať s rodičmi pri vytváraní kultúry školy podporujúcej rešpekt, zodpovednosť a empatiu.

- **Oblasť 3. „Rastúci žiaci“ – podpora učenia a rozvoja každého žiaka**

Strategický cieľ: Vytvárať prostredie, v ktorom sa žiak cíti prijatý, bezpečný a motivovaný rozvíjať svoje schopnosti a možnosti.

Čiastkové ciele:

- posilňovať individuálny a diferencovaný prístup vo vzdelávaní,
- rozvíjať čitateľskú, matematickú, digitálnu, finančnú, sociálnu, občiansku a environmentálnu gramotnosť žiakov,

- viesť žiakov k sebapoznaniu, sebahodnoteniu a vnímaniu vlastného pokroku,
- rozvíjať samostatnosť, zodpovednosť, schopnosť rozhodovať sa a uvažovať o vlastnom učení,
- vytvárať podmienky na podporu žiakov podľa ich individuálnych potrieb.
- **Oblasť 4. Priateľské a inovatívne prostredie školy**

Strategický cieľ: Rozvíjať školu ako bezpečné a podnetné spoločenstvo založené na vzájomnom rešpekte, spolupráci a neustálom zlepšovaní.

Čiastkové ciele:

- budovať pozitívnu klímu školy a podporovať rešpektujúce medziľudské vzťahy,
- vytvárať bezpečné a podnetné prostredie zohľadňujúce fyziologické a psychologické potreby žiakov,
- rozvíjať zmysluplné využívanie digitálnych technológií a environmentálne zodpovedné správanie,
- podporovať projekty, partnerstvá a komunitné iniciatívy prepájajúce školu s miestnym a regionálnym prostredím.
- **Oblasť 5. Trvalo udržateľný rozvoj školy**

Strategický cieľ: Systematicky plánovať rozvoj školy s cieľom dlhodobo skvalitňovať výchovu a vzdelávanie, profesijný rozvoj zamestnancov a spoluprácu školy s jej partnermi.

Čiastkové ciele:

- priebežne vyhodnocovať napĺňanie školského vzdelávacieho programu a využívať spätnú väzbu od učiteľov, žiakov a rodičov,
- využívať zistenia z hodnotenia a autoevalvácie školy pri plánovaní jej ďalšieho rozvoja,
- prepájať profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov s potrebami žiakov a školy,
- podporovať spoluprácu, zdieľanie zodpovednosti a efektívnu komunikáciu pri riadení školy,
- spolupracovať so zriaďovateľom a ďalšími partnermi pri vytváraní podmienok na rozvoj školy.

5. Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania

Digitálna transformácia vzdelávania predstavuje systematický proces využívania digitálnych technológií na zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu, rozvoj digitálnych kompetencií žiakov a pedagogických zamestnancov a podporu inkluzívneho vzdelávania. Vychádza z vízie školy poskytovať moderné, dostupné a kvalitné vzdelávanie rešpektujúce individuálne potreby každého žiaka.

Škola vytvára podmienky na zodpovedné, bezpečné a efektívne využívanie digitálnych technológií vo všetkých oblastiach života školy. Digitálne technológie vnímame ako prirodzenú súčasť vzdelávania a ako prostriedok podporujúci samostatnosť, aktivitu, tvorivosť, komunikáciu a praktické uplatnenie poznatkov žiakov.

Strategické ciele digitálnej transformácie

- rozvíjať digitálne kompetencie žiakov primerane ich veku, schopnostiam a špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám,
- rozvíjať digitálne a AI gramotnosť žiakov ako súčasť prípravy na život v modernej spoločnosti,
- vytvárať podmienky na využívanie digitálnych technológií vo všetkých vzdelávacích oblastiach,
- podporovať individualizáciu a diferenciáciu vyučovania prostredníctvom digitálnych nástrojov,
- zabezpečovať bezpečné používanie digitálnych technológií a ochranu osobných údajov,
- podporovať profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti digitálnych technológií,
- rozvíjať efektívnu elektronickú komunikáciu medzi školou, žiakmi a zákonnými zástupcami.

<u>Oblasti realizácie</u>

Digitálne technológie vo vyučovaní

Škola využíva digitálne technológie ako prostriedok na podporu názornosti, motivácie, aktívneho učenia a rozvoja kompetencií žiakov. Vyučovací proces je podporovaný využívaním:

- EduPage,
- interaktívnych tabúľ,
- počítačov a notebookov,
- tabletov a digitálnych učebných pomôcok,
- edukačného softvéru,
- online vzdelávacích zdrojov,
- digitálnych a multimediálnych materiálov.

Digitálne technológie sa využívajú pri vysvetľovaní učiva, precvičovaní, opakovaní, projektovom vyučovaní, rozvíjaní komunikačných schopností a pri podpore žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Rozvoj AI gramotnosti

Škola podporuje rozvoj AI gramotnosti primerane veku a schopnostiam žiakov. Žiaci sa učia využívať nástroje umelej inteligencie ako podporu pri učení, získavaní informácií, vysvetľovaní učiva a riešení praktických úloh.

Dôraz sa kladie najmä na:

- bezpečné používanie nástrojov umelej inteligencie,
- rozlišovanie dôveryhodných a nedôveryhodných informácií,
- kritické hodnotenie získaných odpovedí,
- ochranu osobných údajov,
- etické využívanie umelej inteligencie,
- využívanie AI ako podpornej pomôcky pri vzdelávaní.

Bezpečnosť v digitálnom prostredí

Súčasťou digitálnej transformácie je aj budovanie kultúry bezpečného správania v online prostredí. Škola vedie žiakov k:

- ochrane osobných údajov,
- vytváraniu bezpečných hesiel,
- zodpovednej komunikácii na internete,
- prevencii kyberšikany,
- kritickému posudzovaniu informácií a mediálnych obsahov,
- rešpektovaniu pravidiel digitálnej etiky.

Profesijný rozvoj zamestnancov

Pedagogickí a odborní zamestnanci školy si priebežne rozvíjajú digitálne kompetencie prostredníctvom vzdelávania, samoštúdia, zdieľania dobrej praxe a využívania digitálnych nástrojov vo výchovno-vzdelávacom procese.

Škola podporuje vzdelávanie zamestnancov v oblastiach:

- digitálne technológie vo vzdelávaní,
- využívanie EduPage,
- využívanie umelej inteligencie vo vzdelávaní,
- digitálna bezpečnosť,
- tvorba digitálnych vzdelávacích materiálov.

Komunikácia a spolupráca

Na podporu komunikácie so zákonnými zástupcami a žiakmi škola využíva elektronické komunikačné prostredie EduPage a ďalšie digitálne nástroje umožňujúce efektívnu výmenu informácií, zdieľanie vzdelávacích materiálov a podporu spolupráce medzi školou a rodinou.

Vyhodnocovanie stratégie

Napĺňanie stratégie digitálnej transformácie vzdelávania škola priebežne sleduje a vyhodnocuje v rámci autoevalvačnej činnosti školy.

Na konci školského roka škola realizuje anonymnú spätnú väzbu formou ankety pre žiakov a pedagogických a odborných zamestnancov. Vyhodnocovanie sa zameriava najmä na:

- využívanie digitálnych technológií vo výchovno-vzdelávacom procese,
- rozvoj digitálnych kompetencií žiakov,
- rozvoj digitálnej a AI gramotnosti,
- bezpečné a zodpovedné správanie v digitálnom prostredí,
- dostupnosť a využiteľnosť digitálnych technológií a digitálnych vzdelávacích zdrojov,
- potreby pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti profesijného rozvoja a využívania digitálnych technológií.

Výsledky spätnej väzby škola stručne vyhodnotí a podľa zistených potrieb stanoví priority a opatrenia na nasledujúci školský rok.

III. Charakteristika školského vzdelávacieho programu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie

1. Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavné ciele výchovy a vzdelávania našej školy vyplývajú zo zamerania školy, ktoré vychádzajú z požiadaviek zriaďovateľa a rodičov. Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej , emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážene rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,

- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.
- rozvíjať digitálnu a AI gramotnosť primerane schopnostiam žiakov, viesť ich k bezpečnému používaniu digitálnych technológií, kritickému posudzovaniu informácií a využívaniu jednoduchých nástrojov umelej inteligencie pri učení a v každodennom živote.

2. Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Vysvedčenie z príslušného ročníka vzdelávacieho programu, po absolvovaní ktorého žiak získa stupeň vzdelania, obsahuje doložku s uvedením získaného stupňa vzdelania: "Žiak získal primárne vzdelanie.".

3. Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelávania našej školy je výsledkom spolupráce troch pilierov – **učiteľ, žiak a rodič**. V bezpečnom a podnetnom prostredí školy získava základy vedomostí, zručností a hodnotových postojov, ktoré mu pomáhajú úspešne pokračovať v ďalšom vzdelávaní a rozvíjať svoju osobnosť.

Je primerane svojmu veku, možnostiam a schopnostiam:

- **zvedavý a motivovaný učiť sa** – prejavuje záujem o poznanie, rád objavuje nové informácie a skúsenosti,
- **čitateľsky a komunikačne gramotný** – dokáže primerane vyjadriť svoje myšlienky, počúvať druhých a rozumieť jednoduchým textom a informáciám,
- **slušný a tolerantný** – rešpektuje pravidlá, správa sa zdvorilo a berie ohľad na potreby druhých,
- **empatický a ohľaduplný** – dokáže sa vcítiť do pocitov iných a budovať priateľské vzťahy,
- **spolupracujúci** – vie pracovať v skupine, rešpektuje odlišné názory a podieľa sa na spoločných úlohách,
- **zodpovedný za svoje správanie a učenie** – uvedomuje si dôsledky svojich činov a postupne si vytvára návyky systematickej práce,

- **otvorený novým skúsenostiam** – zaujíma sa o svet okolo seba, kultúru, prírodu a rôzne oblasti života,
- **aktívny vo voľnom čase** – rozvíja svoje záujmy a zapája sa do športových, umeleckých alebo iných voľnočasových aktivít.

4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE S VYUČOVACÍM JAZYKOM SLOVENSKÝM

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	VECNÉ UČENIE
	FYZIKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	VLASTIVEDA
	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú integrálnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a prelínajú sa všetkými vzdelávacími oblasťami. Zohľadňujú aktuálne problémy spoločnosti a sú zároveň nástrojom prevencie, podpory a rozvoja kľúčových spôsobilostí žiakov.

V triedach pre žiakov so zdravotným znevýhodnením majú prierezové témy špecifické postavenie:

- podporujú praktické zručnosti potrebné pre každodenný život,
- prehlbujú základné učivo a rozvíjajú jeho aplikačný charakter,
- napomáhajú formovať postoje, hodnoty a schopnosť rozhodovať sa,
- prispievajú k sociálnej integrácii žiakov a k rozvoju ich osobnostného a sociálneho potenciálu.

Realizujú sa vo vyučovacích predmetoch podľa obsahu. Podľa potrieb žiakov sa uskutočňujú aj prostredníctvom projektov, blokového vyučovania, besied, tematických dní či samostatných organizačných foriem práce. Účinnosť pôsobenia sa zvyšuje zapojením do mimoškolských aktivít (napr. exkurzie, brigády, športové a kultúrne podujatia).
Prierezové témy sú v podmienkach tried pre žiakov so zdravotným znevýhodnením spracované **s ohľadom na individuálne potreby a možnosti žiakov**, s využitím podporných opatrení a vhodných didaktických stratégií.
Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej témy je použitie aktivizujúcich, interaktívnych metód.

V primárnom vzdelávaní v triedach pre žiakov so zdravotným znevýhodnením majú prierezový charakter tieto témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.
Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;

- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom **Mediálnej výchovy** je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.
Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

AI gramotnosť

Prierezová téma **AI gramotnosť** reaguje na rozvoj digitálnych technológií a nástrojov umelej inteligencie, ktoré sa stávajú súčasťou života detí aj dospelých. Jej cieľom je rozvíjať u žiakov primerané porozumenie fungovaniu digitálnych technológií a umelej inteligencie, viesť ich k bezpečnému, zodpovednému a etickému používaniu digitálnych nástrojov a podporovať ich schopnosť orientovať sa v digitálnom prostredí. Žiaci sa učia rozlišovať medzi skutočnými a umelo vytvorenými informáciami, overovať si získané poznatky, bezpečne pracovať s digitálnymi technológiami a využívať ich ako pomocníka pri učení, komunikácii a riešení praktických úloh. Pri realizácii tejto prierezovej témy je potrebné zohľadňovať vek, schopnosti a špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov a využívať najmä názorné, praktické a zážitkové formy učenia.
Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- získal základnú predstavu o možnostiach využívania digitálnych technológií a umelej inteligencie v každodennom živote;
- používal digitálne technológie bezpečne a primerane svojmu veku a schopnostiam;
- uvedomoval si význam ochrany osobných údajov a súkromia v digitálnom prostredí;
- dokázal rozlišovať medzi dôveryhodnými a nedôveryhodnými informáciami;
- rozvíjal schopnosť kriticky pristupovať k informáciám získaným z internetu a digitálnych médií;
- využíval digitálne nástroje ako podporu pri učení, komunikácii a riešení jednoduchých praktických úloh;
- osvojil si zásady zodpovedného a etického správania v online prostredí;
- rozvíjal digitálne zručnosti potrebné pre samostatný a aktívny život v modernej spoločnosti.

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii **Multikultúrnej výchovy** sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.
Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma **Regionálna výchova a ľudová kultúra** úzko súvisí s prierezovou témou **Multikultúrna výchova**, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu

historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesuálnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách. Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom **Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke** je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.
Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Ochrana života a zdravia.

Zámerom prierezovej témy **Ochrana života a zdravia** je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl

a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. **Realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier a účelových cvičení.**

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Prierezové témy realizujeme viacerými spôsobmi:

- ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov,
- formou účelových cvičení a didaktických hier – ochrana života a zdravia, dopravná výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova,
- triednickými hodinami,
- organizovaním mimoškolských podujatí – prezentácia projektov, akadémie, literárne, hudobné a výtvarné podujatia, športové školské súťaže, projekty s tematikou dopravnej bezpečnosti, ochrany zdravia, regionálnej výchovy a tradičnej kultúry, environmentálnej výchovy,
- tvorbou vlastného školského časopisu a prispievaním do obecného časopisu – mediálna výchova,
- zberom odpadových surovín a starostlivosťou o areál školy – environmentálna výchova,
- účasťou na kultúrnych podujatiach a výchovných koncertoch,
- účasťou na preventívnych programoch – dopravná výchova, osobnostný a sociálny rozvoj – šikanovanie, agresivita a iné patologické javy v živote žiakov, ochrana života a zdravia – používanie legálnych a nelegálnych návykových látok.

5. Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

6. Rámcový učebný plán

Rámcový učebný plán vymedzuje voliteľné (disponibilné) hodiny, ktoré škola konkretizuje vo svojom školskom vzdelávacom programe nasledovne: navýši hodinovú dotáciu existujúcim vyučovacím predmetom ŠVP a/alebo vytvorí nový vyučovací predmet, ktorému pridelí časovú dotáciu.

Vlastné zameranie školy

Naša škola poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

V 5. ročníku sme posilnili predmety:

- Slovenský jazyk a literatúra dotáciou 2 vyučovacích hod., spolu 8 hodín týždenne,
- Matematika dotáciou 1 vyučovacia hod., spolu 5 hodín týždenne,
- Pracovné vyučovanie 1 vyučovacia hod., spolu 5 hodín týždenne.

V 7. ročníku sme posilnili predmety:

- Slovenský jazyk a literatúra dotáciou 2 vyučovacích hod., spolu 7 hodín týždenne,
- Matematika dotáciou 1 vyučovacia hod., spolu 5 hodín týždenne,
- Pracovné vyučovanie 1 vyučovacia hod., spolu 5 hodín týždenne.

V 8. ročníku sme posilnili predmety:

- Slovenský jazyk a literatúra dotáciou 1 vyučovacou hod., spolu 6 hodín týždenne,
- Matematika dotáciou 1 vyučovacia hod., spolu 5 hodín týždenne,
- Biológia dotáciou 1 vyučovacia hod., spolu 2 hodín týždenne,
- Pracovné vyučovanie 1 vyučovacia hod., spolu 5 hodín týždenne.

Učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník										
		PRÍPRAVNÝ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	∑
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8+2	8+2	7+1	6+2	6+1	5+2	5+1	5+1	**58**
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7										**7**
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										**2**
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	**39**
	informatika						1	1	1	1	1+1	**5**
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1+1							**4**
	fyzika								1	1	1	**3**
	chémia										1	**1**
	biológia								1	1+1	1	**3**
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	2	3				**7**
	dejepis								1	1	1	**3**
	geografia								1	1	1	**3**
	občianska náuka							1	1	1	1	**3** **1**
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/náboženstvo						1	1	1	1	1	**5**
Človek a svet	pracovné vyučovanie	1	1	2+1	3	4+1	4+1	4	4+1	4+1	4+1	**30**
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	**10**
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1+1	1	1	1	1	1	**10**
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	**20**
Základ		**18**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	**23**	**24**	**24**	**25**	**214**
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	**37**
Spolu		**20**	**22**	**23**	**24**	**25**	**26**	**26**	**28**	**28**	**29**	**251**

Rozdelenie žiakov do skupín podľa vyučovacích predmetov

trieda	počet žiakov	CH	D	ANJ	NEJ	INF	PVC	NBV	TSV
V.B ZZ	9	6	3	-	-	9	-	9	9
VII.B ZZ	11	3	8	-	-	11	-	11	11
VIII.B ZZ	9	1	8	-	-	9	-	9	9

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.
3. V prípravnom ročníku vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu **Rozvíjanie komunikačnej schopnosti** zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.
4. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu **Pracovné vyučovanie** sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom 6 žiakov. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
5. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu **Telesná a športová výchova** sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
6. Vyučovací predmet **Pracovné vyučovanie** je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
7. Vyučovací predmet **Výtvarná výchova** je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
8. V školskom roku 2026/2027 sú v Základnej škole s materskou školou, Kpt. Nálepku 878, Pohorelá, zriadené triedy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (variant A) v piatom ročníku, v siedmom ročníku a v ôsmom ročníku. V štvrtom ročníku bežnej triedy sa inkluzívne vzdeláva žiak s viacnásobným postihnutím (ľahký stupeň mentálneho postihnutia Variant A a narušená komunikačná schopnosť).
9. V školskom roku 2026/2027 nie je možné **Pracovné vyučovanie** v triedach pre žiakov so zdravotným znevýhodnením deliť na skupiny, z personálnych i priestorových dôvodov.

10. V školskom roku 2026/2027 vyučujeme **Telesnú a športovú výchovu** po ročníkoch. To znamená, že telesnú výchovu majú žiaci jednej triedy spoločne. V telocvični máme oddelené šatne pre chlapcov a dievčatá.
11. Tretiu hodinu **TSV** nahrádzame niektorým z uvedených opatrení alebo ich kombináciou, a to:

a) športovým výcvikom v trvaní najmenej 30 hodín počas školského roka,
b) 45 minútami pravidelného aktívneho pohybu za týždeň počas školských prestávok,
c) jednou hodinou pravidelného aktívneho pohybu za týždeň v rámci školského klubu detí.

V našom prípade je nahradená Telesná a športová výchova 45 minútami pravidelného aktívneho pohybu za týždeň počas školských prestávok.

7. Organizačné formy a metódy vyučovania

Vzdelávanie v našej škole je postavené na princípoch aktívneho učenia, partnerskej spolupráce a inkluzívneho prístupu. Cieľom je rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie, prierezové gramotnosti, metakogníciu a charakter.
Učiteľ vystupuje ako sprievodca učením – vedie žiakov k samostatnému mysleniu, skúmaniu, spolupráci a reflexii. Žiaci sa stávajú aktívnymi účastníkmi učenia, ktoré vychádza z ich potrieb, záujmov a reálnych životných situácií.

Organizačné formy vyučovania

Organizačné formy určujú spôsob, akým je vzdelávací proces usporiadaný z hľadiska časového, priestorového a sociálneho. V škole využívame kombináciu tradičných aj inovatívnych foriem, ktoré podporujú učenie všetkých žiakov.
a) Frontálne vyučovanie

- využíva sa pri spoločnom uvedení témy, vysvetlení nových pojmov, zhrnutí alebo diskusii,
- má interaktívny charakter – učiteľ zapája žiakov do riadeného rozhovoru a spoločného objavovania,
- podporuje orientáciu, istotu a spoločné zdieľanie poznatkov.

b) Individuálne učenie

- umožňuje žiakom pracovať vlastným tempom a spôsobom, ktorý zodpovedá ich možnostiam a záujmom,
- učiteľ diferencuje úlohy podľa úrovne spôsobilostí, používa individuálne zadania a plán učenia,
- podporuje samostatnosť, sebahodnotenie a zodpovednosť žiaka za učenie.

c) Párové a skupinové učenie

- žiaci spolupracujú vo dvojiciach alebo v menších skupinách na spoločnej úlohe,
- rozvíjajú komunikačné zručnosti, spoluprácu, rešpekt a zodpovednosť,
- skupinová práca umožňuje prirodzenú diferenciáciu a zapojenie všetkých žiakov.

d) Rovesnícke vzdelávanie

- žiaci si navzájom vysvetľujú učivo, hodnotia a podporujú sa v učení,
- posilňuje sebadôveru, empatiu a schopnosť reflektovať učenie druhých,

- využíva sa v párových aktivitách, projektoch aj mimoškolských činnostiach (napr. starší žiaci pomáhajú mladším).

e) Blokové vyučovanie

- spája vyučovanie viacerých predmetov alebo tém do dlhšieho časového celku (napr. 2 vyučovacie hodiny), prebiehať môže v jeden deň, celý týždeň, prípadne dlhšie časové obdobie,
- umožňuje hlbšie sústredenie na tému a realizáciu praktických, tvorivých a bádateľských aktivít,
- podporuje prepojenie poznatkov, tímovú prácu a komplexné myslenie,

f) Projektové vyučovanie

- žiaci pracujú dlhodobejšie na projekte, ktorý rieši reálnu otázku alebo problém,
- spája viac predmetov a zameriava sa na rozvoj kľúčových kompetencií a zručností pre život,
- učiteľ je facilitátorom, ktorý pomáha žiakom plánovať, realizovať a prezentovať výsledky,
- projekty podporujú zodpovednosť, tvorivosť, vytrvalosť a sebahodnotenie.

g) Integrované tematické vyučovanie

- prepája učivo rôznych predmetov okolo spoločnej témy (napr. „Voda“, „Domov“, „Cesta“),
- pomáha žiakom vidieť súvislosti a prenášať poznatky do rôznych kontextov,
- podporuje medzipredmetové vzťahy, čitateľskú a prírodovednú gramotnosť.

h) Zážitkové vyučovanie

- vychádza z princípu *učenia sa prostredníctvom zážitku a reflexie*,
- využíva dramatizáciu, simulácie, rolové hry, experimenty, umelecké a pohybové aktivity,
- umožňuje emocionálne prepojenie s témou a hlbšie porozumenie učivu.

i) Outdoorové vyučovanie (učenie v exteriéri)

- realizuje sa mimo triedy – v areáli školy, v prírode, v múzeách, parkoch či v komunite,
- prepája učenie so skúsenosťami z reálneho prostredia, podporuje environmentálne a sociálne kompetencie,
- rozvíja pozorovanie, bádateľské myslenie, pohybovú aktivitu a zmysel pre spoluprácu.

j) Bádateľské a problémové vyučovanie

- žiaci objavujú poznatky prostredníctvom kladenia otázok, hľadania riešení a experimentovania,

- metóda podporuje kritické a logické myslenie, schopnosť argumentovať a overovať tvrdenia,
- uplatňuje sa vo všetkých vzdelávacích oblastiach, najmä v *Človek a príroda* a *Matematika a informatika*.

Metódy vyučovania

Škola využíva rôznorodé metódy, ktoré umožňujú žiakom aktívne sa učiť, premýšľať, skúmať a tvoriť.

a) Metódy činnostného učenia
- učenie prostredníctvom praktických činností, manipulácie, tvorby a experimentovania,
- rozvíjajú zručnosti, tvorivosť a trvalé porozumenie.

b) Diskusné a dialogické metódy
- rozhovor, diskusia, komunitný kruh, brainstorming, debata, reflexívny rozhovor,
- rozvíjajú komunikačné zručnosti, empatiu a rešpektujúcu argumentáciu.

c) Kooperatívne a kolaboratívne metódy
- spoločná práca, zdieľanie úloh, partnerská podpora, riešenie spoločných problémov,
- podporujú sociálne väzby a zodpovednosť za skupinové výsledky.

d) Reflexívne a metakognitívne metódy
- denníky učenia, sebahodnotenie, spätná väzba, hodnotiace rozhovory,
- rozvíjajú schopnosť plánovať, sledovať a vyhodnocovať vlastný pokrok.

e) Hodnotiace metódy podporujúce učenie
- formatívne hodnotenie, portfóliá, hodnotiace kruhy, rovesnícke hodnotenie,
- zameriavajú sa na proces učenia a posilňujú vnútornú motiváciu žiakov.

Diferenciácia a inkluzívne prístupy

Vzdelávanie rešpektuje individuálne rozdiely žiakov a ich rozmanité potreby.
- Učitelia diferencujú ciele, metódy, tempo a formy práce.
- Pri práci so skupinami uplatňujú princípy rovnosti šancí a aktívneho zapojenia každého žiaka.

- V prípade potreby sa využívajú podporné opatrenia, asistenti učiteľa, individuálne plány a špeciálno-pedagogická podpora.

8. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môže začať plniť povinnú školskú dochádzku v prípravnom ročníku ak nedosiahlo školskú spôsobilosť a nie je u neho predpoklad zvládnutia prvého ročníka.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálno-technické a priestorové vybavenie školy.

V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

a) v školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením,

b) v triedach pre žiakov so zdravotným znevýhodnení v základnej škole,

c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t. j. formou inkluzívneho vzdelávania.

Pri výchove a vzdelávaní žiaka s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia formou inkluzívneho vzdelávania využívame skupinové, kooperatívne a alternatívne formy vyučovania. Tie umožňujú diferenciáciu a individualizáciu výchovy a vzdelávania, deľbu práce, komunikáciu, vzájomnú pomoc a včleňovanie žiaka s mentálnym postihnutím do kolektívu triedy. Je potrebné zohľadniť motorickú instabilitu žiaka a minimalizovať nežiadúce prejavy správania. Vytvárať podmienky pre pozitívne hodnotenie na upevnenie kladných zážitkov v triede. Orientovať vzdelávanie na využiteľnosť vedomostí v situáciách praktického života. Umožniť žiakovi s mentálnym postihnutím používať špeciálne učebné pomôcky, ktoré mu uľahčia edukáciu. Pri vypracúvaní individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu (IVP) vychádzame zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, z jeho obsahu vzdelávania. Rámcový učebný plán tohto žiaka je rovnaký ako u žiakov bežnej triedy. Vo vyučovacích predmetoch hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova a etická / náboženská výchova je možné tohto žiaka vzdelávať podľa obsahu vzdelávania žiakov bežnej triedy. Ak je v týchto vyučovacích predmetoch potrebné žiakovi redukovať učivo, uvádza sa v jeho IVP. Vyučovací predmet vecné učenie má žiak vtedy, keď majú žiaci bežnej triedy predmet prvouku alebo prírodovedu. Vlastiveda je integrovaný predmet v 4. až 6. ročníku, prostredníctvom ktorého žiaci s mentálnym postihnutím získavajú základné poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov. Preto

sa predmet vlastiveda vyučuje vtedy, keď majú žiaci bežnej triedy predmet vlastivedu a prírodovedu.
Pri hodnotení žiaka sa postupuje podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím. Žiaka je možné hodnotiť aj slovným komentárom o dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov klasifikácie prospechu. Ak je tento žiak v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný, dostáva rovnaké vysvedčenie ako ostatní žiaci bežnej triedy. V doložke vysvedčenia žiaka sa uvedie informácia, že žiak bol vzdelávaný podľa variantu A.“
Pri výchove a vzdelávaní žiaka s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia formou inkluzívneho vzdelávania sa používa triedna dokumentácia pre bežné základné školy.

9. Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov so zdravotným znevýhodnením - variant A, sa ustanovuje takto: prípravný a prvý ročník 6 žiakov, druhý ročník až piaty ročník 8 žiakov, šiesty ročník až deviaty ročník 10 žiakov.
Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

10. Systém podpory žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Ciele a poslanie školy vychádzajú z princípov výchovy a vzdelávania ustanovených školským zákonom. Škola vytvára podmienky na rovný prístup k vzdelávaniu, rešpektovanie individuálnych potrieb žiakov a ich plnohodnotné zapájanie do výchovno-vzdelávacieho procesu.
Pri zabezpečovaní podpory žiakov škola spolupracuje so zákonnými zástupcami, školským podporným tímom, zariadeniami poradenstva a prevencie a podľa potreby s ďalšími subjektmi. Podpora je založená na spolupráci pedagogických a odborných zamestnancov a na priebežnom sledovaní vzdelávacích, osobnostných a sociálnych potrieb žiakov.

Systém podporných opatrení

Podporné opatrenia sa poskytujú v súlade s § 145a a § 145b zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a s aktuálnym Katalógom podporných opatrení.

Cieľom podporných opatrení je vytvárať podmienky potrebné na to, aby sa žiak mohol plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti.
Podporné opatrenia sa členia na **všeobecné, cielené a špecifické**.

Všeobecné podporné opatrenia sú určené všetkým žiakom a poskytujú sa bez potreby vyjadrenia pedagogického zamestnanca, odborného zamestnanca alebo zariadenia poradenstva a prevencie. Vytvárajú základné podmienky podporujúce učenie, bezpečie a zapojenie žiakov do výchovno-vzdelávacieho procesu.

Cielené podporné opatrenia sa poskytujú na základe identifikovaných potrieb konkrétneho žiaka a príslušného vyjadrenia pedagogického zamestnanca, odborného zamestnanca školy alebo zariadenia poradenstva a prevencie podľa podmienok ustanovených školským zákonom.

Špecifické podporné opatrenia sa poskytujú na základe odborného posúdenia a vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie.
Rozsah, forma a spôsob poskytovania podpory sa prispôsobujú individuálnym potrebám žiaka. Účinnosť poskytovanej podpory sa priebežne sleduje a podľa potreby prehodnocuje.

Všeobecná podpora vo výchovno-vzdelávacom procese

Základom podpory je vytváranie bezpečného, podnetného a rešpektujúceho školského prostredia. Výchovno-vzdelávací proces sa organizuje s prihliadnutím na možnosti a potreby žiakov.
V každodennom výchovno-vzdelávacom procese sa uplatňuje najmä:

- primeraná úprava metód a foriem výchovy a vzdelávania,
- individualizácia a diferenciácia vyučovania,
- názornosť, zrozumiteľnosť a postupnosť,
- primerané tempo práce,
- vhodná organizácia učebných činností,
- vizuálna a ďalšia primeraná podpora porozumenia,
- opakovanie, upevňovanie a praktické využívanie učiva,
- primeraná a zrozumiteľná spätná väzba,
- vytváranie bezpečnej a podporujúcej klímy triedy.

Ak potreby konkrétneho žiaka presahujú rámec všeobecnej podpory, škola zabezpečuje cielené alebo špecifické podporné opatrenia v súlade so školským zákonom, Katalógom podporných opatrení a príslušným vyjadrením na účel poskytnutia podporného opatrenia.

Edukačný prístup k žiakom s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia – variant A

Vzdelávanie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia vychádza z príslušného štátneho vzdelávacieho programu a rešpektuje ich špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, individuálne schopnosti, možnosti a tempo učenia.
Edukačný prístup je založený na primeranosti požiadaviek, názornosti, postupnosti, systematickom opakovaní a upevňovaní učiva a na prepájaní učenia s praktickými skúsenosťami a každodennými životnými situáciami.
Dôraz sa kladie najmä na osvojovanie vedomostí a zručností využiteľných v praktickom živote, rozvoj samostatnosti a pracovných návykov, porozumenie bežným životným situáciám, primeranú komunikáciu a sociálne fungovanie a na postupnú prípravu žiaka na ďalšie vzdelávanie a čo najvyššiu možnú mieru samostatnosti.
Požiadavky na žiaka sa prispôsobujú jeho individuálnym možnostiam tak, aby mu umožňovali zažívať primeranú mieru úspechu a zároveň vytvárali priestor na napredovanie a postupné preberanie zodpovednosti za vlastnú činnosť.
Pedagogické a špeciálnopedagogické postupy vyplývajúce z charakteru vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia sa samy osebe nestotožňujú s individuálne poskytovaným cieleným alebo špecifickým podporným opatrením.

Cielená a špecifická podpora podľa individuálnych potrieb žiaka

Zaradenie žiaka do vzdelávania podľa variantu A samo osebe neznamená potrebu poskytovania všetkých cielených alebo špecifických podporných opatrení. Potreba ďalšej podpory sa posudzuje individuálne.
Ak to potreby žiaka vyžadujú, môže byť podpora zameraná napríklad na rozvoj pohybových schopností, zmyslového vnímania, komunikačných a kognitívnych schopností, sociálno-komunikačných zručností, emocionality alebo sebaobsluhy, prípadne na ďalšie oblasti vymedzené Katalógom podporných opatrení.

Konkrétne cielené alebo špecifické podporné opatrenia sa poskytujú len za podmienok ustanovených školským zákonom a Katalógom podporných opatrení a v rozsahu zodpovedajúcom potrebám konkrétneho žiaka.

Prostredie podporujúce učenie, samostatnosť a sociálne začlenenie

Škola vytvára podmienky podporujúce vzdelávanie, samostatnosť, sociálne začlenenie a duševnú pohodu žiakov.
Podľa veku a potrieb žiakov sa využívajú vhodné učebné, vizuálne a senzomotorické pomôcky, relaxačné a regulačné prvky a ďalšie primerané postupy podporujúce sústredenie, porozumenie a aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacieho procesu.
Škola podľa svojich priestorových a materiálnych možností vytvára podmienky umožňujúce reguláciu podnetov, relaxáciu a podporu učenia a praktických činností.
Pozornosť sa venuje vytváraniu pozitívneho vzťahu ku škole, podpore pravidelnej školskej dochádzky, predchádzaniu školskému neúspechu a predčasnému ukončeniu vzdelávania, ako aj podpore sociálneho začlenenia žiakov.

Individuálna podpora žiaka

Potreby jednotlivých žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia sa môžu významne odlišovať. Podpora preto vychádza z aktuálnych potrieb konkrétneho žiaka, nie iba z jeho diagnózy alebo zaradenia do variantu vzdelávania.
Podpora sa plánuje a realizuje v spolupráci pedagogických a odborných zamestnancov školy, zákonného zástupcu a podľa potreby zariadenia poradenstva a prevencie. Pri jej poskytovaní sa postupuje v súlade s príslušnými právnymi predpismi, štátnym vzdelávacím programom a Katalógom podporných opatrení.
Účinnosť poskytovanej podpory sa priebežne sleduje a podľa aktuálnych potrieb žiaka sa upravuje.
Cieľom podpory je vytvárať podmienky, v ktorých môže žiak v rámci svojich individuálnych možností napredovať vo vzdelávaní, rozvíjať praktické a sociálne zručnosti, samostatnosť a zodpovednosť a pripravovať sa na čo najplnohodnotnejšie uplatnenie v ďalšom vzdelávaní a každodennom živote.

IV. Charakteristika školského vzdelávacieho programu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie

1. Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je

- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu,
- rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady žiakov s mentálnym postihnutím tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote,
- zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou,
- podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov,
- učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.
- rozvíjať digitálnu a AI gramotnosť primerane schopnostiam žiakov, viesť ich k bezpečnému používaniu digitálnych technológií, kritickému posudzovaniu informácií a využívaniu jednoduchých nástrojov umelej inteligencie pri učení a v každodennom živote.

2. Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

3. Profil absolventa

Absolvent primárneho stupňa vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti na elementárnej úrovni.
Absolvent programu primárneho vzdelávania pre **žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia** disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,

- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu

- je schopný vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- dokáže pracovať s pomocou s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti.

4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE S VYUČOVACÍM JAZYKOM SLOVENSKÝM

VZDELÁVACIA OBLASŤ	VYUČOVACIE PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	VECNÉ UČENIE
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA/ NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú integrálnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a prelínajú sa všetkými vzdelávacími oblasťami. Zohľadňujú aktuálne problémy spoločnosti a sú zároveň nástrojom prevencie, podpory a rozvoja kľúčových spôsobilostí žiakov.
V triedach pre žiakov so zdravotným znevýhodnením majú prierezové témy špecifické postavenie:

- podporujú praktické zručnosti potrebné pre každodenný život,
- prehlbujú základné učivo a rozvíjajú jeho aplikačný charakter,
- napomáhajú formovať postoje, hodnoty a schopnosť rozhodovať sa,
- prispievajú k sociálnej integrácii žiakov a k rozvoju ich osobnostného a sociálneho potenciálu.

Realizujú sa vo vyučovacích predmetoch podľa obsahu. Podľa potrieb žiakov sa uskutočňujú aj prostredníctvom projektov, blokového vyučovania, besied, tematických dní či samostatných organizačných foriem práce. Účinnosť pôsobenia sa zvyšuje zapojením do mimoškolských aktivít (napr. exkurzie, brigády, športové a kultúrne podujatia).
Prierezové témy sú v podmienkach tried pre žiakov so zdravotným znevýhodnením spracované **s ohľadom na individuálne potreby a možnosti žiakov**, s využitím podporných opatrení a vhodných didaktických stratégií.
Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej témy je použitie aktivizujúcich, interaktívnych metód.

V primárnom vzdelávaní v triedach pre žiakov so zdravotným znevýhodnením majú prierezový charakter tieto témy:

<u>Osobnostný a sociálny rozvoj</u>

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje

zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.
Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.
Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou.

Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom **Mediálnej výchovy** je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického
a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;

- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

AI gramotnosť

Prierezová téma **AI gramotnosť** reaguje na rozvoj digitálnych technológií a nástrojov umelej inteligencie, ktoré sa stávajú súčasťou života detí aj dospelých. Jej cieľom je rozvíjať u žiakov primerané porozumenie fungovaniu digitálnych technológií a umelej inteligencie, viesť ich k bezpečnému, zodpovednému a etickému používaniu digitálnych nástrojov a podporovať ich schopnosť orientovať sa v digitálnom prostredí. Žiaci sa učia rozlišovať medzi skutočnými a umelo vytvorenými informáciami, overovať si získané poznatky, bezpečne pracovať s digitálnymi technológiami a využívať ich ako pomocníka pri učení, komunikácii a riešení praktických úloh. Pri realizácii tejto prierezovej témy je potrebné zohľadňovať vek, schopnosti a špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov a využívať najmä názorné, praktické a zážitkové formy učenia.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- získal základnú predstavu o možnostiach využívania digitálnych technológií a umelej inteligencie v každodennom živote;
- používal digitálne technológie bezpečne a primerane svojmu veku a schopnostiam;
- uvedomoval si význam ochrany osobných údajov a súkromia v digitálnom prostredí;
- dokázal rozlišovať medzi dôveryhodnými a nedôveryhodnými informáciami;
- rozvíjal schopnosť kriticky pristupovať k informáciám získaným z internetu a digitálnych médií;
- využíval digitálne nástroje ako podporu pri učení, komunikácii a riešení jednoduchých praktických úloh;
- osvojil si zásady zodpovedného a etického správania v online prostredí;
- rozvíjal digitálne zručnosti potrebné pre samostatný a aktívny život v modernej spoločnosti.

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom

spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii **Multikultúrnej výchovy** sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma **Regionálna výchova a ľudová kultúra** úzko súvisí s prierezovou témou **Multikultúrna výchova**, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu[8]. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesuálnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom **Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke** je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa

uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.
Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky

Ochrana života a zdravia.

Zámerom prierezovej témy **Ochrana života a zdravia** je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. **Realizuje sa prostredníctvom vyučovacích predmetov, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier a účelových cvičení.**
Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Prierezové témy realizujeme viacerými spôsobmi:

- ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov,
- formou účelových cvičení a didaktických hier – ochrana života a zdravia, dopravná výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova,
- triednickými hodinami,

- organizovaním mimoškolských podujatí – prezentácia projektov, akadémie, literárne, hudobné a výtvarné podujatia, športové školské súťaže, projekty s tematikou dopravnej bezpečnosti, ochrany zdravia, regionálnej výchovy a tradičnej kultúry, environmentálnej výchovy,
- tvorbou vlastného školského časopisu a prispievaním do obecného časopisu – mediálna výchova,
- zberom odpadových surovín a starostlivosťou o areál školy – environmentálna výchova,
- účasťou na kultúrnych podujatiach a výchovných koncertoch,
- účasťou na preventívnych programoch – dopravná výchova, osobnostný a sociálny rozvoj – šikanovanie, agresivita a iné patologické javy v živote žiakov, ochrana života a zdravia – používanie legálnych a nelegálnych návykových látok.

5. Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

6. Rámcové učebné plány

Rámcový učebný plán vymedzuje voliteľné hodiny, ktoré škola konkretizuje vo svojom školskom vzdelávacom programe nasledovne: navýši hodinovú dotáciu existujúcim

vyučovacím predmetom ŠVP a/alebo vytvorí nový vyučovací predmet, ktorému pridelí časovú dotáciu. Poznámky k rámcovému učebnému plánu sú pre školu záväzné, môže si však v rámci svojho učebného plánu vytvoriť ďalšie poznámky podľa svojich potrieb a možností.

Rámcový učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník										
		prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		2 +1	2	3	3+1	3+1	3+1	3+2	3+1	3+2	3	28
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	31
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1					8
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	3	3	3	3	3+1	3+2	3+2	3+1	3	31
	informatická výchova/informatika								1	1+1	1	1	4
Človek a príroda	vecné učenie	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	25
Človek a hodnoty	etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo						1	1	1	1	1	1	6
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4+2	4+1	5	5	5	5	48
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	výtvarná výchova	1	1	1	1+1	1+1	1	1	1	1	1+1	1	11
Zdravie a pohyb	telesná výchova/telesná a športová výchova	2	2 +1	2+2	2+1	2	2	2	2	2	2	2	22
Základ		**18**	**18**	**19**	**20**	**20**	**21**	**21**	**22**	**22**	**22**	**22**	**225**
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42
Spolu		**20**	**22**	**23**	**24**	**24**	**25**	**25**	**26**	**26**	**26**	**26**	**267**

Poznámky:

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami podľa platnej legislatívy. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.
3. Vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.
4. V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom žiakov 6. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
5. V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
6. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch. 7. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
8. Na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a slovenskej literatúry (u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny) triedu možno deliť.
9. V školskom roku 2026/2027 má Základná škola s materskou školou, Kpt. Nálepku 878, Pohorelá v triede VIII.B dve žiačky s diagnostikovaným stredným stupňom mentálneho postihnutia. Žiačky sú zaradené v triede pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (Variant A). Ich vzdelávanie je upravené v IVP.

7. Organizačné formy a metódy vyučovania

Vzdelávanie v našej škole je postavené na princípoch aktívneho učenia, partnerskej spolupráce a inkluzívneho prístupu. Cieľom je rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie, prierezové gramotnosti, metakogníciu a charakter.

Učiteľ vystupuje ako sprievodca učením – vedie žiakov k samostatnému mysleniu, skúmaniu, spolupráci a reflexii. Žiaci sa stávajú aktívnymi účastníkmi učenia, ktoré vychádza z ich potrieb, záujmov a reálnych životných situácií.

Organizačné formy vyučovania

Organizačné formy určujú spôsob, akým je vzdelávací proces usporiadaný z hľadiska časového, priestorového a sociálneho. V škole využívame kombináciu tradičných aj inovatívnych foriem, ktoré podporujú učenie všetkých žiakov.

a) Frontálne vyučovanie

- využíva sa pri spoločnom uvedení témy, vysvetlení nových pojmov, zhrnutí alebo diskusii,
- má interaktívny charakter – učiteľ zapája žiakov do riadeného rozhovoru a spoločného objavovania,
- podporuje orientáciu, istotu a spoločné zdieľanie poznatkov.

b) Individuálne učenie

- umožňuje žiakom pracovať vlastným tempom a spôsobom, ktorý zodpovedá ich možnostiam a záujmom,
- učiteľ diferencuje úlohy podľa úrovne spôsobilostí, používa individuálne zadania a plán učenia,
- podporuje samostatnosť, sebahodnotenie a zodpovednosť žiaka za učenie.

c) Párové a skupinové učenie

- žiaci spolupracujú vo dvojiciach alebo v menších skupinách na spoločnej úlohe,
- rozvíjajú komunikačné zručnosti, spoluprácu, rešpekt a zodpovednosť,
- skupinová práca umožňuje prirodzenú diferenciáciu a zapojenie všetkých žiakov.

d) Rovesnícke vzdelávanie

- žiaci si navzájom vysvetľujú učivo, hodnotia a podporujú sa v učení,
- posilňuje sebadôveru, empatiu a schopnosť reflektovať učenie druhých,
- využíva sa v párových aktivitách, projektoch aj mimoškolských činnostiach (napr. starší žiaci pomáhajú mladším).

e) Blokové vyučovanie

- spája vyučovanie viacerých predmetov alebo tém do dlhšieho časového celku (napr. 2 vyučovacie hodiny), prebiehať môže v jeden deň, celý týždeň, prípadne dlhšie časové obdobie,

- umožňuje hlbšie sústredenie na tému a realizáciu praktických, tvorivých a bádateľských aktivít,
- podporuje prepojenie poznatkov, tímovú prácu a komplexné myslenie,

f) Projektové vyučovanie

- žiaci pracujú dlhodobejšie na projekte, ktorý rieši reálnu otázku alebo problém,
- spája viac predmetov a zameriava sa na rozvoj kľúčových kompetencií a zručností pre život,
- učiteľ je facilitátorom, ktorý pomáha žiakom plánovať, realizovať a prezentovať výsledky,
- projekty podporujú zodpovednosť, tvorivosť, vytrvalosť a sebahodnotenie.

g) Integrované tematické vyučovanie

- prepája učivo rôznych predmetov okolo spoločnej témy (napr. „Voda“, „Domov“, „Cesta“),
- pomáha žiakom vidieť súvislosti a prenášať poznatky do rôznych kontextov,
- podporuje medzipredmetové vzťahy, čitateľskú a prírodovednú gramotnosť.

h) Zážitkové vyučovanie

- vychádza z princípu *učenia sa prostredníctvom zážitku a reflexie*,
- využíva dramatizáciu, simulácie, rolové hry, experimenty, umelecké a pohybové aktivity,
- umožňuje emocionálne prepojenie s témou a hlbšie porozumenie učivu.

i) Outdoorové vyučovanie (učenie v exteriéri)

- realizuje sa mimo triedy – v areáli školy, v prírode, v múzeách, parkoch či v komunite,
- prepája učenie so skúsenosťami z reálneho prostredia, podporuje environmentálne a sociálne kompetencie,
- rozvíja pozorovanie, bádateľské myslenie, pohybovú aktivitu a zmysel pre spoluprácu.

j) Bádateľské a problémové vyučovanie

- žiaci objavujú poznatky prostredníctvom kladenia otázok, hľadania riešení a experimentovania,
- metóda podporuje kritické a logické myslenie, schopnosť argumentovať a overovať tvrdenia,
- uplatňuje sa vo všetkých vzdelávacích oblastiach, najmä v *Človek a príroda* a *Matematika a informatika*.

Metódy vyučovania

Škola využíva rôznorodé metódy, ktoré umožňujú žiakom aktívne sa učiť, premýšľať, skúmať a tvoriť.

a) Metódy činnostného učenia

- učenie prostredníctvom praktických činností, manipulácie, tvorby a experimentovania,
- rozvíjajú zručnosti, tvorivosť a trvalé porozumenie.

b) Diskusné a dialogické metódy

- rozhovor, diskusia, komunitný kruh, brainstorming, debata, reflexívny rozhovor,
- rozvíjajú komunikačné zručnosti, empatiu a rešpektujúcu argumentáciu.

c) Kooperatívne a kolaboratívne metódy

- spoločná práca, zdieľanie úloh, partnerská podpora, riešenie spoločných problémov,
- podporujú sociálne väzby a zodpovednosť za skupinové výsledky.

d) Reflexívne a metakognitívne metódy

- denníky učenia, sebahodnotenie, spätná väzba, hodnotiace rozhovory,
- rozvíjajú schopnosť plánovať, sledovať a vyhodnocovať vlastný pokrok.

e) Hodnotiace metódy podporujúce učenie

- formatívne hodnotenie, portfóliá, hodnotiace kruhy, rovesnícke hodnotenie,
- zameriavajú sa na proces učenia a posilňujú vnútornú motiváciu žiakov.

Diferenciácia a inkluzívne prístupy

Vzdelávanie rešpektuje individuálne rozdiely žiakov a ich rozmanité potreby.

- Učitelia diferencujú ciele, metódy, tempo a formy práce.
- Pri práci so skupinami uplatňujú princípy rovnosti šancí a aktívneho zapojenia každého žiaka.
- V prípade potreby sa využívajú podporné opatrenia, asistenti učiteľa, individuálne plány a špeciálno-pedagogická podpora.

8. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Vzdelávanie je zamerané na maximálny možný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej, na kompenzáciu ich nedostatkov s cieľom

optimálne ich pripraviť na praktický život, na schopnosť žiakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole.
Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní
a) v školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením,
b) v triedach pre žiakov so zdravotným znevýhodnení v základnej škole,
c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t. j. formou inkluzívneho vzdelávania.

Pri výchove a vzdelávaní žiaka so stredným stupňom mentálneho postihnutia formou inkluzívneho vzdelávania sa zadáva viac úloh na rozvoj kognitívnych procesov a psychomotorických zručností, ktoré sú potrebné pre ich praktický život. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa často striedajú činnosti a pracovné tempo, zaraďujú sa krátke relaxačné prestávky. Treba oceniť aj malý úspech žiaka a tak ho motivovať k učeniu. Dávať možnosť žiakovi participovať na spoločných činnostiach triedy a podľa potreby mu poskytovať účinnú individuálnu pomoc. Zohľadniť motorickú instabilitu žiaka a minimalizovať nežiadúce prejavy správania. Na zabezpečení vzdelávacích potrieb žiaka s mentálnym postihnutím počas vyučovania participuje i špeciálny pedagóg alebo asistent učiteľa.
Pri vypracúvaní individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu (IVP) vychádzame zo Vzdelávacieho programu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, z jeho obsahu vzdelávania. Vo vyučovacích predmetoch hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova je možné tohto žiaka vzdelávať podľa obsahu vzdelávania žiakov bežnej triedy. Ak je v týchto vyučovacích predmetoch potrebné žiakovi redukovať učivo, uvádza sa v jeho IVP. Predmet vecné učenie má žiak vtedy, keď majú žiaci bežnej triedy predmety prvouku, vlastivedu, prírodovedu.
Pri hodnotení žiaka sa postupuje podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím. Žiaka je možné hodnotiť aj slovným komentárom o dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov klasifikácie prospechu. V doložke vysvedčenia žiaka sa uvedie informácia, že žiak bol vzdelávaný podľa variantu B.“

9. Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

- Dostatok času v dennom režime venovať jednotlivým zložkám tak, aby sa denne vystriedali všetky činnosti v primeranom rozsahu,

- optimálny režim výchovno-vzdelávacej činnosti v súlade s vekovými možnosťami, špeciálnymi potrebami žiakov, zohľadnením dochádzajúcich žiakov v zhode s obsahom vzdelávania a vhodnými spôsobmi učenia,
- optimálny režim života školy v súlade spotrebami žiakov a ich bezpečnosti (režim odpočinku, pohybový režim, stravovací a pitný režim, dodržiavaním hygieny, záujmová činnosť, mimoriadne situácie),
- uplatňované metódy, formy a prístupy pri vzdelávacom procese, spôsob delenia tried, zlučovanie žiakov z rôznych ročníkov podľa platnej legislatívy.

10. Systém podpory žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Ciele a poslanie školy vychádzajú z princípov výchovy a vzdelávania ustanovených školským zákonom. Škola vytvára podmienky na rovný prístup k vzdelávaniu, rešpektovanie individuálnych potrieb žiakov a ich plnohodnotné zapájanie do výchovno-vzdelávacieho procesu.
Pri zabezpečovaní podpory žiakov škola spolupracuje so zákonnými zástupcami, školským podporným tímom, zariadeniami poradenstva a prevencie a podľa potreby s ďalšími subjektmi. Podpora je založená na spolupráci pedagogických a odborných zamestnancov a na priebežnom sledovaní vzdelávacích, osobnostných a sociálnych potrieb žiakov.

Systém podporných opatrení

Podporné opatrenia sa poskytujú v súlade s § 145a a § 145b zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a s aktuálnym Katalógom podporných opatrení.
Cieľom podporných opatrení je vytvárať podmienky potrebné na to, aby sa žiak mohol plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti.
Podporné opatrenia sa členia na **všeobecné, cielené a špecifické**.

Všeobecné podporné opatrenia sú určené všetkým žiakom a poskytujú sa bez potreby vyjadrenia pedagogického zamestnanca, odborného zamestnanca alebo zariadenia poradenstva a prevencie. Vytvárajú základné podmienky podporujúce učenie, bezpečie a zapojenie žiakov do výchovno-vzdelávacieho procesu.

Cielené podporné opatrenia sa poskytujú na základe identifikovaných potrieb konkrétneho žiaka a príslušného vyjadrenia pedagogického zamestnanca, odborného zamestnanca školy alebo zariadenia poradenstva a prevencie podľa podmienok ustanovených školským zákonom.

Špecifické podporné opatrenia sa poskytujú na základe odborného posúdenia a vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie.
Rozsah, forma a spôsob poskytovania podpory sa prispôsobujú individuálnym potrebám žiaka. Účinnosť poskytovanej podpory sa priebežne sleduje a podľa potreby prehodnocuje.

Všeobecná podpora vo výchovno-vzdelávacom procese

Základom podpory je vytváranie bezpečného, podnetného a rešpektujúceho školského prostredia. Výchovno-vzdelávací proces sa organizuje s prihliadnutím na možnosti a potreby žiakov.
V každodennom výchovno-vzdelávacom procese sa uplatňuje najmä:

- primeraná úprava metód a foriem výchovy a vzdelávania,
- individualizácia a diferenciácia vyučovania,
- názornosť, zrozumiteľnosť a postupnosť,
- primerané tempo práce,
- vhodná organizácia učebných činností,
- vizuálna a ďalšia primeraná podpora porozumenia,
- opakovanie, upevňovanie a praktické využívanie učiva,
- primeraná a zrozumiteľná spätná väzba,
- vytváranie bezpečnej a podporujúcej klímy triedy.

Ak potreby konkrétneho žiaka presahujú rámec všeobecnej podpory, škola zabezpečuje cielené alebo špecifické podporné opatrenia v súlade so školským zákonom, Katalógom podporných opatrení a príslušným vyjadrením na účel poskytnutia podporného opatrenia.

Edukačný prístup k žiakom so stredným stupňom mentálneho postihnutia – variant B

Vzdelávanie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia vychádza z príslušného štátneho vzdelávacieho programu a rešpektuje ich špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, individuálne schopnosti, možnosti a tempo učenia.

Edukačný prístup je založený na výraznej individualizácii, názornosti, postupnosti a praktickom charaktere učenia. Nové vedomosti, zručnosti a návyky sa sprostredkúvajú v primeraných krokoch, s dostatočným priestorom na opakovanie, upevňovanie a ich využívanie v konkrétnych situáciách každodenného života.

Dôraz sa kladie najmä na:

- osvojovanie praktických vedomostí, zručností a návykov využiteľných v každodennom živote,
- rozvoj funkčnej komunikácie a porozumenia,
- rozvoj sebaobslužných schopností a návykov,
- podporu orientácie v bežných životných a sociálnych situáciách,
- rozvoj pracovných a praktických zručností,
- podporu sociálneho kontaktu a primeraného sociálneho správania,
- rozvoj schopnosti vyjadriť svoje potreby, voľby a primerane reagovať na podnety prostredia,
- podporu samostatnosti pri činnostiach každodenného života,
- využívanie nadobudnutých vedomostí a zručností v praktických situáciách,
- prípravu na čo najvyššiu možnú mieru samostatnosti a zapojenia do každodenného života.

Obsah, náročnosť, rozsah a tempo učebných činností sa prispôsobujú individuálnym možnostiam žiaka. Pri osvojovaní nových zručností sa využíva názorná ukážka, praktická skúsenosť, primerané opakovanie, vedenie žiaka a postupné znižovanie miery pomoci podľa jeho možností.

Podpora smeruje k tomu, aby žiak dokázal nadobudnuté zručnosti podľa svojich možností využívať aj mimo konkrétnej učebnej situácie a postupne zvyšoval mieru svojej samostatnosti. Pedagogické a špeciálnopedagogické postupy vyplývajúce z charakteru vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia sa samy osebe nestotožňujú s individuálne poskytovaným cieleným alebo špecifickým podporným opatrením.

Cielená a špecifická podpora podľa individuálnych potrieb žiaka

Zaradenie žiaka do vzdelávania podľa variantu B samo osebe neznamená potrebu poskytovania všetkých cielených alebo špecifických podporných opatrení. Potreba ďalšej podpory sa posudzuje individuálne.

Ak to potreby žiaka vyžadujú, môže byť podpora zameraná napríklad na rozvoj pohybových schopností, zmyslového vnímania, komunikačných a kognitívnych schopností, sociálno-komunikačných zručností, emocionality alebo sebaobsluhy, prípadne na ďalšie oblasti vymedzené Katalógom podporných opatrení.
Pri určovaní potrebnej podpory sa prihliada na aktuálnu úroveň schopností a zručností žiaka, jeho spôsob komunikácie, mieru samostatnosti, schopnosť porozumieť požiadavkám a zvládať bežné situácie, ako aj na ďalšie individuálne potreby ovplyvňujúce jeho účasť na výchove a vzdelávaní.
Konkrétne cielené alebo špecifické podporné opatrenia sa poskytujú za podmienok ustanovených školským zákonom a Katalógom podporných opatrení a v rozsahu zodpovedajúcom potrebám konkrétneho žiaka.

Prostredie podporujúce funkčnosť, samostatnosť a sociálne začlenenie

Škola vytvára zrozumiteľné, bezpečné a predvídateľné prostredie, ktoré podporuje aktívne zapojenie žiakov do učenia a každodenných činností.
Podľa potrieb žiakov sa využívajú vhodné učebné, vizuálne, manipulačné a senzomotorické pomôcky, relaxačné a regulačné prvky a ďalšie primerané postupy podporujúce porozumenie, orientáciu, sústredenie a zvládanie záťaže.
Škola podľa svojich priestorových a materiálnych možností vytvára podmienky umožňujúce reguláciu podnetov, relaxáciu, praktické učenie a osvojovanie zručností využiteľných v každodennom živote.
Dôležitou súčasťou podpory je vytváranie príležitostí na sociálny kontakt, spoluprácu a primerané zapájanie žiakov do života školy. Pozornosť sa venuje vytváraniu pozitívneho vzťahu ku škole, podpore pravidelnej školskej dochádzky, predchádzaniu školskému neúspechu a predčasnému ukončeniu vzdelávania a podpore sociálneho začlenenia žiakov.

Individuálna podpora žiaka

Potreby žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia sa môžu výrazne odlišovať. Podpora preto vychádza z aktuálnych schopností, potrieb a možností konkrétneho žiaka, nie iba z jeho diagnózy alebo zaradenia do variantu vzdelávania.

Pri plánovaní podpory sa prihliada najmä na mieru samostatnosti žiaka, jeho komunikačné možnosti, schopnosť porozumieť situáciám a požiadavkám, úroveň praktických a sociálnych zručností a potrebu pomoci pri každodenných činnostiach.

Podpora sa plánuje a realizuje v spolupráci pedagogických a odborných zamestnancov školy, zákonného zástupcu a podľa potreby zariadenia poradenstva a prevencie. Pri jej poskytovaní sa postupuje v súlade s príslušnými právnymi predpismi, štátnym vzdelávacím programom a Katalógom podporných opatrení.

Účinnosť poskytovanej podpory sa priebežne sleduje. Miera pomoci sa podľa možností žiaka upravuje tak, aby nevytvárala zbytočnú závislosť od podpory a súčasne zabezpečovala jeho bezpečie, porozumenie a možnosť úspešne sa zapájať do činností.

Cieľom podpory žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je vytvárať podmienky na rozvoj ich funkčných schopností, komunikácie, praktických a sociálnych zručností a na dosahovanie čo najvyššej možnej miery samostatnosti, sebaobsluhy a zapojenia do každodenného života.

V. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia je súčasťou riadenia kvality výchovno-vzdelávacieho procesu školy. Jeho cieľom je systematicky sledovať úroveň vzdelávacích výsledkov žiakov, kvalitu pedagogickej práce a celkové fungovanie školy.

Výsledky hodnotenia slúžia na zvyšovanie kvality výchovy a vzdelávania, plánovanie profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov, prijímanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a podporu ďalšieho rozvoja školy.

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia je zameraný na:

- hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov,
- hodnotenie správania žiakov,
- hodnotenie práce pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
- hodnotenie činnosti školského podporného tímu,
- hodnotenie riadiacej a kontrolnej činnosti vedenia školy,
- hodnotenie podmienok výchovy a vzdelávania,
- hodnotenie plnenia cieľov školského vzdelávacieho programu,
- hodnotenie spolupráce školy so zákonnými zástupcami, zariadeniami poradenstva a prevencie a ďalšími partnermi školy.

  Pri hodnotení sa využívajú najmä:

- analýza výsledkov vzdelávania žiakov,
- hospitačná činnosť,
- kontrola pedagogickej dokumentácie,
- rozhovory a konzultácie s pedagogickými zamestnancami,
- výsledky interných a externých meraní,
- sebahodnotenie pedagogických zamestnancov,
- spätná väzba od žiakov a zákonných zástupcov,
- vyhodnocovanie prijatých podporných opatrení.

Výsledky vnútorného hodnotenia sú pravidelne analyzované vedením školy a pedagogickou radou a využívajú sa pri plánovaní ďalšieho rozvoja školy a skvalitňovaní výchovno-vzdelávacieho procesu.

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Poskytuje informácie o úrovni vedomostí, zručností, návykov, schopností a postojov žiakov v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania a požiadavkami príslušných vzdelávacích programov.

Cieľom hodnotenia je:

- poskytovať žiakom priebežnú a objektívnu spätnú väzbu o ich vzdelávacích výsledkoch,
- podporovať motiváciu žiakov k učeniu a osobnostnému rozvoju,
- rozvíjať schopnosť sebahodnotenia a sebareflexie,
- identifikovať vzdelávacie potreby žiakov a navrhovať vhodné podporné opatrenia,
- poskytovať zákonným zástupcom informácie o dosahovaných výsledkoch vzdelávania,
- získavať podklady na zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu.

Hodnotenie žiakov sa uskutočňuje v súlade s platnými právnymi predpismi, štátnym vzdelávacím programom, školským vzdelávacím programom a internými pedagogickými dokumentmi školy.

Pri hodnotení sa rešpektujú zásady objektívnosti, primeranosti, individualizácie a pozitívnej motivácie. Zohľadňuje sa najmä individuálny pokrok žiaka, jeho aktivita, úsilie, schopnosť aplikovať získané poznatky a dosahované výsledky vo výchovno-vzdelávacom procese.

Súčasťou hodnotenia je priebežné využívanie formatívneho hodnotenia, ktoré poskytuje žiakovi spätnú väzbu o jeho napredovaní a podporuje jeho aktívny prístup k učeniu.

Pri hodnotení žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa prihliada na ich individuálne možnosti, špecifiká zdravotného znevýhodnenia, odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie a na poskytované podporné opatrenia.

Výsledky hodnotenia sa využívajú na plánovanie ďalšieho vzdelávania žiaka, skvalitňovanie vyučovacieho procesu a prijímanie opatrení na podporu úspešnosti žiakov.

Systéme hodnotenia žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia vzdelávaných v triede pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (variant A)

1. Účel

Cieľom dokumentu je definovať systém hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (variant A) v súlade s ich individuálnymi vzdelávacími potrebami. Dokument stanovuje zásady, formy, postupy a kritériá hodnotenia žiakov, ktorí sa vzdelávajú v triedach pre žiakov so zdravotným znevýhodnením.

2. Východiskové pramene

- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)
- Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole
- Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie
- Štátny vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím – variant A
- Odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie a navrhnuté podporné opatrenia.

3. Charakteristika žiakov variantu A

Žiaci variantu A sú žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Vzdelávanie sa zameriava na rozvoj funkčnej gramotnosti, sociálnych a komunikačných zručností, praktických zručností a sebaobsluhy. Obsah a tempo výučby sa prispôsobuje individuálnym možnostiam žiaka na základe odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie.

4. Ciele hodnotenia

- Podpora individuálneho pokroku žiaka.
- Rozvoj sebareflexie a zodpovednosti.
- Posilnenie motivácie a pozitívneho vzťahu k učeniu.
- Zohľadnenie individuálnych možností žiaka.

5. Zásady hodnotenia

- Individualizácia – rešpektuje individuálne schopnosti, možnosti, podporuje osobný rozvoj
- Primeranosť – rešpektuje zdravotné znevýhodnenie žiaka

- Formatívnosť – priebežné poskytovanie spätnej väzby
- Motivácia – hodnotenie podporuje záujem o učenie a zodpovednosť
- Etickosť – hodnotenie nesmie znižovať dôstojnosť žiaka
- Pokrok – pri hodnotení sa prihliada predovšetkým na individuálny pokrok žiaka vzhľadom na jeho východiskovú úroveň a individuálne vzdelávacie možnosti

V procese posudzovania, učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt, rešpektuje práva žiaka a humánne sa k nemu správa. Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky žiaka, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a pod.
Nejasnosti pri hodnotení učiteľ konzultuje s poradenským zariadením, ktoré má daného žiaka v evidencii.
Pri hodnotení sa prihliada aj na jazykové, sociálne a kultúrne špecifiká prostredia žiaka. Hodnotenie nesmie znevýhodňovať žiaka z dôvodu jeho sociálneho pôvodu, materinského jazyka alebo kultúrneho prostredia.

6. Formy hodnotenia

Žiaci sú priebežne aj celkovo hodnotení klasifikačnou stupnicou 1–5.
Klasifikácia je v priebežnom hodnotení doplnená **formatívnym hodnotením**, ako súborom činností učiteľa a žiaka, ktoré poskytujú informácie o procese učenia (sa) s cieľom upraviť výučbu a podporiť učenie žiaka. Ide o neustály proces pozorovania, kladenia otázok, poskytovania spätnej väzby a reflektovania. Využíva spätnú väzbu, sebapoznanie a sebahodnotenie žiaka. Má podpornú a motivačnú funkciu. Vedie žiaka k zodpovednosti za vlastné učenie a rozvoj metakognitívnych zručností.
Formatívne hodnotenie sa využíva počas celého edukačného procesu, ako podporný nástroj učenia.
Súčasťou formatívneho hodnotenia je primerané sebahodnotenie žiaka, prostredníctvom ktorého sa učí reflektovať vlastné pokroky, úspechy a oblasti, ktoré si vyžadujú ďalšie zlepšovanie.

Na polročnom a koncoročnom vysvedčení sa uvádza výsledná známka.

Výnimku tvorí predmet **Náboženská výchova**, v ktorom žiaci klasifikovaní nie sú. Na polročnom a koncoročnom vysvedčení sa uvádza: absolvoval, neabsolvoval, neklasifikovaný.

Prepojenie formatívneho hodnotenia a klasifikácie v škole

Oblasť	**Formatívne hodnotenie**	**Klasifikácia**
Čas realizácie	priebežne počas vyučovania	minimálne jedenkrát štvrťročne v klasifikovanom predmete a na konci klasifikačného obdobia
Forma	slovné hodnotenie, spätná väzba, sebahodnotenie	známky (1–5), výborný, chválitebný, dobrý, dostatočný, nedostatočný
Zameranie	proces učenia, individuálny pokrok, stratégie učenia	úroveň osvojenia vedomostí a zručností podľa obsahu vzdelávania
Funkcia	podpora, motivácia, úprava vyučovania	transparentný prehľad o dosiahnutých výsledkoch
Prínos pre žiaka	bezpečné prostredie, možnosť chýb a učenia sa z nich	istota vo výsledkoch, jasné očakávania
Prínos pre rodiča	detailná spätná väzba o pokroku dieťaťa	prehľadné výsledky v klasickej forme

7. Písomné overovanie vedomostí

Pri písomnom overovaní vedomostí sa používa nasledovná klasifikačná stupnica:

Percentuálna úspešnosť	**Klasifikačný stupeň**	**Popisné hodnotenie**
100 % – 90 %	1	výborný výkon – úplné a presné vedomosti
89 % – 70 %	2	veľmi dobrý výkon – menšie nedostatky
69 % – 45 %	3	dobrý výkon – chápe podstatu učiva
44 % – 25 %	4	dostatočný výkon – čiastočné dosiahnutie cieľov
24 % – 0 %	5	nedostatočný výkon – bez pochopenia učiva

Uvedená klasifikačná stupnica slúži ako orientačné kritérium. Pri výslednej klasifikácii učiteľ zohľadňuje individuálne vzdelávacie možnosti žiaka, rozsah a náročnosť upraveného zadania, odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie, mieru samostatnosti a dosahovaný individuálny pokrok.

8. Kritériá hodnotenia

- miera dosiahnutia individuálne stanovených cieľov
- úsilie a aktivita žiaka
- aplikácia poznatkov
- samostatnosť, spolupráca a komunikácia

9. Hodnotenie podľa vzdelávacích oblastí

Jazyk a komunikácia

Porozumenie, komunikácia, písomný prejav, samostatnosť, snaha a pokrok.

Hodnotenie diktátov

Diktáty sa nehodnotia známkou, ale formatívne – prostredníctvom analýzy chýb a portfólia žiaka. Cieľom je viesť žiaka k uvedomeniu si typov chýb a ich postupnej eliminácii. Učiteľ poskytuje slovnú spätnú väzbu zameranú na pochopenie pravidiel, nie na počet chýb.

Matematika a práca s informáciami

Správnosť, pochopenie, aplikácia, samostatnosť, využívanie pomôcok.

Človek a príroda

Pozorovanie, opisovanie javov, aktivita, spolupráca, záujem, zapojenie.

Človek a spoločnosť

Orientácia v sociálnych situáciách, rešpektovanie pravidiel, aktivita.

Človek a hodnoty

Aktívna účasť, spolupráca, morálne kompetencie.

Človek a svet práce

Praktické zručnosti, pracovné návyky, bezpečnosť, samostatnosť, aktivita, záujem.

Umenie a kultúra

Tvorivosť, estetické cítenie, vyjadrovanie pocitov, individuálny pokrok.

Zdravie a pohyb

Pohybová aktivita, úsilie, spolupráca, prístup k činnostiam.

10. Dokumentácia a komunikácia s rodičmi

Hodnotenie sa zaznamenáva do dokumentácie školy na to určenej (žiacka knižka, EduPage, triedna kniha, vysvedčenie) a portfólia žiaka. Portfólio môže obsahovať pracovné listy, výtvarné práce, projekty, záznamy pozorovaní, hodnotiace listy a ďalšie doklady dokumentujúce individuálny pokrok žiaka.

Učiteľ pravidelne informuje rodiča o pokroku prostredníctvom konzultácií, individuálnych stretnutí alebo hodnotiacich listov.

11. Spolupráca a zodpovednosti

Triedny učiteľ koordinuje proces hodnotenia. ŠPT metodicky usmerňuje učiteľov a spolupracuje s CPP. Asistent učiteľa poskytuje podporu pri pozorovaní pokroku. Riaditeľ školy zodpovedá za dodržiavanie smernice a jej aktualizáciu.

Systém hodnotenia žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia vzdelávaných v triede pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (variant B)

1. Účel

Cieľom dokumentu je definovať systém hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia (variant B) v súlade s ich individuálnymi vzdelávacími potrebami. Dokument stanovuje zásady, formy, postupy a kritériá hodnotenia žiakov, ktorí sa vzdelávajú podľa vzdelávacieho programu variantu B v prvom až desiatom ročníku.

2. Východiskové pramene

- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)
- Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole
- Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie
- Štátny vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím – variant B
- Odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie a navrhnuté podporné opatrenia.

3. Charakteristika žiakov variantu B

Žiaci variantu B sú žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia. Vzdelávanie sa zameriava na rozvoj komunikačných schopností, sociálnych zručností, sebaobsluhy, praktických pracovných návykov a na prípravu na samostatný život. Obsah a tempo výučby sa prispôsobuje individuálnym možnostiam žiaka na základe odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie.

4. Ciele hodnotenia

- Podpora individuálneho pokroku žiaka.
- Rozvoj sebareflexie a zodpovednosti.
- Posilnenie motivácie a samostatnosti.
- Zameranie sa na praktické zručnosti, sebestačnosť a sociálne správanie.

5. Zásady hodnotenia

- Individualizácia – rešpektuje individuálne schopnosti, možnosti, podporuje osobný rozvoj

- Primeranosť – rešpektuje zdravotné znevýhodnenie žiaka
- Formatívnosť – priebežné poskytovanie spätnej väzby
- Motivácia – hodnotenie podporuje záujem o učenie a zodpovednosť
- Etickosť – hodnotenie nesmie znižovať dôstojnosť žiaka
- Pokrok – pri hodnotení sa prihliada predovšetkým na individuálny pokrok žiaka vzhľadom na jeho východiskovú úroveň, individuálne možnosti a tempo učenia.

V procese posudzovania učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt, rešpektuje práva žiaka a humánne sa k nemu správa. Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky žiaka, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať apod. Nejasnosti pri hodnotení učiteľ konzultuje s poradenským zariadením, ktoré má daného žiaka v evidencii.
Pri hodnotení sa prihliada aj na jazykové, sociálne a kultúrne špecifiká prostredia žiaka. Hodnotenie nesmie znevýhodňovať žiaka z dôvodu jeho sociálneho pôvodu, materinského jazyka alebo kultúrneho prostredia.

6. Formy hodnotenia

Žiaci sú priebežne aj celkovo hodnotení klasifikačnou stupnicou 1–5.
Klasifikácia je v priebežnom hodnotení doplnená **formatívnym hodnotením**, ako súborom činností učiteľa a žiaka, ktoré poskytujú informácie o procese učenia (sa) s cieľom upraviť výučbu a podporiť učenie žiaka. Ide o neustály proces pozorovania, kladenia otázok, poskytovania spätnej väzby a reflektovania. Využíva spätnú väzbu, sebapoznanie a sebahodnotenie žiaka. Má podpornú a motivačnú funkciu. Vedie žiaka k zodpovednosti za vlastné učenie a rozvoj metakognitívnych zručností.
Formatívne hodnotenie sa využíva počas celého edukačného procesu, ako podporný nástroj učenia.
Súčasťou formatívneho hodnotenia je primerané sebahodnotenie žiaka na úrovni zodpovedajúcej jeho rozumovým schopnostiam. Učiteľ vedie žiaka k uvedomovaniu si vlastných úspechov, pokroku a k primeranej sebareflexii.

Na polročnom a koncoročnom vysvedčení sa uvádza výsledná známka.

Výnimku tvorí predmet **Náboženská výchova**, v ktorom žiaci klasifikovaní nie sú. Na polročnom a koncoročnom vysvedčení sa uvádza: absolvoval, neabsolvoval, neklasifikovaný.

Prepojenie formatívneho hodnotenia a klasifikácie v škole

Oblasť	**Formatívne hodnotenie**	**Klasifikácia**
Čas realizácie	priebežne počas vyučovania	minimálne jedenkrát štvrťročne v klasifikovanom predmete a na konci klasifikačného obdobia
Forma	slovné hodnotenie, spätná väzba, sebahodnotenie	známky (1–5), výborný, chválitebný, dobrý, dostatočný, nedostatočný
Zameranie	proces učenia, individuálny pokrok, stratégie učenia	úroveň osvojenia vedomostí a zručností podľa obsahu vzdelávania
Funkcia	podpora, motivácia, úprava vyučovania	transparentný prehľad o dosiahnutých výkonoch
Prínos pre žiaka	bezpečné prostredie, možnosť chýb a učenia sa z nich	istota vo výsledkoch, jasné očakávania
Prínos pre rodiča	detailná spätná väzba o pokroku dieťaťa	prehľadné výsledky v klasickej forme

7. Písomné overovanie vedomostí

Pri písomnom overovaní vedomostí sa používa nasledovná klasifikačná stupnica:

Percentuálna úspešnosť	**Klasifikačný stupeň**	**Slovné hodnotenie**
100 % – 90 %	1	výborný výkon – úplné a presné vedomosti
89 % – 70 %	2	veľmi dobrý výkon – menšie nedostatky
69 % – 45 %	3	dobrý výkon – chápe podstatu učiva
44 % – 25 %	4	dostatočný výkon – čiastočné dosiahnutie cieľov
24 % – 0 %	5	nedostatočný výkon – bez pochopenia učiva

Uvedená klasifikačná stupnica slúži ako orientačné kritérium. Pri výslednej klasifikácii učiteľ prihliada na individuálne vzdelávacie možnosti žiaka, rozsah upraveného zadania, mieru

potrebnej podpory, odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie a dosahovaný individuálny pokrok.

8. Kritériá hodnotenia

- úroveň zvládnutia individuálne stanovených cieľov,
- individuálny pokrok žiaka,
- úsilie a prístup k práci,
- samostatnosť a sebaobslužné zručnosti,
- pracovné návyky a praktické zručnosti,
- spolupráca a komunikácia,
- schopnosť využívať získané poznatky v bežných životných situáciách.

9. Hodnotenie podľa vzdelávacích oblastí

Jazyk a komunikácia

Rozvoj porozumenia, vyjadrovania a schopnosti komunikovať v každodenných situáciách.

Hodnotenie diktátov

Diktáty sa nehodnotia známkou, ale formatívne – prostredníctvom analýzy chýb a portfólia žiaka. Cieľom je viesť žiaka k uvedomeniu si typov chýb a ich postupnej eliminácii. Učiteľ poskytuje slovnú spätnú väzbu zameranú na pochopenie pravidiel, nie na počet chýb.

Matematika a práca s informáciami

Základy počítania, merania a praktického využitia čísel v živote.

Človek a príroda

Poznávanie javov a prostredia, pozorovanie, opis, experimentovanie.

Človek a spoločnosť

Rešpektovanie pravidiel, spolupráca, záujem, zapojenie.

Človek a svet práce

Rozvoj manuálnych zručností, pracovných návykov, dodržiavanie pracovných postupov, bezpečnosti pri práci, samostatnosti a zodpovednosti pri praktických činnostiach.

Umenie a kultúra

Tvorivosť, estetické cítenie, vyjadrenie pocitov rôznymi umeleckými formami.

Zdravie a pohyb

Rozvoj pohybových schopností, koordinácie, telesnej zdatnosti primeranej možnostiam žiaka, aktívna účasť na pohybových aktivitách a pozitívny vzťah k zdravému životnému štýlu.

Človek a hodnoty

Rozvoj morálnych hodnôt, spolupráce, úcty a rešpektu.

10. Dokumentácia a komunikácia s rodičmi

Hodnotenie sa zaznamenáva do dokumentácie školy na to určenej (žiacka knižka, EduPage, triedna kniha, vysvedčenie) a portfólia žiaka. Portfólio môže obsahovať pracovné listy, výtvarné práce, fotografie praktických činností, projekty, záznamy pozorovaní a ďalšie doklady dokumentujúce individuálny pokrok žiaka.

Učiteľ pravidelne informuje rodiča o pokroku prostredníctvom konzultácií, individuálnych stretnutí alebo hodnotiacich listov.

11. Spolupráca a zodpovednosti

Triedny učiteľ koordinuje proces hodnotenia. ŠPT metodicky usmerňuje učiteľov a spolupracuje s CPP. Asistent učiteľa poskytuje podporu pri pozorovaní pokroku. Riaditeľ školy zodpovedá za dodržiavanie smernice a jej aktualizáciu.

Systém hodnotenia žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (variant A) a stredným stupňom mentálneho postihnutia (variant B) inkluzívne vzdelávaných v bežných triedach základnej školy

1. Východiskové pramene

- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Vyhláška Ministerstva školstva SR o základnej škole v aktuálnom znení.
- Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.
- Štátny vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím – variant A, B.
- Odporúčania a podporné opatrenia vydané zariadením poradenstva a prevencie.
- Individuálny vzdelávací program žiaka, ak bol vypracovaný.
- Školský vzdelávací program školy.

2. Charakteristika hodnotenia

Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (variant A) a stredným stupňom mentálneho postihnutia (variant B) vzdelávaní inkluzívne v bežných triedach základnej školy sú hodnotení v súlade s platnými právnymi predpismi, odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a školským vzdelávacím programom.

Žiak s ľahkým a stredným stupňom mentálneho postihnutia vzdelávaný inkluzívne v bežnej triede je hodnotený podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím variant A, B, pričom sa zohľadňujú odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie, podporné opatrenia a individuálne vzdelávacie ciele žiaka.

Hodnotenie zohľadňuje individuálne vzdelávacie potreby žiaka, jeho aktuálnu úroveň schopností, osobné tempo učenia, možnosti vyplývajúce zo zdravotného znevýhodnenia a dosahovaný individuálny pokrok.

Pri hodnotení sa výkon žiaka neporovnáva s výkonmi ostatných žiakov triedy, ale s jeho vlastnými možnosťami, východiskovou úrovňou a individuálne stanovenými cieľmi vzdelávania.

3. Ciele hodnotenia

Cieľom hodnotenia je:

- podporovať individuálny rozvoj žiaka,
- poskytovať žiakovi pravidelnú spätnú väzbu o jeho pokroku,
- rozvíjať pozitívny vzťah k učeniu,
- posilňovať sebavedomie a motiváciu žiaka,
- viesť žiaka k primeranej sebareflexii a zodpovednosti za vlastné učenie,
- podporovať spoluprácu školy, rodiny a odborných zamestnancov.

4. Zásady hodnotenia

Pri hodnotení sa uplatňujú tieto zásady:

- individualizácia,
- primeranosť,
- objektívnosť,
- pedagogický takt,
- motivácia,
- rešpektovanie dôstojnosti žiaka,
- priebežná spätná väzba,
- zohľadňovanie individuálneho pokroku.

Pri hodnotení sa prihliada aj na jazykové, sociálne a kultúrne špecifiká prostredia žiaka. Hodnotenie nesmie znevýhodňovať žiaka z dôvodu sociálneho pôvodu, materinského jazyka alebo kultúrneho prostredia.

V procese posudzovania učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, rešpektuje individuálne možnosti žiaka a podporuje jeho osobnostný rozvoj. Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky žiaka, osvojené kompetencie, pracovné návyky, miera samostatnosti, úsilie, aktivita, ochota spolupracovať a osobný pokrok.

Nejasnosti pri hodnotení vyučujúci konzultuje s triednym učiteľom, školským podporným tímom alebo zariadením poradenstva a prevencie.

5. Formy hodnotenia

Formatívne hodnotenie

Formatívne hodnotenie je priebežný proces získavania informácií o napredovaní žiaka počas učenia. Poskytuje žiakovi aj učiteľovi spätnú väzbu o tom, čo sa žiak naučil, v čom napreduje a na ktoré oblasti je potrebné zamerať ďalšiu podporu.

- podporuje učenie a motiváciu,
- rozvíja sebahodnotenie a sebareflexiu,
- pomáha plánovať ďalší učebný postup,
- poskytuje podklady na úpravu vyučovacích stratégií,
- vytvára bezpečné prostredie pre učenie.

Súčasťou procesu hodnotenia je vedenie žiaka k primeranému sebahodnoteniu a uvedomovaniu si vlastného pokroku.

Sumatívne hodnotenie

Žiak je priebežne a celkovo hodnotený klasifikačnou stupnicou 1 – 5 v súlade s platnými právnymi predpismi.

Pri určovaní výslednej klasifikácie učiteľ prihliada na:

- dosiahnutie individuálnych vzdelávacích cieľov,
- mieru samostatnosti pri riešení úloh,
- aktivitu a pracovné úsilie,
- odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie,
- podporné opatrenia,
- celkový individuálny pokrok žiaka.

6. Prispôsobenie spôsobov overovania vedomostí

Formy a metódy overovania vedomostí a zručností sa prispôsobujú individuálnym potrebám žiaka.

Možné úpravy zahŕňajú:

- predĺžený čas na vypracovanie úloh,
- zníženie rozsahu úloh,
- úpravu náročnosti zadania,
- využívanie názorných a kompenzačných pomôcok,
- ústne skúšanie,
- rozdelenie úloh na menšie kroky,
- individuálne tempo práce,
- podporu pedagogického asistenta v rozsahu jeho kompetencií.

Pri písomnom skúšaní môže byť rozsah a forma zadania upravená v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie.

7. Kritériá hodnotenia

Pri hodnotení sa sleduje najmä:

- úroveň osvojenia vedomostí a zručností vzhľadom na možnosti žiaka,
- individuálny pokrok,
- schopnosť aplikovať získané poznatky v praktických situáciách,
- samostatnosť pri práci,
- komunikačné zručnosti,
- sociálne kompetencie,
- aktivita a záujem o učenie,
- schopnosť spolupracovať s učiteľom a spolužiakmi,
- zodpovedný prístup k plneniu školských povinností.

Výsledná klasifikácia vychádza z komplexného posúdenia výkonu žiaka a nie je určená iba výsledkami jednotlivých písomných alebo ústnych skúšaní.

8. Dokumentácia a komunikácia so zákonnými zástupcami

Hodnotenie sa zaznamenáva do pedagogickej dokumentácie školy, elektronickej žiackej knižky a ďalších dokumentov školy.

Súčasťou dokumentácie môže byť aj portfólio žiaka obsahujúce vybrané práce, pracovné listy, projekty, záznamy pozorovaní a ďalšie doklady dokumentujúce individuálny pokrok žiaka.

Učitelia pravidelne informujú zákonného zástupcu o výsledkoch vzdelávania a pokroku žiaka prostredníctvom konzultácií, rodičovských združení, individuálnych stretnutí alebo elektronickej komunikácie.

9. Spolupráca a zodpovednosti

Na procese hodnotenia spolupracujú:

- triedny učiteľ,
- vyučujúci jednotlivých predmetov,
- školský podporný tím,
- pedagogický asistent,
- zariadenie poradenstva a prevencie,
- zákonný zástupca žiaka.

Triedny učiteľ koordinuje proces hodnotenia a zabezpečuje vzájomnú informovanosť všetkých zainteresovaných osôb. Školský podporný tím poskytuje metodickú podporu pedagogickým

zamestnancom a spolupracuje na nastavovaní podporných opatrení. Zákonný zástupca je partnerom školy pri podpore vzdelávania a rozvoja žiaka.

Systém hodnotenia správania žiakov

1 Hodnotenie a klasifikácia správania

Klasifikáciu správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s vyučujúcimi a schvaľuje riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.
Hodnotenie správania žiaka sa zaznamenáva do pedagogickej dokumentácie žiaka.
Hodnotenie a klasifikácia správania žiaka sa posudzuje najmä podľa týchto kritérií:
a) dodržiavanie pravidiel správania,
b) plnenie ustanovení školského poriadku,
c) plnenie pokynov pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov školy,
d) dodržiavanie mravných zásad a pravidiel spolunažívania v škole a na verejnosti,
e) rešpektovanie práv a dôstojnosti ostatných osôb,
f) správanie v triednom kolektíve a pri školských aktivitách,
g) miera zodpovednosti za vlastné správanie a konanie.
Pri klasifikácii správania žiaka sa v jednotlivých prípadoch prihliada na jeho vek, psychický a zdravotný stav, individuálne osobitosti, sociálne prostredie a možnosti ovplyvňujúce jeho správanie.
Hodnotenie správania má predovšetkým výchovný, podporný a motivačný charakter.

2 Stupne klasifikácie správania

Stupeň 1 – veľmi dobré
Stupňom 1 – veľmi dobré sa žiak klasifikuje, ak dodržiava ustanovenia školského poriadku, rešpektuje pravidlá správania a len ojedinele sa môže dopustiť menej závažného priestupku.

Stupeň 2 – uspokojivé
Stupňom 2 – uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažnejšieho priestupku alebo sa opakovane dopúšťa menej závažných priestupkov voči ustanoveniam školského poriadku. Žiak je však prístupný výchovnému pôsobeniu, spolupracuje a usiluje sa svoje správanie zlepšiť.

Stupeň 3 – menej uspokojivé

Stupňom 3 – menej uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažného priestupku voči školskému poriadku alebo sa aj napriek predchádzajúcim výchovným opatreniam opakovane dopúšťa závažnejších priestupkov.

Stupeň 4 – neuspokojivé

Stupňom 4 – neuspokojivé sa žiak klasifikuje, ak je jeho správanie v rozpore s ustanoveniami školského poriadku. Dopúšťa sa závažných previnení, ktorými ohrozuje bezpečnosť, zdravie alebo výchovu ostatných žiakov, prípadne zámerne a opakovane narúša činnosť triedneho alebo školského kolektívu.

3 Osobitné ustanovenie pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

Pri posudzovaní správania žiaka so zdravotným znevýhodnením sa prihliada na prejavy vyplývajúce z jeho zdravotného stavu, individuálne osobitosti a odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie.

Posudzuje sa najmä miera schopnosti porozumieť pravidlám správania, primerane ich uplatňovať a dosahovaný pokrok v oblasti sociálnych, komunikačných a sebaregulačných zručností.

Samotné prejavy zdravotného znevýhodnenia, ktoré sú dôsledkom diagnostikovaného zdravotného stavu žiaka, nie sú dôvodom na zníženie známky zo správania.

U žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia sa prihliada na úroveň rozumových schopností, sociálnej zrelosti, komunikačných zručností a schopnosť porozumieť dôsledkom vlastného konania.

Hodnotenie správania týchto žiakov sa uskutočňuje s dôrazom na individuálny pokrok, pozitívnu motiváciu, rozvoj sociálnych a komunikačných zručností a podporu ich úspešného začlenenia do školského kolektívu.

2. Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov

Hodnotenie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov je súčasťou riadenia kvality výchovno-vzdelávacieho procesu školy. Jeho cieľom je získať objektívnu spätnú väzbu o kvalite výkonu pracovnej činnosti zamestnancov, podporovať ich profesijný rozvoj a prispievať k zvyšovaniu kvality výchovy a vzdelávania v škole.
Hodnotenie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov sa realizuje systematicky a pravidelne spravidla jedenkrát ročne. Hodnotenie vykonáva priamy nadriadený zamestnanec alebo riaditeľ školy v súlade s platnými právnymi predpismi a internými dokumentami školy. Výsledky hodnotenia slúžia najmä ako podklad pre:

- profesijný rozvoj zamestnancov,
- plánovanie vzdelávania a rozvíjanie profesijných kompetencií,
- skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu,
- motiváciu a odmeňovanie zamestnancov,
- plánovanie personálneho rozvoja školy.

Podrobné kritériá, metódy, zásady, proces a spôsob vyhodnocovania hodnotenia pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov upravuje interný dokument školy **Interná smernica o hodnotení pedagogických a odborných zamestnancov v Základnej škole s materskou školou, Kpt. Nálepku 878, Pohorelá**.

3. Hodnotenie školy – autoevalvácia

Autoevalvácia školy predstavuje proces sebahodnotenia, ktorého cieľom je získavať objektívne informácie o fungovaní školy, identifikovať jej silné stránky a oblasti vyžadujúce zlepšenie. Výsledky autoevalvácie slúžia ako podklad pre rozhodovanie vedenia školy, plánovanie ďalšieho rozvoja školy a prijímanie opatrení na zvyšovanie kvality výchovy a vzdelávania.
Autoevalvácia školy je zameraná najmä na:

- kvalitu riadenia školy,
- podmienky výchovy a vzdelávania,
- priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacieho procesu,
- plnenie cieľov školského vzdelávacieho programu,
- podporu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- efektívnosť poskytovaných podporných opatrení,

- spoluprácu školy so zákonnými zástupcami a partnermi školy,
- školskú klímu a vzájomné vzťahy medzi účastníkmi výchovy a vzdelávania.

Autoevalvácia sa realizuje prostredníctvom rôznych nástrojov a metód, najmä:

- analýzy pedagogickej a školskej dokumentácie,
- hospitačnej činnosti,
- analýzy výsledkov vzdelávania žiakov,
- dotazníkov, ankiet a rozhovorov,
- pozorovania,
- vyhodnocovania spätnej väzby od žiakov, zákonných zástupcov a zamestnancov školy,
- vyhodnocovania prijatých opatrení a ich účinnosti.

Výsledky autoevalvácie sú pravidelne analyzované vedením školy a pedagogickou radou a slúžia na plánovanie ďalších krokov smerujúcich ku skvalitňovaniu činnosti školy.

Podrobné oblasti, ciele, metódy a harmonogram realizácie autoevalvačných aktivít sú rozpracované v dokumente **Autoevalvačný plán Základnej školy s materskou školou, Kpt. Nálepku 878, Pohorelá**, ktorý predstavuje základný pracovný dokument školy pre systematické sledovanie a vyhodnocovanie kvality jej činnosti.

VI. Učebné osnovy

Učebné osnovy tvoria prílohu školského vzdelávacieho programu. Predstavujú vlastný didaktický program vzdelávania pre jednotlivé vyučovacie predmety a ročníky.
Pri ich tvorbe škola vychádza z príslušných štátnych vzdelávacích programov, podľa ktorých zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov, a zohľadňuje:

- profil absolventa,
- výchovno-vzdelávacie ciele školy,
- špecifické zameranie a priority školy,
- potreby, možnosti a potenciál žiakov,
- individuálne vzdelávacie potreby žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Učebné osnovy konkretizujú charakteristiku predmetu, jeho ciele, vzdelávací obsah, výchovno-vzdelávacie stratégie, metódy a formy práce.
Zabezpečujú nadväznosť medzi cieľmi, obsahom a procesom vzdelávania a vytvárajú priestor na rozvoj vedomostí, zručností, postojov, funkčných kompetencií a gramotností žiakov v súlade s ich vzdelávacími potrebami a možnosťami.
Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením vzdelávaných podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím variant A a variant B sú učebné osnovy spracované v súlade s príslušným štátnym vzdelávacím programom a rešpektujú odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie a poskytnuté podporné opatrenia.

Učebné osnovy sú vypracované pre ročníky, v ktorých sa v školskom roku 2026/2027 uskutočňuje výchova a vzdelávanie:
Obsah vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (variant A)

- 4. ročník,
- 5. ročník,
- 7. ročník,
- 8. ročník.

Obsah vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia (variant B)

- 8. ročník

Príloha 1

OBSAH VZDELÁVANIA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

UČEBNÉ OSNOVY

Legenda ku použitým skratkám prierezových tém

Skratka	**Názov prierezovej témy**
OSR	Osobnostný a sociálny rozvoj
VMR	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
ENV	Environmentálna výchova
MDV	Mediálna výchova
MUV	Multikultúrna výchova
REV	Regionálna výchova a ľudová kultúra
DOV	Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
OŽZ	Ochrana života a zdravia
AIG	AI gramotnosť

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA PRE 4.,5.,7.,8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry ja naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v 1. až 9. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA
KOMUNIKÁCIA A SLOH
ČÍTANIE A LITERATÚRA

V **1. až 3. ročníku** jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- písanie

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- komunikácia, ústny prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania
- literárna výchovy

V **4. až 5. ročníku** jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- zvuková rovina jazyka a pravopis
- písanie
- významová rovina

- tvarová rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, základy čítania s porozumením
- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre

V **6. až 9. ročníku** jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- zvuková rovina jazyka a pravopis
- významová rovina
- tvarová rovina
- skladobná rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, čítanie s porozumením, reprodukcia prečítaného textu, verejná prezentácia textu
- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre.

Slovenský jazyk a literatúra, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 7 + 1 hodina týždenne (264 hodín ročne)

CIELE

- Poznávať vetu ako jazykový celok,
- vedieť rozoznávať druhy viet,
- poznávať slová rovnakého a opačného významu,
- vedieť rozoznávať spisovné a nespisovné slová,
- vedieť rozlišovať samohlásky a spoluhlásky, krátke a dlhé samohlásky, tvrdé a mäkké
- spoluhlásky,
- cvičiť sa v členení jednoduchých jazykových prejavov na vety,
- cvičiť sa v tvorbe jednoduchých *ústnych* jazykových prejavov.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis Poznávanie vety z obsahovej, zvukovej a grafickej stránky.

Rozlišovanie oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej a zvolacej vety. Rozlišovanie slov vo vete.

Usporiadanie známych slov do významových okruhov. Slová rovnakého a opačného významu.

Rozlišovanie spisovných a nespisovných slov.

Členenie slova na slabiky a hlásky. Rozlišovanie hlásky a písmena. Rozlišovanie malých a veľkých písmen.

Rozlišovanie samohlások, spoluhlások a dvojhlások.

Rozdeľovanie slova podľa slabík na konci riadka (v jednoduchých prípadoch).

Rozlišovanie krátkych, dlhých samohlások a dvojhlások sluchom, ich správne vyslovovanie a písanie.

Rozlišovanie tvrdých a mäkkých spoluhlások.

Písanie „i“ po mäkkých spoluhláskach a „y“ po tvrdých spoluhláskach.

Osvojovanie výslovnosti a písania slov s mäkkými slabikami de, te, ne, le, di, ti, ni, li.

Písanie

Docvičovanie a opakovanie všetkých malých a veľkých písmen a číslic. Precvičovanie písmen strednej výšky s veľkosťou 4 mm.
Precvičovanie písmen s hornou a dolnou dĺžkou s veľkosťou 8 mm. Precvičovanie písmen s dĺžňom a mäkčeňom.

Spresňovanie štíhlosti oválnych písmen s oblúkom a hornými a dolnými slučkami. Spresňovanie rovnomernej výšky písmen, rozdielnej výšky písmen tvarovo podobných
(e – l, v – V, c – C, č – Č, ch – Ch, o – O, z – Z, ž – Ž).
Precvičovanie spájania písmen *o, v, b* s ostatnými písmenami prehĺbením a pretiahnutím háčikov (najmä s písmenami e, r, z).

KOMUNIKÁCIA A SLOH
Členenie krátkych jazykových prejavov na vety.
Obmieňanie oznamovacích, rozkazovacích a opytovacích viet. Dopĺňanie vhodného slova do vety.
Pomenúvanie pozorovaných predmetov a javov.
Odpovede na otázky
Ústne odpovedanie na otázky na základe obrázkov, vlastných skúseností, textov z čítanky. Tvorenie otázok k jednoduchému textu.
Reprodukcia
Reprodukovanie krátkych, jednoduchých viet. Rozprávanie
Rozprávanie podľa obrázkov alebo série obrázkov.
Opis
Opis jednoduchých predmetov. (napr. veci dennej potreby a veci, ktoré poznajú žiaci z vlastivedy.
Formy spoločenského styku
Precvičovanie pozdravov, oslovenia, požiadania, vyjadrenia súhlasu a nesúhlasu, poďakovania, ospravedlnenia, krátkeho odkazu, blahoželania.

ČÍTANIE A LITERATÚRA
Technika čítania
Čítanie jednoduchých krátkych textov správne a s porozumením. Precvičovanie správneho slovného prízvuku a prirodzenej intonácie. Rozvíjanie schopnosti orientovať sa v prečítanom texte.

Rozvíjanie kultúry hovoreného slova žiakov, vytváranie návykov správneho dýchania, znenia hlasu, správnej artikulácie a spisovnej výslovnosti.

Literárna výchova

Vnímanie a chápanie ilustrácie v čítanke, v knihe a v detskom časopise pri práci s textom. Nácvik spájania obsahu čítaného textu s ilustráciou.

Menovanie postáv vystupujúcich v rozprávke, príbehu o deťoch alebo zvieratách. Jednoduchá reprodukcia obsahu rozprávky alebo príbehu podľa otázok.

Nácvik vnímania rytmu verša, rýmu. Praktické rozlišovanie verša od prózy.

Porozumenie pojmom rozprávka, hlasné čítanie, bábkové divadlo, bábky, maňušky, divadelné predstavenie, filmové predstavenie.

Čítanie a počúvanie ukážok z literatúry pre deti a mládež.

Poézia od detských autorov (napr. Ľ. Podjavorinská, H. Zelinová, J. Turan, D. Hevier).

Rozprávky a rozprávkové dobrodružstvá (P. Dobšinský, E. Čepčeková, J. C. Hronský, F. Hrubín, J. Kožíšek, J. Pavlovič, S. Maršak, C. Janczarski).

Poviedky o prírode, zvieratách a deťoch (M. Jančová, M. Haštová, M. Haľamová, R. Gauberová, R. Moric).

Povesti, literárno-náučné texty o prírode a technike.

PROCES

V písaní žiaci spresňujú *tvary* písmen a číslic, zachovávajú rovnakú *veľkosť*, odporúča sa jednotný *sklon* písma 75 stupňov. Učia sa správnemu *spájaniu* písmen.

Postupuje sa podľa tvarových skupín písmen a číslic:

1. l, ľ, Í, e, é, b, f, h, k, d, ď, t, ť, číslice 1,4
2. U, u, ú, (ü),i, í, r, ŕ, (ř), n, ň, m, V, v, y , ý, (W, w, X, x)
3. C, c, Č, č, E, Ch, ch, číslica 6
4. O, Ó, o, ó, ô, (ö), a, á, ä, d, ď, dz, dž, číslice 0, 9
5. j, p, g, G, y, ý, (Q, q)

6. I, J, H, K, (X, x), číslice 8, 4
7. P, B, R, (Ř),T, Ť, F, číslice 3, 5, 8
8. S, s, Š, š, L, Ľ, D, Ď, Dz, Dž, Z, z, Ž, ž, číslice 2, 7
9. A, N, Ň, M

10. . : , ; „ „ ! ? - = + ( )

Písmená v zátvorkách sa nacvičujú len podľa potreby (ak sa vyskytujú v menách žiakov, v miestnych názvoch).

V čítaní venujeme zvýšenú pozornosť a individuálnu starostlivosť žiakom s chybami reči.

Pri čítaní ukážok sa zameriavame na poéziu detských hier a zábav, prírodu a ľudí v premene ročných období, na krásu ľudských vzťahov a kladných ľudských vlastností.

Slovenský jazyk a literatúra, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 7 + 1 hodina týždenne (264 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva z 3. ročníka	18	Opakovanie písmen, hlások, slabík, viet, čítania a písania. Orientácia v texte.	OSR, AIG
Veta a druhy viet	19	Poznávanie vety z obsahovej, zvukovej a grafickej stránky. Oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia a zvolacia veta. Členenie jazykových prejavov na vety.	OSR
Slová a ich význam	13	Rozlišovanie slov vo vete. Usporiadanie slov do významových okruhov. Slová rovnakého a opačného významu. Spisovné a nespisovné slová.	OSR, MUV, AIG
Hlásky, písmená a slabiky	19	Členenie slov na hlásky a slabiky. Rozlišovanie hlásky a písmena. Malé a veľké písmená. Rozdeľovanie slov na konci riadka.	OSR
Samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky	19	Rozlišovanie samohlások, spoluhlások a dvojhlások. Krátke a dlhé samohlásky. Správna výslovnosť a písanie.	OSR
Tvrdé a mäkké spoluhlásky	24	Rozlišovanie tvrdých a mäkkých spoluhlások. Písanie i/í po mäkkých spoluhláskach a y/ý po tvrdých spoluhláskach.	OSR
Slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li	16	Výslovnosť a pravopis slov s mäkkými slabikami de, te, ne, le, di, ti, ni, li.	OSR
Písanie a grafomotorika	32	Docvičovanie malých a veľkých písmen a číslic. Veľkosť, tvar a sklon písma. Horné a dolné dĺžky. Spájanie písmen. Precvičovanie tvarových skupín písmen a číslic.	OSR
Odpovede na otázky a tvorba viet	10	Dopĺňanie vhodných slov do viet. Odpovede na otázky podľa obrázkov, skúseností a textu. Tvorenie otázok.	OSR
Reprodukcia a rozprávanie	12	Reproduktívne rozprávanie jednoduchých textov a viet. Rozprávanie podľa obrázkov a obrázkových sérií.	OSR, MDV, AIG
Opis predmetov a javov	8	Opis predmetov dennej potreby, javov a jednoduchých situácií.	OSR, ENV, AIG
Formy spoločenského styku	8	Pozdrav, oslovenie, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, súhlas, nesúhlas, blahoželanie, krátky odkaz.	OSR, VMR, AIG
Technika čítania	18	Správne, plynulé a primerane rýchle čítanie. Slovný prízvuk, intonácia, orientácia v texte. Správna artikulácia a výslovnosť.	OSR, AIG

Práca s ilustráciou a textom	6	Vnímanie ilustrácie v čítanke, knihe a časopise. Spájanie ilustrácie s obsahom textu.	MDV, AIG
Rozprávka, príbeh a literárne postavy	8	Rozprávky, príbehy o deťoch a zvieratách. Postavy, dej, reprodukcia obsahu podľa otázok.	OSR, MUV, AIG
Poézia a próza	4	Vnímanie rytmu verša a rýmu. Rozlišovanie verša a prózy.	MDV
Divadlo a film	4	Pojmy hlasné čítanie, bábkové divadlo, bábky, maňušky, divadelné a filmové predstavenie.	MDV, AIG
Literatúra pre deti a mládež	8	Čítanie a počúvanie ukážok z literatúry pre deti a mládež. Rozprávky, povesti, poviedky, náučné texty, detská poézia.	RVK, MDV, AIG
Opakovanie, upevňovanie a rozvoj čitateľskej gramotnosti	18	Súhrnné opakovanie, precvičovanie, individuálna práca, rozvoj porozumenia textu a komunikácie.	OSR, MDV, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Slovenský jazyk a literatúra, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 6 + 2 hodina týždenne (264 hodín ročne)

CIELE

- Správne písať „i“ po mäkkých spoluhláskach a „y“ po tvrdých spoluhláskach,
- poznávať obojaké spoluhlásky a pravopis vybraných slov po b, p, m,
- poznávať podstatné mená, učiť sa určovať ich rod a číslo,
- rozlišovať všeobecné a vlastné podstatné mená, učiť sa ich správne písať,
- ústne tvoriť vety s danými slovami,
- písomne dopĺňať a obmieňať vety,
- cvičiť sa v tvorení jednoduchých krátkych textov a rozprávania.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

Obojaké spoluhlásky, správne písanie „y“ vo vybraných slovách po b, p, m. Podstatné mená - rod a číslo.

Poznávanie vlastných mien osôb, zvierat, miest, obcí, hôr, riek (všeobecne známych z najbližšieho okolia).

Rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien. Nacvičovanie správneho písania vlastných podstatných mien.

Písanie

V spojení s jazykovým vyučovaním si žiaci zdokonaľujú rukopis so zreteľom na svoje individuálne potreby.

Zvyšuje sa dôraz na plynulé písanie slov (bez zbytočného prerušovania písacieho ťahu), so zameraním na automatizáciu písacieho pohybu.

Dbá sa na dodržiavanie všetkých kvalitatívnych znakov písma, najmä na tvaropis, jednotný sklon a na úpravu písaných celkov. Postupne sa zvyšuje rýchlosť písania.

Priemerná veľkosť písmen strednej výšky je 3 – 4 mm, hornej a dolnej dĺžky 6 – 8 mm.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Tvorenie viet s danými slovami (ústne). Výber vhodných výrazov. Dopĺňanie viet (písomne) a obmieňanie slovami zvládnutými z pravopisnej stránky.

Pomenovávanie pozorovaných predmetov, javov a vlastnej činnosti (vyjadriť sa o nich). Odpovede na otázky

Odpovedanie na otázky podľa obrázkov, na základe vlastných skúseností a čítankových textov. Odpovede postupne tvoria súvislejší celok. Tvorenie otázok k jednoduchému textu.

Reprodukcia

Reprodukcia kratších textov. Rozprávanie

Rozprávanie podľa obrázkov alebo podľa série obrázkov a na základe vlastných zážitkov. Rozprávanie podľa jednoduchej osnovy, ktorú najprv zostavil učiteľ, neskôr za spolupráce všetkých žiakov.

Opis

Opis spolužiaka, skutočných predmetov alebo obrázkov s dejovými prvkami (ústne). Formy spoločenského styku

Požiadanie o informáciu a vedieť podať stručnú informáciu, privítať návštevu a rozlúčiť sa s ňou; blahoželať (k narodeninám, k Novému roku, Dňu matiek – ústne).

Napísať pozdrav a blahoželania na pohľadnici (úprava – adresa, dátum, oslovenie, pozdrav, podpis).

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Čítanie primeraných textov správne a s porozumením. Postupné plynulé, vhodne členené a prirodzene intonované čítanie súvetí (sústreďovanie sa na významovú stránku viet a odsekov a na porozumenie obsahu textu).

Upevňovanie správneho slovného prízvuku, správne klásť vetný prízvuk.

Rozvíjanie a uplatňovanie návykov správneho a ekonomického dýchania, správneho znenia hlasu, starostlivosti artikulácie a spisovnej výslovnosti.

Rozširovanie slovnej zásoby žiakov. Presnejšie rozlišovanie významu slov, vyberať vhodný výraz a správne tvoriť vety, odpovedať na otázky z čítaného a s pomocou učiteľa jednoducho reprodukovať obsah

Literárna výchova

Oboznamovanie sa s literárnymi textami - hlasným čítaním, počúvaním predčítaného alebo hraného textu. Spájanie obsahu čítaného textu s príslušnou ilustráciou k literárnemu textu, vnímať ju, rozumieť jej.

S pomocou učiteľa reprodukovať, prípadne dramatizovať dej rozprávky alebo poviedky. Rozprávať príbeh hlavnej postavy a hodnotiť jej povahové vlastnosti, určiť čas a miesto deja, rozlišovať reálne a nereálne (rozprávkové) prostredie.

Rozumieť niektorým ďalším literárnym pojmom a výrazom (bez ich definovania) v súvislosti so skutočnosťou, ktorú tieto pojmy a výrazy označujú, napr.: rozhlasové a televízne relácie, povesť, hádanka, báseň, spisovateľ, časopis.

Poézia od detských autorov (napr**.** K. Bendová, J. Turan, Š. Žáry, F. Hrubín)

Rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. O. Sekora, A. Tolstoj, J. C. Hronský, J. a W. Grimmovci a iní).

Povesti a balady (napr. M. Ďuríčková, M. Rázusová-Martáková a iní). Povesti zo života detí (napr. M. Haľamová, J. Šrámková, M. Jančová).

Rozprávky, bájky a poviedky o prírode a zvieratkách (napr. R. Móric, Ezopove bájky, V. Bednár)

PROCES

Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno-sémantické a štylistické cvičenia.

Literatúra odporúčaná na čítanie v 5.ročníku ukazuje krásu sveta, prírody a ľudí. V slovenských rozprávkach sa žiaci oboznamujú s typom národného rozprávkového hrdinu, čítaním moderných rozprávok o zvieratkách si rozvíjajú vzťah k prírode, pri čítaní poviedok o deťoch získavajú poznatky o živote detí v minulosti a v súčasnosti. Pri čítaní poviedok zo súčasnosti poznávajú vzťahy k rodine, v detskom a školskom kolektíve a prebúdzajú sa ich city priateľstva k osobám vo svojom okolí, k deťom vo všetkých krajinách a k dospelým ľuďom na celom svete.

Slovenský jazyk a literatúra, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 6 + 2 hodina týždenne (264 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva zo 4. ročníka	13	Opakovanie učiva o vetách, slovách, hláskach, slabikách, pravopise mäkkých a tvrdých spoluhlások, čítaní a písaní.	OSR, AIG
Obojaké spoluhlásky	17	Obojaké spoluhlásky. Správne písanie „y“ vo vybraných slovách po b, p, m. Pravopisné cvičenia.	OSR
Podstatné mená	19	Podstatné mená. Rod a číslo podstatných mien. Praktické určovanie rodu a čísla.	OSR, AIG
Všeobecné a vlastné podstatné mená	15	Rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien. Vlastné mená osôb, zvierat, miest, obcí, hôr a riek. Správny pravopis vlastných mien.	OSR, RVK, AIG
Zdokonaľovanie písomného prejavu	15	Zdokonaľovanie rukopisu, plynulosť písania, automatizácia písacieho pohybu. Tvaropis, sklon písma, úprava písaných celkov, rýchlosť písania.	OSR
Tvorenie a obmieňanie viet	13	Tvorenie viet s danými slovami. Výber vhodných výrazov. Dopĺňanie a obmieňanie viet.	OSR, AIG
Pomenovanie predmetov, javov a činností	10	Pomenovávanie pozorovaných predmetov, javov a vlastnej činnosti. Rozvoj slovnej zásoby.	OSR, ENV, AIG
Odpovede na otázky a tvorba otázok	12	Odpovedanie na otázky podľa obrázkov, skúseností a textov. Tvorenie otázok k jednoduchému textu.	OSR,AIG
Reprodukcia textov	10	Reprodukcia kratších textov a jednoduchých príbehov.	OSR, MDV, AIG
Rozprávanie	14	Rozprávanie podľa obrázkov, série obrázkov, vlastných zážitkov a jednoduchej osnovy.	OSR, MDV, AIG
Opis	10	Opis spolužiaka, predmetov a obrázkov s dejovými prvkami.	OSR, AIG
Formy spoločenského styku	12	Požiadanie o informáciu, podanie informácie, privítanie návštevy, rozlúčenie, blahoželanie. Písanie pozdravu a pohľadnice.	OSR, VMR, AIG
Technika čítania	17	Čítanie primeraných textov správne a s porozumením. Plynulé a prirodzene intonované čítanie. Práca s významom textu.	OSR
Kultúra hovoreného prejavu	8	Správny slovný a vetný prízvuk, správne dýchanie, artikulácia, spisovná výslovnosť.	OSR, AIG
Rozvoj slovnej zásoby a porozumenia textu	10	Rozširovanie slovnej zásoby, výber vhodných výrazov, odpovede na otázky, reprodukcia textu.	OSR, MDV, AIG

Práca s ilustráciou a literárnym textom	6	Spájanie obsahu textu s ilustráciou, vnímanie a interpretácia ilustrácie.	MDV, AIG
Rozprávka a poviedka	8	Reprodukcia a dramatizácia deja rozprávky alebo poviedky. Hlavná postava, vlastnosti postáv, čas a miesto deja.	OSR, MUV, AIG
Reálne a nereálne prostredie	4	Rozlišovanie reálneho a rozprávkového prostredia.	OSR, MUV, AIG
Literárne pojmy	6	Rozhlasové a televízne relácie, povesť, hádanka, báseň, spisovateľ, časopis.	MDV, AIG
Poézia pre deti	6	Čítanie a počúvanie básní detských autorov. Vnímanie rytmu, rýmu a umeleckého slova.	MDV
Rozprávky a dobrodružná literatúra	8	Práca s ukážkami rozprávok a dobrodružných príbehov.	OSR, MDV, AIG
Povesti a balady	6	Čítanie a reprodukcia povestí a balád.	RVK, AIG
Poviedky zo života detí	6	Poviedky zo života detí v minulosti a súčasnosti. Medziľudské vzťahy a priateľstvo.	OSR, MUV, AIG
Bájky, príroda a zvieratá	8	Rozprávky, bájky a poviedky o prírode a zvieratách.	ENV, OSR, AIG
Komunikácia a sociálno-emocionálne učenie – Kamaráti Jabĺčka	33	Práca s príbehmi a situáciami z programu Kamaráti Jabĺčka. Porozumenie počutému a čítanému textu, pomenovanie pocitov a situácií, vyjadrovanie vlastného názoru, formulovanie jednoduchých odpovedí, rozhovor, aktívne počúvanie, opis situácie a hľadanie primeraných riešení. Rozvoj slovnej zásoby, komunikačných zručností, empatie, spolupráce a schopnosti zvládať náročné sociálne situácie.	OSR, MDV, OŽZ
Opakovanie a upevňovanie učiva, čitateľská gramotnosť	11	Opakovanie a systematizácia učiva. Rozvoj čitateľskej gramotnosti, porozumenia textu a komunikačných schopností.	OSR, MDV, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Slovenský jazyk a literatúra, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 5 + 2 hodina týždenne (231 hodín ročne)

CIELE

- Oboznámiť žiakov so stavbou slov,
- správne písať a vyslovovať slová s niektorými predponami,
- utvrdzovať zručnosť správne písať „i“ a „y“ po obojakých spoluhláskach vo vnútri slova,
- pochopiť pojem vzoru pri podstatných menách a naučiť sa zaraďovať podstatné mená,
- poznávať minulý a budúci čas slovies,
- poznávať prídavné mená,
- cvičiť sa v tvorbe súvislých ústnych prejavov a vo formách spoločenského styku.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

Stavba slova

Tvorenie nových slov pomocou slovotvornej predpony a slovotvornej prípony, poznávanie slovotvorného základu.

Nácvik správneho písania a spisovného vyslovovania slov s predponami napríklad: na-, vy-

Podstatné mená

Precvičovanie poznávania podstatných mien, určovanie rodu a čísla.

Skloňovanie podstatných mien podľa pádových otázok, určovanie pádu podstatných mien. Oboznamovanie sa s pojmom vzoru, skloňovanie podstatných mien podľa jednotlivých vzorov.

Pravopis podstatných mien.

Prídavné mená

Poznávanie akostných prídavných mien a ich význam v bežnom jazyku. Poznávanie a určovanie rodu a čísla prídavných mien.

Slovesá

Poznávanie slovies v oznamovacom spôsobe, v prítomnom, minulom a v budúcom čase. Časovanie slovies.

Pomocné sloveso byť.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Cvičenie v rozlišovaní spisovných a nespisovných jazykových prostriedkov.
Nácvik výstižného vyjadrovania, najmä vhodným výberom prídavných mien.
Cvičenie v pozorovaní. Pomenovávanie a vyjadrovanie sa o pozorovaných predmetoch, javoch a činnostiach.
Odpovede na otázky
Písomné odpovede žiakov na otázky, ktoré sa týkajú ich života a ich blízkeho okolia.
Reprodukcia
Žiaci reprodukujú čítankové texty.
Rozprávanie
Rozprávanie žiakov podľa vlastných zážitkov a prečítaných textov.
Kolektívne zostavovanie osnovy príbehu a rozprávanie podľa osnovy.
Dodržiavanie základného členenia jazykového prejavu na úvod, hlavnú časť a záver.
Opis
Opis predmetov, obrázkov, osôb, pracovných postupov. Zostavovanie jednoduchej správy na nástenku.
Formy spoločenského styku
Písanie listu s jednoduchým oznámením. Osvojovanie si formy a úpravy listu, obálky. Telefonovanie. Vypĺňanie poštových tlačív – podací lístok, poštová sprievodka, poštová poukážka.

ČÍTANIE A LITERATÚRA
Technika čítania
Čítanie primerane náročných umeleckých a náučných textov plynule, správne a s porozumením. Prechod k spôsobu čítania, ktoré sa približuje čítaniu dospelých. Rozširovanie a obohacovanie slovnej zásoby žiakov, presnejšie rozlišovanie významu slov, výstižnejšie a presnejšie vyjadrovanie.
Literárna výchova
Žiaci sa oboznamujú s literárnymi textami, väčšinou už výrazným hlasným čítaním, ale aj počúvaním. Pri čítaní a počúvaní ukážok z literárnych diel si žiaci rozvíjajú vzťahy k prírode a k ľuďom, učia sa chápať hodnotu ľudskej práce, jej potrebu a celospoločenský význam.
Pri práci s textom uvedomelo spájajú obsah textu s ilustráciou. Učia sa prakticky rozumieť vybraným pojmom a výrazom v súvislosti so skutočnosťou, ktorú tieto pojmy a výrazy označujú: poézia, próza, poviedka, báj, historická próza, encyklopédia, náučná literatúra.

Poézia od detských autorov (napr. M. Rázusová – Martáková, S. Chalupka, S. Maršak, M. Rúfus).
Rozprávky a rozprávkové dobrodružstvá (napr. B. Němcová, K. Čapek, J. C. Hronský, Ľ. Feldek, K. Ondrejka).

Poviedky a romány zo života detí (napr. M. Majerová, B. Němcová, R. Dobiáš, V. Šikula)
Bájky, poviedky o zvieratkách a dobrodružná literatúra (napr. E. Kästner, J. Záborský, D. Defoe, R. Moric, V. Ferko, K. May, S. Michalkov).
Báje, povesti, historická próza(napr. M. J. Huska, J. Poliak, J. Horák, R. Moric, M. Ďuríčková)
Náučná literatúra (napr. J. Ponec, M. Labuda, E. Jelínková, L. Švihan, J. Galata, M. Šurinová)

PROCES

Žiaci reprodukujú texty na čítanie a v dramatizácii krátkych textov vedia použiť aj priamu reč. Počas celého roka sa venuje zvýšená starostlivosť hovorenému prejavu žiakov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno – sémantické a štylizačné cvičenia. Osvojované učivo sa zameriava na pravopisný výcvik, v jednoduchých prípadoch sa žiaci učia odôvodňovať i/y.

Pri výbere ukážok z literárnych diel učiteľ oboznamuje žiakov aj s dielami súčasných mladých autorov.

Slovenský jazyk a literatúra, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 5 + 2 hodina týždenne (231 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis *Stavba slova* *Podstatné mená* *Prídavné mená* *Slovesá*	99	Tvorenie nových slov pomocou slovotvornej predpony a slovotvornej prípony, poznávanie slovotvorného základu. Nácvik správneho písania a spisovného vyslovovania slov s predponami napríklad: na-, vy- Precvičovanie poznávania podstatných mien, určovanie rodu a čísla. Skloňovanie podstatných mien podľa pádových otázok, určovanie pádu podstatných mien. Oboznamovanie sa s pojmom vzoru, skloňovanie podstatných mien podľa jednotlivých vzorov. Pravopis podstatných mien. Poznávanie akostných prídavných mien a ich význam v bežnom jazyku. Poznávanie a určovanie rodu a čísla prídavných mien. Poznávanie slovies v oznamovacom spôsobe, v prítomnom, minulom a v budúcom čase. Časovanie slovies. Pomocné sloveso byť.	OSR, VMR, ENV, MDV,MUV,RVK, DOV, OŽZ, AIG
KOMUNIKÁCIA A SLOH *Odpovede na otázky* *Reprodukcia* *Rozprávanie*	33	Cvičenie v rozlišovaní spisovných a nespisovných jazykových prostriedkov. Nácvik výstižného vyjadrovania, najmä vhodným výberom prídavných mien.	OSR, VMR, ENV, MDV,MUV,RVK, DOV, OŽZ, AIG

Opis *Formy spoločenského styku*		Cvičenie v pozorovaní. Pomenovávanie a vyjadrovanie sa o pozorovaných predmetoch, javoch a činnostiach. Písomné odpovede žiakov na otázky, ktoré sa týkajú ich života a ich blízkeho okolia. Žiaci reprodukujú čítankové texty. Rozprávanie žiakov podľa vlastných zážitkov a prečítaných textov. Kolektívne zostavovanie osnovy príbehu a rozprávanie podľa osnovy. Dodržiavanie základného členenia jazykového prejavu na úvod, hlavnú časť a záver. Opis predmetov, obrázkov, osôb, pracovných postupov. Zostavovanie jednoduchej správy na nástenku. Písanie listu s jednoduchým oznámením. Osvojovanie si formy a úpravy listu, obálky. Telefonovanie. Vypĺňanie poštových tlačív – podací lístok, poštová sprievodka, poštová poukážka.	
ČÍTANIE A LITERATÚRA <u>Technika čítania</u> <u>Literárna výchova</u>	66	Čítanie primerane náročných umeleckých a náučných textov plynule, správne a s porozumením. Prechod k spôsobu čítania, ktoré sa približuje čítaniu dospelých. Rozširovanie a obohacovanie slovnej zásoby žiakov, presnejšie rozlišovanie významu slov, výstižnejšie a presnejšie vyjadrovanie. Žiaci sa oboznamujú s literárnymi textami, väčšinou už výrazným	OSR, VMR, ENV, MDV,MUV,RVK, DOV, OŽZ, AIG

		hlasným čítaním, ale aj počúvaním. Pri čítaní a počúvaní ukážok z literárnych diel si žiaci rozvíjajú vzťahy k prírode a k ľuďom, učia sa chápať hodnotu ľudskej práce, jej potrebu a celospoločenský význam. Pri práci s textom uvedomelo spájajú obsah textu s ilustráciou. Učia sa prakticky rozumieť vybraným pojmom a výrazom v súvislosti so skutočnosťou, ktorú tieto pojmy a výrazy označujú: poézia, próza, poviedka, báj, historická próza, encyklopédia, náučná literatúra. Poézia od detských autorov (napr. M. Rázusová – Martáková, S. Chalupka, S. Maršak, M. Rúfus). Rozprávky a rozprávkové dobrodružstvá (napr. B. Němcová, K. Čapek, J. C. Hronský, Ľ. Feldek, K. Ondrejka).	
Rozvoj komunikačných zručností v emocionálnej oblasti	33	program „Emocionálny kompas“ pre 7. ročník	OSR, VMR, ENV, MDV,MUV,RVK, DOV, OŽZ, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Slovenský jazyk a literatúra, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 5 + 1 hodina týždenne (198 hodín ročne)

CIEĽ

- Docvičovať a utvrdzovať zručnosť správne písať „i“ a „y“ po mäkkých, tvrdých a obojakých spoluhláskach a vo vybraných slovách,
- poznávať prídavné mená tvrdého a mäkkého zakončenia, osvojovať si ich pravopis,
- poznávať číslovky,
- oboznámiť sa s písaním základných, radových a zložených čísloviek,
- cvičiť sa v tvorbe súvislých ústnych prejavov a vo formách spoločenského styku.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

Podstatné mená

Skloňovanie podstatných mien mužského rodu.

Skloňovanie podstatných mien ženského rodu.

Skloňovanie podstatných mien stredného rodu.

Prídavné mená

Vlastnostné prídavné mená.

Pravidelné stupňovanie prídavných mien.

Skloňovanie prídavných mien tvrdého zakončenia.

Skloňovanie prídavných mien mäkkého zakončenia.

Zámená

Používanie osobných zámen.

Slovesá

Minulý čas slovies.

Oznamovací a rozkazovací spôsob slovies.

Číslovky

Základné číslovky a ich písanie.

Zložené číslovky a ich písanie.

Radové číslovky a ich písanie.

Skladba

Holá veta.

Rozvitá veta.

Zložená veta – súvetie.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Štylizácia a kompozícia:

Zostavenie jednoduchej osnovy jazykového prejavu.

Zostavenie jednoduchej osnovy čítankových textov.

Výcvik v súvislých jazykových prejavoch:

Rozprávanie

Ústne alebo písomné rozprávanie podľa vopred pripravenej osnovy.

Opis

Opis predmetu, obrázka, osoby, krajiny, pracovného postupu.

Formy spoločenského styku

Písanie listu rodičom, listu s poďakovaním, s blahoželaním. Osvojovanie si formy a úpravy listu, obálky.

Požiadanie – prosba, rozkaz, poďakovanie.

Ospravedlnenie.

Oslovenie a predstavenie sa.

Vypĺňanie jednoduchého dotazníka.

Životopis.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Plynulé čítanie s porozumením. Používanie vhodnej sily, intonácie a zafarbenia hlasu so zreteľom na obsah čítaného textu. Pestovanie kultúry reči žiakov.

Literárna výchova

Zhrnutie poznatkov žiakov o literatúre.

Orientácia v prečítanom literárnom diele, v deji, v postavách a prostredí.

Reprodukcia obsahu.

Rozvíjanie záujmu žiakov o mimoškolské čítanie, knihy, časopisy, noviny.

Porozumenie pojmom poviedka, román, divadelná hra, autor, básnik, prozaik, dramatik.

Odporúčaná literatúra:Poézia: napr. výber z poézie pre deti M. Rúfusa, Š. Žáryho, J. Kostru, J. Smreka, V. Reisela,

J. Navrátila Ľ. Feldeka , Š. Moravčíka a iných.

Poviedky a romány zo života detí: napr. R. Smatanová, J. Červenková, K. Jarunková, V. Šikula, A. Marschall, K. Jarunková, M. Jančová, J. Tužinský, Max von der Grün.
Dobrodružné poviedky a romány: napr. R. Arthur, J. Swift, J. Verne, J. London, M. Twain, J. Curwood.
Povesti a historická próza: napr. Ľ. Zúbek: Moja Bratislava; Š. Moravčík: Záhorácke povesti, V. Ferko: Tisícnásobný dukát a iné.
Náučná literatúra: napr. Veľká kniha otázok a odpovedí, L. Švihran: 1000 plus 1 slovenských naj, C. Varleyová-l. Milesová: Zemepisná encyklopédia, H. Škodová – E. Škoda: Už viem prečo, T. Šipöcz: Ako je to možné?, C. Valšík: Farebná detektívka.
Ukážky divadelných hier: napr. J. G. Tajovský: Ženský zákon; J. Zeyer: Radúz a Mahuliena a iné.

PROCES

Žiaci si precvičujú oslovenie, predstavenie sa, požiadanie, poďakovanie, ospravedlnenie, privítanie návštevy a rozlúčenie sa. Učia sa vyplniť podľa predtlače dotazník. Pri čítaní a prednese literárnych ukážok pestujeme kultúru reči žiakov, obohacujeme ich slovnú zásobu a rozvíjame schopnosť súvisle sa vyjadrovať. Učíme ich porozprávať svoje zážitky zrozumiteľným spôsobom. Pri výbere ukážok z literárnych diel učiteľ oboznamuje žiakov aj s dielami súčasných mladých autorov.

Slovenský jazyk a literatúra, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 5 + 1 hodina týždenne (198 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva zo 7. ročníka	7	Opakovanie pravopisných javov, slovných druhov, čítania s porozumením a komunikačných zručností.	OSR,AIG
Podstatné mená mužského rodu	9	Skloňovanie podstatných mien mužského rodu. Pravopis podstatných mien.	OSR,AIG
Podstatné mená ženského rodu	7	Skloňovanie podstatných mien ženského rodu. Pravopis podstatných mien.	OSR,AIG
Podstatné mená stredného rodu	7	Skloňovanie podstatných mien stredného rodu. Pravopis podstatných mien.	OSR, AIG
Prídavné mená	11	Vlastnostné prídavné mená. Pravidelné stupňovanie prídavných mien.	OSR, AIG
Prídavné mená tvrdého zakončenia	5	Skloňovanie prídavných mien tvrdého zakončenia. Pravopis prídavných mien.	OSR, AIG
Prídavné mená mäkkého zakončenia	5	Skloňovanie prídavných mien mäkkého zakončenia. Pravopis prídavných mien.	OSR, AIG
Zámená	6	Používanie osobných zámen v ústnom a písomnom prejave.	OSR, AIG
Slovesá	7	Minulý čas slovies. Oznamovací a rozkazovací spôsob slovies.	OSR, AIG
Číslovky	11	Základné, zložené a radové číslovky. Pravopis čísloviek. Používanie čísloviek v bežných situáciách.	OSR, AIG
Skladba – holá a rozvitá veta	5	Holá veta. Rozvitá veta. Rozlišovanie vetných konštrukcií.	OSR, AIG
Skladba – súvetie	8	Zložená veta – súvetie. Tvorenie jednoduchých súvetí.	OSR, AIG
Štylizácia a kompozícia	3	Zostavenie jednoduchej osnovy jazykového prejavu a čítankových textov.	OSR, AIG
Rozprávanie	5	Ústne a písomné rozprávanie podľa pripravenej osnovy.	OSR, MDV, AIG
Opis	5	Opis predmetu, obrázka, osoby, krajiny a pracovného postupu.	OSR, ENV, AIG
Formy spoločenského styku	7	Písanie listu rodičom, listu s poďakovaním a blahoželaním. Úprava listu a obálky.	OSR, VMR, AIG
Ospravedlnenie, oslovenie a predstavenie sa	6	Prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, predstavenie sa, spoločenská komunikácia.	OSR, VMR,AIG

Dotazník a životopis	8	Vypĺňanie jednoduchého dotazníka. Zostavenie jednoduchého životopisu.	OSR
Technika čítania	14	Plynulé čítanie s porozumením. Správna intonácia, sila hlasu a kultúra reči.	OSR
Orientácia v literárnom diele	8	Orientácia v deji, postavách a prostredí literárneho diela. Reprodukcia obsahu.	OSR, MDV, AIG
Literárne pojmy	6	Poviedka, román, divadelná hra, autor, básnik, prozaik, dramatik.	MDV, AIG
Poézia	6	Ukážky poézie slovenských a zahraničných autorov pre deti a mládež.	MDV
Poviedky a romány zo života detí	6	Čítanie a interpretácia literárnych ukážok zo života detí.	OSR, MUV, AIG
Dobrodružná literatúra	6	Dobrodružné poviedky a romány. Charakteristika postáv a deja.	OSR, AIG
Povesti a historická próza	6	Povesti a historická próza. Poznávanie histórie a tradícií.	RVK, AIG
Náučná literatúra	6	Práca s náučnou literatúrou, encyklopédiami a informačnými zdrojmi.	MDV, AIG
Divadelné hry	4	Ukážky divadelných hier, dramatizácia textov.	MDV, AIG
Opakovanie, upevňovanie a rozvoj čitateľskej gramotnosti	14	Súhrnné opakovanie učiva. Rozvoj čitateľskej gramotnosti, komunikačných schopností a pravopisných zručností.	OSR, MDV, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

MATEMATIKA PRE 4., 5., 7., 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poňatie vyučovania matematiky žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je v súlade s poňatím vyučovania matematiky žiakov na bežnej základnej škole.

Vyučovanie matematiky sa snaží všetkým žiakom, spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni, poskytnúť adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a aj budúceho pracovného pomeru.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch. Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka.

Matematika, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 4 + 1 hodina týždenne (165 hodín ročne)

CIELE

- Opakovať a prehĺbiť učivo z 3. ročníka,
- vedieť sčítať prirodzené čísla v obore do 100,
- vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore do 30,
- vedieť rysovať a označiť priamku, vyznačiť body ležiace a neležiace na priamke,
- vedieť merať dĺžku úsečky.

OBSAH

ARITMETIKA

Numerácia v obore do 100

Určovanie počtu predmetov počítaním po desiatich. Čítanie a písanie číslic.

Určovanie rádu čísel jednotky, desiatky, stovky.

Usporiadanie čísel, porovnávanie čísel, zápis pomocou znakov =, <, >, číselná os.

Riešenie jednoduchých nerovníc typu a < 75 postupným dosadzovaním.

Riešenie jednoduchých slovných úloh na porovnávanie čísel.

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100 bez prechodu cez základ

Sčítanie a odčítanie násobkov čísla 10.

Príklady typu:

30 + 40 = 70 30 70

70 - 40 = 30 40 - 40

Pričítanie jednociferného čísla k číslu, ktoré je násobkom čísla 10.

Príklady typu: 30 + 7 30

7

Odčítanie jednociferného čísla, od dvojciferného tak, aby rozdiel bol násobkom čísla 10.

Príklady typu: 37 – 7 37

- 7

Sčítanie dvojciferných a jednociferných čísel bez prechodu cez základ.

Príklady typu: 34 + 5 34

- 5

Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného čísla bez prechodu cez základ.

Príklady typu: 37 – 4 37

- 4

Písomné sčítanie a odčítanie.

Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100 s prechodom cez základ

Odčítanie jednociferného čísla od násobkov desiatich.

Príklady typu: 40 – 6 40

- 6

Sčítanie a odčítanie jednociferného a dvojciferného čísla s prechodom cez základ.

Príklady typu: 46 + 7 46

7

Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného čísla s prechodom cez základ. Príklady typu:

53 – 7 53

- 7

Sčítanie a odčítanie čísel, čísel, ktoré sú násobkom desiatich. Príklady typu:

36 + 50 36 86

86 - 50 50 - 50

Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Násobenie a delenie v obore do 30

Násobenie čísla 0 a 1.

Riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie.

Delenie - názorné objasnenie podstaty delenia, znak : (deleno).

Delenie podľa obsahu a na časti.

Príklady na delenie.

Riešenie jednoduchých slovných úloh na delenie.

Násobenie a delenie tromi – pamäťový nácvik.

Precvičovanie a upevňovanie násobenia a delenia v obore násobiliek do 30.

Riešenie jednoduchých slovných úloh.

GEOMETRIA

Priamka

Rysovanie a označovanie priamok.

Vyznačovanie bodov ležiacich a neležiacich na priamke.

Rôznobežky.

Vyznačovanie úsečiek na priamke.

Meranie dĺžky úsečky

Jednotka dĺžky – cm. Meradlo s centimetrovou stupnicou.

Meranie dĺžky úsečky.

PROCES

Geometrické učivo je v pracovných zošitoch spracované v dvoch kapitolách. Pri vyučovaní odporúčame geometriu zaraďovať pravidelne ako časť vyučovacej hodiny. Často zaraďujeme orientáciu žiakov v číselnom rade do 100 na číselnej osi. Precvičujeme vzťahy pred - za, hneď pred – hneď za. Spájame teoretické vedomosti s praktickými činnosťami. Matematické poznatky sa vytvárajú na základe manipulácie s konkrétnymi predmetmi, ktoré sa nachádzajú v triede i v okolí školy.

Matematika, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 4 + 1 hodina týždenne (165 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva z 3. ročníka	12	Opakovanie numerácie, sčítania, odčítania, orientácie na číselnej osi a riešenia jednoduchých úloh.	OSR, AIG
Numerácia v obore do 100	10	Určovanie počtu predmetov počítaním po desiatich. Čítanie a písanie číslic. Určovanie rádu čísel – jednotky, desiatky, stovky.	OSR
Usporiadanie a porovnávanie čísel	7	Usporiadanie čísel, porovnávanie čísel, zápis pomocou znakov =, <, >, číselná os.	OSR
Nerovnice a slovné úlohy na porovnávanie	8	Riešenie jednoduchých nerovníc typu a < 75 postupným dosadzovaním. Riešenie jednoduchých slovných úloh na porovnávanie čísel.	OSR, AIG
Sčítanie a odčítanie násobkov čísla 10	5	Sčítanie a odčítanie násobkov čísla 10.	OSR
Sčítanie a odčítanie bez prechodu cez základ	8	Pričítanie a odčítanie jednociferného čísla. Sčítanie a odčítanie dvojciferných a jednociferných čísel bez prechodu cez základ.	OSR
Písomné sčítanie a odčítanie	10	Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100.	OSR
Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie bez prechodu cez základ	8	Riešenie jednoduchých slovných úloh.	OSR, AIG
Sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ	18	Odčítanie jednociferného čísla od násobkov desiatich. Sčítanie a odčítanie jednociferného a dvojciferného čísla s prechodom cez základ.	OSR
Sčítanie a odčítanie násobkov desiatich	5	Sčítanie a odčítanie čísel, ktoré sú násobkami desiatich.	OSR
Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ	5	Riešenie jednoduchých slovných úloh.	OSR, AIG
Násobenie číslom 0 a 1	6	Násobenie čísla 0 a 1.	OSR
Násobenie v obore do 30	7	Precvičovanie a upevňovanie násobenia v obore násobiliek do 30.	OSR
Slovné úlohy na násobenie	6	Riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie.	OSR, AIG
Delenie podľa obsahu a na časti	10	Názorné objasnenie podstaty delenia, znak :, delenie podľa obsahu a na časti.	OSR

Delenie v obore do 30	8	Príklady na delenie. Precvičovanie a upevňovanie delenia v obore do 30.	OSR
Slovné úlohy na delenie	6	Riešenie jednoduchých slovných úloh na delenie.	OSR, AIG
Násobenie a delenie tromi	5	Pamäťový nácvik násobenia a delenia tromi.	OSR
Priamka a body	6	Rysovanie a označovanie priamok. Vyznačovanie bodov ležiacich a neležiacich na priamke.	OSR
Rôznobežky a úsečky	3	Rôznobežky. Vyznačovanie úsečiek na priamke.	OSR
Meranie dĺžky úsečky	7	Jednotka dĺžky – cm. Meradlo s centimetrovou stupnicou. Meranie dĺžky úsečky.	OSR, OŽZ
Opakovanie, upevňovanie a praktické využitie matematiky	5	Opakovanie a upevňovanie učiva. Praktické činnosti s číselnou osou, manipulácia s predmetmi, využitie disponibilnej hodiny.	OSR, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Matematika, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 4 + 1 hodina týždenne (165 hodín ročne)

CIELE

- Opakovať a prehĺbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť sčitovať a odčitovať prirodzené čísla písomne, v obore do 100,
- riešiť slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel v obore do 1000,
- vedieť sčitovať a odčitovať prirodzené čísla v obore do 1000 spamäti a písomne,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore násobiliek do 60,
- vedieť merať a rysovať úsečky danej dĺžky,
- vedieť používať jednotky dĺžky: m, dm, cm,
- pracovať s kružidlom.

OBSAH

ARITMETIKA

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel písomne v obore do 100

1. Sčitovanie a odčitovanie dvojciferných čísel bez prechodu cez základ. Príklady typu:

34	57
23	-34
—-	—-

Sčitovanie a odčitovanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ. Príklady typu:

47	82
35	- 35
___	___

2. Riešenie slovných úloh.

Nový typ: o **n** viac, o **n** menej.

Prirodzené čísla v obore do 1000

Počítanie po stovkách, desiatkach, jednotkách, násobky čísel 10, 100. Čítanie a písanie číslic.

Rád čísel tisícky, stovky, desiatky, jednotky.

Usporiadanie čísel, číselná os.

Porovnávanie čísel, zápis pomocou znakov =, <, >.

Riešenie jednoduchých nerovníc postupným dosadzovaním.

Riešenie jednoduchých slovných úloh na porovnávanie čísel.

Sčitovanie a odčitovanie prirodzených čísel do 1000 spamäti a písomne

1. Sčitovanie a odčitovanie násobkov 100. Príklady typu: 300 + 400, 700 – 400.
2. Pričitovanie jednociferných a dvojciferných čísel k násobkom 100.

Príklady typu: 300 + 4, 300 + 34.

3. Odčitovanie jednociferných a dvojciferných čísel od násobkov 100.

Príklady typu: 304 – 4, 334 – 34.

4. Ostatné príklady sčitovania a odčitovania v obore do 1000 bez prechodu cez základ.

Príklady typu: 532 + 4, 648 – 40.

5. Precvičovanie a upevňovanie sčitovania a odčitovania v obore do 1000. Vzťah: o „n“ viac, o „n“ menej,

Riešenie slovných úloh.

Násobenie a delenie v obore násobiliek

1. Opakovanie a prehĺbenie násobenia a delenia v obore násobiliek do 30.
2. Násobenie a delenie v obore násobiliek do 60.

Tvorenie a zápis príkladov násobenia a delenia v obore násobiliek do 60. Násobilka číslom 4, 5, 6 – pamäťový nácvik.

GEOMETRIA

Dĺžka úsečky

1. Jednotka dĺžky, meradlo, dĺžka úsečky.
2. Jednotka dĺžky dm, m.

jednotka dĺžky – dm,

meradlo s decimetrovou stupnicou,

jednotka dĺžky – m,

meradlo s metrovou stupnicou,

premieňanie jednotiek (m – dm, m – cm, dm – cm).

3. Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej dĺžky,

meranie dĺžky úsečky s presnosťou na cm, dm,

rysovanie úsečiek danej dĺžky,

vytyčovanie úsečky v teréne a meranie dĺžky úsečky v m.

4. Súčet dĺžok úsečiek – numericky.
5. Rozdiel dĺžok úsečiek – numericky.

6. Práca s kružidlom. Rysovanie kružnice (stred, polomer).

Matematika, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 4 + 1 hodina týždenne (165 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva zo 4. ročníka	5	Opakovanie numerácie do 100, sčitovania, odčitovania, násobenia, delenia a riešenia jednoduchých slovných úloh.	OSR, AIG
Písomné sčitovanie a odčitovanie do 100 bez prechodu cez základ	7	Sčitovanie a odčitovanie dvojciferných čísel bez prechodu cez základ.	OSR
Písomné sčitovanie a odčitovanie do 100 s prechodom cez základ	9	Sčitovanie a odčitovanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ.	OSR
Slovné úlohy v obore do 100	8	Riešenie slovných úloh. Nový typ: o n viac, o n menej.	OSR, AIG
Numerácia v obore do 1000	15	Počítanie po stovkách, desiatkach, jednotkách, násobky čísel 10 a 100. Čítanie a písanie číslic. Rád čísel tisícky, stovky, desiatky, jednotky.	OSR
Usporiadanie a porovnávanie čísel do 1000	5	Usporiadanie čísel, číselná os, porovnávanie čísel, zápis pomocou znakov =, <, >.	OSR
Nerovnice a slovné úlohy na porovnávanie	6	Riešenie jednoduchých nerovníc postupným dosadzovaním. Slovné úlohy na porovnávanie čísel.	OSR
Sčitovanie a odčitovanie násobkov 100	8	Sčitovanie a odčitovanie násobkov 100.	OSR
Pričitovanie a odčitovanie k násobkom 100	8	Pričitovanie a odčitovanie jednociferných a dvojciferných čísel k násobkom 100 a od nich.	OSR
Sčitovanie a odčitovanie do 1000 bez prechodu cez základ	7	Ostatné príklady sčitovania a odčitovania v obore do 1000 bez prechodu cez základ.	OSR
Precvičovanie sčitovania a odčitovania do 1000	5	Upevňovanie sčitovania a odčitovania. Vzťahy o n viac, o n menej. Slovné úlohy.	OSR
Opakovanie násobenia a delenia do 30	8	Opakovanie a prehĺbenie násobenia a delenia v obore násobiliek do 30.	OSR
Násobenie v obore do 60	7	Násobilka číslom 4, 5, 6. Tvorenie a zápis príkladov násobenia v obore do 60.	OSR
Delenie v obore do 60	10	Tvorenie a zápis príkladov delenia v obore do 60. Upevňovanie spojov.	OSR
Slovné úlohy na násobenie a delenie	6	Riešenie jednoduchých slovných úloh v obore násobiliek do 60.	OSR, AIG

Jednotky dĺžky	8	Jednotka dĺžky cm, dm, m. Meradlá s príslušnou stupnicou.	OSR, OŽZ
Premieňanie jednotiek dĺžky	5	Premieňanie jednotiek dĺžky (m – dm, m – cm, dm – cm).	OSR
Meranie a rysovanie úsečiek	10	Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej dĺžky, meranie s presnosťou na cm a dm.	OSR, OŽZ
Úsečky v praxi	4	Vytyčovanie úsečky v teréne a meranie dĺžky úsečky v metroch.	OSR, OŽZ
Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek	6	Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek numericky.	OSR
Práca s kružidlom a kružnica	8	Práca s kružidlom. Rysovanie kružnice, stred kružnice, polomer kružnice.	OSR
Opakovanie, upevňovanie a praktické využitie matematiky	10	Opakovanie a upevňovanie učiva, numerácie, geometrie a slovných úloh. Využitie disponibilnej hodiny na rozvoj matematických zručností a praktických činností.	OSR, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Matematika, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 4 + 1 hodina týždenne (165 hodín ročne)

CIELE

- Opakovať a prehĺbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- osvojiť si násobenie a delenie mimo oboru násobilky,
- vedieť písomne násobiť trojciferné číslo jednociferným činiteľom,
- vedieť písomne deliť jednociferným deliteľom bez zvyšku,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel do milióna,
- vedieť používať kalkulačku na sčítanie a odčítanie,
- osvojiť si jednoduché konštrukcie kružidlom,
- vedieť vyznačovať a rysovať uhly,
- osvojiť si výpočet obvodu rovinných obrazcov.

OBSAH

ARITMETIKA

Násobenie a delenie mimo oboru násobilky

Násobenie a delenie mimo oboru násobilky – písomne. Príklady typu:

3 . 13 = 39 2 . 15 = 30

39 : 3 = 13 30 : 2 = 15

Delenie so zvyškom

- násobok daného čísla, vyznačovanie na číselnej osi
- pojmy – neúplný podiel, zvyšok
- výpočet neúplného podielu, zápis formou 13 : 4 = 3
  1
- príklady na delenie so zvyškom v obore do 100.

Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel do 10 000

1. Násobenie a delenie číslami 10, 100, 1 000, využitie na praktickom premieňaní jednotiek dĺžky, hmotnosti a objemu.
2. Písomné násobenie maximálne trojciferného čísla jednociferným činiteľom.
3. Písomné delenie jednociferným deliteľom bez zvyšku.

Číselný obor do milióna

1. Numerácia do milióna, porovnávanie čísel, zaokrúhľovanie čísel na desiatky a stovky.

2. Písomné sčítanie a odčítanie čísel do 100 000.
3. Riešenie jednoduchých slovných úloh.
4. Používanie kalkulačky na sčítanie a odčítanie.

GEOMETRIA

Jednoduché konštrukcie kružidlom

1. Prenášanie, porovnávanie úsečiek, grafický súčet úsečiek, násobok úsečiek, stred úsečiek.
2. Konštrukcie trojuholníka (z troch strán) pomocou kružidla.

Geometrické telesá

Popis základných vlastností – guľa, valec.

Uhol

1. Vyznačovanie a rysovanie uhla, popis uhla.
2. Pojmy – pravý uhol, priamy, ostrý, tupý uhol.
3. Precvičovanie na rovinných obrazcoch (štvorec, obdĺžnik, trojuholník).

Obvod rovinných obrazcov

1. Obvod trojuholníka
2. Obvod obdĺžnika.
3. Obvod štvorca.

PROCES

Násobenie a delenie číslami 6 – 9 je pre žiakov náročnejšie. V čase preberania tohto učiva by mali mať žiaci osvojený algoritmus násobenia a delenia mimo oboru násobiliek.

Slovné úlohy vychádzajú z konkrétnych životných situácií. Pri ich riešení je potrebné naučiť žiaka rozlíšiť kľúčové slová, s ktorými je spojený konkrétny matematický postup. Riešenie slovnej úlohy obsahuje zápis, výpočet a odpoveď.

Žiakov učíme pracovať s bežnou kalkulačkou, ale učíme ich využívať aj kalkulačku v mobilnom telefóne.

Matematika, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 4 + 1 hodina týždenne (165 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
ARITMETIKA Násobenie a delenie mimo oboru násobilky Delenie so zvyškom Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel do 10 000 Číselný obor do milióna	99	Násobenie a delenie mimo oboru násobilky – písomne. Násobok daného čísla, vyznačovanie na číselnej osi. Pojmy – neúplný podiel, zvyšok. Výpočet neúplného podielu. Príklady na delenie so zvyškom v obore do 100. Násobenie a delenie číslami 10, 100, 1 000, využitie na praktickom premieňaní jednotiek - dĺžky, hmotnosti a objemu. Písomné násobenie maximálne trojciferného čísla jednociferným činiteľom. Písomné delenie jednociferným deliteľom bez zvyšku. Numerácia do milióna, porovnávanie čísel, zaokrúhľovanie čísel na desiatky a stovky. Písomné sčítanie a odčítanie čísel do 100 000. Riešenie jednoduchých slovných úloh. Používanie kalkulačky na sčítanie a odčítanie.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG
GEOMETRIA Jednoduché konštrukcie kružidlom Geometrické telesá Uhol Obvod rovinných obrazcov	33	Prenášanie, porovnávanie úsečiek, grafický súčet úsečiek, násobok úsečiek, stred úsečiek. Konštrukcie trojuholníka (z troch strán) pomocou kružidla. Popis základných vlastností – guľa, valec. Vyznačovanie a rysovanie uhla, popis uhla. Pojmy – pravý uhol, priamy, ostrý, tupý uhol. Precvičovanie na rovinných obrazcoch (štvorec, obdĺžnik, trojuholník). Obvod trojuholníka Obvod obdĺžnika. Obvod štvorca	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG
Matematické prostredia a problémové úlohy – prvky Hejného metódy	33	Riešenie názorných, praktických a problémových matematických úloh. Objavovanie vzťahov medzi číslami a veličinami. Hľadanie a overovanie vlastných postupov riešenia. Rozvoj logického myslenia, priestorovej predstavivosti, matematickej komunikácie a spolupráce pri riešení úloh. Využívanie vybraných prostredí	OSR, MDV, OŽZ

		a prvkov Hejného metódy primerane schopnostiam žiakov.	

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Matematika, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 4 + 1 hodina týždenne (165 hodín ročne)

CIEĽ

- Poznať algoritmus písomného delenia jednociferným deliteľom so zvyškom a vedieť ho používať,
- poznať algoritmus písomného delenia dvojciferným deliteľom písomne alebo pomocou kalkulačky,
- poznať a vedieť využívať spôsoby kontroly správnosti výpočtu súčtu alebo rozdielu,
- správne chápať pojem zlomok, vedieť čítať a zapisovať zlomok,
- získať zručnosti v rysovaní a meraní uhlov,
- vedieť vypočítať obsahy štvorca, obdĺžnika a kruhu,
- chápať matematiku ako zdroj prostriedkov na riešenie praktických úloh.

OBSAH

ARITMETIKA

Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000

Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel číslami 2 až 9.

Číselný obor do milióna

1. Čítanie, písanie a porovnávanie prirodzených čísel v obore do milióna.

2. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do milióna.

Delenie viacciferných čísel jednociferným deliteľom so zvyškom

Delenie so zvyškom číslami 2 až 9.

Písomné delenie viacciferných čísel dvojcifernými deliteľmi aj pomocou kalkulačky

Písomné násobenie viacciferných čísel dvojcifernými činiteľmi aj pomocou kalkulačky

Písomné násobenie číslami 10 až 99.

Zlomky

1.Pojem zlomku, delenie celku na zlomky, čítanie a písanie zlomkov.

2.Výpočet zlomku z čísla. Názorné uvedenie rovnosti dvoch zlomkov.

3.Desatinný zlomok, rovnosť desatinných zlomkov.

Desatinné čísla

1. Zápis desatinného zlomku ako desatinného čísla.

2. Čítanie a písanie, porovnávanie, zaokrúhľovanie desatinných čísel.

3. Sčítanie desatinných čísel.

4. Odčítanie desatinných čísel.

5. Násobenie desatinných čísel (násobenie číslami 10,100,1000; násobenie prirodzenými číslami; násobenie desatinnými číslami).

6. Delenie desatinných čísel (delenie dvoch prirodzených čísel - podiel je desatinné číslo; delenie desatinných čísel prirodzeným číslom; delenie desatinných čísel číslami 10, 100, 1000; delenie desatinných čísel desatinnými číslami)

GEOMETRIA

Uhol

1. Meranie uhla danej veľkosti

2. Vyznačovanie uhla danej veľkosti

Obsahy rovinných útvarov

1. Jednotky obsahu

2. Obsah štvorca

3. Obsah obdĺžnika

Obvod a obsah kruhu

1. Dĺžka kružnice, obvod kruhu

2. Obsah kruhu

Geometrické telesá

1. Ihlan – popis základných vlastností

2. Kužeľ – popis základných vlastností

PROCES

Geometrické učivo odporúčame preberať priebežne s ostatným učivom počas celého školského roka. Základné spoje sčítania, odčítania, násobenia a delenia spamäti a písomne utvrdzujeme priebežne formou „päťminútoviek“. Učíme žiakov riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Pri zadávaní samostatných prác uplatňujeme diferencovaný prístup.

Matematika, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 4 + 1 hodina týždenne (165 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva zo 7. ročníka	5	Opakovanie numerácie, písomného sčítania, odčítania, násobenia, delenia, slovných úloh a geometrického učiva.	OSR, AIG
Písomné násobenie prirodzených čísel do 10 000	7	Písomné násobenie prirodzených čísel číslami 2 až 9.	OSR
Písomné delenie prirodzených čísel do 10 000	5	Písomné delenie prirodzených čísel číslami 2 až 9.	OSR
Číselný obor do milióna	9	Čítanie, písanie a porovnávanie prirodzených čísel v obore do milióna.	OSR
Sčítanie a odčítanie do milióna	7	Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do milióna. Kontrola správnosti výpočtu.	OSR
Delenie viacciferných čísel jednociferným deliteľom so zvyškom	7	Delenie so zvyškom číslami 2 až 9. Algoritmus delenia a jeho praktické využitie.	OSR
Písomné delenie dvojciferným deliteľom	10	Písomné delenie viacciferných čísel dvojcifernými deliteľmi.	OSR
Delenie pomocou kalkulačky	4	Kontrola výsledkov a riešenie príkladov pomocou kalkulačky.	MDV
Písomné násobenie dvojciferným činiteľmi	10	Písomné násobenie viacciferných čísel dvojciferným činiteľmi. Násobenie číslami 10 až 99.	OSR
Násobenie pomocou kalkulačky	4	Overovanie správnosti výpočtov pomocou kalkulačky.	MDV
Pojem zlomku	5	Pojem zlomku, delenie celku na zlomky, čítanie a písanie zlomkov.	OSR
Zlomok z čísla	8	Výpočet zlomku z čísla. Názorné uvedenie rovnosti dvoch zlomkov.	OSR
Desatinný zlomok	6	Desatinný zlomok, rovnosť desatinných zlomkov.	OSR
Desatinné čísla – zápis, čítanie a porovnávanie	8	Zápis desatinného zlomku ako desatinného čísla. Čítanie, písanie, porovnávanie a zaokrúhľovanie desatinných čísel.	OSR
Sčítanie a odčítanie desatinných čísel	8	Sčítanie a odčítanie desatinných čísel.	OSR

Násobenie desatinných čísel	5	Násobenie číslami 10, 100, 1000. Násobenie prirodzenými číslami a desatinnými číslami.	OSR
Delenie desatinných čísel	10	Delenie prirodzených a desatinných čísel. Delenie číslami 10, 100, 1000.	OSR
Meranie uhla	6	Meranie uhla danej veľkosti.	OSR
Rysovanie uhla	6	Vyznačovanie a rysovanie uhla danej veľkosti.	OSR
Jednotky obsahu	4	Jednotky obsahu a ich praktické využitie.	OSR
Obsah štvorca	6	Výpočet obsahu štvorca.	OSR
Obsah obdĺžnika	5	Výpočet obsahu obdĺžnika.	OSR
Obvod a obsah kruhu	5	Dĺžka kružnice, obvod kruhu, obsah kruhu.	OSR
Ihlan	3	Popis základných vlastností ihlana.	OSR
Kužeľ	3	Popis základných vlastností kužeľa.	OSR
Slovné úlohy a praktické využitie matematiky	5	Riešenie nepriamo formulovaných slovných úloh. Využitie matematiky v praktických situáciách.	OSR, OŽZ, AIG
Opakovanie, upevňovanie a rozvoj matematických zručností	4	Súhrnné opakovanie učiva, upevňovanie vedomostí a zručností. Využitie disponibilnej hodiny na praktické výpočty, slovné úlohy a prácu s kalkulačkou.	OSR, MDV, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

INFORMATIKA PRE 5., 7., 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika, rozvíja ich myslenie. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Cieľom informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Cieľom vyučovacieho predmetu je zoznámiť sa s počítačom, možnosťami jeho využitia v každodennom živote, získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím.

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať napr. učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov napr. z vlastivedy.

Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Informácie okolo nás

Komunikácia prostredníctvom IKT

Postupy, riešenie problémov

Princípy fungovania IKT

Informačná spoločnosť

Informácie okolo nás - žiaci sa učia pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou, získali prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí, porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí.

Komunikácia prostredníctvom IKT - sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa. Žiaci by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou, mali by pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete, uvedomovať si bezpečnostné riziká pri práci s internetom.

Postupy, riešenie problémov - žiaci sa zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako program, programovanie.

Princípy fungovania IKT - sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s možnosťami vstupných a výstupných zariadení, so získavaním základných zručností pri práci so súbormi a priečinkami.

Informačná spoločnosť - tematický okruh sa zaoberá s etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Žiaci by mali sa oboznámiť s ukážkami využitia IKT v bežnom živote,

pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám, viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Informatika, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Samostatne/s pomocou zapnúť a vypnúť počítač,
- samostatne/s pomocou pracovať s myšou,
- samostatne/s pomocou pracovať s klávesnicou,
- samostatne/s pomocou správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné, je oboznámený s negatívnym vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači.

OBSAH

Informácie okolo nás

Oboznámenie sa s počítačom

Vedieť z akých základných častí sa skladá počítačová zostava (PC, monitor, klávesnica, myš).

Ovládanie klávesnice, myši.

Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty

Práca s textovým editorom, vytváranie jednoduchého textu, mazanie, ukladanie dokumentu.

Ukladanie rôznych informácií do súborov (text).

Jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka).

Dodržiavanie základných zásad písania textu.

Počítačové didaktické hry.

Komunikácia prostredníctvom IKT

www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe Oboznámenie sa s pojmami – www, webový prehliadač, webová stránka. Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu.
Detské webové stránky (rozprávky, obrázky).

Postupy, riešenie problémov

Oboznámenie sa s pojmami – detský programovací jazyk, elementárne príkazy
Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov).

Princípy fungovania IKT

Oboznámenie sa s pojmami myš, klávesnica
Funkcie vybraných klávesov.
Tlačiareň
Funkcia tlačiarne.
CD
Spúšťanie hry a hudby z CD, ovládanie jednoduchých hier.
Ukladanie informácií, súbor
Uloženie informácií do súboru, otvorenie.

Informačná spoločnosť

Informačné technológie v škole
Edukačné programy, komunikácia - objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety.
Voľný čas a IKT
Počítačové hry, hudba, filmy.

Informatika, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Oboznámenie sa s počítačom	2	Základné časti počítačovej zostavy (počítač, monitor, klávesnica, myš). Zapínanie a vypínanie počítača. Správne sedenie pri počítači.	OSR, OŽZ
Ovládanie myši a klávesnice	2	Ovládanie klávesnice a myši. Kliknutie, dvojklik, pravé a ľavé tlačidlo myši, ťahanie objektov.	OSR
Práca s pracovným prostredím	2	Minimalizovanie, maximalizovanie a zatváranie okien. Základná orientácia v pracovnom prostredí počítača.	OSR
Textový editor	5	Textový dokument, čísla a znaky, slová a vety. Vytváranie jednoduchých textov. Mazanie, oprava a ukladanie dokumentov.	MDV, AIG
Úprava textu	2	Jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov. Zmena veľkosti písma, zvýraznenie textu, dodržiavanie základných zásad písania textu.	MDV, AIG
Ukladanie a otváranie súborov	2	Ukladanie rôznych informácií do súborov. Otvorenie a uloženie textového dokumentu.	MDV
Počítačové didaktické hry	2	Práca s jednoduchými didaktickými hrami ovládanými myšou a klávesnicou.	OSR
Internet a webové stránky	3	Oboznámenie sa s pojmami www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz. Vyhľadávanie na webe.	MDV, AIG
Bezpečnosť na internete	2	Zásady bezpečného správania sa na internete. Rozpoznávanie vhodných a nevhodných webových stránok pre deti.	MDV, OŽZ, AIG
Detské webové stránky	1	Práca s detskými vzdelávacími, náučnými a zábavnými webovými stránkami.	MDV
Základy algoritmického myslenia	2	Oboznámenie sa s pojmami detský programovací jazyk a elementárne príkazy.	OSR, AIG
Jednoduché algoritmy	2	Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí. Kreslenie jednoduchých obrázkov pomocou príkazov.	OSR
Klávesnica a funkcie vybraných klávesov	1	Funkcie vybraných klávesov klávesnice.	OSR
Tlačiareň	1	Funkcia tlačiarne. Ukážka tlače dokumentu.	MDV

CD a DVD	1	Spúšťanie hier a hudby z CD/DVD. Správna manipulácia s nosičmi údajov.	MDV
Slúchadlá a multimédiá	1	Zapojenie slúchadiel, nastavenie hlasitosti, bezpečné používanie.	OŽZ
Informačné technológie v škole	1	Edukačné programy a ich využitie vo vyučovaní.	MDV, AIG
Voľný čas a IKT	1	Počítačové hry, hudba, filmy. Vhodné využívanie informačných technológií vo voľnom čase.	MDV, OSR, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Informatika, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Zopakovať a rozšíriť poznatky zo šiesteho ročníka,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,
- rozšíriť zručnosti v práci s textom, vkladať klipart, wordart, upraviť text pomocou efektov,
- naučiť sa pracovať s tabuľkou v MS Word,
- naučiť sa používať e- mail, Internet,
- vedieť vložiť, spustiť, vybrať CD,
- pracovať s multimediálnou informáciou – zvuk, video,
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt.

OBSAH

Informácie okolo nás

Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty

Rozširovanie zručnosti v práci s textom, vkladanie klipartu, wordartu, upravovanie textu pomocou efektov, farieb. Estetická úprava textu.

Ukladanie textových a obrázkových informácií do súborov.

Samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie – kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie.

MS Word – vkladanie a formátovanie jednoduchej tabuľky.

Komunikácia prostredníctvom IKT

e- mail, poštový program, e- mailová adresa, adresár

Oboznámenie sa s pojmami – e-mail, poštový program, e-mailová adresa.

Správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, kamarátom, spolužiakom). Bezpečné a etické správanie v e- mailovej komunikácii.

www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie Vyhľadávanie informácií a obrázkov na Internete a ich správne použitie. Výber vhodnej informácie, triedenie informácií. Práca s kľúčovým slovom.

Detské webové stránky, on-line hry, zásady správania sa na portáloch. Školské portály.

Postupy, riešenie problémov

Detský programovací jazyk, elementárne príkazy

Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí.

Riešenie hlavolamov, bludiská, obrázkové stavebnice.

Využívanie geometrických tvarov. Práca s programom Skicár, LogoMotion.

Používanie vyučovacích programov pre žiakov, ktoré rozvíjajú logické myslenie a precvičovanie rutinných činností ako aritmetické operácie, vybrané slová a iné.

Princípy fungovania IKT

Funkcie vybraných klávesov

Používanie Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock, Ctrl + c, Ctrl + v.

Tlačiareň

Zapínanie, vypínanie, vkladanie papiera, tlačenie textu, obrázka.

CD mechanika

Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD, DVD, USB- pamäťový kľúč. Ukladanie informácií

Ukladanie informácií: súbor, meno súboru. Vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov.

Informačná spoločnosť

Informačné technológie v škole

Využívanie edukačných programov a hier.

Bezpečnosť počítača, správne používanie hesiel.

Voľný čas a IKT

Počítačové hry, hudba, filmy.

PROCES

Pomocou edukačných programov využívame vedomosti žiakov z matematiky a slovenského jazyka. Pri práci s textom pracujeme najprv s hotovým krátkym textom a na ňom sa učia žiaci najprv pohybovať so šípkami a robiť jednoduchú úpravu.

Učíme žiakov vytvárať jednoduchú tabuľku v textovom editore, orientovať sa v nej a upravovať ju.

Algoritmické úlohy orientujeme len na postupnosť jednoduchých príkazov v priamom režime. Žiaci môžu vo dvojiciach alebo v malej skupinke pracovať na malom, krátkom projekte, pri

prezentovaní nejakej učebnej látky alebo zaujímavosti z učiva niektorého predmetu, kde využijú prácu s textom, obrázkom, grafikou (s pomocou učiteľa).

S pomocou učiteľa sa učia založiť si vlastnú e-mailovú schránku, posielať a prijímať jednoduché e-maily.

Nároky na prácu s PC sú u jednotlivých žiakov závislé od ich individuálnych schopností.

Informatika, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Informácie okolo nás Oboznámenie sa s počítačom Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty	6	Vedieť z akých základných častí sa skladá počítačová zostava (PC, monitor, klávesnica, myš). Ovládanie klávesnice, myši. Práca s textovým editorom, vytváranie jednoduchého textu, mazanie, ukladanie dokumentu. Ukladanie rôznych informácií do súborov (text). Jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka). Dodržiavanie základných zásad písania textu. Počítačové didaktické hry.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG
Komunikácia prostredníctvom IKT www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe	9	Oboznámenie sa s pojmami – www, webový prehliadač, webová stránka. Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu. Detské webové stránky (rozprávky, obrázky).	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG
Postupy, riešenie problémov Oboznámenie sa s pojmami – detský programovací jazyk, elementárne príkazy	6	Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov).	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG
Princípy fungovania IKT Oboznámenie sa s pojmami myš, klávesnica Tlačiareň Ukladanie informácií, súbor	6	Funkcie vybraných klávesov. Funkcia tlačiarne. Uloženie informácií do súboru, otvorenie.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG
Informačná spoločnosť Informačné technológie v škole Voľný čas a IKT	6	Edukačné programy, komunikácia - objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety. Počítačové hry, hudba, filmy.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Informatika, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIEĽ

- Vedieť samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,
- vedieť pracovať s USB kľúčom,
- rozšíriť zručnosti v práci s textom, vedieť používať nástroje na úpravu textov,
- vedieť používať e- mail, Internet,
- vedieť si samostatne nájsť a prečítať informáciu na Internete,
- vedieť narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,
- vedieť vytvoriť oznam, plagát,
- vedieť prezentovať výsledky svojej práce.

OBSAH

Informácie okolo nás

Zvuk, zvukový súbor, prehrávač, nahrávanie, efekty.

Prehrávanie, ukladanie zvukového záznamu.

Rozširovanie zručnosti v práci s textom (dodržiavanie základných zásad písania textu).

Kombinácia textu a obrázka.

Ukladanie informácií do súborov (text, obrázok, zvuk). Práca s dvoma oknami- kopírovanie z jedného do druhého.

Počítačové didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií (hlavolamy s číslami, slovami, písmenami, doplňovanie do máp).

Komunikácia prostredníctvom IKT

e- mail, poštový program, e- mailová adresa, adresár

Samostatné posielanie a prijímanie jednoduchých listov. Tvorba a využitie adresára.

Bezpečné a etické správanie v e- mailovej komunikácii, ochrana osobných údajov.

www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie

Vyhľadávanie informácií a obrázkov na Internete a ich správne použitie.

Výber vhodnej informácie, triedenie informácií. Práca s kľúčovým slovom.

Detské webové stránky, on-line hry, zásady správania sa na portáloch.

Školské portály.

Postupy, riešenie problémov

Návody, recepty z bežného života (návod na opravu, kuchársky recept).

Riešenie hlavolamov, bludiská, obrázkové stavebnice.

Samostatné ovládanie výučbového softwéru.

Používanie vyučovacích programov pre žiakov, ktoré rozvíjajú logické myslenie.

Princípy fungovania IKT

Tlačiareň, skener

Zapínanie, vypínanie, vkladanie papiera, tlačenie, skenovanie textu, obrázka.

CD mechanika

Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD, DVD, USB- pamäťový kľúč.

Samostatné ukladanie informácií (súbor, meno súboru, vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov).

Mikrofón, slúchadlá

Práca so slúchadlami - zapojenie, hlasitosť.

Informačná spoločnosť

Informačné technológie v škole

Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety.

Bezpečnosť počítača - prečo a pred kým treba chrániť počítač.

Práca s digitálnym fotoaparátom.

Voľný čas a IKT

Počítačové hry, hudba, filmy.

PROCES

Žiaci získavajú zručnosti prostredníctvom aplikácií, ktoré sú primerané obsahom aj ovládaním ich veku a mentálnym schopnostiam. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo zo slovenského jazyka, matematiky, prírodovedných i spoločenskovedných oblastí. V rôznych grafických editoroch rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenie.

Učíme ich využívať možnosti IKT pri riešení projektových úloh a ich prezentácii.

Informatika, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva zo 7. ročníka	1	Opakovanie základných poznatkov a zručností z práce s textom, internetom a e-mailovou komunikáciou.	OSR, AIG
Zvuk a zvukové súbory	2	Zvuk, zvukový súbor, prehrávač, nahrávanie zvuku, zvukové efekty. Prehrávanie a ukladanie zvukového záznamu.	MDV
Práca s textom	2	Rozširovanie zručností v práci s textom. Dodržiavanie základných zásad písania textu.	MDV, AIG
Kombinácia textu a obrázka	2	Spájanie textu a obrázkov v dokumente. Tvorba jednoduchého oznamu a plagátu.	MDV, AIG
Ukladanie informácií do súborov	2	Ukladanie textu, obrázkov a zvukových súborov. Organizácia súborov.	MDV
Práca s viacerými oknami	1	Práca s dvoma oknami, kopírovanie údajov z jedného okna do druhého.	MDV
Počítačové didaktické hry	1	Didaktické hry s rôznymi typmi informácií, hlavolamy, doplňovanie údajov.	OSR
E-mailová komunikácia	2	Samostatné posielanie a prijímanie elektronickej pošty. E-mailová adresa, adresár.	MDV, AIG
Bezpečná komunikácia a ochrana osobných údajov	2	Bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii. Ochrana osobných údajov.	MDV, OŽZ
Internet a vyhľadávanie informácií	3	Vyhľadávanie informácií a obrázkov na internete. Práca s kľúčovým slovom. Výber a triedenie informácií.	MDV, AIG
Webové stránky a školské portály	1	Detské webové stránky, on-line hry, školské portály, pravidlá bezpečného správania.	MDV, AIG
Návody a algoritmy z praktického života	1	Návody, recepty a postupy z bežného života.	OSR, AIG
Logické úlohy a riešenie problémov	1	Hlavolamy, bludiská, obrázkové stavebnice.	OSR, AIG
Výučbový softvér	1	Samostatné ovládanie výučbového softvéru.	OSR
Edukačné programy rozvíjajúce logické myslenie	1	Používanie programov na rozvoj logického myslenia a precvičovanie učiva.	OSR

Tlačiareň a skener	1	Zapínanie, vypínanie, vkladanie papiera, tlač a skenovanie textu a obrázkov.	MDV
CD, DVD a USB kľúč	1	Ovládanie CD mechaniky. Spustenie CD, DVD a USB pamäťového kľúča.	MDV
Súbory a priečinky	1	Samostatné ukladanie informácií. Súbor, názov súboru, vytváranie priečinkov a ukladanie do priečinkov.	MDV
Mikrofón a slúchadlá	1	Zapojenie a používanie mikrofónu a slúchadiel. Nastavenie hlasitosti.	OŽZ
Informačné technológie v škole	1	Využívanie rôznych typov edukačných programov pre jednotlivé predmety.	MDV, AIG
Bezpečnosť počítača	1	Ochrana počítača a údajov. Význam bezpečného používania informačných technológií.	MDV, OŽZ
Digitálny fotoaparát	1	Práca s digitálnym fotoaparátom a využitie fotografií v dokumentoch.	MDV
Voľný čas a IKT	1	Počítačové hry, hudba, filmy. Vhodné a bezpečné využívanie IKT vo voľnom čase.	MDV, OSR, AIG
Prezentácia výsledkov práce	2	Spracovanie a prezentovanie jednoduchého projektu s využitím textu, obrázkov a multimédií.	OSR, MDV, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

FYZIKA PRE 7., 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učivo fyziky je zamerané na objasnenie základných pojmov a javov z odboru fyziky. Štruktúru obsahu fyziky tvoria tematické celky, v ktorých si žiaci osvojujú sústavu vybraných faktov, javov a pojmov. Učia sa fyzikálne javy pozorovať, opísať, odmerať hodnoty fyzikálnych veličín a meranie vyhodnotiť. Osvojujú si zavedenú terminológiu a symboliku, základné vzťahy medzi fyzikou, matematikou a ostatnými prírodnými vedami. Žiaci si osvojujú dôležité hodnoty, postoje a návyky, správanie sa k prírode a k sebe.

Pri vyučovaní fyziky je potrebné opierať sa o zmyslové vnímanie predmetov a javov ako o základ pre utváranie predstáv a pojmov u mentálne postihnutých žiakov. Názornosť je najdôležitejšia zásada pri vyučovaní fyziky. Nové učivo učiteľ vysvetľuje najmä demonštračnou metodou, pri ktorej sa žiaci učia slovne opísať pozorovaný jav. Žiaci merajú, vážia, pripravujú podmienky pre pokusy a vykonávajú také činnosti, ktoré využívajú v praktickom živote.

Všetky činnosti robia žiaci v malých skupinách alebo vo dvojiciach. Učia sa spolupracovať, dorozumievať sa pri práci a spoločne niesť zodpovednosť za jej výsledok.

Fyzika, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Porozumieť základným fyzikálnym javom v bezprostrednom okolí žiakov,
- vedieť rozlišovať tuhé, kvapalné a plynné telesá,
- vedieť odmerať dĺžku, hmotnosť a objem telesa, urobiť zápis nameraných hodnôt,
- vedieť overiť jednoduchým experimentom vybrané vlastnosti telies,
- vedieť merať v určitých časových intervaloch teplotu a zaznamenať ju do tabuľky,
- nadobudnúť schopnosť pracovať v tíme,
- osvojiť si vybrané metódy práce a súbor činností, ako je pozorovanie a meranie vybraných fyzikálnych veličín.

OBSAH

Vlastnosti látok a telies

Telesá z tuhých, kvapalných a plynných látok. Látka a teleso. Vlastnosti tuhých telies – krehkosť, tvrdosť, pružnosť, tvárnosť.

Merateľné vlastnosti telies: hmotnosť, váhy, váženie, jednotky hmotnosti - 1kg, 1g, 1t. Dĺžka, meradlá dĺžky, meranie dĺžkovým meradlom, jednotky dĺžky – 1m, 1cm, 1mm, 1km. Meranie dĺžky nepravidelných telies, odhad dĺžky.

Objem, odmerný valec, meranie objemu geometricky nepravidelných telies, jednotky objemu 1l, 1ml.

Vlastnosti kvapalín – nestlačiteľnosť, tekutosť.

Tlak v kvapalinách. Využitie takmer nestlačiteľnosti kvapalín v praxi.

Nadľahčovanie telies v kvapalinách, plávanie, vznášanie a potápanie sa telies v kvapalinách.

Vlastnosti plynov – stlačiteľnosť, rozpínavosť, tekutosť plynov.

Nadľahčovanie telies v plynoch. Vzduch, atmosféra, tlak v plynoch. Znečisťovanie vzduchu.

Teplota, premeny skupenstva látok

Tuhé, kvapalné a plynné skupenstvo látok.

Meranie teploty, teplomer, Celziova stupnica, jednotka teploty °C. Meranie teploty a času, jednotka času 1s, 1min, 1h.

Premena vody na paru

Vyparovanie, podmienky vyparovania. Var.

Meranie teploty a času v priebehu varu vody, záznam nameraných hodnôt do tabuľky.

Skvapalňovanie (kondenzácia)

Podmienky skvapalňovania. Vznik rosy a dažďa. Kolobeh vody v prírode. Kyslé dažde a ich vplyv na prírodu.

Topenie a tuhnutie

Premena ľadu na vodu a vody na ľad. Tuhnutie. Topenie.

Meranie teploty a času v priebehu topenia ľadu, záznam nameraných hodnôt do tabuľky.

Meteorologické pozorovanie

Pozorovanie a predpoveď počasia.

Meteorologická stanica.

Meteorologické pozorovanie.

PROCES

Na vyučovacích hodinách sa opierame o zmyslové vnímanie predmetov a javov ako o základ na utváranie predstáv a pojmov.

Pri praktických cvičeniach, ktoré robíme v malých skupinách alebo vo dvojiciach, učíme žiakov spolupracovať so spolužiakmi, dorozumievať sa pri práci, spoločne niesť zodpovednosť za jej výsledok, udržiavať poriadok na pracovisku. Učíme ich porozumieť nameraným hodnotám teploty a času v tabuľke, aby mali predstavu konkrétneho deja.

Fyzika, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Úvod do fyziky, látky a telesá	2	Telesá z tuhých, kvapalných a plynných látok. Látka a teleso.	OSR
Vlastnosti tuhých telies	2	Krehkosť, tvrdosť, pružnosť, tvárnosť. Pozorovanie a porovnávanie vlastností telies.	OSR
Hmotnosť telies	2	Merateľné vlastnosti telies. Hmotnosť, váhy, váženie. Jednotky hmotnosti 1 kg, 1 g, 1 t.	OSR
Dĺžka telies	2	Dĺžka, meradlá dĺžky, meranie dĺžkovým meradlom. Jednotky dĺžky 1 m, 1 cm, 1 mm, 1 km. Meranie dĺžky nepravidelných telies, odhad dĺžky.	OSR
Objem telies	2	Objem, odmerný valec, meranie objemu geometricky nepravidelných telies. Jednotky objemu 1 l, 1 ml.	OSR
Vlastnosti kvapalín	2	Nestlačiteľnosť a tekutosť kvapalín. Jednoduché experimenty.	OSR
Tlak v kvapalinách	2	Tlak v kvapalinách. Využitie nestlačiteľnosti kvapalín v praxi.	OSR
Nadľahčovanie telies v kvapalinách	2	Plávanie, vznášanie a potápanie telies v kvapalinách.	OSR
Vlastnosti plynov	2	Stlačiteľnosť, rozpínavosť a tekutosť plynov.	OSR
Vzduch a atmosféra	2	Nadľahčovanie telies v plynoch. Vzduch, atmosféra, tlak v plynoch. Znečisťovanie vzduchu.	ENV
Teplota a teplomer	1	Tuhé, kvapalné a plynné skupenstvo látok. Teplomer, Celziova stupnica, jednotka teploty °C.	OSR
Meranie času a teploty	1	Meranie teploty a času. Jednotky času 1 s, 1 min, 1 h. Záznam údajov do tabuľky.	OSR
Vyparovanie a var	1	Premena vody na paru. Vyparovanie, podmienky vyparovania, var.	ENV
Meranie počas varu vody	1	Meranie teploty a času v priebehu varu vody. Záznam nameraných hodnôt do tabuľky.	OSR
Skvapalňovanie	1	Podmienky skvapalňovania. Vznik rosy a dažďa.	ENV
Kolobeh vody v prírode	1	Kolobeh vody v prírode. Kyslé dažde a ich vplyv na prírodu.	ENV
Topenie a tuhnutie	1	Premena ľadu na vodu a vody na ľad. Topenie a tuhnutie.	ENV

Meranie počas topenia ľadu	1	Meranie teploty a času v priebehu topenia ľadu. Záznam nameraných hodnôt do tabuľky.	OSR
Meteorologické pozorovanie	2	Pozorovanie a predpoveď počasia. Meteorologická stanica. Meteorologické pozorovania.	ENV
Praktické cvičenia a experimenty	2	Pozorovanie, meranie, práca vo dvojiciach a skupinách. Overovanie vlastností telies jednoduchými pokusmi.	OSR
Opakovanie a upevňovanie učiva	1	Opakovanie učiva, praktické využitie získaných poznatkov.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Fyzika, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIEĽ

- Vedieť opísať stav pokoja a pohybu telies ,
- vedieť charakterizovať silu ako vzájomné pôsobenie telies,
- vedieť opísať príčinu pádu telies,
- vedieť zmerať silu silomerom,
- vedieť vysvetliť polohovú a pohybovú energiu na konkrétnych príkladoch,
- opísať javy: odraz, lom a rozklad svetla,
- opísať vznik zvuku a jeho vlastnosti na jednoduchom príklade,
- vedieť prezentovať výsledky práce za skupinu.

OBSAH

Pohyb a sila

Pohyb telies

Pokoj a pohyb telies.

Dráha pohybu, rovnomerný a nerovnomerný pohyb, rýchlosť pohybu telies.

Sila

Gravitačná sila.

Silomer, meranie sily silomerom, jednotka sily 1 N.

Účinky sily.

Deformačné účinky sily.

Tlak.

Trenie

Škodlivé a užitočné trenie.

Jednoduché stroje

Naklonená rovina, páka, kladka.

Energia

Zdroje energie.

Energia a vykonávanie práce.

Premena polohovej energie a pohybovú energiu.

Teplo

Odovzdávanie a prijímanie tepla.

Vedenie tepla rôznymi látkami.

Teplo, práca, energia.

Svetlo

Zdroje svetla, odraz svetla, lom svetla.

Šošovky a okuliare.

Ako vzniká dúha.

Svetlo a teplo.

Zvuk

Vznik zvuku.

Šírenie a rýchlosť zvuku.

Vnímanie zvuku.

Vplyv slnečného svetla na rast rastlín.

PROCES

Cez riešenie úloh a pokusmi vedieme žiakov k porozumeniu javov a fungovaniu vecí. Učíme ich robiť potrebné merania a skúmať príčiny fungovania vecí. Experimentom sa žiaci učia vykonávať dôkaz jednoduchých vlastností svetla, zvuku. V závere školského roka sa učia porovnávať fyzikálne vlastnosti rastlín.

Fyzika, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva zo 7. ročníka	1	Opakovanie základných poznatkov o vlastnostiach látok a telies, teplote a meraní fyzikálnych veličín.	OSR
Pohyb telies	2	Pokoj a pohyb telies. Dráha pohybu, rovnomerný a nerovnomerný pohyb, rýchlosť pohybu telies.	OSR
Gravitačná sila	1	Gravitačná sila a jej pôsobenie. Príčiny pádu telies.	OSR
Sila a jej meranie	2	Silomer, meranie sily silomerom, jednotka sily 1 N. Sila ako vzájomné pôsobenie telies.	OSR
Účinky sily	2	Účinky sily na telesá. Deformačné účinky sily.	OSR
Tlak	2	Tlak ako fyzikálna veličina v bežnom živote.	OSR
Trenie	2	Škodlivé a užitočné trenie. Využitie trenia v praxi.	OSR
Jednoduché stroje	2	Naklonená rovina, páka, kladka a ich využitie.	OSR
Zdroje energie	2	Zdroje energie a ich význam pre človeka.	ENV
Energia a práca	2	Energia a vykonávanie práce. Polohová a pohybová energia. Premeny energie.	OSR
Teplo a jeho prenos	2	Odovzdávanie a prijímanie tepla. Vedenie tepla rôznymi látkami.	OSR
Teplo, práca a energia	1	Súvislosti medzi teplom, prácou a energiou.	OSR
Zdroje svetla	1	Prirodzené a umelé zdroje svetla.	OSR
Odraz a lom svetla	2	Odraz svetla, lom svetla. Pozorovanie jednoduchých javov.	OSR
Šošovky a okuliare	1	Šošovky a ich praktické využitie. Okuliare.	OŽZ
Rozklad svetla	1	Ako vzniká dúha. Rozklad svetla.	ENV
Svetlo a teplo	1	Súvislosti medzi svetlom a teplom.	ENV
Vznik zvuku	1	Vznik zvuku a jeho zdroje.	OSR
Šírenie zvuku	1	Šírenie a rýchlosť zvuku.	OSR
Vnímanie zvuku	1	Vnímanie zvuku človekom. Ochrana sluchu.	OŽZ
Vplyv slnečného svetla na rast rastlín	1	Význam svetla pre rast a vývoj rastlín.	ENV
Praktické merania a skupinová práca	1	Meranie fyzikálnych veličín, jednoduché pokusy, prezentácia výsledkov práce skupiny.	OSR

Opakovanie a upevňovanie učiva	1	Opakovanie a systematizácia poznatkov z fyziky.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

BIOLÓGIA PRE 7., 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učivo vyučovacieho predmetu biológia nadväzuje na poznatky, ktoré si žiaci osvojili vo vlastivede.

Žiaci získavajú základné poznatky o živej a neživej prírode a prírodných procesoch vo vzájomných súvislostiach. Oboznamujú sa so základnou stavbou tela a spôsobom života živočíchov, rastlín a iných organizmov, s podmienkami ich zdravého vývinu, s ochranou a tvorbou životného prostredia. Učia sa chápať prírodu ako zdroj trvale udržateľného života na Zemi.

Učia sa o škodlivosti fajčenia, alkoholu, toxikománie a dôsledkoch na ľudský organizmus. Vyučovanie biológie je nevyhnutné realizovať najmä v prirodzenom prostredí, v konkrétnych podmienkach prírodného prostredia v danom regióne prostredníctvom vychádzok, exkurzií a názorného materiálu v súčinnosti s praktickou skúsenosťou mentálne postihnutých žiakov. Konkrétne druhy rastlín a živočíchov a ich počet si môže vyučujúci určiť podľa regiónu, v ktorom sa škola nachádza.

Biológia, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Poznať živočíchy, rastliny a iné organizmy v závislosti od prostredia, v ktorom žijú,
- poznať vzájomné vzťahy medzi organizmami a ich prostredím,
- učiť sa poznávať najznámejších predstaviteľov živočíchov, rastlín a iných organizmov,
- oboznámiť sa s ochranou a tvorbou životného prostredia.

OBSAH

Príroda a jej prírodné deje

Rozmanitosť a život organizmov.

Hlavné skupiny organizmov v prírode, ich znaky – baktérie, huby, rastliny, živočíchy. Životné prostredie, jeho vplyv na živé organizmy.

Voda ako životné prostredie

Závislosť organizmov od prostredia, v ktorom žijú. Význam vody pre život rastlín, živočíchov a človeka.

Zdroje znečisťovania vôd. Ochrana vôd, najmä zdrojov pitnej vody. Živočíchy a rastliny stojatých vôd – močiarov, jazier, rybníkov a nádrží.

Rastliny stojatých vôd: pálka úzkolistá, lekno biele, žaburinka menšia. Živočíchy stojatých vôd: kapor obyčajný, mlok veľký, korytnačka bahenná, korýtko rybničné, larvy komárov.

Živočíchy tečúcich vôd: pstruh potočný, šťuka obyčajná, ostriež riečny, rak riečny. Rastliny a živočíchy brehov vôd.

Najčastejšie rastliny: vŕba biela, jelša lepkavá, záružlie močiarne, nezábudka močiarna. Živočíchy: bobor vodný, kačica divá, užovka obyčajná, skokan hnedý, vážka ploská, komár piskľavý.

Chránené živočíchy: rosnička zelená, bocian biely.

Les – spoločenstvo organizmov

Vzťahy medzi živými organizmami a životným prostredím v lese.

Les – hospodársky významné spoločenstvo organizmov. Lesné dreviny: ihličnaté, listnaté, stromy a kríky.

Byliny: papraď samčia, jahoda lesná, machy, lišajníky, liečivé byliny. Lesné živočíchy: srna hôrna, myšiak hôrny, ďateľ veľký, vretenica obyčajná, lykožrút smrekový a iné, v lese žijúce organizmy.
Huby: jedovaté (muchotrávka zelená), nejedlé (hríb satanský), jedlé (hríb dubový). Potravové vzťahy medzi organizmami – potravové reťazce.
Význam lesov, ich ochrana. Vysokohorská vegetácia
Význam a ochrana vysokohorskej vegetácie.
Charakteristickí predstavitelia rastlín (machy, lišajníky, kosodrevina, borievka nízka, plesnivec alpínsky) a živočíchov (kamzík vrchovský, svišť vrchovský, orol skalný).

Lúky a pasienky – spoločenstvo organizmov
Ošetrovanie lúk a pasienkov, zúrodňovanie – ich význam.
Vzájomný vzťah medzi rastlinami a živočíchmi.
Rastliny: trávy, ďatelina lúčna, lúčne kvety.
Živočíchy: ovca domáca, tur domáci, jašterica obyčajná, koník lúčny, kobylka zelená, motýle, ovad hovädzí.

Polia
Pôda a jej význam pre človeka.
Starostlivosť o pôdu. Ochrana pôdy.
Hospodársky významné rastliny: obilniny, okopaniny, olejniny, krmoviny.
Buriny: pichliač roľný, nevädza poľná, pýr plazivý, vlčí mak a iné.
Biologická ochrana rastlín, chemická ochrana rastlín – ich význam.
Živočíchy polí: zajac poľný, hraboš poľný, jarabica poľná, bažant obyčajný, škovránok poľný, svrček poľný.
Škodcovia: pásavka zemiaková.

Záhrady a sady
Vzťah medzi rastlinami a živočíchmi v spoločenstve záhrad a sadov, ich význam pre človeka. Záhrady a sady v rôznych ročných obdobiach. Pestovanie rastlín a starostlivosť o ne v rôznych ročných obdobiach. Zelenina, ovocné stromy, kry a byliny; okrasné stromy, kry a kvety – jednoročné, dvojročné trvalky.

Najčastejšie živočíchy: krt obyčajný, jež bledý, hrdlička záhradná, drozd čierny, sýkorka veľká, vrabec domový, škorec obyčajný, mlynárik kapustový, chrúst obyčajný, obaľovač jablčný, slimák záhradný, dážďovka obyčajná. Opeľovače: včela medonosná, čmeľ zemný.

PROCES

Nadväzujeme na poznatky, ktoré si žiaci osvojili v nižších ročníkoch vo vlastivede. Učia sa poznávať vzájomné vzťahy medzi organizmami a medzi organizmami a prostredím. Ak je to možné, vyučovanie biológie realizujeme najmä v prirodzenom prostredí, v konkrétnych podmienkach prírodného prostredia prostredníctvom vychádzok a názorného materiálu v súčinnosti s praktickou skúsenosťou žiakov.

Biológia, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva z nižších ročníkov	1	Opakovanie základných poznatkov o živej a neživej prírode.	OSR
Rozmanitosť organizmov v prírode	2	Hlavné skupiny organizmov v prírode, ich znaky – baktérie, huby, rastliny, živočíchy.	ENV
Životné prostredie organizmov	2	Životné prostredie a jeho vplyv na živé organizmy. Závislosť organizmov od prostredia, v ktorom žijú.	ENV
Význam vody pre život	2	Význam vody pre život rastlín, živočíchov a človeka.	ENV, OŽZ
Ochrana vôd a zdroje znečistenia	2	Zdroje znečisťovania vôd. Ochrana vôd a zdrojov pitnej vody.	ENV, OŽZ
Rastliny stojatých vôd	2	Pálka úzkolistá, lekno biele, žaburinka menšia.	ENV
Živočíchy stojatých vôd	2	Kapor obyčajný, mlok veľký, korytnačka bahenná, korýtko rybničné, larvy komárov.	ENV
Živočíchy tečúcich vôd	2	Pstruh potočný, šťuka obyčajná, ostriež riečny, rak riečny.	ENV
Rastliny a živočíchy brehov vôd	1	Vŕba biela, jelša lepkavá, záružlie močiarne, nezábudka močiarna. Bobor vodný, kačica divá, užovka obyčajná, skokan hnedý, vážka ploská, komár piskľavý.	ENV
Chránené vodné živočíchy	1	Rosnička zelená, bocian biely. Ochrana živočíchov.	ENV
Les ako spoločenstvo organizmov	1	Vzťahy medzi organizmami a životným prostredím v lese. Hospodársky význam lesa.	ENV
Lesné dreviny a byliny	1	Ihličnaté a listnaté dreviny, stromy a kríky. Papraď samčia, jahoda lesná, machy, lišajníky, liečivé byliny.	ENV
Lesné živočíchy a huby	1	Srna hôrna, myšiak hôrny, ďateľ veľký, vretenica obyčajná, lykožrút smrekový. Jedlé, nejedlé a jedovaté huby.	ENV, OŽZ
Potravové reťazce a ochrana lesa	1	Potravové vzťahy medzi organizmami. Význam a ochrana lesov.	ENV
Vysokohorská vegetácia	1	Význam a ochrana vysokohorskej vegetácie. Kosodrevina, borievka nízka, plesnivec alpínsky.	ENV
Vysokohorské živočíchy	1	Kamzík vrchovský, svišť vrchovský, orol skalný.	ENV

Lúky a pasienky	1	Ošetrovanie a význam lúk a pasienkov. Vzťahy medzi rastlinami a živočíchmi.	ENV
Rastliny a živočíchy lúk a pasienkov	1	Trávy, ďatelina lúčna, lúčne kvety. Ovca domáca, tur domáci, jašterica obyčajná, koník lúčny, kobylka zelená, motýle, ovad hovädzí.	ENV
Pôda a polia	1	Význam pôdy pre človeka. Starostlivosť o pôdu a jej ochrana.	ENV
Hospodárske rastliny, buriny a ochrana rastlín	1	Obilniny, okopaniny, olejniny, krmoviny. Buriny. Biologická a chemická ochrana rastlín.	ENV
Živočíchy polí a škodcovia	1	Zajac poľný, hraboš poľný, jarabica poľná, bažant obyčajný, škovránok poľný, svrček poľný, pásavka zemiaková.	ENV
Záhrady a sady	1	Význam záhrad a sadov pre človeka. Starostlivosť o rastliny počas roka.	ENV
Rastliny záhrad a sadov	1	Zelenina, ovocné stromy, kry a byliny, okrasné rastliny.	ENV
Živočíchy záhrad a sadov	1	Krt obyčajný, jež bledý, hrdlička záhradná, drozd čierny, sýkorka veľká, vrabec domový, škorec obyčajný, mlynárik kapustový, chrúst obyčajný, obaľovač jablčný, slimák záhradný, dážďovka obyčajná.	ENV
Opeľovače a význam ochrany prírody	1	Včela medonosná, čmeľ zemný. Význam opeľovačov a ochrany životného prostredia.	ENV
Opakovanie a upevňovanie učiva	1	Upevňovanie poznatkov o organizmoch a ich životnom prostredí.	OSR, ENV

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Biológia, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1+1 hodina týždenne (66 hodín ročne)

CIEĽ

- Získať základné poznatky o stavbe jednotlivých sústav ľudského tela, o ich základných činnostiach,
- vedieť ako sa prenášajú nákazlivé choroby a ako im predchádzať,
- pochopiť dôsledky škodlivosti užívania alkoholu, drog a fajčenia na ľudský organizmus,
- získať vedomosti o príčinách šírenia pohlavných chorôb a ich škodlivých dôsledkoch na ľudský organizmus,
- vedieť prakticky poskytnúť prvú pomoc.

OBSAH

Človek ako súčasť živej prírody

Pôvod a vývoj človeka. Ľudské rasy.

Ľudský organizmus ako celok.

Oporná a pohybová sústava

Kosť, vývin a druhy kostí, spojenie kostí.

Kostra človeka.

Pohybová (svalová) sústava.

Význam telesnej práce a športu pre vývin kostí a svalov. Prvá pomoc pri zlomeninách.

Obehová sústava

Krvné cievy. Krv. Krvné skupiny.

Srdce. Krvný obeh. Vplyv práce a športu na srdce a krvný obeh.

Poranenia ciev. Vonkajšia masáž srdca.

Dýchacia sústava

Dýchanie, stavba a činnosť dýchacej sústavy.

Pľúca. Starostlivosť o dýchacie orgány.

Prvá pomoc pri zastavení dýchania.

Tráviaca sústava

Ústna dutina, starostlivosť o chrup.

Choroby tráviacich orgánov.

Vylučovanie

Močová sústava, choroby močových orgánov.

Kožná sústava

Koža. Starostlivosť o kožu. Zásady prvej pomoci pri poraneniach kože.

Nervová sústava

Mozog, miecha, nervy.

Zmyslové orgány.

Duševné zdravie, závislosť od drog.

Prvá pomoc pri úrazoch mozgu, chrbtice a pri šoku.

Rozmnožovanie, vývin jedinca, vnútromaternicový vývin jedinca.

Jednotlivé obdobia života človeka.

Prenášače a pôvodcovia rozličných ochorení

Mucha domová, šváb obyčajný, ploštica posteľná, voš detská, svrabovec kožný.

Ochrana pred škodlivým hmyzom a jeho ničenie.

Účinky rastlín na ľudský organizmus

Liečivé rastliny.

Jedovaté a zdraviu škodlivé rastliny.

PROCES

K správnej životospráve, stravovaniu, dennému režimu vedieme žiakov cez pochopenie základnej činnosti jednotlivých orgánov ľudského tela. Učíme ich, že za svoje zdravie sú sami zodpovední. Vysvetľujeme im, že neviazaný pohlavný život vedie k narušeniu citového života človeka a je príčinou šírenia pohlavných chorôb a AIDS. Poučíme ich o hygiene tela, bielizne a bytu ako najúčinnejšej ochrane pred šírením nákazlivých ochorení.

Biológia, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1+1 hodina týždenne (66 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva zo 7. ročníka	2	Opakovanie poznatkov o organizmoch, životnom prostredí a ochrane prírody.	OSR
Človek ako súčasť živej prírody	3	Pôvod a vývoj človeka. Ľudské rasy. Ľudský organizmus ako celok.	OSR, MUV
Oporná sústava	4	Kosť, vývin a druhy kostí, spojenie kostí. Kostra človeka.	OŽZ
Pohybová sústava	3	Pohybová (svalová) sústava. Význam telesnej práce a športu pre vývin kostí a svalov.	OŽZ
Prvá pomoc pri zlomeninách	2	Zásady poskytovania prvej pomoci pri zlomeninách.	OŽZ
Krv a krvné cievy	2	Krvné cievy. Krv. Krvné skupiny.	OŽZ
Srdce a krvný obeh	2	Srdce. Krvný obeh. Vplyv práce a športu na srdce a krvný obeh.	OŽZ
Prvá pomoc pri poranení ciev	2	Poranenia ciev. Vonkajšia masáž srdca.	OŽZ
Dýchacia sústava	2	Dýchanie, stavba a činnosť dýchacej sústavy. Pľúca. Starostlivosť o dýchacie orgány.	OŽZ
Prvá pomoc pri zastavení dýchania	2	Poskytovanie prvej pomoci pri zastavení dýchania.	OŽZ
Tráviaca sústava	2	Ústna dutina. Starostlivosť o chrup. Choroby tráviacich orgánov.	OŽZ
Vylučovanie	3	Močová sústava. Choroby močových orgánov.	OŽZ
Kožná sústava	3	Koža. Starostlivosť o kožu.	OŽZ
Prvá pomoc pri poraneniach kože	2	Zásady prvej pomoci pri poraneniach kože.	OŽZ
Nervová sústava	2	Mozog, miecha, nervy.	OŽZ
Zmyslové orgány	2	Funkcia a význam zmyslových orgánov.	OŽZ
Duševné zdravie a závislosti	3	Duševné zdravie. Závislosť od drog, alkoholu a fajčenia.	OŽZ, OSR
Prvá pomoc pri úrazoch mozgu a chrbtice	2	Prvá pomoc pri úrazoch mozgu, chrbtice a pri šoku.	OŽZ
Rozmnožovanie človeka	3	Rozmnožovanie, vývin jedinca, vnútromaternicový vývin jedinca.	VMR
Obdobia života človeka	2	Jednotlivé obdobia života človeka.	VMR, OSR

Prenášače a pôvodcovia ochorení	4	Mucha domová, šváb obyčajný, ploštica posteľná, voš detská, svrabovec kožný.	OŽZ
Ochrana pred škodlivým hmyzom	2	Ochrana pred škodlivým hmyzom a jeho ničenie.	OŽZ
Liečivé rastliny	2	Liečivé rastliny a ich význam pre človeka.	ENV, OŽZ
Jedovaté a zdraviu škodlivé rastliny	2	Jedovaté a zdraviu škodlivé rastliny.	OŽZ, ENV
Nákazlivé a pohlavné choroby, prevencia	2	Spôsoby prenosu nákazlivých ochorení, prevencia, ochrana zdravia. Pohlavne prenosné ochorenia a AIDS.	OŽZ, VMR
Praktické cvičenia a prvá pomoc	3	Nácvik poskytovania prvej pomoci, praktické situácie, práca v skupinách.	OŽZ, OSR
Opakovanie a upevňovanie učiva	3	Súhrnné opakovanie poznatkov o ľudskom organizme, zdraví a hygiene.	OSR, OŽZ

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

VLASTIVEDA PRE 4., 5. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vlastiveda je integrovaný vyučovací predmet v 4. až 6. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Prostredníctvom tohto vyučovacieho predmetu žiaci získavajú základné poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov.

Nadväzuje na poznatky o prírode a spoločnosti, ktoré žiaci získali vo vecnom učive v (prípravnom), 1. až 3. ročníku., a utvára základy pre vyučovanie spoločensko-vedných a prírodovedných predmetov.

Cieľom vyučovacieho predmetu vlastiveda je u žiakov vytvárať vzťah k miestu, kde žijú Vedie ich k úcte k dospelým, priateľskému vzťahu k spolužiakom. Vychováva ich k ochrane životného prostredia.

Obsah vyučovacieho predmetu vychádza z miestneho prírodného prostredia a prežívanej sociálnej skutočnosti. Na základe pozorovania, získajú žiaci základné poznatky o živej a neživej prírode, z prostredia miestnej krajiny. Na základe bezprostredného poznania miestnej krajiny si žiaci osvojujú základné poznatky o Slovenskej republike.

Dôležitou súčasťou vyučovania vlastivedy sú vychádzky a exkurzie, pri ktorých žiaci získavajú konkrétne poznatky o predmetoch, javoch a živočíchoch v ich prirodzenom prostredí. Sviatky, pamätné dni a významné výročia žiakom pripomíname priebežne. Využívame predovšetkým miestne a regionálne kultúrne podujatia a slávnosti.

Vlastiveda, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

CIELE

- Vedieť sa orientovať v školskej budove,
- oboznámiť sa so školským poriadkom,
- upevňovať si návyky pri príprave na vyučovanie,
- vedieť sa orientovať v príbuzenských vzťahoch v rodine a v najbližšom príbuzenstve,
- oboznámiť sa s deľbou práce v domácnosti,
- poznávať miestnu obec a okolitú krajinu,
- poznať charakteristické prejavy počasia v jednotlivých ročných obdobiach.

OBSAH

Škola a život v škole

Škola, orientácia v školskej budove (prípadne internáte).

Správanie a povinnosti žiakov v škole (prípadne internáte), školský poriadok, vnútorný poriadok školy.

Naša trieda, triedny kolektív. Služby v triede, príprava na vyučovanie.

Rodina

Rodina, príbuzenské vzťahy: rodičia, deti, súrodenci, prarodičia, vnuk, vnučka, teta, strýc, bratranec, sesternica.

Členovia rodiny. Príbuzný – známy.

Orientácia vo veku osôb: starý – mladý, starší – mladší.

Deľba práce v domácnosti. Starostlivosť o estetické prostredie domova. Dátum narodenia, menín.

Príroda v jeseni

Charakteristické prejavy počasia a prírody v jeseni. Odlietanie vtákov, kalendár prírody. Jeseň v záhrade a v sade.

Zber zeleniny – poznanie a vymenovanie jednotlivých druhov zeleniny, pre ktorú časť sa pestujú, význam zeleniny pre zdravie.

Zber ovocia – poznať jabloň, hrušku, slivku, čerešňu. Využitie ovocia a jeho význam pre zdravie.
Uskladnenie ovocia a zeleniny na zimu.
Konzervovanie - zaváraním, nakladaním a zmrazovaním.
Poznávanie a pomenovanie 3 - 4 jesenných kvetov (podľa miestnych podmienok).
Jesenné práce v záhrade, na poli. Zber poľnohospodárskych plodín – zemiakov, cukrovej a kŕmnej repy, kukurice. Spôsob zberu plodín.

Domov, obec

Poznávanie miestnej obce a okolitej krajiny.
Informácie o obci, sídlo školy, bydliska, názov, poloha v krajine. Pozorovanie prírodných javov a procesov v miestnej krajine. Vodné toky, mosty, umelé nádrže.
Poznávanie názvov blízkych obcí, mesta, dopravné spojenie medzi nimi a miestnou obcou. Oboznámenie sa s činnosťou zdravotníckeho zariadenia, lekárne, pošty, polície a požiarneho útvaru.
Doprava: základné pravidlá pre chodcov, základné dopravné značky pre chodcov a cyklistov. Prechádzanie vozovky, bezpečné správanie sa chodcov v cestnej premávke.
Služby obyvateľstvu v obci. Významné objekty v miestnej krajine.

Príroda v zime

Charakteristické prejavy počasia a prírody v zime. Zmeny v porovnaní s jeseňou. Pozorovanie vody, ľadu, snehu v mraze a v teplej miestnosti.
Rastliny v zime. Poznanie najmenej 2 izbových rastlín a ich ošetrovanie. Listnaté a ihličnaté stromy v zime.
Voľne žijúce zvieratá v zime, zimný spánok, starostlivosť o vtáky a lesné zvieratá. Zimné športy. Bezpečnosť pri zimných športoch.

Orientácia v čase

Kalendárny rok, školský rok (vedieť, kedy začínajú).
Názvy dní v týždni, názvy mesiacov, názvy ročných období. Časti dňa. Činnosť žiakov v jednotlivých častiach dňa.
Celé hodiny, polhodiny.

Príroda a činnosť človeka

Živá a neživá príroda. Prírodniny.

Rastliny, živočíchy, človek. Vplyv človeka na prírodu.

Živá príroda

Človek

Hlavné vonkajšie časti tela (určovanie a pomenovanie). Hlavné časti tváre (určovanie a pomenovanie). Vnútorné orgány - mozog, srdce, pľúca, žalúdok. Starostlivosť o zdravie, hygiena, správny režim dňa.

Ochrana pred úrazmi a iným poškodením (chemické látky, fajčenie, alkohol, zlé životné prostredie).

Zvieratá

Hlavné časti tela.

Hmyz, ryby, vtáci, cicavce.

Životné prejavy zvierat (pohyb, prijímanie potravy, starostlivosť o potomstvo). Vzťah človeka k zvieratám.

Rastliny

Byliny, dreviny (kry, stromy).

Časti tela rastlín: koreň, stonka, list, kvet, plod. Význam zelených rastlín.

Príroda na jar

Charakteristické prejavy počasia a prírody na jar. Porovnanie so zimou. Návrat vtákov, hniezdenie.

Jarné práce na poli, v záhrade, v sade.

Poznávanie čerešne a jablone podľa kvetu.

Ochrancovia ovocných sadov a záhrad (včely, osy, vtáky). Škodcovia (chrústy, húsenice).

Poznávanie jarných kvetov podľa miestnych podmienok.

Príroda v lete

Charakteristické prejavy počasia a prírody v lete.

Poznávanie druhov obilia. Žatva. Význam obilia.

Lesné plody, ich zber, zužitkovanie.

Lesné ovocie.

Poznávanie niektorých záhradných a lúčnych kvetov.

Letné športy.

Správanie pri vode, v lese z hľadiska bezpečnosti počas prázdnin.

Ochrana prírody. Chránené oblasti, ich význam.

PROCES

Na základe poznávania miestnej krajiny sa žiaci učia pozorovať a popisovať okolitú krajinu, oboznamujú sa s jej prírodnými podmienkami. Poznávajú činnosť podnikov, obchodnej siete a služieb. V cestnej premávke spoznávajú osvojené základné dopravné značky. Učia sa privolať prvú pomoc. Vyučovanie vlastivedy má byť založené na pozorovaní, nepreťažujeme žiakov množstvom faktov.

Vlastiveda, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Škola a život v škole	5	Škola, orientácia v školskej budove. Správanie a povinnosti žiakov v škole, školský poriadok. Triedny kolektív, služby v triede, príprava na vyučovanie.	OSR, AIG
Rodina a príbuzenské vzťahy	7	Rodina, príbuzenské vzťahy, členovia rodiny. Príbuzný a známy. Orientácia vo veku osôb. Deľba práce v domácnosti. Starostlivosť o prostredie domova. Dátum narodenia, meniny.	OSR, VMR, AIG
Príroda v jeseni	7	Charakteristické prejavy počasia a prírody v jeseni. Odlietanie vtákov, kalendár prírody. Jeseň v záhrade a v sade.	ENV, AIG
Jesenné práce a úroda	5	Zber zeleniny a ovocia, ich význam pre zdravie. Uskladnenie a konzervovanie. Jesenné práce v záhrade a na poli. Zber poľnohospodárskych plodín.	ENV, OŽZ
Domov, obec a okolitá krajina	7	Miestna obec, okolitá krajina, sídlo školy a bydliska. Vodné toky, mosty, vodné nádrže. Blízke obce a mesto. Dopravné spojenie. Významné objekty v miestnej krajine.	RVK
Služby a bezpečnosť v obci	3	Zdravotnícke zariadenie, lekáreň, pošta, polícia, požiarny útvar. Služby obyvateľstvu.	OSR, OŽZ
Dopravná výchova	3	Základné pravidlá pre chodcov. Dopravné značky pre chodcov a cyklistov. Bezpečné prechádzanie vozovky.	DOV, OŽZ
Príroda v zime	4	Charakteristické prejavy počasia a prírody v zime. Rastliny v zime. Listnaté a ihličnaté stromy. Izbové rastliny a ich ošetrovanie.	ENV, AIG
Zvieratá a človek v zime	2	Voľne žijúce zvieratá v zime, zimný spánok, starostlivosť o vtáky a lesné zvieratá. Zimné športy a bezpečnosť pri nich.	ENV, OŽZ
Orientácia v čase	3	Kalendárny rok, školský rok, dni v týždni, mesiace, ročné obdobia, časti dňa. Celé hodiny a polhodiny.	OSR
Príroda a činnosť človeka	1	Živá a neživá príroda. Prírodniny. Vplyv človeka na prírodu.	ENV
Človek a zdravie	1	Časti tela človeka. Vnútorné orgány. Hygiena, starostlivosť o zdravie, správny režim dňa. Ochrana pred úrazmi.	OŽZ

Zvieratá	2	Hlavné časti tela živočíchov. Hmyz, ryby, vtáky, cicavce. Životné prejavy zvierat. Vzťah človeka k zvieratám.	ENV
Rastliny	2	Byliny, kry, stromy. Časti tela rastlín. Význam zelených rastlín.	ENV
Príroda na jar	4	Charakteristické prejavy jari. Návrat vtákov a hniezdenie. Jarné práce na poli, v záhrade a sade. Poznávanie kvitnúcich ovocných stromov a jarných kvetov.	ENV, AIG
Ochrancovia a škodcovia záhrad	2	Včely, osy, vtáky, chrústy, húsenice. Význam opeľovačov.	ENV
Príroda v lete	4	Charakteristické prejavy leta. Druhy obilia, žatva, význam obilia. Lesné plody a lesné ovocie. Letné športy.	ENV, AIG
Ochrana prírody a bezpečnosť počas prázdnin	2	Správanie pri vode a v lese. Ochrana prírody. Chránené oblasti a ich význam.	ENV, OŽZ
Opakovanie a upevňovanie učiva	2	Systematizácia poznatkov o škole, rodine, obci, prírode a orientácii v čase.	OSR, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Vlastiveda, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

CIELE

- Orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v rodine,
- orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v najbližšom príbuzenstve,
- orientovať sa vo veku osôb,
- starať sa primeraným spôsobom o domácnosť,
- orientovať sa na mape v miestnej krajine,
- vedieť najdôležitejšie údaje o obci v ktorej žiak žije,
- oboznámiť sa so životom ľudí v dávnej minulosti,
- získať základné poznatky o živej a neživej prírode.

OBSAH

Život v rodine

Vzťahy v rodine.

Deľba práce.

Rodičia a deti.

Úcta k starobe.

Povinnosti a práva členov rodiny.

Rodisko a bydlisko.

Vybavenie domácnosti

- jednoduché stroje a prístroje v domácnosti, používanie výťahu, plynového variča, telefónu, elektrických spotrebičov,
- bezpečnosť v domácnosti, možnosti vzniku a šírenia požiaru, predchádzanie požiaru, nebezpečenstvo požiaru v byte, v budove, privolanie požiarnikov.

Orientácia na mape a v regióne

Orientácia v obci – ulice, ich názvy, križovatky, význam orientačných tabúľ.

Dopravné značky, správanie sa chodcov, automobilistov, cyklistov na ceste, spôsoby riadenia križovatky, pravidlá cestnej premávky pre cyklistov.

Poznávanie obce a okolitej krajiny, dominantné prvky obce, pamätihodnosti, významné objekty, inštitúcie a zariadenia - obchod, služby, správne inštitúcie, zdravotnícke zariadenia, stanica polície, požiarny útvar, kultúrne a športové zariadenia.

Charakteristika miestnej krajiny na základe pozorovania. Jednoduchý opis krajiny – nížina, vrchovina, pohorie.

Krajina – mestská, vidiecka, zalesnená, nezalesnená, poľnohospodárska, priemyselná. Chránené krajinné oblasti najbližšieho regiónu.

Priemysel a poľnohospodárstvo v regióne.

Dopravné spojenie v regióne – cesty, železnice, vodné cesty, letiská. Orientácia na mape

Mapa – farby na mape, značky, turistická mapa, automapa. Orientácia na mape regiónu.

Určovanie hlavných svetových strán (podľa slnka, kompasu). Slovenská republika

Mapa SR.

Poloha.

Hlavné mesto – Bratislava.

Hranice štátu. Susedné štáty – ukázať a vymenovať podľa mapy.

Naše mesto, obec na mape, poloha.

Život ľudí v dávnej minulosti

Život ľudí v najstaršej minulosti, spôsob ich života. Zberači a lovci, lovci mamutov, prví roľníci.

Živá príroda

Hlavné znaky života.

Rozdelenie živej prírody: živočíchy a rastliny. Živočíchy

Cicavce – životné prostredie cicavcov, charakteristické znaky; hlavní predstavitelia: mačka, tur, ostatní predstavitelia: pes, myš, srna, význam a ochrana cicavcov.

Vtáky – životné prostredie vtákov, charakteristické znaky; hlavný predstaviteľ: holub, ostatní predstavitelia: hus, kura, lastovička, sova, význam a ochrana vtákov.

Plazy – životné prostredie plazov, charakteristické znaky; hlavní predstavitelia: jašterica, vretenica, ostatní predstavitelia: užovka, význam a ochrana plazov.

Obojživelníky – životné prostredie obojživelníkov, charakteristické znaky; hlavní predstavitelia: žaba, skokan zelený, ostatní predstavitelia: ropucha, rosnička, význam a ochrana obojživelníkov.

Ryby – životné prostredie rýb, charakteristické znaky; hlavný predstaviteľ: kapor, ostatní predstavitelia: šťuka, sardinka; význam a ochrana rýb.

Rastliny

Spoločné znaky rastlín a živočíchov. Charakteristické znaky rastlín. Rozdelenie rastlín – *dreviny, byliny*.

Dreviny: strom, ker; ihličnaté stromy – smrek; listnaté stromy – dub, čerešňa; ker – ríbezľa.

Byliny: púpava, pšenica, zemiak, pelargónia.

Význam a ochrana rastlín.

Neživá príroda

Vzduch, voda, nerasty, horniny. Voda

V prírode a v živote človeka – kolobeh vody v prírode, povrchová a spodná voda, ochrana vôd, úprava vody a jej čistenie, minerálna voda a kúpele.

Vzduch

Význam vzduchu pre život, prúdenie vzduchu, znečisťovanie vzduchu. Pôda

Význam pôdy, typy pôd.

Starostlivosť o pôdu - kyprenie, hnojenie, zavlažovanie, odvodňovanie, vplyv vonkajších činiteľov na pôdu, ochrana pôd.

Vlastiveda, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva zo 4. ročníka	2	Opakovanie poznatkov o rodine, obci, prírode a orientácii v čase.	OSR, AIG
Vzťahy v rodine	3	Rodina, príbuzenské vzťahy, rodičia a deti, úcta k starobe, povinnosti a práva členov rodiny.	OSR, VMR
Rodisko, bydlisko a domácnosť	3	Rodisko a bydlisko. Deľba práce v domácnosti. Starostlivosť o domácnosť.	OSR
Vybavenie domácnosti	3	Jednoduché stroje a prístroje v domácnosti. Používanie výťahu, plynového variča, telefónu a elektrických spotrebičov.	OŽZ
Bezpečnosť v domácnosti	3	Možnosti vzniku a šírenia požiaru. Predchádzanie požiarom. Nebezpečenstvo požiaru v byte a budove. Privolanie požiarnikov.	OŽZ
Orientácia v obci	3	Ulice, ich názvy, križovatky, význam orientačných tabúľ.	RVK
Dopravná výchova	3	Dopravné značky, správanie chodcov, cyklistov a automobilistov. Spôsoby riadenia križovatky. Pravidlá cestnej premávky pre cyklistov.	DOV, OŽZ
Obec a región	4	Poznávanie obce a okolitej krajiny. Dominantné prvky obce, pamätihodnosti, významné objekty, inštitúcie a zariadenia.	RVK
Miestna krajina	3	Charakteristika miestnej krajiny. Nížina, vrchovina, pohorie.	RVK, ENV
Typy krajiny a ochrana prírody	3	Mestská, vidiecka, zalesnená, nezalesnená, poľnohospodárska a priemyselná krajina. Chránené krajinné oblasti regiónu.	ENV, RVK
Priemysel, poľnohospodárstvo a doprava	3	Priemysel a poľnohospodárstvo v regióne. Cesty, železnice, vodné cesty a letiská.	RVK, AIG
Orientácia na mape	4	Mapa, farby na mape, značky, turistická mapa, automapa. Orientácia na mape regiónu.	RVK
Svetové strany	2	Určovanie hlavných svetových strán podľa slnka a kompasu.	RVK
Slovenská republika	4	Mapa Slovenskej republiky, poloha, hlavné mesto Bratislava, hranice štátu, susedné štáty.	RVK

Naše mesto a obec na mape	2	Poloha obce a mesta na mape Slovenska.	RVK
Život ľudí v dávnej minulosti	4	Život ľudí v najstaršej minulosti. Zberači a lovci, lovci mamutov, prví roľníci.	RVK, AIG
Živá príroda – základné znaky života	2	Hlavné znaky života. Rozdelenie živej prírody na rastliny a živočíchy.	ENV
Cicavce a vtáky	3	Prostredie života, charakteristické znaky, význam a ochrana cicavcov a vtákov.	ENV, AIG
Plazy, obojživelníky a ryby	3	Prostredie života, charakteristické znaky, význam a ochrana plazov, obojživelníkov a rýb.	ENV
Rastliny	3	Spoločné a odlišné znaky rastlín a živočíchov. Dreviny a byliny. Význam a ochrana rastlín.	ENV
Voda a vzduch	2	Význam vody a vzduchu pre život. Kolobeh vody, ochrana vôd, znečisťovanie vzduchu.	ENV
Pôda a jej ochrana	2	Význam pôdy, typy pôd, starostlivosť o pôdu a jej ochrana.	ENV
Opakovanie a upevňovanie učiva	2	Systematizácia poznatkov o rodine, obci, Slovensku, živej a neživej prírode.	OSR, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

DEJEPIS PRE 7., 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu dejepis je vytvárať a formovať historické vedomie žiakov, na základe ktorého by boli schopní pochopiť minulosť a prítomnosť krajiny, v ktorej žijú, situáciu Slovenskej republiky ako aj jej postavenie v Európe a zároveň si uvedomovať potrebu mierového spolunažívania národov.

Ďalším cieľom je vytvoriť elementárne predstavy z histórie na základe obrazového vnímania, celkového poznávania najdôležitejších období našich národných dejín so zameraním na pokrok, na najzákladnejšiu orientáciu vo vývoji spoločnosti, v slovenských dejinách, vo významných historických udalostiach, v osobnostiach, v kultúre. Dávame prednosť obraznej prezentácii dejín s využitím kultúrno-historických pamiatok regiónu, zaujímavému rozprávaniu o udalostiach, osobnostiach, kultúrno-historických pamiatkach, efektívnemu využitiu umelecky spracovaných historických udalostí a osobností, poznávacej a emocionálnej zaangažovanosti žiakov pred pamäťovým osvojovaním historických faktov.

Dejepis, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Vytvoriť elementárne historické predstavy žiakov,
- poznať najdôležitejšie obdobia našich národných dejín so zameraním na pokrok,
- naučiť žiaka pracovať s učebnicou,
- naučiť žiaka čítať súvislý text a snažiť sa mu porozumieť,
- vedieť využívať názorný materiál, „čítať obrázky“, časové priamky.

OBSAH

15. storočie

Objavy v 15. storočí a ich vplyv na rozvoj hospodárstva.

Renesančné kultúrne pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne.

16. storočie

Život šľachty a poddaných v 16. storočí. Turecké nájazdy do Uhorska. Bratislava – hlavné mesto Uhorska. Bitka pri Moháči.

Roľnícke a banícke povstania v Uhorsku.

Vznik habsburskej monarchie.

17. storočie

Náboženské vojny.

J. A. Komenský.

18. storočie

Baroková kultúra a jej pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne. Protihabsburské povstanie.

J. Jánošík – symbol boja za slobodu a spravodlivosť.

Habsburgovci - Mária Terézia, Jozef II.

Slovenskí osvietenci.

Začiatok slovenského národného obrodenia - A. Bernolák a bernolákovci. Vznik a vývoj manufaktúr.

19. storočie

Rozvoj dopravy.

Postavenie Slovákov v Uhorsku.

Vývoj slovenského národného obrodenia - Ľ. Štúr a štúrovci. Vytvorenie spisovného slovenského jazyka a rozvoj kultúry. Revolučný rok 1848 v našich dejinách.

Memorandum slovenského národa a Matica slovenská, slovenské národné školstvo. Vznik Rakúsko – Uhorska.

PROCES

Na vyučovacích hodinách dejepisu dávame prednosť obraznej prezentácii dejín, s využitím kultúrno-historických pamiatok regiónu, zaujímavému rozprávaniu o udalostiach, osobnostiach, kultúrno-historických pamiatkach, efektívnemu využitiu umelecky spracovaných historických udalostí a osobností, poznávacej a emocionálnej zaangažovanosti žiakov pred pamäťovým osvojovaním historických faktov.

Dejepis, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
15. storočie	6	Objavy v 15. storočí a ich vplyv na rozvoj hospodárstva. Renesančné kultúrne pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG
16. storočie	7	Život šľachty a poddaných v 16. storočí. Turecké nájazdy do Uhorska. Bratislava – hlavné mesto Uhorska. Bitka pri Moháči. Roľnícke a banícke povstania v Uhorsku. Vznik habsburskej monarchie.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG
17. storočie	6	Náboženské vojny. J. A. Komenský.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG
18. storočie	7	Baroková kultúra a jej pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne. Protihabsburské povstanie. J. Jánošík – symbol boja za slobodu a spravodlivosť. Habsburgovci - Mária Terézia, Jozef II. Slovenskí osvietenci. Začiatok slovenského národného obrodenia - A. Bernolák a bernolákovci. Vznik a vývoj manufaktúr.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG
19. storočie	7	Rozvoj dopravy. Postavenie Slovákov v Uhorsku. Vývoj slovenského národného obrodenia - Ľ. Štúr a štúrovci. Vytvorenie spisovného slovenského jazyka a rozvoj kultúry. Revolučný rok 1848 v našich dejinách. Memorandum slovenského národa a Matica slovenská, slovenské národné školstvo. Vznik Rakúsko – Uhorska.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Dejepis, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

CIEĽ

- Pochopiť príčiny a následky prvej a druhej svetovej vojny,
- vedieť využívať názorný materiál, „čítať obrázky“, časové priamky,
- vedieť nakresliť jednoduchú časovú priamku podľa vzoru,
- vedieť samostatne pracovať s pracovným zošitom.

OBSAH

Technické vynálezy na začiatku 20. storočia

Technické vynálezy v oblasti dopravy, energie, komunikácie, médií.

Prvá svetová vojna

Vznik, príčiny, priebeh, koniec a dôsledky prvej svetovej vojny.

Medzivojnové obdobie

Vznik Československa.

Tomáš Garrique Masaryk, Milan Rastislav Štefánik, Andrej Hlinka.

Svetová hospodárska kríza.

Nástup fašizmu v Európe.

Mníchovská dohoda, rozpad Československa.

Slovenská republika v rokoch 1939 – 1945.

Druhá svetová vojna

Vznik, príčiny, priebeh druhej svetovej vojny.

Slovenské národné povstanie, oslobodzovanie.

Vstup USA do vojny, koniec a dôsledky druhej svetovej vojny.

Povojnové obdobie a súčasnosť

Československo v rokoch 1945 – 1968, obdobie studenej vojny.

Rok 1968, Alexander Dubček.

Československo v rokoch 1968 – 1989, pád komunizmu.

Vznik Slovenskej republiky.

PROCES

V preberanom učive objasňujeme konkrétne životné situácie, do ktorých sa ľudia dostávajú a svojim rozhodnutím môžu v dobrom alebo zlom ovplyvniť svoje prostredie. Žiaci za pomoci učiteľa odhaľujú aj to, čo je v minulosti negatívne, celý rad predsudkov, stereotypov, ktoré často pretrvávajú aj v prítomnosti.

Dejepis, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva zo 7. ročníka	1	Opakovanie významných udalostí a osobností slovenských dejín 15. – 19. storočia. Práca s časovou priamkou.	OSR, AIG
Technické vynálezy na začiatku 20. storočia	2	Technické vynálezy v oblasti dopravy, energie, komunikácie a médií. Ich význam pre život ľudí.	MDV, AIG
Prvá svetová vojna – príčiny a vznik	1	Príčiny vzniku prvej svetovej vojny. Situácia v Európe pred vojnou.	OSR, AIG
Prvá svetová vojna – priebeh a dôsledky	2	Priebeh, koniec a dôsledky prvej svetovej vojny.	OSR, AIG
Vznik Československa	2	Vznik Československej republiky po prvej svetovej vojne.	RVK, AIG
Významné osobnosti medzivojnového obdobia	2	Tomáš Garrigue Masaryk, Milan Rastislav Štefánik, Andrej Hlinka.	RVK, AIG
Svetová hospodárska kríza	2	Príčiny a dôsledky hospodárskej krízy.	OSR, AIG
Nástup fašizmu v Európe	2	Fašizmus a jeho prejavy v Európe.	MUV, AIG
Mníchovská dohoda a rozpad Československa	2	Mníchovská dohoda a rozpad Československa.	RVK, AIG
Slovenská republika v rokoch 1939 – 1945	2	Postavenie Slovenska počas druhej svetovej vojny.	RVK, AIG
Druhá svetová vojna – príčiny a vznik	2	Príčiny a vznik druhej svetovej vojny.	OSR, AIG
Druhá svetová vojna – priebeh	2	Najdôležitejšie udalosti druhej svetovej vojny.	OSR, AIG
Slovenské národné povstanie	2	Význam Slovenského národného povstania a oslobodzovania územia Slovenska.	RVK, AIG
Koniec druhej svetovej vojny	1	Vstup USA do vojny, koniec druhej svetovej vojny a jej dôsledky.	OSR, AIG
Československo v rokoch 1945 – 1968	2	Povojnový vývoj Československa. Obdobie studenej vojny.	RVK, AIG
Rok 1968 a Alexander Dubček	1	Udalosti roku 1968. Osobnosť Alexandra Dubčeka.	RVK, AIG
Československo v rokoch 1968 – 1989	1	Politický a spoločenský vývoj. Pád komunizmu.	RVK, AIG

Vznik Slovenskej republiky	1	Vznik samostatnej Slovenskej republiky.	RVK, AIG
Práca s historickým materiálom	1	Čítanie obrázkov, práca s časovou priamkou, historické fotografie a dokumenty.	MDV, AIG
Opakovanie a upevňovanie učiva	2	Opakovanie učiva 20. storočia, časová postupnosť udalostí, významné osobnosti a historické udalosti.	OSR, RVK, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

GEOGRAFIA PRE 7., 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

V rámci vyučovacieho predmetu geografia žiaci získavajú základné poznatky o svojej vlasti a o svete. Učivo nadväzuje na poznatky, ktoré si žiaci osvojili vo vlastivede.

Žiaci postupujú od miestnej krajiny k poznaniu SR, jej postavenia v Európe, k základným informáciám o Európe a o svete.

Súčasťou vyučovania geografie je práca s rôznymi druhmi máp. Práca s mapou nie je len prostriedkom, ale aj cieľom vyučovania, aby žiaci boli schopní orientovať sa podľa mapy aj v praktickom živote.

V rámci geografického učiva si žiaci osvojujú základy ochrany a tvorby životného prostredia.

Žiaci si osvojujú základné vedomosti o svojej vlasti, regióne, v ktorom žijú, kultúre a národnej identite v európskom priestore. Učia sa chápať odlišnosti medzi jednotlivými kultúrami, vážiť si tradície národov, snažiť sa o spolužitie so všetkými národmi a národnosťami.

Osvojujú si poznatky o vzťahoch medzi zložkami prírodného prostredia a ľudskou spoločnosťou, zručnosti pri práci s mapou, učia sa využívať doplňujúce zdroje informácií.

Geografia, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Získať základné poznatky o postavení Zeme v slnečnej sústave,
- informatívne vedieť základné pojmy, ktorými sú označené objekty vesmíru,
- osvojiť si základné informácie o Európe,
- vedieť sa orientovať na mape Európy,
- naučiť sa pracovať s fyzikálnou a politickou mapou.

OBSAH

Zem a jej zobrazenie Tvar a veľkosť Zeme.

Glóbus ako zobrazenie Zeme. Základné pohyby Zeme.

Vesmír – Slnečná sústava. Výskum vesmíru. Kozmonautika. Mapa zemských pologúľ. Svetadiely, oceány.

Určovanie polohy na mape podľa svetových strán.

Európa ako svetadiel

Európa – poloha, členitosť, povrch. Podnebie a vodstvo Európy. Obyvateľstvo, štáty Európy.

SR – jej poloha v Európe.

Hranice, naši susedia. Európske štáty.

Stredná Európa: Česko, Poľsko, Maďarsko, Rakúsko, Švajčiarsko, Nemecko. Východná Európa: Ukrajina, Bielorusko, Rusko.

Západná Európa: Veľká Británia, Írsko, Francúzsko, Holandsko, Belgicko. Južná Európa: Španielsko, Portugalsko, Taliansko.

Juhovýchodná Európa: Grécko, Slovinsko, Chorvátsko a bývalé štáty Juhoslávie, Albánsko, Moldavsko, Rumunsko a Bulharsko.

Severná Európa: Švédsko, Nórsko, Fínsko, Dánsko, Island, Lotyšsko, Litva, Estónsko.

Najmenšie štáty v Európe: Lichtenštajnsko, Andorra, Malta, Vatikán, Luxembursko, Monako.

PROCES

Žiakov vedieme k získaniu zručnosti pracovať s mapami a vyvodzovať z nich základné charakteristiky zobrazovaného územia. Učíme ich chápať odlišnosti a tradície národov, snažiť sa o spolužitie so všetkými národmi a národnosťami.

V rámci vyučovania venujeme dostatočný priestor práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami. Žiakom prezentujeme aj informácie, ktoré pomáhajú žiakom získať vzťah k predmetu.

Geografia, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Zem a jej zobrazenie	8	Tvar a veľkosť Zeme. Glóbus ako zobrazenie Zeme. Základné pohyby Zeme. Vesmír – Slnečná sústava. Výskum vesmíru. Kozmonautika. Mapa zemských pologúľ. Svetadiely, oceány. Určovanie polohy na mape podľa svetových strán.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG
Európa ako svetadiel	25	Európa – poloha, členitosť, povrch. Podnebie a vodstvo Európy. Obyvateľstvo, štáty Európy. SR – jej poloha v Európe. Hranice, naši susedia. Európske štáty. Stredná Európa: Česko, Poľsko, Maďarsko, Rakúsko, Švajčiarsko, Nemecko. Východná Európa: Ukrajina, Bielorusko, Rusko. Západná Európa: Veľká Británia, Írsko, Francúzsko, Holandsko, Belgicko. Južná Európa: Španielsko, Portugalsko, Taliansko. Juhovýchodná Európa: Grécko, Slovinsko, Chorvátsko a bývalé štáty Juhoslávie, Albánsko, Moldavsko, Rumunsko a Bulharsko. Severná Európa: Švédsko, Nórsko, Fínsko, Dánsko, Island, Lotyšsko, Litva, Estónsko. Najmenšie štáty v Európe: Lichtenštajnsko, Andorra, Malta, Vatikán, Luxembursko, Monako.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Geografia, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

CIEĽ

- Vedieť pomenovať svetadiely a oceány,
- získať geografické poznatky o polohe, prírodných pomeroch, obyvateľstve a hospodárstve jednotlivých svetadielov,
- vedieť charakterizovať obyvateľstvo svetadielov podľa rás,
- vedieť pracovať s rôznymi druhmi máp a vyhľadávať v nich požadované informácie.

OBSAH

Zem a jej znázornenie na mape

Druhy máp. Poludníky a rovnobežky.

Podnebné pásma Zeme. Svetadiely a oceány.

Svetadiely

Afrika

Poloha, členitosť, povrch.

Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo.

Obyvateľstvo.

Štáty severnej, strednej a južnej Afriky.

Ázia

Poloha, členitosť, povrch.

Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo.

Obyvateľstvo.

Štáty juhozápadnej, strednej, východnej, južnej a juhovýchodnej Ázie.

Amerika

Poloha, členitosť, povrch.

Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo.

Obyvateľstvo.

Štáty severnej, strednej a južnej Ameriky.

Austrália a Oceánia

Poloha, členitosť, povrch.

Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo.

Obyvateľstvo.

Austrálsky zväz, Oceánia.

Antarktída

Poloha, podnebie, povrch.

Rastlinstvo, živočíšstvo, obyvatelia.

Oceány

Tichý, Atlantický, Indický a Severný ľadový oceán.

PROCES

Dostatočný priestor venujeme práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami. Oboznamujeme žiakov s hlavnými problémami súčasného sveta spojenými s rýchlym rastom obyvateľstva, urbanizáciou, s etnickými a náboženskými rozdielmi v jednotlivých častiach sveta, s rozdielmi v hospodárskej úrovni oblastí sveta, rozložením bohatých a chudobných oblastí.

Geografia, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva zo 7. ročníka	1	Opakovanie základných poznatkov o Zemi, Európe a práci s mapou.	OSR
Zem a jej znázornenie na mape	2	Druhy máp. Poludníky a rovnobežky.	OSR
Podnebné pásma Zeme	2	Podnebné pásma Zeme a ich základná charakteristika.	ENV
Svetadiely a oceány	2	Svetadiely a oceány Zeme. Ich poloha a význam.	OSR
Afrika – poloha a povrch	2	Poloha, členitosť a povrch Afriky.	MUV
Afrika – podnebie, vodstvo a príroda	2	Podnebie, vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo Afriky.	ENV
Afrika – obyvateľstvo a štáty	2	Obyvateľstvo Afriky. Štáty severnej, strednej a južnej Afriky.	MUV
Ázia – poloha a povrch	2	Poloha, členitosť a povrch Ázie.	MUV
Ázia – podnebie, vodstvo a príroda	2	Podnebie, vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo Ázie.	ENV
Ázia – obyvateľstvo a štáty	2	Obyvateľstvo Ázie. Štáty juhozápadnej, strednej, východnej, južnej a juhovýchodnej Ázie.	MUV
Amerika – poloha a povrch	2	Poloha, členitosť a povrch Ameriky.	MUV
Amerika – podnebie, vodstvo a príroda	1	Podnebie, vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo Ameriky.	ENV
Amerika – obyvateľstvo a štáty	2	Obyvateľstvo Ameriky. Štáty severnej, strednej a južnej Ameriky.	MUV
Austrália a Oceánia – prírodné pomery	1	Poloha, členitosť, povrch, podnebie, vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo Austrálie a Oceánie.	ENV
Austrália a Oceánia – obyvateľstvo	1	Obyvateľstvo Austrálie a Oceánie. Austrálsky zväz a Oceánia.	MUV
Antarktída	1	Poloha, podnebie, povrch, rastlinstvo, živočíšstvo a obyvatelia Antarktídy.	ENV
Oceány Zeme	1	Tichý, Atlantický, Indický a Severný ľadový oceán.	ENV
Obyvateľstvo sveta	1	Základná charakteristika obyvateľstva svetadielov podľa rás.	MUV

Práca s mapami	2	Vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch máp. Orientácia na mapách svetadielov a oceánov.	OSR
Hospodárstvo svetadielov	1	Základné poznatky o hospodárstve jednotlivých svetadielov.	OSR
Opakovanie a upevňovanie učiva	1	Systematizácia poznatkov o svetadieloch, oceánoch a práci s mapou.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

OBČIANSKA NÁUKA PRE 7., 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Občianska náuka cieľavedome ovplyvňuje poznanie a konanie žiakov v duchu humanity, morálky a demokracie. Vedie žiakov k tomu, aby svojimi postojmi a činmi prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, pozitívny vzťah k práci a jej výsledkom. Vplýva na žiakov v tom smere, aby si uvedomovali zodpovednosť k sebe, svojim blízkym, národu a celej spoločnosti, aby si uvedomovali svoju národnú a štátnu identitu.

Obsah vyučovacieho predmetu je založený na uplatňovaní väzieb výchovy a vzdelávania, na spájaní teoretických poznatkov s osobnou praxou, so životnými zážitkami a skúsenosťami žiakov. Získané poznatky poskytujú žiakom vhodnú orientáciu pre budúci občiansky život. Občianska náuka prináša žiakom právne a ekonomické informácie, ktoré v inom predmete nedostanú. Pozornosť venuje i rozvoju citovej a vôľovej sféry osobnosti žiaka. Integruje poznatky z iných predmetov.

Najužšie medzipredmetové vzťahy ju viažu s dejepisom, geografiou, etickou výchovou, materinským jazykom a literatúrou a biológiou.

Občianska náuka, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Poznať funkciu rodiny a školy,
- upevniť u žiakov elementárne mravné postoje, hygienické a kultúrne návyky,
- oboznámiť žiakov so zásadami dopravnej disciplíny a bezpečnostných opatrení,
- ovplyvňovať poznanie a konanie žiakov v duchu demokracie, humanizmu a morálky.

OBSAH

Život v spoločnosti

Rodina

Význam rodiny pre mladého človeka a pre štát.

Kto tvorí rodinu (mama, otec, súrodenci, starí rodičia, širšia rodina – príbuzní). Rodičia a deti, vzťahy medzi nimi. Správanie sa v rodine – úcta, porozumenie, vzájomná pomoc. Sviatky a významné udalosti v rodine.

Škola

Škola ako súčasť moderného človeka. Poslanie školy, funkcie školy. Ako sa učiť, narábať s vedomosťami.

Správanie sa v škole – školský poriadok.

Základy spoločenského styku

Ako by sa mal správať každý človek doma a na verejnosti; pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, kultúrne správanie na verejnosti (na ulici, v obchode, v dopravnom prostriedku, na pošte, u lekára, na návšteve, na kultúrnom predstavení).

Starostlivosť o vlastné zdravie, prevencia ochorenia a úrazu Osobná hygiena a jej význam v prevencii ochorenia. Ochrana pred infekčnými a civilizačnými ochoreniami.

Škodlivosť fajčenia, alkoholizmu a drog pre mladého človeka, boj proti ich požívaniu, negatívny príklad dospelých. Nebezpečenstvo AIDS.

Bezpečnosť cestnej premávky

Bezpečnosť na cestách, cesta do a zo školy, orientácia okolo domu, školy, v obci či meste. Dodržiavanie dopravných predpisov pre chodcov a cyklistov.

Charakterové a mravné hodnoty človeka

Vytváranie dobrých medziľudských vzťahov v rodine a na verejnosti.
Základné mravné hodnoty – úcta k sebe a k druhým ľuďom, čestnosť, statočnosť, spravodlivosť, pravdovravnosť, pracovitosť, láska k vlasti a ich uplatňovanie v živote človeka.
Charakter človeka – kladné a záporné vlastnosti človeka, vplyv rodiny a spoločnosti na charakterové vlastnosti človeka. Vplyv výchovy a sebavýchovy na charakter človeka.
Zmysel života – spolužitie ľudí na zásadách spolupráce a tolerancie (schopnosť rozumieť druhým ľuďom, dobre s nimi vychádzať).
Štúdium, práca, rodina, oddych.

PROCES

Pri vyučovaní občianskej náuky uplatňujeme väzby výchovy a vzdelávania, spájame teoretické poznatky s osobnou praxou, so životnými zážitkami a skúsenosťami žiakov. Oboznamujeme žiakov s normami spoločenského správania a ich uplatňovaním v bežnom živote.

Občianska náuka, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Život v spoločnosti Rodina Škola Základy spoločenského styku Starostlivosť o vlastné zdravie, prevencia ochorenia a úrazu Bezpečnosť cestnej premávky	22	Význam rodiny pre mladého človeka a pre štát. Kto tvorí rodinu (mama, otec, súrodenci, starí rodičia, širšia rodina – príbuzní). Rodičia a deti, vzťahy medzi nimi. Správanie sa v rodine – úcta, porozumenie, vzájomná pomoc. Sviatky a významné udalosti v rodine. Škola ako súčasť moderného človeka. Poslanie školy, funkcie školy. Ako sa učiť, narábať s vedomosťami. Správanie sa v škole – školský poriadok. Ako by sa mal správať každý človek doma a na verejnosti; pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, kultúrne správanie na verejnosti (na ulici, v obchode, v dopravnom prostriedku, na pošte, u lekára, na návšteve, na kultúrnom predstavení). Osobná hygiena a jej význam v prevencii ochorenia. Ochrana pred infekčnými a civilizačnými ochoreniami. Škodlivosť fajčenia, alkoholizmu a drog pre mladého človeka, boj proti ich požívaniu, negatívny príklad dospelých. Nebezpečenstvo AIDS. Bezpečnosť na cestách, cesta do a zo školy, orientácia okolo domu, školy, v obci či meste. Dodržiavanie dopravných predpisov pre chodcov a cyklistov.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG
Charakterové a mravné hodnoty človeka	11	Vytváranie dobrých medziľudských vzťahov v rodine a na verejnosti. Základné mravné hodnoty – úcta k sebe a k druhým ľuďom, čestnosť, statočnosť, spravodlivosť, pravdovravnosť, pracovitosť, láska k vlasti a ich uplatňovanie v živote človeka. Charakter človeka – kladné a záporné vlastnosti človeka, vplyv rodiny a spoločnosti na charakterové vlastnosti človeka. Vplyv výchovy a sebavýchovy na charakter človeka. Zmysel života – spolužitie ľudí na zásadách spolupráce a tolerancie (schopnosť rozumieť druhým ľuďom, dobre s nimi vychádzať).	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV, OŽZ, AIG

		Štúdium, práca, rodina, oddych.	

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Občianska náuka, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

CIEĽ

- Poznať úlohu štátu v spoločnosti,
- oboznámiť sa s ústavou Slovenskej republiky,
- poznať základné práva a slobody občana Slovenskej republiky,
- vedieť sa orientovať vo vzťahoch kamarátstva, priateľstva a lásky,
- poznať a pochopiť úlohy rodiny pre človeka a štát.

OBSAH

Charakteristika štátneho zriadenia Slovenskej republiky

Vznik Slovenskej republiky, štátne symboly, štátne sviatky a pamätné dni.

Hlavné mesto Slovenskej republiky.

Funkcie štátu, orgány štátnej moci, orgány miestnej správy.

Národnostné zloženie obyvateľstva SR, slovenské štátne občianstvo.

Ústava, základné práva a slobody občana SR.

Medzinárodné postavenie Slovenskej republiky.

Kamarátstvo, priateľstvo, láska, manželstvo

Dospievanie: kamarátstvo, priateľstvo, láska.

Manželstvo: vznik a funkcie manželstva.

Rodičovstvo: úlohy a poslanie rodiny, hospodárenie v rodine, zachovanie potomstva.

Rozvod: jeho príčiny, dôsledky a prevencia.

Základné práva detí.

PROCES

Pri preberaní učiva prvého tematického celku nadväzujeme na poznatky žiakov, ktoré získali vo vlastivede, dejepise a zemepise, orientujeme žiakov na budúci občiansky život. Učivo druhého tematického celku orientuje žiaka ako budúceho zakladateľa rodiny. Pri preberaní jednotlivých tém odporúčame zaradiť besedy s lekárom, sexuológom, psychológom, právnikom. Vhodné je aj spoločné sledovanie filmov, filmových ukážok a rozhovor o nich.

Občianska náuka, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie učiva zo 7. ročníka	2	Opakovanie poznatkov o rodine, škole, spoločnosti, medziľudských vzťahoch a mravných hodnotách.	OSR, AIG
Vznik Slovenskej republiky	1	Vznik Slovenskej republiky. Základné informácie o štáte.	RVK, AIG
Štátne symboly, sviatky a pamätné dni	1	Štátne symboly Slovenskej republiky, štátne sviatky a pamätné dni.	RVK, AIG
Hlavné mesto Slovenskej republiky	1	Bratislava ako hlavné mesto Slovenskej republiky.	RVK,AIG
Funkcie štátu	2	Úlohy a funkcie štátu v spoločnosti.	OSR,AIG
Orgány štátnej moci	2	Základné orgány štátnej moci a ich význam.	OSR,AIG
Miestna samospráva	2	Orgány miestnej správy a ich úloha v živote občanov.	OSR, RVK, AIG
Obyvateľstvo Slovenskej republiky	2	Národnostné zloženie obyvateľstva Slovenskej republiky. Slovenské štátne občianstvo.	MUV, AIG
Ústava Slovenskej republiky	3	Ústava Slovenskej republiky ako základný zákon štátu.	OSR,AIG
Základné práva a slobody občanov	3	Základné práva a slobody občana Slovenskej republiky.	OSR,AIG
Medzinárodné postavenie Slovenskej republiky	1	Postavenie Slovenskej republiky vo svete.	MUV,AIG
Dospievanie	2	Kamarátstvo, priateľstvo a láska v období dospievania.	OSR, VMR,AIG
Manželstvo	2	Vznik manželstva a jeho základné funkcie.	VMR,AIG
Rodičovstvo a rodina	2	Úlohy a poslanie rodiny. Hospodárenie v rodine. Zachovanie potomstva.	VMR, OSR,AIG
Rozvod a jeho dôsledky	2	Príčiny, dôsledky a prevencia rozvodov.	VMR, OSR,AIG
Základné práva detí	2	Práva dieťaťa v rodine a spoločnosti.	OSR,AIG
Medziľudské vzťahy a tolerancia	1	Úcta k druhým, tolerancia, zodpovedné správanie v spoločnosti.	OSR, MUV,AIG
Opakovanie a upevňovanie učiva	2	Systematizácia poznatkov o štáte, občanovi, rodine a medziľudských vzťahoch.	OSR,AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA PRE 5., 7., 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie náboženstva je priestor, kde sa žiaci učia kresťanským postojom a kresťanskému životnému štýlu.

Žiak má byť sprevádzaný na ceste viery a spoznávať základné pravidlá pre komunikáciu s Bohom a pre vzájomné medziľudské spolunažívanie. Má sa pripraviť na dôležitý medzník vo svojom živote – prvé prijatie sviatosti zmierenia a stretnutie s Kristom v Eucharistii.

Mal by spoznať sviatosť zmierenia a sviatosť Eucharistie ako dar a prijať pozvanie k životu v spoločenstve veriacich ľudí, ktorí sa podieľajú na budovaní občianskej spoločnosti. Aj mentálne postihnuté dieťa je schopné vnímať a precítiť nevyslovenú skutočnosť v hĺbke, v ktorej sa Boh zjavuje človeku. Náboženská edukácia umožňuje rozvíjať u mentálne postihnutých žiakov ich duchovný rozmer primeraným spôsobom, čím sa podieľa na celistvej výchove žiaka.

Náboženská edukácia vytvára priestor pre prácu so symbolmi.

Žiakovi v súčasnom svete chýba osobná skúsenosť spoznávania tohto sveta cez zážitky.

Ak chceme dosiahnuť u žiaka zmenu postoja, vďaka ktorému následne mení svoje správanie, je dôležité sprostredkovať mu skúsenosť, ktorá ho zasiahne a zdieľať sa o skúsenostiach. Biblia je plná skúseností, ktoré sú v nej zaznamenané. Náboženská skúsenosť je radikalizovaná vzťahom k Bohu. Biblická reč je tiež plná symbolov. Symboly sú obsahy v obsahoch.

Prostredníctvom uvádzania do sveta symbolov rozvíjame duchovný rozmer žiaka, učíme ho vidieť za veci. I mentálne postihnuté dieťa je schopné vnímať a precítiť nevyslovenú skutočnosť. Symbol sa spája s ľudským myslením a vedie k premýšľaniu (rozvoju myslenia). Symboly sú premostením medzi antropologickým a teologickým obsahom. Porozumenie symbolu je intuitívne. Zmyslom náboženskej výchovy je rozvíjať intuitívne poznanie, pretože Boh je transcendentná skutočnosť, ktorá nás nekonečne presahuje. Keď hovoríme o tejto skutočnosti, nemôžeme ju uchopiť ani ľudskou rečou ani ľudským myslením, nakoľko nás ďaleko presahuje. Symbol vychádza z predmetu, ale ide za neho alebo nad neho. Pri používaní symbolov nesmieme zabudnúť na to, že potrebujú názornosť.

Náboženská výchova, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

CIEĽ, OBSAH, PROCES

Ročníková téma: Cesta viery

Ročníková téma Cesta viery vystihuje sled postupnosti duchovného dozrievania dieťaťa. Dieťa, ktoré si je vedomé, že je milované, je schopné dôverovať a veriť tomu, kto ho miluje. V prítomnosti milujúcej osoby si dieťa dokáže uvedomiť (uznať) aj svoje nedostatky a chyby a pracovať na ich odstraňovaní. V duchovnom rozmere sa táto schopnosť prejavuje základmi viery v Boha, v ktorej nachádza odpovede na otázky, ktoré presahujú rozumové poznávanie človeka.

Tento neviditeľný Boh sa stal pre nás viditeľným v Ježišovi Kristovi. V rámci prípravy na sviatosť zmierenia vedieme dieťa k posudzovaniu vlastných činov. Porovnávaním vlastného života dieťaťa a jeho vlastných reakcií s reakciami Ježiša voči ľuďom a udalostiam si prehlbuje vzťah k Ježišovi, ktorého môže s vierou a láskou prijať do svojho života v Eucharistii.

Ročníkový cieľ:

Spoznávať cestu viery v trojjediného Boha. Vnímať Božiu blízkosť prostredníctvom budovania osobného vzťahu k Ježišovi Kristovi. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistie ako dar a posilu pre každodenný život. Rozvíjať postoj viery v trojjediného Boha prijatím pozvania k spoločnému životu v spoločenstve veriacich.

Rozvoj kompetencií:

komunikačné, k riešeniu problémov, existenciálne, sociálne a interpersonálne, kultúrne, občianske.

Náboženská výchova, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Veriť Bohu	7	viera v Boha biblické obrazy Boha podobenstvo o horčičnom semienku krst	OSR, ENV, MDV
Ježiš uzdravuje	7	Ježišove uzdravenia rozvoj mravného cítenia	OSR, ENV, MDV
Ježiš nám odpúšťa	7	vina, hriech Ježiš v dome hriešnika (Zachej) na ceste zmierenia - márnotratný syn, ľútosť sviatosť zmierenia - ako prijatie odpustenia	OSR, ENV, MDV
Ježiš nás oslobodzuje	6	Veľká noc (Pascha) Desatoro – pravidlá pre život v slobode hriech a jeho dôsledky Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie	OSR, ENV, MDV
Ježiš nás pozýva na hostinu	6	nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov) Posledná večera (Eucharistia) svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, slova a chleba) Cirkev ako prostredníčka Božích tajomstiev	OSR, ENV, MDV

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Náboženská výchova, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

CIEĽ, OBSAH, PROCES

Ročníková téma: Poznávanie cez dialóg

V tomto veku dieťa stále viac nadväzuje a rozvíja vzťahy s okolitým svetom formou dialógu. Dialóg rozvíja nie len verbálne ale aj symbolicky. To mu umožňuje vstúpiť do sveta symbolov slávenia. Rozvíja rozmer oslavy Boha cez gestá a postoje, v ktorých sa zjednocuje so spoločenstvom, čo ho uschopňuje rozvíjať vzťahy nie len s ľuďmi ale aj s Bohom.

Ročníkový cieľ:

Spoznávať spôsoby komunikácie Boha s ľuďmi. Nadchnúť sa pre komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova. Prostredníctvom komunikácie sa približovať k Bohu a k ľuďom.

Rozvoj kompetencií:

komunikačné, kultúrne, občianske, existenciálne.

Náboženská výchova, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Boh hovorí človeku	7	Sväté písmo – posvätná kniha Byzantská misia na území Veľkej Moravy žiaci vierozvestov – sv. Gorazd a sv. Bystrík	OSR, MDV, ENV
Dialóg Boha a človeka	7	modlitba ako dialóg modlitba ako prosba, nárek, chvála, vďaka tanec, spev, slávenie, mlčanie ako modlitba miesto a čas modlitby v živote človeka	OSR, MDV, ENV
Náš dialóg s Bohom	7	komunikácia prostredníctvom symbolu náboženské symboly potreba slávenia v živote človeka liturgický rok miesto slávenia – posvätné miesta	OSR, MDV, ENV
Obeta Božieho ľudu	6	obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka náboženský význam slova obeta židovský a kresťanský obetný kult obeta Ježiša Krista sv. omša osobná obeta	OSR, MDV, ENV
Dialóg cez službu	6	Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, kláštorná starostlivosť o chudobných a chorých) starostlivosť o chudobných a chorých v súčasnej farnosti (charita, paliatívna starostlivosť) služba chorým, služba ľudskej rodine a služba Cirkvi a spoločnosti sviatosti služby spoločenstvu (sviatosť manželstva a kňazstva)	OSR, MDV, ENV

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Náboženská výchova, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

CIEĽ, OBSAH, PROCES

Ročníková téma: Poznávanie pravdy

Dieťa začína kriticky vnímať život a prostredie, v ktorom žije. Objavuje v sebe túžbu po hľadaní pravdy. Na tejto ceste potrebuje byť sprevádzané pravdou, ktorá ho vedie k Bohu, a ktorej hodnotu sa učí spoznávať. Rozvíja v sebe schopnosť vnášať objavenú pravdu do života. Objavená pravda prehlbuje rozmer náboženskej viery v živote dieťaťa.

Ročníkový cieľ:

Spoznávať Božiu pravdu. Oceniť hodnotu pravdy. Orientovať svoj život podľa pravdy. Praktizovať život v pravde podľa hlasu svedomia.

Rozvoj kompetencií:

osobnostné, sociálne, komunikačné, existenciálne, občianske, kultúrne, k učeniu sa

Náboženská výchova, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodiny týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Pravda ako hodnota	9	potreba pravdy Jakub a Ezau, sila slova – šírenie informácii (pravda v etike, v médiách, zachovanie tajomstva, posudzovanie, čestnosť, ohováranie, osočovanie) 8. Božie prikázanie	OSR, MDV, MUV, ENV
Hľadanie pravdy o sebe	8	pôvod človeka biblický obraz stvorenia človeka (Boží obraz, hodnota každej ľudskej osoby) pád človeka (prvotný hriech, hriech) hranice človeka (svedomie, pocit viny, mravný zákon) sviatosť zmierenia – kresťanská nádej	OSR, MDV, MUV, ENV
Ohlasovatelia pravdy	8	proroci Ezechiel, Izaiáš Ježiš Kristus – učiteľ pravdy, ohlasovanie pravdy v podobenstvách apoštoli, ohlasovatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan, sv. Pavol)	OSR, MDV, MUV, ENV
Konať v pravde	8	zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky („zlaté pravidlo“) Ježišov príkaz lásky (morálky) skutky lásky (skutky telesného a duchovného milosrdenstva) spravodlivosť a pravda v spoločnosti sociálny hriech	OSR, MDV, MUV, ENV

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE PRE 4., 5., 7., 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne.

Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť.

Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce.

Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie, hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov - spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou.

Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpalo, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov.

Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam (čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.). K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie. Nevyhnutným doplnkom dielne je príručná lekárnička.

V pestovateľských prácach sa na školskom pozemku (záhrade) určí pre jednotlivé pracovné skupiny dostatočná plocha s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov a na technickú vybavenosť školy. Na pestovateľské práce možno využiť aj kútik prírody v každej učebni.

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; ďalej sú to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy.

Nevyhnutnou súčasťou pracovného vyučovania sú exkurzie, ktoré umožňujú žiakom už od najnižších ročníkov poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke **sebaobslužné činnosti** žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky práce v domácnosti je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke **práce v dielni** si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke **pestovateľské práce** sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

Počet hodín pre jednotlivé zložky pracovného vyučovania si škola upravuje podľa podmienok školy a regionálnych možností.

Od 5. ročníka sa pracovné vyučovanie spravidla delí podľa pohlavia. Odporúčame pre dievčatá vyšší počet hodín praktických činností v zložke *práce v domácnosti* a pre chlapcov vyšší počet hodín praktických činností v zložke *práce v dielni.*

Počet hodín praktických činností v zložke *pestovateľské práce* je rovnaký u oboch pohlaví.

Pracovné vyučovanie, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 4+1 hodiny týždenne (165 hodín ročne)

CIELE

- Oboznámiť sa s názvami a funkciou pracovných nástrojov,
- oboznámiť sa s vlastnosťami dreva,
- oboznámiť sa s vlastnosťami kože a koženky,
- naučiť sa pracovať s mäkkým drôtom,
- udržiavať poriadok na pracovnom mieste,
- naučiť sa šetriť materiálom.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena.

Umývanie rúk toaletným mydlom, čistenie nechtov kefkou.

Ošetrovanie pri bodnutí hmyzom, pri malej popálenine.

Práce v domácnosti

Hygiena domácnosti.

Umývanie, utieranie a upratovanie riadu.

Utieranie prachu, čistenie nábytku.

Umývanie umývadla a vane.

Príprava pokrmov

Obsluha elektrického variča, varnej kanvice, mikrovlnnej rúry.

Prestieranie stola k raňajkám.

Príprava raňajok: chlieb s maslom a džemom, čaj s citrónom, biela káva.

Varenie zemiakov v šupke, ošúpanie zemiakov.

Šitie

Šitie predným stehom na kanave.

Spájanie látky jednoduchým zošitím, prišívanie gombíka, spínačky, pútka.

Zošívanie látky predným stehom, zadným stehom do jednoduchého švíka.

Začisťovanie okrajov látky obnitkovacím alebo slučkovým stehom.

Navliekanie šnúrky a gumy, zošívanie koncov gumy.

Rozoznávanie tkanín: bavlnené, hodvábne, vlnené, syntetické.
Háčkovanie. Nacvičovanie retiazkových očiek.

Práce v dielni

Práce s papierom a kartónom

Prekladanie, skladanie, strihanie, vystrihovanie, lepenie, rezanie, zošívanie, meranie a prebíjanie (používanie dierkovača, zošívačky).
Zostavovanie skladačky z papiera.
Prepletanie farebných pásikov.
Strihanie podľa predkresleného vzoru.
Balenie balíka.

Modelovanie

Príprava hliny na modelovanie (vláčnosť, hustota), používanie modelovacích potrieb.
Modelovanie drobných predmetov tvaru kocky, hranola, valca, gule.

Montážne a demontážne práce

Zostavovanie modelov z konštrukčnej stavebnice, spájanie maticami, skrutkami. Nacvičovanie správneho pomenovania nástrojov a stavebnicových dielov. Oboznámenie žiakov s funkciou používaných nástrojov.
Demontáž modelov a ukladanie jednotlivých častí do škatule. Zostavovanie modelov z kartónových stavebnicových častí. Práce s drevom
Oboznamovanie žiakov s vlastnosťami dreva.
Oboznámenie sa s názvami a funkciou pracovných nástrojov. Nacvičovanie základných prác s drevom:
Rezanie dreva (nožom, pílou chvostovkou a čapovkou), opracovanie dreva (rašpľou, pilníkom),vŕtanie (nebožiecom), brúsenie (šmirgľovým papierom), napúšťanie hydrovoskom a leštenie.
Používanie drevených a oceľových tužidiel, pokosnice a uholnice. Meranie skladacím metrom.
Rezanie prútu nožom na menšie časti, delenie pomocou zárezov, zaobľovanie a zahrocovanie koncov.

Práce s kovom

Práca s mäkkým drôtom – vyrovnávanie, ohýbanie, strihanie, pílenie, začisťovanie koncov. Vyrovnávanie klincov.

Práce s kožou alebo koženkou

Oboznamovanie sa s vlastnosťami spracovávaného materiálu.

Strihanie, rezanie podľa kovového pravítka, prebíjanie dutým priebojníkom.

Pestovateľské práce

Ošetrovanie izbových rastlín: zalievanie, kyprenie, prihnojovanie, presádzanie.
Rozmnožovanie izbových rastlín stonkovými odrezkami (pelargónia, begónia a iné).
Práca s klíčidlom (cibuľa, cesnak).
Rýchlenie cibuľovitých rastlín (narcis, tulipán, krokus).
Pestovanie zeleniny: hrach, reďkovka, šalát, fazuľa, pažítka, rajčiak.
Zber liečivých rastlín podľa miestnych a časových podmienok.
Pestovanie trvaliek (pivónie, králiky, nevädze a iné).

PROCES

Pri modelovaní učíme žiakov zachovávať proporcie vo veľkostiach modelovaných predmetov. Pri práci s drevom sa v praktických činnostiach žiaci oboznamujú s vlastnosťami dreva a porovnávajú ich s vlastnosťami papiera, kartónu, látky, kože. Pracujú s mäkkým drevom, kôrou, prútom, tenkou tyčou, kolíkom, špajdľou, drevenou doštičkou. Pri prácach v domácnosti pred používaním čistiacich prostriedkov na nábytok, vane a umývadlá žiakov poučíme o bezpečnosti pri práci s chemickými látkami a ich správnej aplikácii pri čistení. Žiaci pri práci s čistiacimi prostriedkami používajú ochranné rukavice.

Pracovné vyučovanie, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 4+1 hodiny týždenne (165 hodín ročne

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Osobná hygiena a starostlivosť o zdravie	8	Osobná hygiena. Umývanie rúk toaletným mydlom, čistenie nechtov kefkou. Ošetrovanie pri bodnutí hmyzom, pri malej popálenine.	OŽZ
Hygiena domácnosti	8	Umývanie, utieranie a upratovanie riadu. Utieranie prachu, čistenie nábytku. Umývanie umývadla a vane.	OSR, OŽZ
Bezpečnosť pri prácach v domácnosti	4	Bezpečné používanie čistiacich prostriedkov. Ochranné pomôcky pri práci.	OŽZ
Obsluha domácich spotrebičov	8	Elektrický varič, varná kanvica, mikrovlnná rúra. Bezpečná manipulácia so spotrebičmi.	OŽZ
Stolovanie a príprava jednoduchých pokrmov	8	Prestieranie stola k raňajkám. Príprava jednoduchých raňajok. Varenie a šúpanie zemiakov.	OSR, OŽZ
Šitie – základné stehy	10	Šitie predným stehom na kanave. Spájanie látky jednoduchým zošitím. Zošívanie látky predným a zadným stehom.	OSR
Šitie – praktické práce	8	Prišívanie gombíka, spínačky, pútka. Začisťovanie okrajov látky. Navliekanie šnúrky a gumy, zošívanie koncov gumy.	OSR
Textilné materiály a háčkovanie	8	Rozoznávanie tkanín. Bavlnené, hodvábne, vlnené a syntetické tkaniny. Nácvik retiazkových očiek.	OSR
Papier a kartón	12	Prekladanie, skladanie, strihanie, vystrihovanie, lepenie, rezanie, zošívanie, meranie a prebíjanie.	OSR
Práce s papierom podľa predlohy	8	Zostavovanie skladačky, prepletanie farebných pásikov, strihanie podľa predkresleného vzoru, balenie balíka.	OSR
Modelovanie	10	Príprava hliny na modelovanie. Modelovanie predmetov tvaru kocky, hranola, valca a gule.	OSR
Montážne a demontážne práce	12	Zostavovanie modelov zo stavebníc. Spájanie maticami a skrutkami. Pomenovanie nástrojov a stavebnicových dielov. Demontáž modelov.	OSR
Práce s drevom – nástroje a materiál	10	Vlastnosti dreva. Názvy a funkcie pracovných nástrojov. Meranie skladacím	OSR

		metrom. Používanie pokosnice a uholnice.	
Práce s drevom – opracovanie materiálu	12	Rezanie, opracovanie, vŕtanie, brúsenie, napúšťanie a leštenie dreva. Práce s prútom, kolíkmi a drevenými doštičkami.	OSR
Práce s kovom	8	Práca s mäkkým drôtom – vyrovnávanie, ohýbanie, strihanie, pílenie, začisťovanie koncov. Vyrovnávanie klincov.	OSR
Práce s kožou a koženkou	6	Oboznamovanie sa s vlastnosťami materiálu. Strihanie, rezanie podľa pravítka, prebíjanie dutým priebojníkom.	OSR
Ošetrovanie izbových rastlín	6	Zalievanie, kyprenie, prihnojovanie, presádzanie rastlín.	ENV
Rozmnožovanie a pestovanie rastlín	6	Rozmnožovanie rastlín odrezkami. Práca s klíčidlom. Rýchlenie cibuľovitých rastlín.	ENV
Pestovanie zeleniny a liečivých rastlín	6	Pestovanie zeleniny. Zber liečivých rastlín podľa miestnych podmienok.	ENV
Pestovanie okrasných rastlín	3	Pestovanie trvaliek a okrasných rastlín.	ENV
Opakovanie, upevňovanie pracovných návykov a praktických zručností	4	Upevňovanie pracovných postupov, poriadku na pracovisku, bezpečnosti pri práci a hospodárneho využívania materiálov.	OSR, OŽZ

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Pracovné vyučovanie, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 4+1 hodiny týždenne (165 hodín ročne)

CIELE

- Upevňovať zručnosti získané v nižších ročníkoch,
- rozvíjať estetické cítenie,
- aktívne využívať voľný čas,
- vytvárať stereotyp pri základných hygienických návykoch a samoobslužných zručnostiach,
- upevňovať pravidlá správneho stolovania,
- rozlišovať rôzne materiály, spoznávať ich vlastnosti, rozširovať a prehlbovať základné manuálne zručnosti pri práci s nimi,
- osvojiť si základné vedomosti a pracovné zručnosti pri pestovateľských prácach.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena.

Pravidelne si čistiť zuby.

Obviazať poranenie na ruke alebo na nohe.

Stolovanie

Práce v dielni

Práce s papierom a kartónom

Poučiť o výrobe papiera, o závislosti kvality papiera od použitého výrobného materiálu. Jednoduchšie kartonážne práce. Papier a kartón merať, strihať, rezať, narezávať podľa pravítka, ohýbať, prebíjať,... .

Zhotovovať zložitejšie skladačky, vytvárať priestorové kužeľovité figúrky a papierové plastiky. Zošívať listy osmičkovým a dvojslučkovým stehom. Vlepovať vložky do mäkkých obalov bez orezania.

Modelovanie

Opakovať zručnosti z predchádzajúcich ročníkov, používať formičky a profilové šablóny, farbiť a lakovať výrobky. Pracovať s pilinovou kašou. Oboznamovať sa s vlastnosťami rozličných modelovacích materiálov a porovnávať rozdiely medzi nimi.

Montážne a demontážne práce

Zostavovať zložitejšie modely (aj pohybové) z konštrukčnej stavebnice z plastu aj z kovovej stavebnice. Zostavovať priestorové modely z kartónových vystrihovačiek.

Práca s drevom

Poznať názvy pracovných nástrojov a ich funkciu.

Oboznámiť sa so štruktúrou dreva, posúdiť podľa štruktúry dreva ako sa dá deliť, rezať, štiepať. Rozoznať mäkké a tvrdé drevo.

Mäkké drevo merať, upínať, rezať, orezávať, hladiť, vŕtať, spájať klincami, moriť. Vyťahovať zatlčené klince.

Oboznámiť sa s rezaním a opracúvaním tvrdého dreva.

Práce s kovom

Zdokonaliť sa v osvojených technikách z predchádzajúceho ročníka. Vytvárať meandre z drôtu podľa nákresu v skutočnej veľkosti, figúrky z drôtu a nastrihaných plechových pásikov.

Práce z kože alebo koženky

Pokračovať v jednoduchých prácach z kože alebo koženky. Vystrihovať, vysekávať, rezať materiál podľa kovového pravítka, zošívať.

Práce s rozličným materiálom

Náplň určí učiteľ.

Pestovateľské práce

Ošetrovať izbové rastliny - umývať rastlinu, čistiť črepník, odstraňovať pleseň a mach. Oboznámiť sa so zásadami správneho zalievania.

Pracovať s klíčidlom. Pozorovať klíčenie obilnín.

Okopaniny. Oboznámiť sa s významom okopanín, najmä s druhmi, ktoré rastú v mieste školy.

Pestovať zemiaky - pripraviť pozemok, pripraviť sadivo, sadiť, ošetrovať (kypriť, plieť, okopávať, obhŕňať, ochraňovať pred škodcami a burinou).

Pestovať strukoviny (hrach, fazuľu, šošovicu).

Oboznámiť sa s hlavnými druhmi burín, poznať ich škodlivosť a zásady boja proti nim. Založiť herbár, ukladať kvety a listy poznávaných rastlín. Siať semená kvetín do debničiek. Presádzať kvetiny. Starať sa o okrasné kry.

Práce v domácnosti

Hygiena domácnosti.

Umývať a udržiavať rôzne druhy podlahových krytín. Vysávať. Príprava pokrmov

Urobiť jednoduchý nákup.

Pripraviť raňajky - vajíčko na mäkko, na tvrdo, miešané. Pripraviť polievku zeleninovú, zemiakovú.
Čistiť zeleninu a zemiaky. Šitie
Zvládnuť základné stehy (vrátane jednoslučkového stehu). Prišívanie rozličných gombíkov, spínačiek, háčikov. Plátať a vykonávať jednoduché opravy odevov. Háčkovanie.
Háčkovať retiazku, krátky stĺpik, dlhý stĺpik.

PROCES

Upevňovať poznatky z predchádzajúcich ročníkov. Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci. Pozor na zranenie pri práci s pílkou, nebožiecom a plechovými pásmi.

Pracovné vyučovanie, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 4+1 hodiny týždenne (165 hodín ročne

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Osobná hygiena a prvá pomoc	8	Osobná hygiena. Pravidelné čistenie zubov. Obväzovanie poranenia na ruke a nohe.	OŽZ
Stolovanie a kultúra stolovania	6	Upevňovanie pravidiel správneho stolovania.	OSR
Papier a kartón – vlastnosti materiálu	6	Výroba papiera, závislosť kvality papiera od použitého výrobného materiálu.	ENV
Papier a kartón – základné techniky	6	Meranie, strihanie, rezanie, narezávanie podľa pravítka, ohýbanie, prebíjanie. Jednoduchšie kartonážne práce.	OSR
Papier a kartón – zložitejšie výrobky	6	Zhotovovanie zložitejších skladačiek, priestorových kužeľovitých figúrok a papierových plastík.	OSR
Knihárske práce	6	Zošívanie listov osmičkovým a dvojslučkovým stehom. Vlepovanie vložiek do mäkkých obalov.	OSR
Modelovanie	6	Opakovanie modelovacích techník. Používanie formičiek a šablón, farbenie a lakovanie výrobkov. Práca s pilinovou kašou.	OSR
Vlastnosti modelovacích materiálov	4	Porovnávanie vlastností rôznych modelovacích materiálov.	OSR
Montážne práce	10	Zostavovanie zložitejších a pohyblivých modelov z plastových a kovových stavebníc.	OSR
Priestorové modely z kartónu	4	Zostavovanie priestorových modelov z kartónových vystrihovačiek.	OSR
Práce s drevom – vlastnosti a druhy dreva	8	Názvy pracovných nástrojov a ich funkcie. Štruktúra dreva. Mäkké a tvrdé drevo.	OSR
Práce s drevom – opracovanie mäkkého dreva	12	Meranie, upínanie, rezanie, orezávanie, hladenie, vŕtanie, spájanie klincami, morenie. Vyťahovanie klincov.	OSR
Práce s drevom – opracovanie tvrdého dreva	4	Oboznámenie sa s rezaním a opracovaním tvrdého dreva.	OSR
Práce s kovom	8	Zdokonaľovanie techník práce s drôtom. Vytváranie meandrov, figúrok z drôtu a plechových pásikov.	OSR
Práce s kožou a koženkou	6	Vystrihovanie, vysekávanie, rezanie podľa pravítka, zošívanie.	OSR

Práce s rozličným materiálom	4	Praktické práce podľa podmienok školy a rozhodnutia učiteľa.	OSR
Ošetrovanie izbových rastlín	6	Umývanie rastlín, čistenie črepníkov, odstraňovanie plesní a machu, správne zalievanie.	ENV
Klíčenie rastlín	4	Práca s klíčidlom. Pozorovanie klíčenia obilnín.	ENV
Pestovanie okopanín	8	Význam okopanín. Pestovanie zemiakov: príprava pôdy, sadiva, sadenie a ošetrovanie.	ENV
Pestovanie strukovín	4	Pestovanie hrachu, fazule a šošovice.	ENV
Buriny a ochrana rastlín	3	Poznávanie burín, ich škodlivosť a zásady boja proti nim.	ENV
Herbár a okrasné rastliny	4	Zakladanie herbára. Sušenie rastlín. Výsev semien kvetín, presádzanie kvetín a starostlivosť o okrasné kry.	ENV
Hygiena domácnosti	6	Umývanie a údržba podlahových krytín. Vysávanie.	OSR, OŽZ
Jednoduchý nákup	2	Príprava nákupu a orientácia pri nákupe základných potravín.	OSR
Príprava pokrmov	8	Príprava vajec, zeleninovej a zemiakovej polievky. Čistenie zeleniny a zemiakov.	OŽZ
Šitie a opravy odevov	8	Základné stehy vrátane jednoslučkového stehu. Prišívanie gombíkov, háčikov, spínačiek. Plátanie a jednoduché opravy odevov.	OSR
Háčkovanie	4	Háčkovanie retiazky, krátkeho a dlhého stĺpika.	OSR
Opakovanie, bezpečnosť pri práci a upevňovanie pracovných návykov	4	Dodržiavanie bezpečnosti a hygieny pri práci. Upevňovanie pracovných postupov a hospodárne využívanie materiálu.	OŽZ, OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Pracovné vyučovanie, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 4+1 hodiny týždenne (165 hodín ročne)

CIELE

- Upevňovať vedomosti získané z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť urobiť záznam o pracovnom postupe,
- rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci,
- oboznámiť sa s hlavnými druhmi plechu a s jeho vlastnosťami,
- oboznámiť sa so strihom na najjednoduchších príkladoch.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena.

Poučenie o kozmetike rúk a nôh. Starostlivosť o nechty. Založenie domácej lekárničky.

Hygiena v domácnosti.

Umývanie okien a dverí.

Čistenie odevov a obuvi.

Práce v dielni

Práce s papierom

Meranie, strihanie, rezanie, lepenie papiera a kartónu.

Príklady výrobkov: stojan na ceruzky, puzdro na ihlice, darčekové vrecko, leporelo.

Montážne a demontážne práce

Montáž a demontáž bicykla. Údržba bicykla.

Práce s drevom

Obrábanie dreva základnými technikami. Spájanie dreva klincami, skrutkami do dreva, plátovaním a glejením. Dlabanie. Úprava povrchu výrobkov brúsením, hydrovoskovaním, leštením, morením, lakovaním.

Tmelenie, brúsenie výrobkov pred natieraním, natieranie farbou.

Čítanie jednoduchých výkresov, kreslenie jednoduchých náčrtov, obrysovanie materiálu.

Príklady výrobkov: podložka pod riad, sušiak na uteráky a utierky, polička na kvety, kŕmidlo pre vtáky, búdky, lopáriky, rám spájaný plátovaním, debničky, vešiak na kľúče.

Práce s kovom

Oboznamovanie sa s hlavnými druhmi plechu a s jeho vlastnosťami.

Obrysovanie, ohýbanie, pílenie, prebíjanie, nitovanie, spájanie skrutkami, maticou. Úprava povrchu brúsením a lakovaním. Rezanie pákovými nožnicami. Používanie raznice. Príklady výrobkov: zvieratká podľa šablóny, menovka na záhony, štítky na kľúče, plechová škatuľka, chrániče na zveráky, háky.

Práce s plastmi

Pokračovanie v práci s organickým sklom a novodurom. Ohýbanie. Príklady výrobkov: škatuľky, ťažidlo, nôž na papier, ozdobný háčik, tabuľka k menovke, hračky.

Práce s kožou a koženkou

Meranie, rezanie, strihanie, prebíjanie, spájanie kože a koženky.

Práce s rozličným materiálom

Náplň určí vyučujúci.

Práce v domácnosti

Hygiena v domácnosti.

Umývanie okien a dverí.

Čistenie odevov a obuvi.

Príprava pokrmov

Polievky.

Úprava pokrmov z ryže. Zeleninové šaláty.

Konzervovanie zeleniny sušením a solením. Šitie

Spojovacie stehy (perličkový, základný). Spájanie a začisťovanie látky. Prišitie pútka.

Oboznámenie sa so strihom na najjednoduchších príkladoch (posteľná bielizeň). Oboznamovanie sa so šijacím strojom a jeho základnou obsluhou. Šitie na stroji – rovné šitie. Ozdobný steh – hladkovanie.

Pletenie

Pridávanie a uberanie. Výrobok: jednoduché oblečenie.

Háčkovanie

Háčkovanie jednoduchého vzoru. Výrobok: jednoduché oblečenie.

Pestovateľské práce

Úprava a spracovanie pôdy - rýľovanie, hrabanie. Úprava hriadok. Zvyšovanie úrodnosti – hnojenie, striedanie plodín.

Siatie a sadenie plodín podľa priority kultivarov v regióne.

Príprava sadeníc – siatie, pikírovanie, presádzanie priesad. Zavlažovanie, kyprenie pôdy, jednotenie zeleniny. Poznávanie škodcov a ochrana pred nimi.
Prirodzená ochrana a spolužitie rastlín.
Zber plodín, úprava pôdy po zbere, uskladnenie. Úžitková záhrada na okne, balkóne, loggii.
Oboznamovanie sa s ošetrovaním ovocných stromov a kríkov.
Zber ovocia a uskladnenie.
Letničky, dvojročné rastliny, trvalky, skalničky.
Kvety na balkóne a loggii.
Izbové kvety, hydroponické pestovanie rastlín.
Viazanie a aranžovanie kvetín.

Základy technického kreslenia
Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú.
Rysovanie rovnobežiek:
manipulácia s rysovacími potrebami pri rysovaní rovnobežiek,
základné vlastnosti rovnobežiek.
Kružnice, rysovanie kružníc:
stred kružnice, priemer, polomer,
kótovanie dier a kružníc.

PROCES

V pestovateľských prácach obsah učiva prispôsobíme úrovni žiakov, regionálnym a materiálnym podmienkam školy. Nadväzujeme na dosiahnutú úroveň vedomostí a zručností zo 6.ročníka.
Praktické činnosti uvedené v prácach v dielni sú pre chlapcov povinné v celom rozsahu, pre dievčatá sa urobí výber tak, aby bola zastúpená práca s každým materiálom.
Praktické činnosti uvedené pre práce v domácnosti sú pre dievčatá povinné v celom rozsahu, pre chlapcov sa urobí výber tak, aby boli zastúpené práce pri hygiene v domácnosti, základy šitia a varenia.
Žiakov vedieme k čistote pracovného prostredia, dbáme na to, aby po práci uložili náradie a materiál na určené miesto.

Pracovné vyučovanie, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 4+1 hodiny týždenne (165 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Sebaobslužné činnosti Osobná hygiena.	30	Poučenie o kozmetike rúk a nôh. Starostlivosť o nechty. Založenie domácej lekárničky.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV OŽZ, AIG
Práce v dielni Práce s papierom Montážne a demontážne práce Práce s drevom Práce s kovom Práce s plastmi Práce s kožou a koženkou Práce s rozličným materiálom	30	Meranie, strihanie, rezanie, lepenie papiera a kartónu. Príklady výrobkov: stojan na ceruzky, puzdro na ihlice, darčekové vrecko, leporelo. Montáž a demontáž bicykla. Údržba bicykla. Obrábanie dreva základnými technikami. Spájanie dreva klincami, skrutkami do dreva, plátovaním a glejením. Dlabanie. Úprava povrchu výrobkov brúsením, hydrovoskovaním, leštením, morením, lakovaním. Tmelenie, brúsenie výrobkov pred natieraním, natieranie farbou. Čítanie jednoduchých výkresov, kreslenie jednoduchých náčrtov, obrysovanie materiálu. Príklady výrobkov: podložka pod riad, sušiak na uteráky a utierky, polička na kvety, kŕmidlo pre vtáky, búdky, lopáriky, rám spájaný plátovaním, debničky, vešiak na kľúče. Oboznamovanie sa s hlavnými druhmi plechu a s jeho vlastnosťami. Obrysovanie, ohýbanie, pílenie, prebíjanie, nitovanie, spájanie skrutkami, maticou. Úprava povrchu brúsením a lakovaním. Rezanie pákovými nožnicami. Používanie raznice. Príklady výrobkov: zvieratká podľa šablóny, menovka na záhony, štítky na kľúče, plechová škatuľka, chrániče na zveráky, háky. Pokračovanie v práci s organickým sklom a novodurom. Ohýbanie. Príklady výrobkov: škatuľky, ťažidlo, nôž na papier, ozdobný háčik, tabuľka k menovke, hračky. Meranie, rezanie, strihanie, prebíjanie, spájanie kože a koženky.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV OŽZ, AIG
Práce v domácnosti Hygiena v domácnosti. Príprava pokrmov	30	Umývanie okien a dverí. Čistenie odevov a obuvi. Polievky. Úprava pokrmov z ryže. Zeleninové šaláty. Konzervovanie zeleniny sušením a solením.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV OŽZ, AIG

Šitie Pletenie Háčkovanie		Spojovacie stehy (perličkový, základný). Spájanie a začisťovanie látky. Prišitie pútka. Oboznámenie sa so strihom na najjednoduchších príkladoch (posteľná bielizeň). Oboznamovanie sa so šijacím strojom a jeho základnou obsluhou. Šitie na stroji – rovné šitie. Ozdobný steh – hladkovanie. Pridávanie a uberanie. Výrobok: jednoduché oblečenie. Háčkovanie jednoduchého vzoru. Výrobok: jednoduché oblečenie.	
Pestovateľské práce	70	Úprava a spracovanie pôdy - rýľovanie, hrabanie. Úprava hriadok. Zvyšovanie úrodnosti – hnojenie, striedanie plodín. Siatie a sadenie plodín podľa priority kultivarov v regióne. Príprava sadeníc – siatie, pikírovanie, presádzanie priesad. Zavlažovanie, kyprenie pôdy, jednotenie zeleniny. Poznávanie škodcov a ochrana pred nimi. Prirodzená ochrana a spolužitie rastlín. Zber plodín, úprava pôdy po zbere, uskladnenie. Úžitková záhrada na okne, balkóne, loggii. Oboznamovanie sa s ošetrovaním ovocných stromov a kríkov. Zber ovocia a uskladnenie. Letničky, dvojročné rastliny, trvalky, skalničky. Kvety na balkóne a loggii. Izbové kvety, hydroponické pestovanie rastlín. Viazanie a aranžovanie kvetín.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV OŽZ, AIG
Základy technického kreslenia	5	Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú. Rysovanie rovnobežiek: manipulácia s rysovacími potrebami pri rysovaní rovnobežiek, základné vlastnosti rovnobežiek. Kružnice, rysovanie kružníc: stred kružnice, priemer, polomer, kótovanie dier a kružníc.	OSR, VMR, ENV, MDV, MUV, RVK, DOV OŽZ, AIG

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Pracovné vyučovanie, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 4+1 hodiny týždenne (165 hodín ročne)

CIEĽ

- Zdokonaľovať sa v ručnom obrábaní dreva a kovu,
- vedieť používať posuvné meradlo,
- učiť sa robiť pracovný náčrt, zostaviť pracovný postup,
- naučiť sa čítať náčrty a jednoduché technické výkresy,
- naučiť sa hodnotiť výsledok svojej práce,
- poznať potraviny, ktoré sú dôležité pre zdravie,
- rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena

Opakovanie zásad osobnej hygieny.

Intímna hygiena dievčaťa a ženy.

Hygiena domácnosti

Veľké upratovanie domácnosti.

Ručné pranie bielizne. Pranie bielizne v práčke (podľa možností školy).

Žehlenie podľa značiek na textile.

Práce v dielni

Práce s drevom

Zdokonaľovanie sa v ručnom obrábaní dreva, hobľovanie, povrchové natieranie. Tmelenie, brúsenie.

Spájanie dreva čapmi a rozperami. Práca podľa technického výkresu.

Rezanie rámovou pílou. Napúšťanie hydrovoskom a leštenie.

Príklady výrobkov: stojan na obrúsky, sušič na utierky, polička, rám čapovaním.

Práce s kovom

Obrysovanie, sekanie, rezanie ručnou pílkou, vŕtanie, pilovanie, spájkovanie, rezanie vnútorného a vonkajšieho závitu.

Vyklepávanie. Používanie posuvného meradla.

Príklady výrobkov: svietnik, ozdobný vešiak, lopatka na smeti a iné.

Práce s plastmi

Oboznámenie sa s rozličnými druhmi plastov. Význam recyklácie plastov.

Pílenie, vŕtanie, tvarovanie, lámanie, spájanie, lepenie, brúsenie, leštenie organického skla, novoduru.

Rezanie závitov. Tvarovanie novoduru.

Príklady výrobkov: obuvák, kliešte na cukor, držiak na zubné kefky a iné.

Práca s kožou a koženkou

Meranie, rezanie, prerážanie, šitie, nitovanie kože.

Príklady výrobkov: púzdro na nôž, šľapky.

Práce s rozličným materiálom

Náplň určí vyučujúci.

Práce v domácnosti

Príprava pokrmov

Úprava mäsa.

Propagovanie jedál živočíšneho pôvodu s nízkym obsahom tuku a s vysokým obsahom plnohodnotných bielkovín (ryby, hydina, syry, jogurty, tvaroh).

Príprava jedál podľa receptov, oboznámenie sa s kuchárskou knihou.

Príprava jedál z ovocia a zeleniny (hlavne šaláty).

Oboznámenie sa s mixérom, šľahačom, príp. kuchynským robotom.

Konzervovanie ovocia a zeleniny.

Rodinné oslavy: stolovanie a obsluha pri významných rodinných oslavách.

Šitie

Práca s textilom. Druhy textilných materiálov (hrúbka, štruktúra, pevnosť, pružnosť).

Vkusné pracovné a spoločenské obliekanie.

Práca so strihom. Oboznámenie sa s úpravou kúpeného strihu podľa miery. Kladenie strihu na látku, vystrihovanie, šitie výrobku, žehlenie, štepovanie látky.

Ozdobné stehy krokvička, krížik.

Príklady výrobkov: zásterka, prestieranie.

Pletenie

Zdokonaľovanie techniky pletenia.

Príklady výrobkov: rukavice, ponožky.

Háčkovanie

Zdokonaľovanie techniky háčkovania.

Výrobok: napríklad jednoduchý odev pre bábiku.

Starostlivosť o dojča

Oboznamovanie sa s detskou výbavičkou.

Prebaľovanie dojčaťa, udržiavanie dojčaťa v čistote, kúpanie.

Príprava mlieka. Denný režim dieťaťa. Hygiena ženy a matky.

Pestovateľské práce

Obsah učiva prispôsobíme úrovni žiakov, regionálnym a materiálnym podmienkam školy v praktických činnostiach v oblastiach: zelenina a poľnohospodárske plodiny, kry a stromy, kvety, izbové rastliny.

Základy technického kreslenia

Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú.

Rysovanie uhlov, kolmíc:

- základné vlastnosti rôznobežiek,
- kolmica,
- pravý uhol, - druhy uhlov, označenie uhlov.

Rovinné obrazce:

- pomenovanie obrazcov, rozlišovanie na základe vlastností (obdĺžnik, štvorec, kruh)
- kosoštvorec, kosodĺžnik (rysovanie, rozlišovanie).

Kótovanie rovinných obrazcov:

- kótovanie v technickej praxi,
- význam a úloha kótovania, objekt kótovania,
- základné pojmy: kótovacie čiary, vynášacie čiary, hraničenie,
- šípky, šikmé čiary, písanie kót a ich význam,
- kótovanie rovinných obrazcov,
- kótovanie uhlov.

Zhotovovanie náčrtov rovinných obrazcov.

PROCES

Odporúčame podľa miestnych možností exkurziu do stolárskej a zámočníckej dielne so zameraním na ručné opracovanie dreva a kovu. Pri preberaní učiva o plastoch odporúčame zaradiť vychádzku orientovanú na pozorovanie odpadových materiálov z plastov vo vzťahu k životnému prostrediu. Oboznamujeme žiakov s významom triedenia odpadkov a využitia odpadového materiálu z domácnosti pre ďalšie spracovanie. Pri práci s materiálmi upriamujeme pozornosť žiakov na efektívnu prácu – racionálnu prácu s materiálmi a nástrojmi. Snažíme sa využívať tímovú prácu, viesť žiakov ku vzájomnej komunikácii v tíme, vedieť uplatniť svoj názor pri riešení problému, učiť sa niesť zodpovednosť za prácu celého tímu. Pri príprave jedál podľa receptov poučíme žiakov, že pôsobením vyššej teploty ako aj dlhším zohrievaním sa v rastlinných olejoch, ale aj iných druhoch tukov ničia cenné látky. V rámci medzipredmetových vzťahov s učivom biológie ich poučíme o ukladaní cholesterolu v stenách tepien.

Pracovné vyučovanie, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 4+1 hodiny týždenne (165 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Osobná hygiena	3	Opakovanie zásad osobnej hygieny. Intímna hygiena dievčaťa a ženy.	OŽZ
Hygiena domácnosti	5	Veľké upratovanie domácnosti. Ručné pranie bielizne. Pranie bielizne v práčke. Žehlenie podľa značiek na textile.	OŽZ, OSR
Práce s drevom – obrábanie materiálu	4	Zdokonaľovanie sa v ručnom obrábaní dreva, hobľovanie, tmelenie, brúsenie, povrchové natieranie.	OSR
Práce s drevom – spájanie a povrchové úpravy	7	Spájanie dreva čapmi a rozperami. Napúšťanie hydrovoskom, leštenie.	OSR
Technický výkres a výrobky z dreva	7	Práca podľa technického výkresu. Rezanie rámovou pílou. Výroba stojana na obrúsky, sušiča na utierky, poličky, rámu čapovaním.	OSR
Práce s kovom – základné techniky	12	Obrysovanie, sekanie, rezanie ručnou pílkou, vŕtanie, pilovanie, vyklepávanie.	OSR
Práce s kovom – spájanie materiálu	10	Spájkovanie, rezanie vnútorného a vonkajšieho závitu.	OSR
Posuvné meradlo a výrobky z kovu	8	Používanie posuvného meradla. Výroba svietnika, vešiaka, lopatky na smeti a ďalších výrobkov.	OSR
Práce s plastmi – druhy plastov	4	Oboznámenie sa s druhmi plastov a významom recyklácie plastov.	ENV
Práce s plastmi – opracovanie materiálu	10	Pílenie, vŕtanie, tvarovanie, lámanie, spájanie, lepenie, brúsenie a leštenie plastov. Rezanie závitov. Tvarovanie novoduru.	ENV, OSR
Výrobky z plastov	4	Výroba obuváka, držiaka na zubné kefky, klieští na cukor a ďalších výrobkov.	OSR
Práce s kožou a koženkou	8	Meranie, rezanie, prerážanie, šitie a nitovanie kože. Výroba puzdra na nôž a šľapiek.	OSR
Práce s rozličným materiálom	4	Praktické činnosti podľa podmienok školy a rozhodnutia vyučujúceho.	OSR
Úprava mäsa a zdravá výživa	6	Úprava mäsa. Potraviny živočíšneho pôvodu s nízkym obsahom tuku a vysokým obsahom plnohodnotných bielkovín.	OŽZ
Príprava pokrmov podľa receptov	8	Príprava jedál podľa receptov. Práca s kuchárskou knihou. Príprava jedál z ovocia a zeleniny.	OŽZ

Kuchynské spotrebiče a konzervovanie	4	Používanie mixéra, šľahača a kuchynského robota. Konzervovanie ovocia a zeleniny.	OŽZ
Stolovanie pri rodinných oslavách	3	Stolovanie a obsluha pri významných rodinných oslavách.	OSR, VMR
Práca s textilom	6	Druhy textilných materiálov. Vkusné pracovné a spoločenské obliekanie.	OSR
Strih, šitie a úprava výrobkov	8	Práca so strihom. Úprava strihu podľa miery. Vystrihovanie, šitie, žehlenie, štepovanie látky. Ozdobné stehy krokvička a krížik. Výroba zásterky a prestierania.	OSR
Pletenie	4	Zdokonaľovanie techniky pletenia. Výroba rukavíc a ponožiek.	OSR
Háčkovanie	4	Zdokonaľovanie techniky háčkovania. Výroba jednoduchého odevu pre bábiku.	OSR
Starostlivosť o dojča	6	Detská výbavička. Prebaľovanie, kúpanie, udržiavanie čistoty dojčaťa. Príprava mlieka. Denný režim dieťaťa. Hygiena ženy a matky.	VMR, OŽZ
Pestovateľské práce	8	Praktické činnosti v oblasti pestovania zeleniny, poľnohospodárskych plodín, ovocných drevín, krov, kvetov a izbových rastlín.	ENV
Rysovanie uhlov a kolmíc	4	Rysovanie uhlov a kolmíc. Pravý uhol. Druhy uhlov. Označovanie uhlov.	OSR
Rovinné obrazce	4	Obdĺžnik, štvorec, kruh, kosoštvorec, kosodĺžnik. Rysovanie a rozlišovanie obrazcov.	OSR
Kótovanie v technickej praxi	6	Kótovacie a vynášacie čiary, hraničenie, šípky, písanie kót, kótovanie rovinných obrazcov a uhlov.	OSR
Zhotovovanie technických náčrtov	4	Zostavenie pracovného náčrtu a pracovného postupu. Čítanie jednoduchých technických výkresov.	OSR
Bezpečnosť pri práci a hodnotenie výrobkov	4	Dodržiavanie bezpečnosti a hygieny pri práci. Hodnotenie výsledkov vlastnej práce. Efektívne využívanie materiálu a pracovných nástrojov.	OŽZ, OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

HUDOBNÁ VÝCHOVA PRE 4., 5., 7., 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy sú podmienené spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom je potrebné rešpektovať ich hudobné schopnosti a zručnosti.

Vyučovací predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v príťažlivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

Hudobná výchova, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Učiť sa rozlišovať melódiu a sprievod,
- vytvárať sprievod k piesňam na elementárnych nástrojoch,
- vedieť rozlišovať pieseň a nástrojovú skladbu,
- učiť sa rozoznávať zvuk klavíra, huslí, bubna, a trúbky,
- uplatňovať základné pohybovo-rytmické prvky v ľudových hudobno-pohybových hrách.

OBSAH

Rozlišovanie piesne a nástrojovej skladby, vyčítanky, rečňovanky, uspávanky, pochodu a hudby k tancu. Vytváranie sprievodu k piesňam s využitím kvinty alebo opakovaného motívu na elementárnych nástrojoch.

Počúvanie inštrumentálnej a vokálnej skladby, zameriavanie pozornosti na výrazný prvok skladby.

Rozoznávanie zvuku klavíra, huslí, bubna, a trúbky v skladbách na počúvanie. Uplatňovanie a rozvíjanie základných pohybovo-rytmických prvkov v ľudových hudobno-pohybových hrách, napodobňovanie známych pracovných činností.

Piesne na spev žiakov

Milá kamarátka (O. Francisci); Maličká som (ľudová); Nech si lieta (A. Čobej); Ovce moje, ovce (ľudová); U susedov, tam je topoľ (ľudová); Lietala si lastovička (ľudová); Letela páva, letela (ľudová); Fúka, fúka fujavica, Vianočné koledy, Snehuliak (S. Hochel); Sniežik sa nám chumelí (J. Matuška); Fašiangy, Turíce (ľudová); Čierne oči, choďte spať (ľudová); Ej, už sa k jari blíži (ľudová); Kukulienka, kde si bola (ľudová); Na bielej hore (ľudová); Číže je to biely dom (ľudová); Zahrajte mi muzikanti (ľudová); Mamička moja (O. Francisci); Od kolieska do kolieska (ľudová) a iné.

Piesne na počúvanie

Uspávanka (F. Schubert); Mamičkám (I. Hurník); Nad Tatrou sa blýska a iné. Skladby na počúvanie

Maličká som; Zahrajte mi muzikanti (E. Suchoň); Zázračná muzika (J. Letňan), Chorá bábika, Pohreb bábiky, Nová bábika (P.I.Čajkovskij); Pochod komediantov (B. Smetana) a iné.
Hudobno-pohybové hry
Tiki-taki, tiki-tak (Š. Kantor); Cip, cip, cipovička (ľudová); Čížiček, čížiček (ľudová)

PROCES

Pri spievaní piesní a v hudobno-pohybových hrách vedieme žiakov k uvoľnenému, plynulému spevu, k ľahkému tvoreniu tónu, hospodárnemu dýchaniu, zreteľnej výslovnosti, čistej intonácii a spontánnemu rytmu. V skladbách na počúvanie učíme žiakov rozoznávať zvuk hudobných nástrojov, s ktorými sa oboznamujú.
V hudobno-pohybových činnostiach si rozvíjajú základné pohybovo-rytmické prvky, napodobňujú známe pracovné činnosti.

Hudobná výchova, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie hudobných zručností	1	Opakovanie piesní, rytmických cvičení a hudobno-pohybových činností z nižších ročníkov.	OSR
Piesne a vokálna hudba	5	Nácvik a spev piesní primeraných veku žiakov. Vyčítanky, rečňovanky, uspávanky.	OSR, RVK
Ľudové piesne	4	Spev slovenských ľudových piesní. Rozvíjanie vzťahu k ľudovej hudbe.	RVK
Melódia a sprievod	3	Rozlišovanie melódie a sprievodu. Vytváranie jednoduchého sprievodu k piesňam.	OSR
Hra na elementárnych hudobných nástrojoch	3	Vytváranie sprievodu s využitím kvinty alebo opakovaného motívu na elementárnych nástrojoch.	OSR
Pieseň a nástrojová skladba	2	Rozlišovanie piesne a nástrojovej skladby.	MDV
Počúvanie vokálnych a inštrumentálnych skladieb	3	Počúvanie skladieb so zameraním na výrazný prvok hudobného diela.	MDV
Hudobné nástroje	3	Rozoznávanie zvuku klavíra, huslí, bubna a trúbky v skladbách na počúvanie.	MDV
Hudba a pohyb	3	Uplatňovanie základných pohybovo-rytmických prvkov pri hudbe.	OSR
Hudobno-pohybové hry	2	Ľudové hudobno-pohybové hry a rytmické cvičenia.	OSR, RVK
Napodobňovanie pracovných činností v hudbe	1	Vyjadrenie pracovných činností pohybom pri hudbe.	OSR
Hudba počas roka	2	Piesne viazané na ročné obdobia, sviatky a tradície.	RVK
Opakovanie a upevňovanie učiva	1	Upevňovanie získaných hudobných vedomostí a zručností.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Hudobná výchova, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Prehlbovať záujem o hudbu,
- rozvíjať sluchové vnímanie spievaného slova,
- rozlišovať sluchom jednotlivé hudobné nástroje v skladbe.

OBSAH

Učenie sa piesní - Čierne oči choďte spať (ľudová); Po valašsky od zeme (ľudová);Červený kacheľ, biela pec (ľudová); Pri Prešporku na Dunaji (ľudová); Zjedzte ma vĺčky, zjedzte (ľudová); Do hory ma poslali (ľudová); Prešporská kasáreň (ľudová); Chodíme, chodíme (ľudová); Anička, dušička, kde si bola (ľudová); Tu je zima zas (O. Francisci) a iné.

Počúvanie piesní zamerané na rôzne žánre - Hej, lepšie na doline (ľudová); Javor, javor vysoký si (ľudová) a iné.

Počúvanie skladieb - Zázračná muzika (J. Letňan); Pochod drevených vojakov (P. Čajkovskij); Keď sa vlci zišli (E. Suchoň) a iné.

Hudobno-pohybové hry a tance - Čížiček, čížiček (ľudová); Trebišovské dzivky (ľudová)a iné.

PROCES

V 5. ročníku žiaci spevom a nástrojovou hrou uskutočňujú rytmickú a melodickú hru na ozvenu a hudobný dialóg. Hru na rytmickú ozvenu sprevádzajú pohybom a hrou na telo. Rytmizujú texty rečňovaniek a vyčítaniek, spievajú ich ako popevky na 2 - 3 tónoch.

Žiaci vnímajú 4-taktovú inštrumentálnu a vokálnu melódiu. Zrakom a sluchom sledujú jej pohyb v jednoduchom notovom zápise. Všímajú si, či sledovaná melódia je smutná, veselá, žartovná, rázna, slávnostná a pod. V inštrumentálnych skladbách rozlišujú hru rozličných hudobných nástrojov.

Žiakov usmerňujeme k intonačne čistému spevu piesní interpretovaných rytmicky správne, v ucelených speváckych frázach, s mäkkým nasadením tónu a jednoduchým odstupňovaním dynamiky (slabo - silno). Spev žiakov zjednocujeme podľa taktovacích pohybov učiteľa, najmä na nástup a ukončenie. K piesňam vytvárajú žiaci jednoduché nástrojové a pohybové sprievody. V skladbách na počúvanie žiaci sluchom rozoznávajú hru rozličných hudobných nástrojov

(napr. flauty, klarinetu, lesného rohu), hru dychového orchestra a cimbalovej hudby. Pohybom stvárňujú najznámejšie ľudové tance (napr. karička, čardáš, odzemok).
Ľudové hudobno-pohybové hry žiaci nacvičujú v súlade so základným charakterom hudby.

Hudobná výchova, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Učenie sa piesní	19	Nácvik a interpretácia piesní podľa učebnice a TVVP: Do školy; Keď sa vlci zišli; Červený kacheľ; Pri Prešporku na Dunaji; Maľovanky jesene; Zjedzte ma, vlčky, zjedzte; Po valašsky od zeme; Povedal mi jeden chlapec; Tu je zima zas; Búvaj, Dieťa krásne; Vstávajte, pastieri; Prešporská kasáreň; Javor, javor, vysoký si; Anička, dušička; Fúkaj, fúkaj, teplý vetrík; Čie sú to kone; Pod horou ovos drobný; Sláviček je malý vtáčik; Do hory ma poslali; Dám ti všetko, čo mám; Spievanky, spievanky; Spievajže si, spievaj; Moje milé, premilené jahody; Už ideme na prázdniny a ďalšie piesne Čierne oči choďte spať (ľudová). Rozvíjanie speváckych zručností: správne dýchanie a artikulácia, intonačne a rytmicky primerane správny spev, mäkké nasadenie tónu, tempo, dynamika a výraz. Rytmizácia textu, hra na telo a jednoduchý rytmický alebo nástrojový sprievod.	OSR, RVK, ENV
Počúvanie piesní zamerané na rôzne žánre	2	Počúvanie hudby a piesní rôzneho charakteru a žánru, rozlišovanie zvukov prostredia, rozhovor o hudbe. Záverečné počúvanie a porovnávanie ľudových, detských a umeleckých piesní a vybraných skladieb z učebnice; Hej, lepšie na doline (ľudová), rozlišovanie piesne a skladby, charakteru a nálady hudby. Upevňovanie posluchových, rytmických, speváckych a pohybových zručností.	OSR, RVK, MDV
Počúvanie skladieb	10	Aktívne počúvanie skladieb a poznávanie hudobných nástrojov: E. Suchoň – Keď sa vlci zišli; J. Letňan – Zázračná muzika (klarinet, flauta, lesný roh, harfa, trúbka, bicie nástroje a súhrnné rozlišovanie nástrojov); A. Dvořák – Tanec škriatkov; W. A. Mozart – Vianočná uspávanka; P. I. Čajkovskij – Pochod drevených vojakov; L. van Beethoven – Veselo – smutne; B. Smetana – Uspávanky z opery Hubička a ďalšie ukážky podľa TVVP. Rozlišovanie farby zvuku hudobných nástrojov, tempa, dynamiky, nálady a charakteru hudby; pohybové, rytmické alebo grafické vyjadrenie hudobného zážitku.	OSR, RVK, MDV
Hudobno-pohybové hry a tance	2	Spev s pohybom a hudobno-pohybové hry: Chodíme, chodíme; Zlatá brána, Čížiček, čížiček (ľudová); Trebišovské dzivky (ľudová). Koordinácia spevu, rytmickej chôdze a jednoduchého pohybu, dodržiavanie pravidiel hry a spolupráca v skupine. Pohybové vyjadrenie rytmu, tempa a charakteru hudby; nadväzovanie na ľudové hudobno-pohybové hry a tance podľa učebných osnov.	OSR, RVK

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Hudobná výchova, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Spievať osvojované piesne správne rytmicky a čisto intonačne v durovej a molovej tónine,
- poznávať dvojdielnosť a trojdielnosť melódie v piesňach a skladbách na počúvanie,
- vedieť rozoznať zvuk mužského speváckeho zboru,
- vedieť rozlišovať pieseň so sprievodom, zborovú scénu a melodrámu,
- prehlbovať schopnosť rozoznávať symfonický a dychový orchester, malý inštrumentálny
- súbor, hru jednotlivých známych nástrojov a nástrojových skupín.

OBSAH

Piesne na spev – Spievanky, spievanky (ľudová); Ej, zalužicky poľo (ľudová); Ide furman dolinou (ľudová); Trenčín, dolinečka (ľudová); Kysuca, Kysuca (ľudová); Išeu Macek do Mauacek (ľudová); Hej, keď ma šikovali (ľudová); Všetci ľudia povedajú (ľudová); Kázala mi mati (ľudová); Ach synku, synku (ľudová); Pieseň o jari (J. Matuška); Všetko sa chystá na zimu (S. Hochel)

Piesne a skladby na počúvanie

Spievajže si spievaj (ľudová); Zvoní, zvoní zvonček (M. Novák); Uspávanka, Keby som bol vtáčkom (M. Schneider-Trnavský); Hajulienky, haj (Z. Mikula); Marmurjeva (S. Stračina), Labula (M. Novák); Cigánsky barón (J. Straus); Humoreska (A. Dvořák); Zbojnícke tance (J. Cikker); Gopak z opery Soročinský jarmok (M. P. Musorgskij); Polky z lašských tancov (L. Janáček); Dieťa zaspáva (R. Schumann).

Hudobno-pohybové hry a tance

Sedemdesiat sukien mala (ľudová); Povedal mi jeden chlapec (ľudová); Tancovala a neznala (ľudová); Svätenie jari (M. Novák).

PROCES

V piesňach žiaci vyhľadávajú rozmanité rytmické útvary. Jednoduchým pohybom, spevom a nástrojovou hrou ich precvičujú a obmieňajú, sluchom ich porovnávajú a rozlišujú.

V ľudovej tanečnej hre vytvárajú jednoduchú pohybovú charakteristiku rozličných postáv. Osvojujú si tanečný krok polky a karičky. Rozvíjajú inštrumentálne sprievody piesní na melodických elementárnych nástrojoch pomocou päťtónového radu (e, d, c, g, a).
V tesnom spojení s osvojovanými skladbami získavajú prvé poznatky o A. Dvořákovi, M. Schneiderovi-Trnavskom a J. Cikkerovi.

Hudobná výchova, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Piesne na spev	20	Nácvik a spev piesní podľa časového usporiadania učebnice a TVVP: Zbohom, leto; Za Váhom, za Váhom; Kdo to hentam jede; Od Prešova dražka nova; Tá zvolenská kasáreň; V richtárovej studni; Na trenčianskom moste; Kysuca, Kysuca; Na vrchu Inovci; Svic, mjesíčku, zjasna; Zem spí; Koleda; Aký je to svit; Pastieri, pastieri; Trebišovske dzifky; Išeu Macek; V pitvore oral; Poď ty, dievča; Keď sa lipka rozvíjala; Mamka, mamka; Ej, zbohom ostávajte; Ej, zalužicky poľo; Mám ja lúčku; Celý môj svet; Na svite štebocú lastovičky; Chasa, hore háj; V širom poli liesčina; Zapadá slniečko; Náš táborák horí, plápolá. Spievanky, spievanky (ľudová); Ide furman dolinou (ľudová); Trenčín, dolinečka (ľudová); Hej, keď ma šikovali (ľudová); Všetci ľudia povedajú (ľudová); Kázala mi mati (ľudová); Ach synku, synku (ľudová); Pieseň o jari (J. Matuška); Všetko sa chystá na zimu (S. Hochel). Rozvíjanie správnych speváckych návykov, dýchania a artikulácie, rytmizácie textu, čistej intonácie v durovej a molovej tónine, práce s tempom, dynamikou a výrazom. Porovnávanie charakteru piesní, hudobný dialóg a rytmická ozvena, jednoduché rytmické a nástrojové sprievody.	OSR, RVK
Piesne a skladby na počúvanie	10	Aktívne počúvanie hudby podľa učebnice a TVVP: dychová hudba; W. A. Mozart – Turecký pochod, Menuet; M. Schneider-Trnavský – Ružičky, Nevolám slnko z oblohy; R. Schumann – Dieťa zaspáva; B. Smetana – Proč bychom se netěšili; A. Dvořák – Humoreska; A. Čobej – Morena; Z. Mikula – Hajulienky, haj a ďalšie piesne a skladby zaradené v TVVP, Spievajže si spievaj (ľudová); Zvoní, zvoní zvonček (M. Novák); Uspávanka, Keby som bol vtáčkom (M. Schneider-Trnavský); Marmurjeva (S. Stračina), Labula (M. Novák); Cigánsky barón (J. Straus); Zbojnícke tance (J. Cikker); Gopak z opery Soročinský jarmok (M. P. Musorgskij); Polky z lašských tancov (L. Janáček). Rozlišovanie nálady, tempa, dynamiky a charakteru hudby; poznávanie dvojdielnosti a trojdielnosti melódie, piesne so sprievodom, zborovej scény a melodrámy. Rozoznávanie zvuku mužského speváckeho zboru, známych hudobných nástrojov a nástrojových skupín, symfonického a dychového orchestra a malého inštrumentálneho súboru. Základné poznatky o skladateľoch v súvislosti s počúvanými dielami.	MDV, OSR
Hudobno-pohybové hry a tance	3	Hudobno-pohybové činnosti podľa učebnice a TVVP: Na tom našom nátoníčku – spev a valčíkový krok; Varila som, varila; Povídá Rozbora – spev, rytmický sprievod a pohyb; Fiksum, fárum – spev, rytmická hra a pohybové stvárnenie; Sedemdesiat sukien mala (ľudová); Povedal mi jeden chlapec	RVK, OSR

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
		(ľudová); Tancovala a neznala (ľudová); Svätenie jari (M. Novák). Jednoduchým pohybom, spevom, hrou na telo a nástrojovou hrou precvičovanie rytmických útvarov, koordinácia pohybu s hudobným pulzom, orientácia v priestore a reakcia na hudobný signál. Rozvíjanie jednoduchých tanečných krokov a pohybovej charakteristiky hudby.	

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Hudobná výchova, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIEĽ

- Spievať čisto a rytmicky správne s výraznou výslovnosťou a zmenami dynamiky, dychovo úsporne a so správnou rezonanciou,
- usilovať sa o výrazný prednes zodpovedajúci žánru piesne a jej charakteru,
- prehlbovať schopnosť rozoznávať hru jednotlivých známych nástrojov,
- vedieť rozoznať zvuk fagota v inštrumentálnych skladbách,
- vedieť rozlišovať modernú hudbu 20. storočia od staršej hudby.

OBSAH

Rozoznávanie zvuku fagota v osvojovaných inštrumentálnych skladbách, sledovanie hry známych nástrojov, nástrojových skupín a súborov.

Piesne na spev – Ej, padá, padá rosička (ľudová); Tancujem, tancujem (ľudová); Horela lipka, horela (ľudová); Zasadil som tri stromčeky (ľudová); Trenčín, dolinečka (ľudová); Mala som milého (ľudová); Hore Hron, dole Hron (ľudová); Ej, čo koho do toho (ľudová); Horička, hora, zelená hora (ľudová); Nebola som veselá (ľudová); Tam okolo chotára (ľudová); Prídi ty šuhajko (ľudová); Cez zelené žitko (ľudová); Staviame máje (ľudová); Ej, Jáne, Jáne (ľudová); Dobré ráno (A. Čobej); Hej, pod Kriváňom (S. Tomášik); Slovenčina moja (J.Valašťan-Dolinský); Moja rodná zem (A. Čobej); Zvončeky (M. Žikavská); Narodil sa Kristus Pán (koleda); V slzách matička sedela (K. Ruppeldt)

Piesne a skladby na počúvanie

Kvetinový valčík (P. I. Čajkovskij); Slovenská sonatína (M. Schneider-Trnavský); Kto za pravdu horí (K. Kuzmány); Hoj, vlasť moja (M. Schneider-Trnavský); Pieseň o rodnej zemi (G. Dusík); Uspávanka (J. Brahms); Tance z Pohronia (A. Moyzes); Peter a vlk (S. Prokofiev); Vodník (Z. Fibich); Spi, duša, spi (M. Schneider-Trnavský)

Hudobno-pohybové hry a tance

Okolo Súče vodička tečie (ľudová); Pod tým našim okienečkom (ľudová); Štrnka, brnka (ľudová); Vtáčkovia (ľudová)

PROCES

Pri práci s piesňami čardášového charakteru si žiaci osvojujú tanečný krok čardáša. Jednoduchým spôsobom využívajú klasické hudobné nástroje na inštrumentálny sprievod piesní základnými harmonickými funkciami (tónika, dominanta, subdominanta). Pri oboznámení žiakov s muzikálom odporúčame ukážky z My Fair Lady (F. Loewe) alebo Cyrano z predmestia (Hamel – Varga). Oboznámime ich tiež s muzikálom pre mládež - podľa výberu učiteľa.

Výber piesní na spev a piesní a skladieb na počúvanie možno doplniť regionálnou hudbou, alebo hudbou podľa výberu učiteľa.

V tesnom spojení s osvojovanými skladbami získavajú poznatky o S. Prokofievovi a A. Moyzesovi.

Hudobná výchova, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Hlasové a dychové cvičenia	3	Dychové, artikulačné a hlasové cvičenia. Správne dýchanie pri speve.	OSR
Rytmické cvičenia	4	Rozlišovanie a reprodukovanie rytmu, tempa a dynamiky. Rytmický sprievod k piesňam.	OSR
Ľudové piesne	8	Nácvik a spev slovenských ľudových piesní, regionálnych piesní a piesní primeraných veku žiakov.	RVK, OSR
Umelé a detské piesne	4	Nácvik a interpretácia detských a autorských piesní.	OSR
Počúvanie hudby	4	Počúvanie vokálnych a inštrumentálnych skladieb. Rozlišovanie nálady, tempa a dynamiky hudby.	MDV
Hudobné nástroje	2	Poznávanie hudobných nástrojov a ich zvuku.	MDV
Hudobno-pohybové činnosti	3	Pohybové vyjadrenie hudby, pochod, taktovanie, pohyb podľa rytmu hudby.	OSR
Ľudové tance	2	Jednoduché tanečné prvky a ľudové tanečné hry.	RVK, OSR
Tvorivé hudobné činnosti	1	Vyjadrenie nálady hudby pohybom, spevom alebo rytmizáciou.	OSR
Opakovanie a upevňovanie učiva	2	Upevňovanie speváckych, rytmických a pohybových zručností.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA PRE 4., 5., 7., 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdzanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia.

Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života.

Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov.

Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka.

Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

Výtvarná výchova, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 1+1 hodina týždenne (66 hodín ročne)

CIELE

- Spresňovať, rozvíjať a obohacovať získané poznatky a výtvarné zručnosti,
- pestovať vkus a zmysel pre farebnosť,
- učiť sa správne komponovať a zobrazovať priestor,
- učiť sa správne vidieť a odpozorovaný tvar nakresliť.

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Tematické práce

Námety zo života detí, ich činností a prostredia, v ktorom sa pohybujú v nadväznosti na obsah vyučovania ostatných predmetov v tomto ročníku (slovenský jazyk a literatúra, vlastiveda, pracovné vyučovanie, hudobná výchova).

Komponovanie a zobrazovanie priestoru: *maľbou* (akvarel, tempera, suchý pastel) a *kresbou* (mastný pastel v kombinácii s akvarelom, tuš kolorovaný akvarelom). Zobrazovanie prírodných a umelých foriem

Výtvarné stvárnenie skutočnosti na základe priameho pozorovania (zrakového, hmatového, sluchového vnímania).

Zachytenie tvarov, štruktúr a farebnosti prírodnín.

Zachytenie veľkosti, tvarov a materiálov vecí dennej potreby. Výtvarné stvárnenie *kresbou* (rudka, mäkká ceruzka, kolorovaná kresba, kombinované techniky), *maľbou* (suchý a mastný pastel, fixy).

Plošné a priestorové úžitkové práce

Dekoratívne práce

Poznávanie a hodnotenie rôznych výtvarných techník a materiálov. Jednoduché členenie plochy s využitím farby a línie.

Ornamentálna kresba, vypĺňanie plochy podľa šablóny. Dvojfarebné a trojfarebné kombinácie.

Volíme námety v súvislosti s kultúrou bývania a odievania. Priestorové práce

Modelovanie a priestorové vytváranie s rôznym výtvarným materiálom. Modelovanie dvojrozmerných a trojrozmerných plastík.

Výtvarná kultúra

Návšteva výstav prác detí, umelcov, ľudových umelcov, remeselníkov podľa regionálnych možností.

Vychádzky zamerané na pozorovanie architektúry a panorámy krajiny. Besedy o ilustráciách a reprodukciách umeleckých diel.

PROCES

Pri zobrazovaní prírodných a umelých foriem vedieme žiakov k pokusom o výtvarné stvárnenie napríklad kôry stromov, konárov a listov. Žiakov upozorňujeme na funkčnosť
a estetiku predmetov dennej potreby. Učíme ich pochopiť výrazové možnosti grafických techník a ich uplatnenie vo výtvarnej výrobe. V kompozíciách dekoratívnych prác vychádzame z ľudového umenia. Učíme ich prezentovať vlastnú prácu v triede, v škole.

Výtvarná výchova, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 1+1 hodina týždenne (66 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Tematické práce zo života detí	8	Námety zo života detí, ich činností a prostredia v nadväznosti na slovenský jazyk a literatúru, vlastivedu, pracovné vyučovanie a hudobnú výchovu.	OSR
Komponovanie priestoru maľbou	7	Zobrazovanie priestoru maľbou. Akvarel, tempera, suchý pastel.	OSR
Komponovanie priestoru kresbou	8	Zobrazovanie priestoru kresbou. Mastný pastel v kombinácii s akvarelom, tuš kolorovaný akvarelom.	OSR
Zobrazovanie prírodnín	6	Výtvarné stvárnenie prírodnín na základe pozorovania. Zachytenie tvarov, štruktúr a farebnosti prírodnín.	ENV
Zobrazovanie predmetov dennej potreby	6	Zachytenie veľkosti, tvarov a materiálov predmetov dennej potreby.	OSR
Kresliarske techniky	5	Kresba rudkou, mäkkou ceruzkou, kolorovaná kresba a kombinované techniky.	OSR
Maliarske techniky	5	Suchý pastel, mastný pastel, fixy a ďalšie výtvarné techniky.	OSR
Dekoratívne práce	4	Poznávanie a hodnotenie rôznych výtvarných techník a materiálov. Jednoduché členenie plochy s využitím farby a línie.	OSR
Ornamentálna tvorba	3	Ornamentálna kresba, vypĺňanie plochy podľa šablóny. Dvojfarebné a trojfarebné kombinácie.	RVK
Kultúra bývania a odievania vo výtvarnej tvorbe	2	Námety súvisiace s kultúrou bývania a odievania.	RVK
Priestorové práce	4	Modelovanie a priestorové vytváranie s rôznymi výtvarnými materiálmi.	OSR
Dvojrozmerné plastiky	2	Modelovanie dvojrozmerných plastík.	OSR
Trojrozmerné plastiky	2	Modelovanie trojrozmerných plastík.	OSR
Výtvarná kultúra a výstavy	1	Návšteva výstav prác detí, umelcov, ľudových umelcov a remeselníkov podľa možností školy.	RVK
Architektúra a krajina	1	Pozorovanie architektúry a panorámy krajiny počas vychádzok.	ENV, RVK
Besedy o ilustráciách a umeleckých dielach	1	Poznávanie ilustrácií a reprodukcií umeleckých diel.	MDV

Prezentácia vlastnej tvorby	1	Prezentovanie vlastných výtvarných prác v triede a škole.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Výtvarná výchova, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Získané poznatky a výtvarné zručnosti z predchádzajúcich ročníkov ďalej zdokonaľovať, rozvíjať a dopĺňať,
- rozširovať používanie farebnej škály miešaním základných farieb a učiť žiakov paletu farieb v jednotlivých oblastiach obsahu výtvarnej výchovy vhodne používať,
- zdokonaľovať schopnosť kresby postavy a naučiť žiakov uplatniť ju v kompozíciách tematických prác (dynamická, statická kompozícia).

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Pri voľbe námetov vychádzame zo sveta blízkeho deťom, z ich priamych zážitkov a skúseností - z vychádzok, pracovných činností, zo života v rodine, v škole, na ulici, v obchode, dopravnom prostriedku a pod..

Ďalším zdrojom námetov sú ilustrácie filmových, divadelných a literárnych útvarov.

Na základe priameho pozorovania predmetov dennej potreby, pozorovania prírodnín vedieme žiakov k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu. Upozorňujeme na proporcionálne vzťahy jednotlivých častí k celku, šírky k výške a pod.

Žiakov učíme využívať kontrast svetlých a tmavých tónov, studených a teplých farieb. Výtvarné techniky: kresba, maľba, kombinované a materiálové techniky - koláž, textilná aplikácia, mozaika.

Výtvarné materiály: tuš, rudka, mäkká ceruzka, akvarel, tempera, fixky, farebný papier, časopisy, textil a iné.

Práca s výtvarnými prostriedkami

V kompozíciách vychádzame z osvojených základných poznatkov z predošlého ročníka. Odporúčame realizovať rastlinný, vecný, figuratívny i geometrický dekoratívny motív. Používať šablónu, ktorú učíme zhotovovať samostatne. Využívať pritom zjednodušené štylizované tvary. Dbať na vhodnú jednoduchú farebnú kombináciu. Opäť uplatňovať kontrast tmavých, svetlých, teplých a studených farieb.

Maľba (akvarel), kombinované techniky - modrotlač (odkrývacia technika, vosková rezerva), batika.

V priestorovom vytváraní uplatňujeme a dopĺňame poznatky a výtvarné zručnosti z predošlého ročníka. Modelujeme dvoj a trojrozmerné plastiky jednoduchých štylizovaných tvarov. Námety volíme analogicky s oblasťou - výtvarné osvojovanie skutočnosti.

Modelovanie (hlina, sadra, plastelína, modurit), kašírovanie (noviny, papierová buničina, škrob, voda).

Plastiky z rôzneho materiálu (látka, farebný papier, kartónové škatuľky, prírodniny, drevo ...).

Výtvarné umenie

Návštevy výstav výtvarných prác detí, umelcov, ľudových umelcov, remeselníkov, múzeí. Vychádzky zamerané na okolitú architektúru.

PROCES

Postupne dopĺňame vedomosti žiakov v oblasti výtvarného umenia - maliarstva, sochárstva, architektúry, užitého umenia. Vychádzame z regionálnych možností.

Výtvarná výchova, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Výtvarné osvojovanie skutočnosti	16	Výtvarné námety zo sveta blízkeho žiakom a z ich priamych zážitkov a skúseností; kresba a maľba podľa zážitku, pozorovania a fantázie; zobrazovanie prírodnín, krajiny a ľudskej postavy; vyjadrenie vzťahu a nálady farbou a líniou; rozlišovanie a využívanie teplých a studených farieb, svetlých a tmavých tónov; primerané zachytenie tvaru a proporcií. Výtvarné vyjadrenie hudobného zážitku. Techniky: kresba, maľba a primerané kombinované techniky.	OSR, ENV, MDV, RLK
Práca s výtvarnými prostriedkami	15	Rozvíjanie kompozičných a dekoratívnych zručností; rastlinný, vecný, figuratívny a geometrický dekoratívny motív; rytmus, opakovanie, symetria a jednoduché farebné kompozície. Kombinovanie materiálov a techník – koláž, kresba, maľba a ďalšie kombinované techniky. Modelovanie jednoduchých dvoj- a trojrozmerných tvarov a priestorová tvorba z plastelíny, papiera, prírodnín, odpadového a ďalšieho dostupného materiálu; skladanie, strihanie, lepenie, zostavovanie a dekorovanie.	OSR, ENV, RLK
Výtvarné umenie	2	Poznávanie výtvarného umenia primerane možnostiam žiakov – maliarstvo, sochárstvo, architektúra, užité a ľudové umenie s využitím regionálnych možností. Prezentovanie, hodnotenie a spoločné vystavenie vlastných výtvarných prác; pomenovanie vlastného pokroku a kultivované oceňovanie práce spolužiakov.	OSR, RLK

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Výtvarná výchova, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Zdokonaľovať, rozvíjať a dopĺňať získané poznatky a výtvarné zručnosti,
- rozvíjať zmyslové, rozumové a emocionálne poznávanie žiakov,
- kultivovať výtvarný prejav žiakov bez násilných zásahov do spontánnej detskej tvorby,
- prehlbovať vzťah k umeniu a prírode.

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Znázorňovanie dejového celku v kompozíciách väčšieho formátu. Postupné stupňovanie náročnosti na usporiadanie kompozičných prvkov. Rozširovanie obzoru poznania detí v náuke o farbách – vlastnosti farieb a ich využitie.

Príklady námetov: zážitky z výletov, exkurzií, motív krajiny, postava v krajine, športové námety, školské aktivity, predstava o budúcom povolaní.

Rozvíjanie priestorového videnia, cítenia a vyjadrovania vnímaním a pozorovaním priestorových útvarov a javov v prírode.

Nenásilné upriamovanie pozornosti na perspektívne zobrazovanie rotačných a hranatých telies a učenie žiakov ich zobrazovaniu.

Príklady námetov: námety čerpať z ľudovej tvorby – zobrazovanie hlinených nádob rôzneho tvaru a veľkosti, pomôcky v domácnosti, pracovné náradie, prírodniny, ľudská postava.

Výtvarné techniky: maľba (mokré a suché materiály), kolorovaná kresba uhľom, kolorovaná perokresba, maľba na sklo. Grafické techniky – linoryt, tlač z kartónovej a textilnej koláže, suchá ihla (do kartónu).

Kresba (rudka, uhoľ, mäkká ceruzka), frotáž, textilná aplikácia. Výtvarné materiály: volíme podľa výberu výtvarných techník.

Práca s výtvarnými prostriedkami

Pri plošných dekoratívnych prácach uplatňujeme výtvarno – výrazové prostriedky grafických techník – línia, plocha (negatívna, pozitívna, štrukturovaná), využívame kontrast svetla a tmy vlastnosti farieb.

Príklady námetov: jednoduché návrhy na plagáty, návrhy na prestieranie, knižné prebaly, obrusy, dekoračné látky.
Výtvarné techniky: práce z kartónu (vystrihovanie, preklápanie, lepenie), konštrukčné práce z kartónových krabičiek (liekoviek) s výtvarným dotváraním priestoru, kašírovanie, modelovanie z hliny, modulitu, cesta.
Výtvarný materiál: výber výtvarného materiálu určuje zvolená výtvarná technika.

Výtvarné umenie
Využívame všetky formy výtvarných aktivít vrátane zapojenia sa do rôznych výtvarných súťaží. Citlivo stupňujeme náročnosť výberu umeleckých a ďalších prostriedkov k besedám o umení. Krajinomaľba – porovnanie tvorby M. Benku a M. Bazovského.
Figurálna kompozícia, postava v krajine – Ľ. Fulla, Galanda, C. Majerník.

PROCES

Žiaci sa učia znázorňovať priestor na ploche a citlivo odstraňovať chyby v komponovaní typické pre mentálne postihnuté deti. (Prvky perspektívneho zobrazovania – členenie plochy na prvý, druhý a tretí plán – popredie, stredný plán – poradie, zmenšovanie prvkov v pozadí a pod.) Vytvárame symetrické a asymetrické kompozície. Žiaci poznávajú zákonitosti využitia písma v užitom umení.

Výtvarná výchova, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Výtvarné osvojovanie skutočnosti	14	Znázorňovanie dejového celku a vlastných zážitkov; školské aktivity, domov a prostredie; motív krajiny a prírody v jednotlivých ročných obdobiach; predmety a prírodniny podľa skutočnosti; ľudská postava a tvár, postava v pohybe a v krajine. Rozvíjanie priestorového videnia a kompozície – popredie, stredný plán, pozadie, jednoduché perspektívne zmenšovanie prvkov. Využívanie vlastností farieb, kresby a maľby, kolorovanej kresby a ilustrácie deja.	OSR, ENV, RVK, OŽZ
Práca s výtvarnými prostriedkami	9	Plošné dekoratívne práce s využitím línie, plochy, farby, rytmu, kontrastu, štruktúry a symetrie. Koláž, tlač, kombinovanie materiálov a techník, práca s papierom a kartónom, strihanie, lepenie a dekorovanie. Návrh úžitkových a dekoratívnych prác, využitie písma, ornamentu, teplých a studených farieb a kontrastu svetla a tmy.	OSR, ENV, RVK
Výtvarné umenie	10	Výtvarné aktivity a besedy o umení; citlivé vnímanie a interpretácia umeleckých podnetov. Výtvarné vyjadrenie nálady, rytmu, tempa a dynamiky hudby pomocou farby, línie, plochy a kompozície. Figurálna a krajinná kompozícia, ľudová tvorba a kultúrne tradície; prepájanie výtvarného a hudobného zážitku, prezentácia vlastnej tvorby a výber primeranej výtvarnej techniky.	OSR, MUV, RVK, MDV

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Výtvarná výchova, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIEĽ

- Prehlbovať získané poznatky a zručnosti v základných výtvarných technikách dopĺňaním zložitejších foriem výtvarného vyjadrovania,
- kultivovať výtvarný prejav žiakov hlbším poznávaním výrazových prostriedkov,
- rozvíjať cit a pochopenie pre estetickú a praktickú funkciu trojrozmerných foriem a ich vzťah k priestoru a vzájomnému usporiadaniu,
- prehlbovať vzťah žiakov k výtvarnému umeniu a k estetickým hľadiskám a hodnotám životného prostredia.

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Čerpanie námetov zo skutočnosti, ktorá zodpovedá záujmom žiakov, ich zážitkom.

Kompozície s postavou a menšou skupinkou postáv jednoducho rozmiestnených v priestore.

Voľné vyjadrenie proporcie a pohybu ľudskej postavy na základe poznania, pozorovania a poučenia.Zjednodušovanie typických predmetov a tvarov do grafickej podoby.

Detaily v kresbe (postavy, tváre a pod.)

Výtvarné techniky: kresba, grafika (tlač z výšky, tlač z hĺbky – suchá ihla, sadroryt, linoryt.

Výtvarný materiál volíme podľa výberu výtvarnej techniky.

Výtvarné vyjadrovanie tvarových, farebných a priestorových javov, prehlbovanie poznatkov perspektívneho zobrazovania.

Príklady námetov: Svet pod lupou a mikroskopom, kryštály, nerasty. Motív krajiny – blízke okolie školy, tiché zákutia ulíc a parkov.

Výtvarné techniky: široká škála základných, čistých i aplikovaných a kombinovaných techník.

Výtvarný materiál volíme podľa výberu výtvarnej techniky.

Práca s výtvarnými prostriedkami

Prehlbovanie poznatkov žiakov o zákonitostiach úžitkového umenia, výtvarnej výrobe prostredníctvom dekoratívnych prác a výtvarných činností spojených s experimentovaním. Informačná, myšlienková a výtvarno-estetická funkcia grafiky.

Uplatňovanie spojenia motívu a písma na ploche v kompozíciách.

Výrazové možnosti písma v hravých a experimentálnych činnostiach s použitím hotového typografického písma.

Výtvarné techniky: využívame širokú paletu výtvarných techník podľa záujmu žiakov; ako novú naučíme žiakov viacfarebnú voskovú batiku.

Výtvarný materiál volíme podľa výberu výtvarnej techniky.

Prehlbovanie poznatkov o vzťahu výtvarných a technických princípoch architektúry, možnosti architektonického a urbanistického riešenia, práca s trojrozmerným materiálom.

Poznávanie vzťahu funkcie a formy objektu a jeho priestorový výraz na základe experimentovania pri ich vytváraní.

Námety čerpáme zo súčasnej bytovej a nábytkovej kultúry.

Vytváranie architektonických objektov s doplnením životného prostredia – prírody.

Výtvarné techniky: modelovanie, asambláž a všetky vhodné techniky pre výtvarnokonštruktívne činnosti.

Výtvarný materiál: využitie rôznych odpadových materiálov a farieb.

Výtvarné umenie

Poznávanie umenia cez umelecké reprodukcie, filmy, fotografie.

Súčasná architektúra a urbanizmus.

Bytová kultúra – funkčné a estetické požiadavky.

Zátišie v dielach umelcov – J. Mudroch, M. Medvecká, L. Guderna, V. Špála, J. Šturdík, porovnať s tvorbou P. Picassa, H. Matissa.

PROCES

Na vystihnutie prostredia volíme typické predmety a tvary, ktoré učíme žiakov zjednodušovať do grafickej podoby. Uprednostňujeme vlastné kompozičné riešenia žiakov, vyhýbame sa vnucovaniu vlastných predstáv. Vhodnými formami a metódami práce upozorňujeme na jednotu informačnej, myšlienkovej a výtvarno-estetickej funkcie grafiky. Odporúčame zaradiť aj grafické operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

Výtvarná výchova, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie výtvarných zručností	1	Upevňovanie a rozvíjanie poznatkov a zručností získaných v predchádzajúcich ročníkoch.	OSR
Tematické kompozície so svetom blízkym žiakom	1	Čerpanie námetov zo skutočnosti, záujmov a zážitkov žiakov.	OSR
Kompozícia s ľudskou postavou	1	Kompozície s postavou a menšou skupinou postáv jednoducho rozmiestnených v priestore.	OSR
Proporcie a pohyb ľudskej postavy	1	Voľné vyjadrenie proporcie a pohybu ľudskej postavy na základe poznania, pozorovania a poučenia.	OSR
Detaily v kresbe	1	Kresba tváre, postavy a ďalších detailov.	OSR
Grafické spracovanie tvarov	1	Zjednodušovanie typických predmetov a tvarov do grafickej podoby.	OSR
Kresliarske techniky	1	Kresba, rudka, uhoľ, mäkká ceruzka.	OSR
Grafické techniky	2	Tlač z výšky, tlač z hĺbky, suchá ihla, sadroryt, linoryt.	OSR
Výtvarné vyjadrenie prírodných javov	1	Svet pod lupou a mikroskopom, kryštály a nerasty.	ENV
Krajina a životné prostredie	1	Motív krajiny, okolie školy, ulice, parky, prírodné zákutia.	ENV
Perspektívne zobrazovanie	2	Prehlbovanie poznatkov o perspektívnom zobrazovaní tvarových, farebných a priestorových javov.	OSR
Dekoratívne práce a grafický dizajn	2	Informačná, myšlienková a výtvarno-estetická funkcia grafiky.	MDV
Písmo a obraz v kompozícii	1	Spojenie motívu a písma na ploche. Výrazové možnosti písma.	MDV
Experimentovanie s výtvarnými technikami	1	Hravé a experimentálne činnosti s typografickým písmom.	MDV
Viacfarebná vosková batika	1	Oboznámenie sa s technikou viacfarebnej voskovej batiky.	OSR
Architektúra a urbanizmus	2	Vzťah výtvarných a technických princípov architektúry. Architektonické a urbanistické riešenia.	ENV
Priestorové práce a konštrukcie	2	Práca s trojrozmerným materiálom. Priestorové usporiadanie objektov.	OSR

Funkcia a forma objektu	1	Poznávanie vzťahu funkcie a formy objektu.	OSR
Bytová a nábytková kultúra	1	Námety zo súčasnej bytovej a nábytkovej kultúry.	OSR
Architektonické objekty a príroda	1	Vytváranie architektonických objektov s doplnením prírodného prostredia.	ENV
Modelovanie a asambláž	1	Modelovanie, asambláž a výtvarno-konštruktívne činnosti.	OSR
Využitie odpadového materiálu	1	Tvorba z odpadových materiálov. Význam recyklácie a tvorivého spracovania materiálov.	ENV
Umenie prostredníctvom reprodukcií a médií	1	Poznávanie umenia cez reprodukcie, fotografie a filmové ukážky.	MDV
Súčasná architektúra a urbanizmus vo výtvarnom umení	1	Poznávanie súčasnej architektúry a urbanizmu.	ENV
Zátišie vo výtvarnom umení	1	Zátišie v dielach J. Mudrocha, M. Medveckej, Ľ. Gudernej, V. Špálu, J. Šturdíka.	RVK
Svetové výtvarné umenie	1	Porovnanie tvorby slovenských autorov s dielami P. Picassa a H. Matissa.	MUV
Grafické operácie na počítači	1	Typografické a kresliace nástroje, základné grafické operácie v počítači.	MDV
Prezentácia a hodnotenie výtvarnej práce	1	Hodnotenie vlastnej práce a prezentácia výtvarných riešení.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA PRE 4., 5., 7., 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sledujú dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, t. j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. U žiakov sa snažíme vypestovať hygienické návyky, pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich obmedzených možností a rešpektovaním ich výrazných individuálnych osobitostí.

Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej a športovej výchovy, zameraná k zmierňovaniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu.

Rozvíjanie pohybovej aktivity súvisí s rozvojom poznávacej činnosti, pretože v rámci telesnej a športovej výchovy zámerne pôsobíme na rozvoj psychických funkcií, ako je vnímanie a pozorovanie, pamäť, pozornosť, fantázia, myslenie a reč.

Pri zachovaní mnohostrannej funkcie vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova odporúčame citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov žiakov. Odporúčame podriadiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionalite, t.j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti. Podľa regionálnych podmienok a možností školy odporúčame zaradiť predplaveckú a plaveckú prípravu, lyžovanie, korčuľovanie, florbal a iné pohybové aktivity.

Telesná a športová výchova, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

CIELE

- Sústavne rozvíjať telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť žiakov,
- poskytovať žiakom čo najviac pohybových podnetov,
- rozvíjať všeobecnú vytrvalosť, obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu,
- uplatňovať estetický pohybový prejav a rytmické cítenie.

OBSAH

Poradové cvičenia

- Upevnenie osvojených základných povelov z nižších ročníkov.
- Nástup družstva do radu, dvojradu, zástupu a dvojstupu.
- Obraty na mieste.
- Pochod podľa hudby, pochod so spevom.

Kondičné cvičenie

Cvičenia s využitím behu

- Rýchly beh do 20 m po priamej alebo slalomovej dráhe so zmenami smeru s predbiehaním a preskakovaním nízkych prekážok.
- Vytrvalostný beh postupne až do 12 minút podľa individuálnych možností žiakov.
- Beh vzad, cval stranou.

Cvičenia s krátkym švihadlom

- Opakované preskoky znožmo, jednonož, striedavonož, so zameraním na techniku a vytrvalosť.
- Preťahovanie vo dvojiciach.

Cvičenia s dlhým švihadlom

- Preskoky krúžiaceho švihadla.

Cvičenia s využitím lana

- Preťahovanie družstiev i po rýchlom uchopení lana z rôznych polôh.

Cvičenie s plnou loptou 1 – 2 kg

- Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie na mieste i v pohybe.
- Súťažné štafety.

Cvičenie s využitím lavičky

- Precvičovanie osvojených pohybových zručností a ich ďalší rozvoj na doske i kladinke lavičky (sklon lavičky asi 45°).
- Dvíhanie a nosenie lavičky.

Cvičenie na rebrinách

- Precvičovanie osvojených pohybových zručností z nižších ročníkov.
- Zoskoky z 5. - 6. priečky na pružnú podložku.

Cvičenie s použitím debny ako prekážky

- Vystupovanie a výskoky na debnu a zoskoky na pružnú podložku.
- Rýchle preskoky odrazom jednonož medzi jednotlivými dielmi debny položenými na zemi.

Cvičenie na rebríku

- Vystupovanie, zostupovanie, vyliezanie a zliezanie na zvislom a šikmom rebríku.

Šplh na tyči

- Šplh s prírazom.
- Spúšťanie na tyči rúčkovaním.

Jazda na bicykli

- Nácvik pedálovania.
- Cvičenie rovnováhy.

Prípravné cvičenia

- Prostné cvičenia jednotlivca zamerané na rozvíjanie základnej pohybovej koordinácie a techniky pohybu v kĺboch a chrbtici.
- Prípravné cvičenia jednotlivca s náradím – s tyčou, činkami a iným náradím.

Rytmická gymnastika a tanec

- Rytmizovaná chôdza, beh s využitím priestoru a zmenami v tempe.
- Prísunný krok so zmenami v tempe.
- Využitie nacvičených tanečných prvkov miestnych ľudových tancov.
- Polkový krok.
- Pohybová improvizácia na hudobnú alebo rytmickú predlohu.

Akrobacie

- Zo stoja na lopatkách oporou v bokoch – pádom vpred skrčmo.

- Kotúľ vpred.
- Kotúľ vpred opakovane, posledný zakončený skokom prehnuto do stoja, vzpažiť.
- Kotúľ vpred na zvýšenej podložke (2 - 3 diely debny).
- Kolíska vzad z rôznych postojov a polôh.
- Kotúľ vzad do vzporu drepmo i opakovane.
- Stoj na rukách s dopomocou aj samostatne pri stene.

Atletika

- Rýchly beh na 30 – 50 m s preskakovaní nízkych (20 cm) pravidelne rozostavaných prekážok.
- Vytrvalostný beh do 12 minút.
- Skok do diaľky skrčmo z rozbehu.
- Hod loptičkou do diaľky a na cieľ.
- Skok do výšky.

Základné činnosti športových hier

- Precvičovanie osvojených pohybových zručností z nižších ročníkov v zmenených, náročnejších podmienkach.
- Podávanie lopty na mieste i v pohybe.
- Dribling v pohybe pravou i ľavou rukou.
- Prihrávka obojruč trčením na mieste v dvojiciach alebo proti stene.
- Odbitie lopty obojruč o zem na mieste a prihrávka obojruč trčením v dvojiciach.
- Nadhodenie lopty a prihrávka obojruč trčením v pohybe.
- Prihrávka jednoruč, obojruč trčením v pohybe.

Drobné pohybové hry

Formovanie kladných vlastností.

- Loptové hry zamerané na hádzanie, chytanie a hry spojené s rýchlym behom.
- Hry na snehu, na ľade.

Turistika

- Chôdza a beh v teréne k cieľu vzdialenému 2 km. Prekonávanie terénnych prekážok.
- Vybiehanie a zbiehanie krátkeho svahu. Preliezanie a podliezanie prekážky. Cvičenie rovnováhy na prírodných prekážkach. Dvíhanie a nosenie ľahkých predmetov.

- Hádzanie, vrhanie predmetu do diaľky, do výšky, na cieľ. Preťahovanie vo dvojiciach a pretláčanie v skupinách.
- Ošetrovanie povrchových poranení.
- Prenášanie ranených.
- Základné spôsoby orientácie v prírode.

Odporúčame plávanie žiakov (podľa podmienok školy).

PROCES

Prostné cvičenia zameriavame na rozvíjanie základnej pohybovej koordinácie a techniky pohybu, na posilnenie a pretiahnutie svalových skupín, na zväčšovanie rozsahu pohybu v kĺboch a chrbtici. Pri pohybových hrách sa zameriavame na zdokonaľovanie lokomočných a špecifických herných zručností.

Telesná a športová výchova, 4. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Poradové cvičenia	3	Upevňovanie základných povelov. Nástupy do radu, dvojradu, zástupu a dvojstupu. Obraty na mieste. Pochod podľa hudby a pochod so spevom.	OSR
Bežecké cvičenia	5	Rýchly beh do 20 m po priamej a slalomovej dráhe. Beh so zmenami smeru, predbiehaním a preskakovaním nízkych prekážok. Vytrvalostný beh do 12 minút. Beh vzad, cval stranou.	OŽZ
Cvičenia s krátkym švihadlom	3	Preskoky znožmo, jednonož, striedavonož. Rozvoj techniky a vytrvalosti. Preťahovanie vo dvojiciach.	OŽZ
Cvičenia s dlhým švihadlom	2	Preskoky krúžiaceho švihadla.	OŽZ
Cvičenia s lanom	2	Preťahovanie družstiev po uchopení lana z rôznych polôh.	OSR
Cvičenia s plnou loptou	3	Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie lopty na mieste i v pohybe. Súťažné štafety.	OSR
Cvičenia s lavičkou	3	Precvičovanie pohybových zručností na doske a kladinke lavičky. Dvíhanie a nosenie lavičky.	OŽZ
Cvičenia na rebrinách	3	Precvičovanie pohybových zručností na rebrinách. Zoskoky z vyšších priečok na pružnú podložku.	OŽZ
Cvičenia s debnou	3	Výstupy, výskoky a zoskoky z debny. Preskoky medzi dielmi debny.	OŽZ
Cvičenia na rebríku	2	Vystupovanie, zostupovanie, vyliezanie a zliezanie na zvislom i šikmom rebríku.	OŽZ
Šplh na tyči	3	Šplh s prírazom. Spúšťanie na tyči rúčkovaním.	OŽZ
Jazda na bicykli	2	Nácvik pedálovania a cvičenia rovnováhy.	DOV, OŽZ
Prípravné cvičenia bez náradia	3	Prostné cvičenia jednotlivca zamerané na koordináciu, techniku pohybu a pohyblivosť.	OŽZ
Prípravné cvičenia s náradím	2	Cvičenia s tyčou, činkami a ďalším náradím.	OŽZ
Rytmická gymnastika	3	Rytmizovaná chôdza, beh so zmenami tempa a využitím priestoru. Prísunný krok.	OSR
Tanec a pohybová improvizácia	3	Polkový krok, ľudové tanečné prvky, improvizácia na hudobnú alebo rytmickú predlohu.	RVK, OSR

Akrobacie	6	Stoj na lopatkách, kotúľ vpred a vzad, kolíska vzad, stoj na rukách s dopomocou a pri stene.	OŽZ
Atletika	5	Rýchly beh, vytrvalostný beh, skok do diaľky, skok do výšky, hod loptičkou na cieľ a do diaľky.	OŽZ
Športové hry	4	Podávanie lopty, dribling, prihrávky, odbíjanie lopty, herné činnosti jednotlivca.	OSR
Drobné pohybové hry	2	Loptové hry, hry s rýchlym behom, hry na snehu a ľade. Formovanie kladných charakterových vlastností.	OSR
Turistika a pobyt v prírode	3	Chôdza a beh v teréne, prekonávanie prekážok, orientácia v prírode, základné turistické zručnosti.	ENV, OŽZ
Prvá pomoc v prírode	1	Ošetrovanie povrchových poranení a prenášanie ranených.	OŽZ

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Telesná a športová výchova, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

CIELE

- Osvojiť si telesné cvičenia, základné pravidlá a organizáciu športových hier,
- upevniť zmysel pre kolektív, spoluprácu a vzájomnú pomoc,
- osvojiť si základy techniky a taktiky používaných cvičení,
- osvojiť si znalosť pravidiel, pasívnu znalosť základov odbornej terminológie,
- získať elementárne zručnosti k účinnému poskytovaniu prvej pomoci, záchrany a pomoci, pri cvičení a k osvojovaniu zásad dodržiavania bezpečnosti cestnej premávky.

OBSAH

Poradové cvičenia

- Postoje.
- Obraty na mieste.
- Nástupové tvary družstva.
- Pochodové tvary družstva.

Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

- Zásady správneho držania tela.
- Zásady správnej techniky pohybov švihových, vedených hmitov a výdrží.
- Cvičenia bez náčinia, s krátkou tyčou, s plnou loptou a malými činkami (500 g), s krátkym švihadlom, so švédskou lavičkou, cvičenia na rebrinách, šplh na tyči, šplhanie s prírazom, šplh na lane (dĺžka max. 5 m).
- Rýchly beh na vzdialenosť 60 m.
- Beh na vytrvalosť, beh striedavý až do 12 min. prekážková dráha.

Drobné a prípravné pohybové hry

- Základné pravidlá pohybových hier.
- Zásady úrazovej zábrany.
- Drobné pohybové hry - bežecké, skokanské, loptové, štafetové, hry s náčiním, bez náčinia, prekážkové hry.
- Prípravné pohybové hry -gymnastické, atletické, hravé.

Športová gymnastika

- Zásady organizácie práce a bezpečného cvičenia.
- Zásady pre poskytovanie pomoci a záchrany.

Akrobacia

- Kotúľ vpred, vzad.
- Kolíska vzad z rôznych postojov a polôh.
- Stoj na lopatkách.
- Stoj na rukách pri opore.
- Skoky na mieste.
- Skoky z miesta.
- Preskoky (s použitím pružného mostíka alebo trampolíny).
- Nácvik odrazu.
- Skok jednoduchý.
- Roznožka.
- Výskok do vzporu drepmo na debne.

Trampolína

- Cvičenie obratnosti a rovnováhy.
- Výskoky.
- Zoskoky.

Kladina - výška 1 m

- Chôdza.
- So sprievodným pohybom paží, s obratmi.
- Rovnovážne polohy v postojoch.
- Zoskoky - priamy a prehnutý.

Rytmická gymnastika

- Technika cvičenia základných pohybov.
- Chôdza, poklus, tanečné kroky, skoky, obraty, ktoré sú primerané pohybovej vyspelosti žiakov.
- Technika cvičenia z hľadiska princípov správneho držania tela.
- Osvojenie tanečného kroku polky, valčíka.

Atletika

- Bežecká technika.
- Nízky a polovysoký štart.
- Beh na 60 m.
- Skok do diaľky, do výšky.
- Hod loptičkou 150 g (do diaľky, na cieľ).
- Hod granátom 350 g (do diaľky a na cieľ).

Športové hry

Futbal - pasívna znalosť pravidiel a terminológie, pohybové činnosti.

- Prihrávky vnútornou stranou nohy, vnútorným členkom a priehlavkom aj v pohybe vo dvojiciach, ľavou aj pravou nohou.
- Vhadzovanie lopty.
- Streľba z miesta a po vedení lopty - ľavou aj pravou nohou.
- Vedenie lopty priamym smerom, zastavenie lopty zašliapnutím.
- Chytanie lopty v základnom postoji.

Pohybové činnosti

- Prihrávka - vrchná, jednoruč, obojruč, trčením z miesta, na stojaceho alebo bežiaceho spoluhráča.
- Streľba z krátkej vzdialenosti jednoruč, obojruč z miesta.

Prehadzovaná, vybíjaná

Cvičenia v prírode

Špecifické poznatky

- Ochrana a tvorba životného prostredia.
- Zásady bezpečnosti pri turistike. Pohybové činnosti
- Chôdza a beh v teréne.
- Dĺžka trasy 4 km.
- S prekonávaním nízkych terénnych prekážok.
- Lezenie, podliezanie, preliezanie.
- Zdolávanie prírodných a umelých prekážok šplhaním, rúčkovaním, preliezaním, preskakovaním.
- Cvičenie rovnováhy na prírodných a umelých prekážkach zmenou polohy tela, chôdzou s obratmi, vyhýbaním vo dvojiciach, nosením (hádzaním a chytaním predmetov). Dvíhanie a nosenie predmetov (využívať kamene, polená).

- Hádzanie a vrhanie predmetov do diaľky, do výšky, na cieľ.
- Preťahovanie a pretláčanie v dvojiciach, trojiciach, skupinách.
- Praktické precvičovanie odborno-technických vedomostí a zručností z turistiky
- Odhad vzdialenosti (do 100 m) a výšok do 10 m.
- Ochrana životného prostredia.

Praktické precvičovanie prvej pomoci

- Ošetrenie povrchového zranenia.

Praktické precvičovanie vedomostí a zručností z dopravnej výchovy

- Dopravné značky, riešenie dopravných situácií pri presune a na stanovištiach.

PROCES

Žiakov vedieme k pestovaniu vôle a cieľavedomosti, k získavaniu elementárnych zručností k poskytovaniu prvej pomoci a k osvojovaniu zásad dodržiavania bezpečnosti cestnej premávky. Podľa podmienok školy odporúčame plávanie.

Telesná a športová výchova, 5. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Poradové cvičenia	3	Bezpečnosť a organizácia vyučovacej hodiny (BOZP), základné postoje, nástupy a nástupové tvary družstva, obraty na mieste.	OSR, OŽZ
Prípravné kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia	9	Zásady správneho držania tela a nácvik správneho postoja. Rozcvičenie organizmu; správna technika švihových a vedených pohybov, hmitov a výdrží. Cvičenia na lavičke a rebrinách, šplhanie podľa individuálnych možností, posilňovanie s vlastnou hmotnosťou, kruhový tréning, relaxačné a uvoľňovacie cvičenia, rozvoj sily, obratnosti a vytrvalosti.	OŽZ, OSR
Drobné a prípravné pohybové hry	10	Bežecké, štafetové, orientačné, kooperatívne a tematické pohybové hry bez náčinia i s jednoduchými pomôckami. Nácvik a upevňovanie pravidiel, rozvoj rýchlosti, obratnosti, priestorovej orientácie, spolupráce a vzájomnej pomoci; zásady bezpečnosti a úrazovej zábrany.	OSR, OŽZ
Športová gymnastika	5	Zásady bezpečného cvičenia a dopomoci. Akrobacia – kotúľ vpred a vzad s dopomocou alebo samostatne podľa individuálnych možností. Rovnovážne cvičenia, chôdza a udržanie rovnováhy na lavičke, lezenie a preliezanie, bezpečné prekonávanie jednoduchých prekážok.	OŽZ, OSR
Rytmická gymnastika	4	Pohyb podľa hudobného rytmu, chôdza a základné rytmické pohyby, jednoduchá pohybová zostava na hudbu. Cvičenia s drobným náčiním v rytme hudby; tanečné kroky a obraty primerané pohybovej vyspelosti žiakov so zreteľom na správne držanie tela.	OSR, RVK, OŽZ
Atletika	13	Bežecká technika, beh na 60 m, nízky štart, vytrvalostný beh a bezpečné prekonávanie jednoduchej prekážkovej dráhy. Hod loptičkou do diaľky a na cieľ. Skok do diaľky z miesta a s rozbehom; prepájanie behov a skokov. Opakovanie a zdokonaľovanie atletických činností a ich uplatnenie v športových disciplínach podľa individuálnych možností.	OŽZ, OSR
Športové hry	15	Loptové a prípravné športové hry: prihrávanie a chytanie lopty, prihrávky obojručne, vedenie lopty, hod na cieľ, pohyb a manipulácia s	OSR, OŽZ

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
		loptou. Jednoduché tímové hry a zásady fair-play. Vybíjaná; futbal – vedenie a zastavenie lopty, prihrávky nohou; florbal – bezpečná manipulácia s hokejkou a vedenie loptičky; basketbal – hod na kôš. Uplatňovanie osvojených herných činností a pravidiel v hre.	
Cvičenia v prírode	7	Bezpečný pohyb v prírodnom prostredí, chôdza a beh v teréne, orientácia podľa jednoduchých orientačných bodov, pohybové hry v prírode. Ochrana prírody a ohľaduplné správanie počas pobytu vonku, turistická vychádzka, rozvoj vytrvalosti a bezpečné prekonávanie prírodných a terénnych prekážok – lezenie, podliezanie a preliezanie.	ENV, OŽZ, OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Telesná a športová výchova, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

CIELE

- Rozvíjať aktivitu žiakov,
- osvojiť si pohybové zručnosti, základné športové disciplíny a základy telovýchovného názvoslovia,
- uvedomele dodržiavať disciplínu a tak prispievať k vyššej efektivite vyučovacích hodín,
- mať pozitívny vzťah ku kondičným cvičeniam, uvedomele ich využívať i v čase mimo vyučovania v spontánnej, alebo organizovanej pohybovej aktivite,
- dodržovať pravidlá a bezpečnosť pri pohybových hrách.

OBSAH

Poradové cvičenia

- Osvojenie si poradových povelov a povelovej techniky.
- Vytváranie nástupových a pochodových útvarov.
- Hlásenie žiaka.

Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

- Cvičenie s náčiním i bez náčinia, relaxačné, zábavné cvičenia.
- Rozvíjanie brušného a hrudného dýchania.
- Rozvoj obratnosti, rovnováhy.
- Chôdza, beh, lezenie, plazenie, podliezanie, vystupovanie, zostupovanie, skákanie.
- Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín a trupu.
- Preťahovanie, pretláčanie.
- Strečingové cvičenia.

Športová gymnastika

- Akrobacia.
- Viacnásobný kotúľ.
- Kotúľ vpred na vyvýšenej podložke, na vyvýšenú podložku, z vyvýšenej podložky.
- Kotúľ vzad s obmenami.
- Stoj na hlave.

- Prípravné cvičenia a stoj na rukách s dopomocou, preskoky (koza, debna, kôň, stôl).
- Roznožka, skrčka.
- Preskok s oddialeným mostíkom.

Kladina – výška 1 m

- Obmeny chôdze, chôdza sprevádzaná pohybmi paží, obraty, zmeny polôh tela.

Šplh

- Šplh s prírazom.
- Súhrnné cvičenia, húpanie na lane.

Trampolínka

- Skoky s obratmi, skrčmo, prehnuto.

Rytmická gymnastika a tanec

- Krok prísunný, cvalový a poskočný v ľudovom tanci.
- Chôdza, beh, poskoky, skoky a obraty na jednoduché hudobné rytmy.
- Jednoduchý krajový tanec v 2/4 takte.

Atletika

- Vysoký štart.
- Beh.
- Stupňovanie rovinky.
- Beh na 60 m.
- Nízky štart z blokov.
- Vytrvalostný beh (dievčatá – 400 m, chlapci – 600 m).

Skok do diaľky

- Skok do diaľky skrčmo so závesom zo skráteného rozbehu.

Skok do výšky

- Skok technikou „nožničky“.
- Prípravné techniky pre skok technikou obkročmo flop.

Hod loptičkou

- Hod z krátkeho rozbehu.
- Hod loptičkou na výkon.

Plná lopta

- Pohybové hry a súťaže s hádzaním plnej lopty.

Prekážkový beh

- Beh cez čiaru a nízke prekážky.

Štafetový beh

- Držanie kolíka, chôdza, beh s kolíkom.

Športové hry

Basketbal a hádzaná

- Prihrávky a chytanie lopty na mieste, v pohybe.
- Dribling na mieste v pohybe.
- Streľba z krátkej vzdialenosti, streľba trestných bodov.
- Hra s upravenými pravidlami minibasketbalu a minihádzanej.

Futbal

- Hra s upravenými pravidlami minifutbalu.

Volejbal

- Prípravné hry a cvičenia s údermi, s odbíjaním, s odbíjaním ľahkej lopty, prehadzovaná.
- Odbíjanie a prihrávka obojruč zdola.
- Odbíjanie a prihrávka obojruč zvrchu.
- Odbíjanie cez sieť.

Cvičenie v prírode

- Orientácia v teréne.
- Plán obce, terénu.
- Mapa, turistické značky.
- Kompas.
- Orientácia v cestovnom poriadku.
- Prenášanie raneného, prvá pomoc.

Pešia turistika

- Chôdza podľa plánu.
- Terénne hry.

Cykloturistika

- Jazda na vozovke, jazda v skupine, predchádzanie na bicykli.
- Jazda z kopca, do kopca.
- Prechádzanie zúženým miestom.

Odporúčame plávanie, lyžovanie, korčuľovanie (podľa podmienok a možností školy).

PROCES

Učíme žiakov spoľahlivo rozlišovať obsah základných telovýchovných pojmov a správne na ne reagovať.

Vhodným výberom pohybových hier zámerne rozvíjame pohybové schopnosti a zdokonaľujeme niektoré pohybové činnosti žiakov. Zaradenie pohybových hier do vyučovacej hodiny spájame s osvojovaním vybraných poznatkov.

V rámci športových hier si škola môže vybrať aj iné druhy športových hier, napríklad: prehadzovanú, vybíjanú, florbal, stolný tenis, bocca.

Cykloturistiku odporúčame realizovať na miestach podľa možností školy.

Telesná a športová výchova, 7. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Poradové cvičenia	2	BOZP pri telesnej a športovej výchove – bezpečnosť a organizácia hodiny; osvojenie a upevňovanie poradových povelov a povelovej techniky. Vytváranie nástupových a pochodových útvarov – zástup, rad, dvojrad; hlásenie žiaka.	OSR, OŽZ
Prípravné kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia	12	Cvičenia s náčiním i bez náčinia; kompenzačné, uvoľňovacie, relaxačné a zábavné cvičenia. Správne držanie tela, brušné a hrudné dýchanie. Rozvoj obratnosti, rovnováhy, koordinácie, sily a pohyblivosti. Chôdza, beh, lezenie, plazenie, podliezanie, vystupovanie, zostupovanie a skákanie. Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín a trupu, cvičenia s vlastnou hmotnosťou, preťahovanie a strečing. Regenerácia po pohybovej záťaži a sebareflexia pohybového pokroku.	OŽZ, OSR
Športová gymnastika	9	Akrobacia – kotúľ vpred na vyvýšenej podložke, kotúľ vzad s obmenami a dopomocou, viacnásobný kotúľ a spájanie osvojených akrobatických prvkov. Kladina – obmeny chôdze, pohyby paží, obraty a zmeny polôh tela na lavičke alebo nízkej kladine. Preskoky – prípravné cvičenia na roznožku a skrčku cez nízke náradie. Opakovanie a upevňovanie akrobatických a rovnovážnych cvičení s dôrazom na bezpečnosť a individuálnu dopomoc.	OŽZ, OSR
Rytmická gymnastika a tanec	4	Chôdza, beh, poskoky, skoky a obraty na jednoduché hudobné rytmy. Prísunný, cvalový a poskočný krok v ľudovom tanci. Jednoduchý krajový tanec – spájanie základných tanečných krokov v jednoduchej zostave a koordinácia pohybu s hudobným rytmom.	RVK, OSR
Atletika	18	Beh – bežecká abeceda, vysoký štart, nízky štart z blokov, stupňovanie rovinky, beh na 60 m a vytrvalostný beh primeraný individuálnym možnostiam. Skok do diaľky skrčmo so závesom zo skráteného rozbehu. Skok do výšky technikou „nožničky“. Hod loptičkou z krátkeho rozbehu a na výkon. Pohybové hry a súťaže s hádzaním plnej lopty. Prekážkový beh cez čiaru a nízke prekážky. Štafetový beh – držanie a odovzdávanie kolíka. Opakovanie atletických disciplín a hodnotenie individuálneho pokroku.	OŽZ, OSR

Športové hry	16	Futbal – hra s upravenými pravidlami minifutbalu. Basketbal – držanie lopty, dribling na mieste a v pohybe, prihrávky a chytanie, streľba z krátkej vzdialenosti a jednoduché herné činnosti; hra s upravenými pravidlami. Hádzaná – prihrávky, chytanie lopty, streľba na bránku a hra s upravenými pravidlami. Volejbal – prípravné hry, odbíjanie a prihrávka obojruč zdola a zhora, odbíjanie cez sieť. Rozvoj spolupráce, rešpektovania pravidiel a fair play.	OSR, OŽZ
Cvičenie v prírode	5	Orientácia v teréne – plán obce a terénu, mapa, turistické značky, kompas a orientačné body. Pešia turistika – chôdza podľa plánu a terénne hry. Zásady bezpečného pohybu v prírode. Prvá pomoc pri drobných poraneniach a bezpečné privolanie pomoci. Orientačné a pohybové úlohy v prírodnom prostredí.	ENV, OŽZ, OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Telesná a športová výchova, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

CIEĽ

- Osvojiť si zložitejšie pohybové zručnosti základných športových disciplín, telovýchovnej terminológie a poznatkov z telesnej kultúry,
- vedieť súperiť, kooperovať a tolerovať súperov,
- vedieť prijímať a dodržiavať normy a pravidlá kolektívu,
- poznať základné pravidlá vybraných športových hier.

OBSAH

Poradové cvičenia

Upevňovanie poznatkov z poradových povelov a povelovej techniky.

Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

- Cvičenia k upevňovaniu správneho držania tela.
- Zvyšovanie pohyblivosti kĺbov.
- Rozvoj obratnosti a rovnováhy.
- Zdokonaľovanie chôdze, behu, lezenia, plazenia, podliezania, preliezania, vystupovania, zostupovania, zoskakovania, rúčkovania, dvíhania, nosenia, ťahania, gúľania, hádzania.
- Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín, trupu a horných končatín.
- Strečingové cvičenia.

Športová gymnastika

Akrobacia

- Kotúľ letmo.
- Stoj na rukách.
- Premet bokom.
- Samostatná akrobatická zostava.
- Preskoky (koza, debna, kôň, stôl)

Hrazda

- Rúčkovanie.

- Krúženie vo zvise.
- Zhyby.
- Zhyb zo zvisu stojmo.
- Výmyk odrazom jednonož, prešvih únožmo, záves a vzopretie závesom v podkolení.
- Zoskok zákmihom.

Kladina (alebo lavička)

- Náskoky, chôdza, prísunná chôdza, obraty, zmeny polôh tela (dievčatá) váha predkloňmo.

Šplh

- Šplh bez prírazu (chlapci).

Rytmická gymnastika a tanec

- Jednoduchý krajový tanec v ¾ takte – trojdup.
- Jednoduché varianty diskotancov.

Atletika

Beh

- Rozložené rovinky.
- Beh na 100 metrov.
- Nízky štart z blokov.- Vytrvalostný beh na 600 – 1000 metrov.

Skok do diaľky

- Skok do diaľky skrčmo.

Skok do výšky

- Skok technikou obkročmo flop z 3 krokov, zo skráteného rozbehu.

Hod granátom

- Držanie granátu, hod z miesta, z bočného postavenia.

Vrh guľou

- Vrh guľou z miesta.

Prekážkový beh cez prírodné prekážky

Štafetový beh

- Nízky štart so štafetovým kolíkom.
- Štafetový beh 4 x 60 m.

Športové hry

Basketbal a hádzaná

- Dvojtakt, streľba po dvojtakte, doskakovanie lopty (basketbal).
- Obranné činnosti jednotlivca.
- Útočné kombinácie.
- Hra na jeden kôš (jednu bránku).
- Hra s upravenými pravidlami basketbalu a hádzanej.

Futbal

- Hra s upravenými pravidlami futbalu, sálového futbalu.

Volejbal

- Nahrávka, hra na zmenšenom ihrisku s upravenými pravidlami.

Cvičenie v prírode

- Orientácia v teréne.
- Mierka mapy.
- Kompas, buzola.
- Práca s nožom, sekerou a pílou.
- Stavba stanu.
- Ochrana prírody.

Pešia turistika

- Chôdza so záťažou.
- Orientačný pretek s úlohami.

Cykloturistika

- Jazda so záťažou.

Odporúčame plávanie, lyžovanie, korčuľovanie a iné pohybové aktivity ako joga, tenis, stolný tenis, badminton, nohejbal, florbal, jazda na skateboarde, lezenie na umelej horolezeckej stene (podľa podmienok a možností školy).

PROCES

Hodiny športových hier rozdelíme na nácvičné, opakovacie a zdokonaľovacie. Snažíme sa zdokonaľovať herné činnosti jednotlivca. Učíme žiakov preukazovať pozitívny vzťah k súperovi, dodržiavať prijaté zásady v rámci skupiny. V rámci športových hier si škola môže vybrať aj iné druhy športových hier, napríklad: prehadzovanú, vybíjanú, florbal, stolný tenis, bocca. Cykloturistiku realizujeme na miestach podľa možností školy.

Počas presunu žiakov pri cvičeniach v prírode so žiakmi upevňujeme a precvičujeme pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

Telesná a športová výchova, 8. ročník variant A

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Poradové cvičenia	2	Upevňovanie poznatkov z poradových povelov a povelovej techniky. BOZP pri TSV; upevňovanie poradových povelov a povelovej techniky; poradové povely pri pohybe – nástupy, obraty a presuny.	OSR, OŽZ
Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia	13	Cvičenia na upevňovanie správneho držania tela. Zvyšovanie pohyblivosti kĺbov. Rozvoj obratnosti a rovnováhy. Zdokonaľovanie chôdze, behu, lezenia, plazenia, podliezania, preliezania, vystupovania, zostupovania, zoskakovania, rúčkovania, dvíhania, nosenia, ťahania, gúľania a hádzania. Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín, trupu a horných končatín. Strečingové cvičenia.	OŽZ, OSR
Športová gymnastika	15	Akrobacia: kotúľ letmo, stoj na rukách, premet bokom, samostatná akrobatická zostava. Preskoky. Hrazda: rúčkovanie, krúženie vo zvise, zhyby, zhyb zo zvisu stojmo, výmyk odrazom jednonož, prešvih únožmo, záves a vzopretie závesom v podkolení, zoskok zákmihom. Kladina (alebo lavička): náskoky, chôdza, prísunná chôdza, obraty, zmeny polôh tela, váha predkloňmo. Šplh bez prírazu.	OŽZ, OSR
Rytmická gymnastika a tanec	3	Jednoduchý krajový tanec v 3/4 takte – trojdup. Jednoduché varianty diskotancov. Trojdup v jednoduchej tanečnej väzbe.	RVK, OSR
Atletika	16	Beh: rozložené rovinky, beh na 100 m, nízky štart z blokov, vytrvalostný beh na 600 – 1 000 m. Skok do diaľky skrčmo. Skok do výšky technikou obkročmo/flop z 3 krokov a zo skráteného rozbehu. Hod granátom – držanie, hod z miesta a z bočného postavenia. Vrh guľou z miesta. Prekážkový beh cez prírodné prekážky. Štafetový beh – nízky štart so štafetovým kolíkom, štafetový beh 4 × 60 m.	OŽZ, OSR
Športové hry	11	Basketbal a hádzaná: dvojtakt, streľba po dvojtakte, doskakovanie lopty, obranné činnosti jednotlivca, útočné kombinácie, hra na jeden kôš alebo jednu bránku, hra s upravenými pravidlami. Futbal a sálový futbal: hra s upravenými pravidlami. Volejbal: nahrávka, hra na zmenšenom ihrisku s upravenými pravidlami.	OSR, OŽZ
Cvičenie v prírode	6	Orientácia v teréne, mierka mapy, kompas a buzola. Ochrana prírody. Pešia turistika – chôdza	ENV, DOV, OŽZ, OSR

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
		so záťažou a orientačný pretek s úlohami. Práca s nástrojmi a stavba stanu – zásady bezpečnosti. Cykloturistika – jazda so záťažou, bezpečnosť a ochrana prírody.	
Spolu	**66**		

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu jednotlivých predmetov. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Príloha 2

OBSAH VZDELÁVANIA DISPONIBILNÝCH HODÍN PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA
-
UČEBNÉ OSNOVY

ŠTVRTÝ ROČNÍK

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA, 4.ROČNÍK

Vo vyučovacom procese Slovenský jazyk a literatúra sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o jednu vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva Slovenského jazyka a literatúry daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Slovenský jazyk a literatúra pre žiakov s ĽMP/ variant A 4. ročník základnej školy

Obsahom navýšenej hodinovej dotácie je:

Jazyková komunikácia:

- opakovanie poznatkov z 3.ročníka (4 hodiny)
- veta - oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia a zvolacia (3 hodiny)
- slovo – slabika – hláska – písmeno (2 hodiny)
- slová podľa významových okruhov (2 hodiny)
- samohlásky, spoluhlásky, dvojhlásky (3 hodiny)
- spoluhlásky - tvrdé, mäkké (4 hodiny)
- interpunkčné znamienka (1 hodina)
- písanie: malé a veľké písmená –opakovanie tvarov písmen (2 hodiny)

Čítanie a literatúra:

- doplnkové čítanie /poézia, próza/ – knihy z triednej knižnice (12 hodín)

Vo vyučovacom procese Matematika sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o jednu vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva Matematiky daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Matematika pre žiakov s ĽMP/ variant A 4. ročník základnej školy

Obsahom navýšenej hodinovej dotácie je:

Aritmetika:

Opakovanie sčítania a odčítania v obore do 20 s prechodom cez desiatku (4 hodiny)

Numerácia v obore do 100:

- určovanie rádu čísel jednotky, desiatky stovky (2 hodiny)
- orientácia v číselnom rade (2 hodiny)

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100 s prechodom cez základ

- sčítanie dvojciferného čísla s jednociferným / 46+7/ (4 hodiny)
- odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného /53-7/ (4 hodiny)

Jednoduché slovné úlohy (5 hodín)

Sčítanie a odčítanie čísel v obore do 100 - samostatná práca na počítači (10 hodín)

Geometria:

Opakovanie:

- Geometrické útvary a telesá (2 hodiny)

PRACOVNÉ VYUČOVANIE, 4.ROČNÍK

Vo vyučovacom procese Pracovné vyučovanie sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o jednu vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva Pracovného vyučovania daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Pracovné vyučovanie pre žiakov s ĽMP/ variant A 4. ročník základnej školy

Obsahom navýšenej hodinovej dotácie sú:

Práce v domácnosti:

- príprava pokrmov (8 hodín)
- šitie, háčkovanie (8 hodín)

Pestovateľské práce:

- zber liečivých rastlín (6 hodín)

Práce v dielni:

- práce s papierom a kartónom (6 hodín)
- práce s drevom, s kovom (5 hodín)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA, 4.ROČNÍK

Vo vyučovacom procese Výtvarná výchova sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o jednu vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva Výtvarnej výchovy daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Výtvarná výchova pre žiakov s ĽMP/ variant A 4. ročník základnej školy

Obsahom navýšenej hodinovej dotácie sú:

Výtvarné osvojovanie skutočnosti:

- tematické práce /jar, leto, jeseň, zima/ (15 hodín)
- zber prírodnín (6 hodín)

Plošné a priestorové úžitkové práce:

Priestorové práce:

- škrabošky (4 hodiny)
- zvieratá z plastelíny (4 hodiny)
- postavy z plastelíny - matka, otec (4 hodiny)

PIATY ROČNÍK

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA, 5.ROČNÍK

Vo vyučovacom procese Slovenský jazyk a literatúra sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o dve vyučovacie hodiny. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov - opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva Slovenského jazyka a literatúry daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Slovenský jazyk a literatúra pre žiakov s ĽMP/ variant A 5. ročník základnej školy

Obsahom navýšenej hodinovej dotácie je:

Jazyková komunikácia:

Opakovanie poznatkov zo 4. ročníka:

- rozlišovanie samohlások, dvojhlások, spoluhlások/
- písanie „i“ po mäkkých spoluhláskach a „y“ po tvrdých spoluhláskach (6 hodín)

Upevňovanie učiva:

- obojaké spoluhlásky – b, m, p (6 hodín)
- podstatné mená – rod, číslo (6 hodín)
- rozlišovanie a určovanie všeobecných a vlastných podstatných mien (6 hodín)
- tvorenie viet s danými slovami, dopĺňanie vhodných slov do viet (6 hodín)

Čítanie a literatúra:

- doplnkové čítanie /poézia, próza/ – knihy z triednej knižnice (6 hodín)
- reprodukcia textov pomocou otázok (6 hodín)
- reprodukcia kratších textov, členenie textu (6 hodín)
- technika čítania – hlasné čítanie, intonácia (6 hodín)
- dramatizácia deja rozprávky (6 hodín)

Vo vyučovacom procese Matematika sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o jednu vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva Matematiky daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Matematika pre žiakov s ĽMP/ variant A 5. ročník základnej školy

Obsahom navýšenej hodinovej dotácie je:

Aritmetika:

Opakovanie učiva zo 4. ročníka :

- sčítanie dvojciferného čísla s jednociferným s prechodom cez základ v obore do 100 (2 hodiny)
- odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného s prechodom cez základ (5 hodín)
- riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie v obore do 30 (3 hodiny)
- riešenie jednoduchých slovných úloh na delenie v obore do 30 (3 hodiny)
- jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie (5 hodín)

Rad čísel – jednotky, desiatky, stovky, tisícky (5 hodín)

Precvičovanie a upevňovanie sčítavania a odčítavania v obore do 1000 (5 hodín)

Geometria:

Upevňovanie učiva:

- premieňanie jednotiek (m - dm, m - cm, dm – cm) (5 hodín)

PRACOVNÉ VYUČOVANIE, 5.ROČNÍK

Vo vyučovacom procese Pracovné vyučovanie sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o jednu vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva Pracovného vyučovania daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Pracovné vyučovanie pre žiakov s ĽMP/ variant A 5. ročník základnej školy

Obsahom navýšenej hodinovej dotácie sú:

Práce v domácnosti:

- príprava pokrmov (5 hodín)
- šitie, vyšívanie (8 hodín)

Pestovateľské práce:

- zber liečivých rastlín, založenie herbára (5 hodín)
- pestovanie strukovín (5 hodín)

Práce v dielni:

- práce s papierom a kartónom (5 hodín)
- práce s drevom, s kožou (5 hodín)

SIEDMY ROČNÍK

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA, 7. ROČNÍK

Vo vyučovacom predmete **slovenský jazyk a literatúra** sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o dve vyučovacie hodiny, a to konkrétne o jazykovú komunikáciu a literárnu výchovu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva slovenského jazyka a literatúry daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Jazyková komunikácia

Obsahom navýšenej hodinovej dotácie sú tematické celky:

Aktivizácia poznatkov zo 6. ročníka 6 hodín

- písanie i po mäkkých spoluhláskach, y po tvrdých spoluhláskach,
- vybrané slová po b, p, m,
- vybrané slová po r, s, v, z,

Tvaroslovie 18 hodín

- podstatné mená,
- prídavné mená,
- slovesá,

Opakovanie a zhrnutie učiva 9 hodín

- opakovanie slovies,
- opakovanie podstatných a prídavných mien.

Rozvoj komunikačných zručností v emocionálnej oblasti 33 hodín

Program „ Emocionálny kompas“ pre žiakov 7. ročníka.

MATEMATIKA, 7. ROČNÍK

Vo vyučovacom predmete **matematika** sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o **jednu** vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva matematiky daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

MATEMATIKA pre žiakov s ĽMP/ variant A 7. ročníka základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet matematika, schváleného ako súčasť ŠVP pre primárny stupeň špeciálnej základnej školy pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016

Rozsah vyučovacieho predmetu:

5 vyučovacích hodín týždenne

Vzhľadom na ŠVP rozšírené o 1 vyučovaciu hodinu týždenne – 33 hodín ročne:

Prostredníctvom uplatňovania aktivizujúcich metód, zvlášť didaktických hier a využívania IKT budeme:

- opakovať a prehĺbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- osvojiť si násobenie a delenie mimo oboru násobilky,
- vedieť písomne násobiť trojciferné číslo jednociferným činiteľom,
- vedieť písomne deliť jednociferným deliteľom bez zvyšku,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel do milióna,
- vedieť používať kalkulačku na sčítanie a odčítanie,
- osvojiť si jednoduché konštrukcie kružidlom,
- vedieť vyznačovať a rysovať uhly,
- osvojiť si výpočet obvodu rovinných obrazcov.

Obsahom navýšenej hodinovej dotácie je:

ARITMETIKA

Násobenie a delenie mimo oboru násobilky – písomne *5 hodín*

Príklady typu:

3 . 13 = 39 2 . 15 =

39 : 3 = 13 30 : 2 =

Delenie so zvyškom *4 hodiny*

- násobok daného čísla, vyznačovanie na číselnej osi

- pojmy – neúplný podiel, zvyšok

- výpočet neúplného podielu,

- príklady na delenie so zvyškom v obore do 100.

Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000 *5 hodín*

1. Násobenie a delenie číslami 10, 100, 1 000, využitie na praktickom premieňaní jednotiek dĺžky, hmotnosti a objemu.

2. Písomné násobenie maximálne trojciferného čísla jednociferným činiteľom.

3. Písomné delenie jednociferným deliteľom bez zvyšku.

Číselný obor do milióna *7 hodín*

1. Numerácia do milióna, porovnávanie čísel, zaokrúhľovanie čísel na tisícky, desaťtisícky, stotisícky, milióny.

2. Písomné sčítanie a odčítanie čísel do 100 000. Príklady typu 235 500

<u>- 15 865</u>

3. Riešenie jednoduchých slovných úloh.

4. Používanie kalkulačky a kalkulačky na mobilnom telefóne a v počítači na sčítanie a odčítanie.

GEOMETRIA

Jednoduché konštrukcie kružidlom *5 hodín*

1. Prenášanie, porovnávanie úsečiek, grafický súčet úsečiek, násobok úsečiek.

2. Konštrukcie trojuholníka (z troch strán) pomocou kružidla.

Geometrické telesá *2 hodiny*

Popis základných vlastností – guľa, valec.

Uhol *2 hodiny*

1. Vyznačovanie a rysovanie uhla, popis uhla.

2. Pojmy – pravý uhol, priamy, ostrý, tupý uhol.

3. Precvičovanie na rovinných obrazcoch (štvorec, obdĺžnik, trojuholník).

Obvod rovinných obrazcov *3 hodiny*

1. Obvod trojuholníka.

2. Obvod obdĺžnika.

3. Obvod štvorca.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE, 7. ROČNÍK

Vo vyučovacom predmete **pracovné vyučovanie** sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o **jednu** vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva pracovného vyučovania daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE pre žiakov s ĽMP/ variant A 7. ročníka základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet pracovné vyučovanie, schváleného ako súčasť ŠVP pre primárny stupeň špeciálnej základnej školy pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016

Rozsah vyučovacieho predmetu:

5 vyučovacích hodín týždenne – 165 hodín ročne

Vzhľadom na ŠVP rozšírené o 1 vyučovaciu hodinu týždenne – 33 hodín ročne:

Posilnenie časovej dotácie vo vyučovacom predmete bude využité na rozvíjanie manuálnych zručností a návykov žiakov, ich jemnej motoriky, vizuomotorickej koordinácie, zvyšovanie rozumovej úrovne pri konštrukčných úlohách, vytváranie pracovných návykov a pozitívneho vzťahu k práci s cieľom čo najlepšej prípravy pre potreby praktického života v rodine a spoločnosti a na podporu všestranného rozvoja žiakov.

Žiaci budú získané poznatky precvičovať, upevňovať a rozširovať v zložkách **sebaobslužné činnosti** *6 hodín* (osobná hygiena, hygiena domácnosti), **práce v domácnosti** *8 hodín* (príprava pokrmov, šitie, pletenie, háčkovanie), **pestovateľské práce** *8 hodín* (úprava a spracovanie pôdy – rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok, zvyšovanie úrodnosti, prirodzená ochrana a spolužitie rastlín, zber plodín, úprava pôdy po zbere, uskladnenie, úžitková záhrada, viazanie a aranžovanie kvetín). V rámci zložky **práce v dielni** *8 hodín* sa hodinová dotácia použije na zmenu kvality kompetencií žiakov v oblastiach (práce s papierom a kartónom, modelovanie, montážne a demontážne práce, práca s drevom, kovom, s plastmi, s kožou, s rozličným materiálom). V rámci vzdelávacej oblasti **základy technického kreslenia** *3 hodiny* sa obsah

aplikuje v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú. Rysovanie rovnobežiek, základné vlastnosti rovnobežiek. Kružnice, rysovanie kružníc.

Počas zvýšenej časovej dotácie sa budeme zameriavať aj na rozvíjanie reči, vytváranie spolupráce a priateľstva, osvojovanie si kultúrnych návykov, každodenné utvrdzovanie návykov osobnej hygieny a bezpečnosti pri práci.

ÔSMY ROČNÍK

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA, 8.ROČNÍK

Vo vyučovacom procese Slovenský jazyk- Jazyk a komunikácia zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o **jednu** vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva **Slovenského jazyka** daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Veta,slovo,slabika,hláska	(3hodiny)
Vybrané slová	(4 hodiny)
Tvaroslovie- Podstatné mená	(4 hodiny)
Prídavné mená	(4 hodiny)
Slovesá	(4hodiny)
Zámená	(4 hodiny)
Číslovky	(4 hodiny)
Skladba- Holá a rozvitá veta	(3 hodiny)
Súvetie	(3 hodiny)

MATEMATIKA, 8.ROČNÍK

Vo vyučovacom procese Matematika - Aritmetika zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o **jednu** vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva **Matematiky** daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Delenie so zvyškom v obore do 100	(3hodiny)
Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000	(6 hodín)
Delenie viacciferných čísel jednociferným deliteľom so zvyškom	(3 hodiny)
Zlomky, Desatinný zlomok	(7 hodín)
Desatinné číslo – Čítanie a písanie desatinných čísel	(3 hodiny)
Zaokrúhľovanie desatinných čísel	(4 hodiny)
Sčítanie a odčítanie desatinných čísel	(3 hodiny)
Násobenie a delenie desatinných čísel desatinnými číslami	(4 hodiny)

MATEMATIKA, 8. ROČNÍK

Vo vyučovacom predmete **matematika** sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o **jednu** vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva matematiky daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

MATEMATIKA pre žiakov s ĽMP/ variant A 8. ročníka základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet matematika, schváleného ako súčasť ŠVP pre primárny stupeň špeciálnej základnej školy pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016

Rozsah vyučovacieho predmetu:

5 vyučovacích hodín týždenne

Vzhľadom na ŠVP rozšírené o 1 vyučovaciu hodinu týždenne – 33 hodín ročne:

Prostredníctvom uplatňovania aktivizujúcich metód, zvlášť didaktických hier a využívania IKT budeme:

- poznať algoritmus písomného delenia jednociferným deliteľom so zvyškom a vedieť ho používať,
- poznať algoritmus písomného delenia dvojciferným deliteľom písomne alebo pomocou kalkulačky,
- poznať a vedieť využívať spôsoby kontroly správnosti výpočtu súčtu alebo rozdielu,
- správne chápať pojem zlomok, vedieť čítať a zapisovať zlomok,
- získať zručnosti v rysovaní a meraní uhlov,
- vedieť vypočítať obsahy štvorca, obdĺžnika a kruhu,
- chápať matematiku ako zdroj prostriedkov na riešenie praktických úloh.

Obsahom navýšenej hodinovej dotácie je:

ARITMETIKA

Opakovanie učiva zo 7. ročníka **Delenie so zvyškom v obore do 100** 3 hodiny

Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000 4 hodiny

Písomné násobenie a delenie prirodzenými číslami 2 až 9.

Číselný obor do milióna 1 hodina

1. Čítanie, písanie a porovnávanie prirodzených čísel v obore do milióna.
2. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do milióna.

Delenie viacciferných čísel jednociferným deliteľom so zvyškom 1 hodina

Delenie so zvyškom číslami 2 až 9.

Písomné delenie viacciferných čísel dvojcifernými deliteľmi aj pomocou kalkulačky

3 hodiny

Písomné násobenie viacciferných čísel dvojcifernými činiteľmi aj pomocou kalkulačky

3 hodiny

Písomné násobenie číslami 10 až 99.

Zlomky 4 *hodiny*

1. Pojem zlomku, delenie celku na zlomky, čítanie a písanie zlomkov.
2. Výpočet zlomku z čísla. Názorné uvedenie rovnosti dvoch zlomkov.
3. Desatinný zlomok, rovnosť desatinných zlomkov.

Desatinné čísla 10 hodín

1. Zápis desatinného zlomku ako desatinného čísla.
2. Čítanie a písanie, porovnávanie, zaokrúhľovanie desatinných čísel.
3. Sčítanie desatinných čísel.
4. Odčítanie desatinných čísel.
5. Násobenie desatinných čísel (násobenie číslami 10, 100, 1 000, násobenie prirodzenými číslami, násobenie desatinnými číslami).
6. Delenie desatinných čísel (delenie dvoch prirodzených čísel – podiel je desatinné číslo, delenie desatinných čísel prirodzeným číslom, delenie desatinných čísel číslami 10, 100, 1 000, delenie desatinných čísel desatinnými číslami).

GEOMETRIA

Uhol 1 hodina

1. Meranie uhla danej veľkosti. Vyznačovanie uhla danej veľkosti.

Obsahy rovinných útvarov 1 hodina

1. Jednotky obsahu
2. Obsah štvorca
3. Obsah obdĺžnika

Obvod a obsah kruhu 1 hodina

1. Dĺžka kružnice, obvod kruhu
2. Obsah kruhu

Geometrické telesá 1 hodina

1. Ihlan – popis základných vlastností
2. Kužeľ - popis základných vlastností.

BIOLÓGIA, 8.ROČNÍK

Vo vyučovacom procese Biológia zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o **jednu** vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva **Biológie** daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Človek ako súčasť živej prírody	(2 hodiny)
Oporná sústava, Kostra človeka, Pohybová a svalová sústava, Obehová sústava	(8 hodín)
Krv, Srdce	(4 hodiny)
Dýchacia sústava, Tráviaca sústava, Vylučovacia sústava, Kožná sústava, Nervová sústava	(10 hodín)
Zmyslové orgány	(2 hodiny)
Duševné zdravie- závislosť od drog	(2 hodiny)
Rozmnožovanie- vývin jedinca, Prenášače a pôvodcovia rozličných ochorení	(4 hodiny)
Účinky rastlín na ľudský organizmus, Jedovaté a zdraviu škodlivé rastliny	(1 hodina)

PRACOVNÉ VYUČOVANIE, 8. ROČNÍK

Vo vyučovacom predmete **pracovné vyučovanie** sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o **jednu** vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva pracovného vyučovania daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE pre žiakov s ĽMP/ variant A 8. ročníka základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet pracovné vyučovanie, schváleného ako súčasť ŠVP pre primárny stupeň špeciálnej základnej školy pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1.9.2016

Rozsah vyučovacieho predmetu:

5 vyučovacích hodín týždenne – 165 hodín ročne*Vzhľadom na ŠVP rozšírené o 1 vyučovaciu hodinu týždenne – 33 hodín ročne:*

Posilnenie časovej dotácie vo vyučovacom predmete bude využité na rozvíjanie manuálnych zručností a návykov žiakov, ich jemnej motoriky, vizuomotorickej koordinácie, zvyšovanie rozumovej úrovne pri konštrukčných úlohách, vytváranie pracovných návykov a pozitívneho vzťahu k práci s cieľom čo najlepšej prípravy pre potreby praktického života v rodine a spoločnosti a na podporu všestranného rozvoja žiakov.

Žiaci budú získané poznatky precvičovať, upevňovať a rozširovať v zložkách:

- **sebaobslužné činnosti** *6 hodín* (osobná hygiena, intímna hygiena dievčaťa a ženy, hygiena domácnosti, veľké upratovanie domácnosti, ručné pranie bielizne, pranie bielizne v práčke, žehlenie podľa značiek na textile),
- **práce v domácnosti** *8 hodín* (príprava pokrmov, pletenie, háčkovanie, starostlivosť o dojča),
- **pestovateľské práce** *8 hodín* (zelenina a pľnohospodárske plodiny, kry a stromy, kvety, izbové rastliny).

V rámci zložky **práce v dielni** *8 hodín* sa hodinová dotácia použije na zmenu kvality kompetencií žiakov v oblastiach (práce s drevom, práce s kovom, práce s plastmi, práca s kožou a koženkou, práce s rozličným materiálom).

V rámci vzdelávacej oblasti **základy technického kreslenia** *3 hodiny* sa obsah aplikuje v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú. Rysovanie uhlov, kolmíc. Rovinné obrazce. Kótovanie rovinných obrazcov. Zhotovovanie náčrtov rovinných obrazcov.

Počas zvýšenej časovej dotácie sa budeme zameriavať aj na rozvíjanie reči, vytváranie spolupráce a priateľstva, osvojovanie si kultúrnych návykov, každodenné utvrdzovanie návykov osobnej hygieny a bezpečnosti pri práci.

Príloha 3

OBSAH VZDELÁVANIA PRE 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA
-
UČEBNÉ OSNOVY

Zoznam použitých skratiek prierezových tém:

Skratka	**Jednotný názov prierezovej témy**
OSR	Osobnostný a sociálny rozvoj
VMR	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
ENV	Environmentálna výchova
MDV	Mediálna výchova
MUV	Multikultúrna výchova
REV	Regionálna výchova a ľudová kultúra
DOV	Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
OŽZ	Ochrana života a zdravia
AIG	AI gramotnosť

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA PRE 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra je vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov so streným stupňom mentálneho postihnutia jedným z kľúčových.

Prostredníctvom rozvíjania materinského jazyka v ústnej a písomnej forme u žiakov cielene budujeme zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa.

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra pozostáva zo zložiek čítanie a literárna výchova, písanie a sloh.

Čítanie a literárna výchova

Požiadavky v súvislosti s nácvikom techniky čítania, čítania s porozumením, reprodukcie obsahu textu u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie je možné zovšeobecniť. Nie je teda možné ani vyžadovať detailné dodržiavanie obsahu vzdelávania určeného pre jednotlivé ročníky. Je potrebné počítať s tým, že jednotliví žiaci môžu prejaviť taký záujem o čítanie, že pomerne ľahko zvládnu jeho techniku a iní, napriek priaznivejšej mentálnej kapacite, nebudú postupovať očakávaným tempom. V takých prípadoch učiteľ hľadá iný spôsob práce so žiakom, pričom však dosahovanie iných cieľov, vrátane obsahu učiva, dokáže patrične odôvodniť.

Nie je záväzné učiť žiaka všetky tvary písmen veľkej a malej, tlačenej a písanej abecedy, pripúšťa sa nácvik čítania aj zápisu iba tvarov písmen veľkej tlačenej abecedy, treba však pamätať na neskorší obmedzený výber textov na čítanie – (malé tlačené písmená).

V prípade, že žiak je schopný pracovať s viacerými tvarmi písma, možno mu pri preberaní každého písmena pridať aj tvar malého tlačeného, veľkého písaného a malého písaného písmena.

Pri výučbe čítania sa môže stať, že úroveň techniky čítania u žiaka presiahne úroveň jeho intelektuálneho a rečového vývinu a nebude v súlade s úrovňou chápania čítaného textu.

Okrem textov na čítanie je preto potrebné takmer vždy využívať aj ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová (osoba, zviera, vec, jav, činnosť, farby, výraz tváre a pod.) alebo skutočné predmety, resp. predvádzanie činností.

Pri nácviku pozornosti žiaka a tých zručností, ktoré predchádzajú učeniu čítať, ale aj pri samotnom vyučovaní čítania dbáme na to, aby sme ho upútali témami jemu blízkymi, ktorých použitie môžu slúžiť ako motivácia, resp. odmena.

Slovenský jazyk a literatúra, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 3+1 hodiny týždenne (132 hodín ročne)

CIEĽ

- Osvojiť nácvik písania ďalších veľkých písmen,
- zvládnuť prepísanie ľahkých viet,
- naučiť sa čítať ľahký text s porozumením,
- naučiť sa (s pomocou) reprodukovať dej jednoduchej rozprávky.

OBSAH

Čítanie

Čítanie textu s porozumením.

Čítanie slabík a slov s **dz, Dz, dž, Dž, w, W, x.**

Čítanie písaného textu. Čítanie detských kníh.

Opakovanie a upevňovanie čitateľských schopností.

Literárna výchova, sloh

Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku.

Počúvanie a prerozprávanie deja jednoduchej rozprávky.

Jednoduchá formulácia odpovedí na otázky z počutého, z čítaného textu. Jednoduchá charakteristika vlastností rozprávkových postáv, porovnávanie kladných a záporných vlastností.

Rozoznávanie témy krátkych básní, ktoré vyjadrujú pozitívne citové vzťahy k ľuďom, zvieratám, prírode, domovu.

Písanie

Nácvik písania **dz, Dz, dž, Dž, G, Ch, L, S, Š, V.**

Opakovanie veľkých písmen, ktoré sa vyskytujú v menách žiakov.

Písanie ľahkých slov podľa diktátu.

Prepisovanie jednoduchých viet.

Utvrdenie písanie vlastného mena, adresy a dátumu narodenia.

Individuálne docvičovanie písmen, ťažkých väzieb.

PROCES

Učíme žiakov citlivo vnímať krátke básne na rôzne témy, postupne chápať jednoduché obrazné prirovnania, obohacovať osobný slovník o nové slová. Často zaraďujeme literárne hádanky, v nich učíme žiakov chápať obrazné prirovnania. Učíme ich porozumieť vtipu.
Prostredníctvom aktívnej slovnej zásoby čo najsamostatnejšie reprodukovať dej obľúbenej rozprávky.

Slovenský jazyk a literatúra, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 3+1 hodiny týždenne (132 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie a upevňovanie čitateľských schopností	12	Opakovanie a upevňovanie čítania osvojených písmen, slabík, slov a viet. Rozvoj správnej techniky čítania.	OSR
Čítanie slabík a slov s novými písmenami	18	Čítanie slabík a slov s písmenami dz, Dz, dž, Dž, w, W, x.	OSR
Čítanie písaného textu	12	Čítanie jednoduchého písaného textu.	OSR
Čítanie s porozumením	14	Čítanie jednoduchých textov s porozumením obsahu. Odpovede na otázky k textu.	OSR
Čítanie detských kníh	8	Čítanie primeraných detských kníh a práca s textom.	MDV
Rozvoj slovnej zásoby	10	Rozširovanie osobného frekvenčného slovníka o slová obsahujúce nacvičované písmená.	OSR
Rozprávka a reprodukcia deja	10	Počúvanie a prerozprávanie deja jednoduchej rozprávky s pomocou učiteľa.	OSR, AIG
Odpovede na otázky	6	Jednoduchá formulácia odpovedí na otázky z počutého a prečítaného textu.	OSR
Charakteristika rozprávkových postáv	6	Jednoduché porovnávanie kladných a záporných vlastností rozprávkových postáv.	OSR
Krátke básne a ich téma	6	Rozoznávanie tém krátkych básní vyjadrujúcich vzťah k ľuďom, zvieratám, prírode a domovu.	ENV, OSR
Nácvik písania nových písmen	8	Nácvik písania dz, Dz, dž, Dž, G, Ch, L, S, Š, V.	OSR
Opakovanie veľkých písmen	4	Opakovanie veľkých písmen vyskytujúcich sa v menách žiakov.	OSR
Písanie slov podľa diktátu	6	Písanie ľahkých slov podľa diktátu.	OSR
Prepis jednoduchých viet	4	Prepisovanie jednoduchých viet.	OSR
Osobné údaje	4	Utvrdzovanie písania vlastného mena, adresy a dátumu narodenia.	OSR
Individuálne docvičovanie písma	4	Docvičovanie problematických písmen a ťažších väzieb podľa potrieb žiakov.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI PRE 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet rozvíjanie komunikačnej schopnosti (ďalej aj „RKS“) je určený pre všetkých žiakov s mentálnym postihnutím. V klinickom obraze mentálnej retardácie sa vyskytujú sprievodné prejavy v neuro-psychickom vývine, vo vývine motoriky, psychiky, citov, vôle a najmä v oblasti komunikácie a reči.

Komunikačná schopnosť je komplexná schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách a to za účelom realizovania určitého komunikačného zámeru.

Komplexnosť znamená, že táto schopnosť zahŕňa všetky jazykové roviny (fonetickofonologickú, lexikálno-sémantickú, morfologicko-syntaktickú, pragmatickú); pokiaľ ide o formy, komunikačná schopnosť zahŕňa všetky spôsoby komunikovania (napríklad hovorený, grafický, neverbálny spôsob komunikácie). Preto je obsah predmetu RKS zameraný na všetky roviny jazyka a všetky formy komunikácie.

Narušená komunikačná schopnosť detí s mentálnym postihnutím má špecifickú etiológiu, symptomatológiu aj metódy intervencie. (Lechta - Matuška, 1995) U detí s mentálnym postihnutím býva zvyčajne vývin reči oneskorený alebo obmedzený.

Obsah predmetu RKS je rámcový. Postupujeme v súlade so zákonitosťami vývinu reči a myslenia žiaka, rešpektujúc priebežne úroveň všetkých jeho schopností (motorika, poznávacie procesy). Počet vyučovacích hodín v týždni je daný rámcovým učebným plánom (ďalej len RUP) vo vzdelávacom programe pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím.

Pre žiakov, ktorí nie sú schopní dorozumievať sa hovorenou rečou (ich reč nie je zrozumiteľná alebo sú úplne nehovoriaci), sa odporúča okrem predmetu RKS zaradiť aj voliteľný predmet Augmentatívna a alternatívna komunikácia. Náhradné a doplnkové komunikačné systémy potom používajú žiaci v bežnej komunikácii a na všetkých vyučovacích predmetoch.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

CIEĽ

Hlavným cieľom predmetu RKS v ŠZŠ je podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a funkčného dorozumievania, stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti jednotlivých žiakov je primerané úrovni rozvinutia poznávacích, psycho-motorických, citových a vôľových predpokladov a schopností.

OBSAH

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti úzko súvisí s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa. Preto ciele aj obsah predmetu musia mať širší záber a orientujú sa na celý komplex dorozumievacieho procesu.

V každodennej komunikácii sa navzájom podmieňujú a prelínajú jednotlivé jazykové roviny a spôsoby komunikácie, preto ich nasledovné členenie je skôr teoretické. Má však zámer usporiadať ciele, obsah a činnosti smerujúce k rozvíjaniu komunikačnej schopnosti do systému.

Obsah musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek.

Pri rozvíjaní komunikačnej schopnosti detí s mentálnym postihnutím stredného stupňa je prioritou obsahová stránka.

Obsah a ciele rozvíjania komunikačnej schopnosti v jednotlivých oblastiach:

Pragmatická rovina jazyka

Cieľ	*Obsah*
Rozvíjať praktické používanie jazyka na dorozumievanie, a to s použitím verbálnych aj neverbálnych komunikačných prostriedkov.	*Porozumenie reči* Komentovanie „tu a teraz“. Komentovaním všetkých činností a pomenovávaním predmetov rozvíjame porozumenie pojmov a ich vzájomných súvislostí. Postupujeme od poznávania skutočných predmetov a javov k obrázkom a porozumeniu pojmov. Kategorizovanie pojmov podľa daných kritérií. Vykonávanie činností podľa komentovania a porozumenia obsahu prehovoru komunikačného partnera. *Rozvíjanie expresívnej reči*

	Námetové hry, pri ktorých žiak môže komentovať svoju činnosť. Vo všetkých hrách kladieme dôraz na hlasné komentovanie činnosti alebo spoločné komentovanie s pomocou učiteľky. Pri hrách sa odporúča používať názorné skutočné predmety, ich miniatúry alebo primerané ilustrácie a obrázky. Nehovoriaci žiaci komentujú s pomocou posunkov, grafických znakov alebo iným náhradným komunikačným prostriedkom. Vytváranie situácií z bežného života tak, aby ich mohli žiaci lepšie pochopiť a komentovať („zažiť ich“) a tým si upevňovať slovnú zásobu. Jednoduché aktívne pomenovávanie v prostredí školy a rodiny, jednoduché vykonávaných alebo prebiehajúcich činností a situácií. Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet, pomenovaní. *Rozhovor* Jednoduchý rozhovor, striedanie role s komunikačným partnerom. Začiatok a ukončenie rozhovoru. Výber a udržanie témy rozhovoru. Výber komunikačných prostriedkov primeraných situácii a komunikačnému partnerovi. Odpoveď na otázku, kladenie otázok. Modelové hry, dramatizácia.
	Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy

Lexikálno-sémantická rovina jazyka

Cieľ	*Obsah*
Rozvíjať slovnú zásobu, chápanie pojmov a ich používanie v komunikácii	Pomenovávanie skutočných predmetov a javov alebo obrázkov. Kategorizovanie pojmov podľa významu s názornými príkladmi a bez nich. (Pri pomenovávaní zároveň ukazujeme na predmet alebo zároveň vykonávame pohyb a pod.) Rozlišovanie a porovnávanie významovo podobných a protikladných pojmov. (Názorne: reč v spojení so zrakovým alebo taktilným vnemom a pod.) Zovšeobecňovanie pojmov. Kľúčové slová. Upevňovanie významu pojmov a súvislostí zážitkovou formou.
	Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy

Morfologicko-syntaktická rovina jazyka

Cieľ	*Obsah*
Rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfologické pravidlá.	Nácvik ohýbania slov, nácvik predložkových väzieb a analógie primerane schopnostiam žiaka s pomocou, názorným a zážitkovým spôsobom,

Aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby (podľa individuálnych schopností žiaka).	maľované čítanie, doplňovanie a opakovanie viet, odvodzovanie slov, tvorba viet a súvetí, rozvoj porozumenia reči
	Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy

Foneticko-fonologická rovina jazyka

Cieľ	*Obsah*
Rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištinktívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností žiaka. Rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť	*Rozvíjanie sluchovej diferenciačnej schopnosti* Hry s nerečovými zvukmi, rozlišovanie rôznych druhov zvukov (zvuky zvierat, štrnganie, búchanie, šuchot, zvonček, píšťalka a pod.), rozlišovanie intenzity a smeru prichádzajúcich zvukov. Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík. Hry so zmenami melódie a tempa reči. Rozlišovanie prvej hlásky v slove. Rozlišovanie dĺžky hlások a slabík. Cvičenia zamerané na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, koordináciu pohybov a správnu výslovnosť.
	Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy

Rozvíjanie rozprávačských schopností (naratív)

Cieľ	*Obsah*
Rozvíjať rozprávačské schopnosti žiakov podľa individuálnych schopností.	Pozorovanie osôb a udalostí v okolí, uvažovanie o nich aj mimo ich bezprostredného vnímania. Jednoduché rozprávanie zážitku podľa osnovy, rozprávanie podľa obrázkov, vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí. Práca s detskými ilustrovanými knihami, leporelami, obrázkami.

Rozvíjanie iných schopností spojených s komunikáciou

Cieľ	*Obsah*
Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie	Poznávanie predmetov a povrchov hmatom, rozvíjanie diferenciačných schopností. Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov.
Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť).	Poznávanie rôznych zvukov, rozlišovanie ich kvality, intenzity, smeru. Poznávanie melódie a rytmu. Cvičenia na zapamätanie melódie a rytmu, riekanky, radu slov, vety a pod. Vnímanie a diferencovanie viditeľných znakov predmetov, osôb a udalostí, vnímanie viditeľných zmien. Cvičenia na rozvíjanie zrakovej pamäti. Cvičenia zrakovej analýzy a syntézy. Rozvíjanie poznávacích procesov: zachovanie, priraďovanie, zoraďovanie, triedenie – kategorizácia Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť)
Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase	Cvičenia pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná orientácia Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti) Intermodalita (audiovizuálny vzťah)
Rozvíjať motorické schopnosti	Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.

Rozvíjať čitateľské a pisateľské schopnosti	Pre osvojovanie čítania analyticko-syntetickou i globálnou metódou je nevyhnutné dosiahnutie určitej úrovne fonologického uvedomenia. Preto je súčasťou obsahu predmetu RKS aj: Rozvíjanie schopnosti diferencovať zvuky reči (slabiky, hlásky a ich dĺžku) hrovou formou. Diferencovanie obrázkov, symbolov alebo znakov. Schematické znázornenie slov. Rytmizovanie riekaniek a detských pesničiek. Rozvíjanie schopnosti orientácie v priestore a v rovine (chápanie a vyjadrenie polohy predmetu hore, dolu, v prostriedku; sledovanie a ukladanie prvkov v rade zľava doprava). Obrázkové (maľované) čítanie. Ak individuálne schopnosti žiaka nedovoľujú osvojovanie si všetkých tvarov písmen, odporúča sa čítanie a písanie len veľkých tlačených písmen.

PROCES

Žiakovi je potrebné umožniť komunikovať takou formou, pre akú má zachované schopnosti a tieto v komunikácii stimulovať a rozvíjať.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína celým vyučovacím procesom. Témy preberané v predmete RKS by mali byť v súlade s témami preberanými najmä v predmete *Slovenský jazyk a literatúra a Vecné učenie*. Na hodine RKS sa učiteľ má so žiakmi zamerať na porozumenie pojmov a súvislostí a precvičovanie ich používania v komunikácii.

Na vyučovaní predmetu RKS odporúčame využívať skupinovú prácu, zážitkové učenie, dramatizáciu a hry.

Vhodnou formou aktivít je cielené vytváranie komunikačných situácií. Túto formu vyučovania možno realizovať na vyučovacej hodine alebo v bloku, v priestoroch triedy alebo v prirodzenom prostredí, ktoré súvisí s komunikačným obsahom alebo témou. Odporúčame rozširovať vytváranie komunikačných situácií a okruh komunikačných partnerov aj do prostredia mimo školy a rodiny, napr. komunikácia v obchode, na pošte, na železničnej stanici a pod. Zameriavame sa na témy z bežného života pre použitie komunikačnej schopnosti v bežnom živote.

U žiakov, ktorých hovorená reč je nezrozumiteľná alebo sú úplne nehovoriaci využívame augmentatívnu a alternatívnu komunikáciu (AAK).

Pri príprave činností pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť odporúčame spolupracovať s logopédom, sledovať odbornú literatúru a odporúčané internetové zdroje, prípadne možnosti ďalšieho vzdelávania v oblasti komunikácie detí a žiakov s ťažko narušenou komunikačnou schopnosťou.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Pragmatická rovina jazyka – porozumenie reči	9	Komentovanie „tu a teraz“. Pomenovávanie predmetov a javov. Poznávanie súvislostí medzi pojmami. Práca so skutočnými predmetmi, obrázkami a situáciami. Vykonávanie činností podľa pokynov a obsahu prehovoru.	OSR, AIG
Pragmatická rovina jazyka – rozvíjanie expresívnej reči	7	Námetové hry, komentovanie činností, pomenovávanie predmetov, činností a situácií. Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet. Využívanie verbálnej a neverbálnej komunikácie.	OSR
Pragmatická rovina jazyka – rozhovor	5	Jednoduchý rozhovor, striedanie rolí komunikačných partnerov. Začiatok a ukončenie rozhovoru. Odpovedanie na otázky, kladenie otázok. Modelové hry a dramatizácia.	OSR
Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy	3	Využívanie hovorenej reči, posunkov, grafických znakov a alternatívnych komunikačných prostriedkov podľa potrieb žiakov.	OSR
Lexikálno-sémantická rovina jazyka	8	Pomenovávanie predmetov, javov a obrázkov. Kategorizovanie pojmov. Rozlišovanie podobných a protikladných pojmov. Zovšeobecňovanie pojmov a upevňovanie ich významu zážitkovou formou.	OSR
Morfologicko-syntaktická rovina jazyka	8	Nácvik ohýbania slov. Predložkové väzby. Maľované čítanie. Doplňovanie a opakovanie viet. Odvodzovanie slov. Tvorba viet a jednoduchých súvetí. Rozvoj porozumenia reči.	OSR
Foneticko-fonologická rovina jazyka – sluchové vnímanie	6	Hry s nerečovými zvukmi. Rozlišovanie zvukov podľa druhu, intenzity a smeru. Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík, hry s melódiou a tempom reči.	OSR
Foneticko-fonologická rovina jazyka – výslovnosť	4	Rozlišovanie prvej hlásky v slove, rozlišovanie dĺžky hlások a slabík. Rozvoj pohyblivosti hovoridiel, koordinácie pohybov a správnej výslovnosti.	OSR
Rozvíjanie rozprávačských schopností	4	Rozprávanie podľa obrázkov, jednoduché rozprávanie zážitku podľa osnovy. Vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí. Práca s leporelami, obrázkami a detskými knihami.	OSR

Taktilné a kinestetické vnímanie	2	Poznávanie predmetov a povrchov hmatom. Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov a diferenciačných schopností.	OSR
Sluchová a zraková gnózia	2	Rozlišovanie zvukov, melódie a rytmu. Rozvoj zrakovej analýzy, syntézy a pamäti. Diferenciácia predmetov, osôb a udalostí.	OSR
Rozvíjanie poznávacích procesov a pamäti	2	Priraďovanie, triedenie, zoraďovanie, kategorizácia. Rozvoj pracovnej, zrakovej a sluchovej pamäti.	OSR
Priestorová a časová orientácia	1	Pravá a ľavá orientácia, orientácia v priestore a v rovine. Nácvik postupností a sekvencií.	OSR
Rozvíjanie motorických schopností	1	Rozvoj oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky a fonograforytmiky.	OSR
Rozvíjanie čitateľských a pisateľských schopností	4	Diferenciácia zvukov reči. Schematické znázornenie slov. Rytmizovanie riekaniek a piesní. Obrázkové čítanie. Orientácia v priestore a v rovine. Čítanie a písanie podľa individuálnych možností žiaka.	OSR, MDV

Poznámka: Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína celým výchovno-vzdelávacím procesom. Obsah vyučovania sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiakov a ich komunikačným potrebám. V prípade potreby sa využívajú augmentatívne a alternatívne komunikačné systémy. Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu.

MATEMATIKA PRE 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Žiak získava prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka. Dôležitý je výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a vhodné učebné prostredie.

Učivo musí byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najprijateľnejšie. Nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

Matematika, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 3+2 hodiny týždenne (165 hodín ročne)

CIELE

- Utvrdiť počtové výkony sčítania a odčítania v obore do 20 s prechodom cez základ,
- vedieť pričítať a odčítať jednociferné číslo od dvojciferného v obore do 100 bez prechodu cez základ 10,
- vedieť prakticky rozlíšiť pár a kus,
- vedieť určovať čas na polhodiny,
- poznať meracie prostriedky dĺžky, hmotnosti a objemu.

OBSAH

Pričítanie jednociferného čísla k dvojcifernému číslu bez prechodu cez základ 10 v obore do 100.

Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného čísla bez prechodu cez základ 10 v obore do 100.

Opakovanie a utvrdenie sčítania a odčítania v obore do 20 s prechodom cez základ 10. Počítanie s kalkulačkou.

Manipulácia s peniazmi Určovanie času.

Pojmy 1 kus, 1 pár.

Jednotky dĺžky 1m a 1 cm. Rysovanie čiar, meranie dĺžky. Jednotka hmotnosti 1 kg, váženie na kilogramy.

Jednotka objemu 1 l, meranie objemu na litre.

PROCES

Matematické vedomosti a zručnosti sa budujú podľa individuálnych schopností žiaka. Prostredníctvom praktických meraní oboznamujeme žiakov s meracími prostriedkami (pravítko, dĺžkový meter, váha, odmerný valec). Konkrétne námety úloh vyplývajú z bežného života mentálne postihnutého žiaka.

Matematika, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 3+2 hodiny týždenne (165 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie sčítania a odčítania do 20	30	Opakovanie a utvrdzovanie sčítania a odčítania v obore do 20 s prechodom cez základ 10. Riešenie jednoduchých praktických úloh.	OSR
Sčítanie v obore do 100 bez prechodu cez základ 10	30	Pričítanie jednociferného čísla k dvojcifernému číslu bez prechodu cez základ 10 v obore do 100.	OSR
Odčítanie v obore do 100 bez prechodu cez základ 10	30	Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného čísla bez prechodu cez základ 10 v obore do 100.	OSR
Počítanie s kalkulačkou	10	Používanie kalkulačky pri riešení jednoduchých matematických úloh.	MDV
Manipulácia s peniazmi	16	Rozpoznávanie mincí a bankoviek, praktické použitie peňazí v bežných životných situáciách.	OSR
Určovanie času	12	Určovanie času na celé hodiny a polhodiny. Orientácia v dennom režime.	OSR
Pojem kus a pár	8	Rozlišovanie pojmov 1 kus a 1 pár v praktických situáciách.	OSR
Jednotky dĺžky	10	Jednotky dĺžky 1 m a 1 cm. Rysovanie čiar, meranie dĺžky pravítkom a metrom.	OSR
Jednotka hmotnosti	8	Jednotka hmotnosti 1 kg. Váženie predmetov na kilogramy. Oboznámenie sa s váhou.	OSR
Jednotka objemu	8	Jednotka objemu 1 l. Meranie objemu na litre. Práca s odmerným valcom a nádobami.	OSR
Praktické merania v každodennom živote	3	Využívanie meracích prostriedkov (pravítko, meter, váha, odmerný valec) v praktických situáciách.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

INFORMATIKA PRE 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov.

Cieľom informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník pri práci s počítačom. Žiaci si prostredníctvom práce s jednoduchými edukačnými počítačovými programami určenými pre výchovu, vzdelávanie a alternatívnu komunikáciu osvojujú obsluhu počítača na elementárnej užívateľskej úrovni, primerane k ich individuálnym schopnostiam. Získané zručnosti im v praktickom živote uľahčia spôsob komunikácie.

Získané zručnosti žiaci upevňujú v medzipredmetových vzťahoch pri práci so špeciálnymi edukačnými programami, ktoré sú ľahko ovládateľné - jednou alebo dvoma klávesami, môžu ich používať aj žiaci s narušenou motorikou rúk.

Odporúčame podľa možností školy, aby mali žiaci vzhľadom k ich individuálnym schopnostiam špeciálne pomôcky pre ovládanie PC ako sú rôzne tlačidlá, držiaky tlačidiel, klávesnice s veľkými aktívnymi plochami, dotykové monitory, polohovacie zariadenia, ktoré nahrádzajú klasickú myš a rôzne komunikátory. Pri vyučovaní predmetu informatika spravidla pri jednom počítači sedí jeden žiak.

Informatika, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 1+1 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

CIELE

- Poznať počítač, monitor, myš, klávesnicu,
- vedieť samostatne zapnúť/vypnúť počítač,
- Vedieť pracovať s myšou a klávesnicou samostatne alebo s pomocou,
- vedieť pracovať s jednoduchým edukačným programom a hrou.

OBSAH

Poznanie a pomenovanie jednotlivých častí počítačovej zostavy (PC, monitor, klávesnica, myš).

Ovládanie klávesnice a myši samostatne alebo s pomocou.

Ovládanie jednoduchej hry:

- pustenie a ukončenie hry samostatne alebo s pomocou.

Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti:

- kreslenie vlastných obrázkov, obrázkov podľa návodu,
- kreslenie voľnou rukou i s použitím nástrojov editora.

Práca s edukačným programom:

- na rozvíjanie vnímania, pozornosti, pamäti, myslenia, jemnej motoriky, koordinácie pohybov,
- na rozvíjanie slovnej zásoby, základov počítania a iné,
- pre alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu.

PROCES

Žiaci pracujú s pomocou učiteľa s ohľadom na ich stupeň postihnutia. Zdokonaľujú si jemnú motoriku.

Prostredníctvom aplikácií, ktoré sú obsahom aj ovládaním primerané stupňu postihnutia žiakov, získavajú základné zručnosti v používaní počítača. Učíme ich ovládať tieto aplikácie pri kreslení, trénovaní počítania a písania.

Informatika, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 1+1 hodiny týždenne (66 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Oboznámenie sa s počítačovou zostavou	8	Poznanie a pomenovanie jednotlivých častí počítačovej zostavy (PC, monitor, klávesnica, myš). Funkcie jednotlivých častí.	OSR
Zapínanie a vypínanie počítača	4	Samostatné alebo podporované zapnutie a vypnutie počítača. Dodržiavanie správnych postupov.	OSR, OŽZ
Ovládanie myši	10	Nácvik práce s myšou. Klikanie, dvojklik, označovanie objektov, presúvanie ukazovateľa.	OSR
Ovládanie klávesnice	8	Nácvik práce s klávesnicou. Rozpoznávanie klávesov a ich používanie pri jednoduchých činnostiach.	OSR
Jednoduché počítačové hry	6	Spustenie a ukončenie jednoduchej hry samostatne alebo s pomocou. Rozvoj orientácie a koordinácie.	OSR
Grafický editor – kreslenie voľnou rukou	6	Kreslenie vlastných obrázkov voľnou rukou.	OSR
Grafický editor – kreslenie podľa návodu	5	Kreslenie jednoduchých obrázkov podľa predlohy alebo návodu.	OSR
Grafický editor – využívanie nástrojov	5	Kreslenie a vyfarbovanie s použitím nástrojov grafického editora.	OSR
Edukačné programy na rozvoj poznávacích funkcií	4	Programy rozvíjajúce vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, koordináciu pohybov a jemnú motoriku.	OSR
Edukačné programy na rozvoj školských zručností	4	Programy na rozvoj slovnej zásoby, základov počítania a ďalších vzdelávacích zručností.	OSR
Alternatívna a augmentatívna komunikácia	4	Využívanie počítačových programov na podporu komunikácie podľa individuálnych potrieb žiakov.	OSR, AIG
Opakovanie a upevňovanie zručností	2	Opakovanie a upevňovanie základných zručností pri práci s počítačom, myšou, klávesnicou a edukačnými programami.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

VECNÉ UČENIE PRE 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu vecné učenie je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.

Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek spôsobom prijateľným pre žiakov s mentálnym postihnutím

Z prírodovednej oblasti sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo spoločenskovednej oblasti poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Vecné učenie, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne (99 hodín ročne)

CIELE

- Vedieť sa orientovať v časti obce, kde sa nachádzajú verejné zariadenia a úrady,
- poznať zmeny skupenstva vody,
- vedieť, ako ochraňovať čistotu vody a šetriť pitnou vodou,
- vedieť pomenovať hlavné časti tela cicavcov a jednoducho ich charakterizovať,
- poznať železničnú, leteckú a lodnú dopravu,
- vedieť sa orientovať v širších príbuzenských vzťahoch.

OBSAH

Škola a okolie školy

Orientácia v širšom okolí školy, názvy ulíc, námestí.

Adresa školy, bydliska.

Orientácia v čase a v priestore

Kalendár : dni, týždne, mesiace, určovanie a písanie dátumu. Významné udalosti v živote slovenského národa.

Určovanie času na hodinkách.

Určovanie miesta: vpredu, vzadu, blízko, ďaleko, vpravo, vľavo, pod, nad, pred, za.

Príroda

Živá príroda.

Zvieratá

Najznámejšie cicavce, vtáky, plazy, ryby, hmyz:

- hlavné časti tela,
- pokrytie tela,
- pohyb,
- prijímanie potravy,
- starostlivosť o potomstvo. Starostlivosť o zvieratá. Ochrana živočíchov.

Rastliny

Liečivé rastliny. Jedlé a jedovaté huby.

Ovocie a zelenina. Zber a spracovanie úrody.
Prírodná rezervácia. Správanie človeka v prírode. Ochrana živočíchov a rastlín. Neživá príroda. Zmeny skupenstva vody (voda, ľad, para). Hmla, mráz, inovať, sneh, dážď. Prameň, potok, rieka, jazero, rybník, more.
Pitná a úžitková vody. Ochrana vody. Znečisťovanie vzduchu, ochrana ovzdušia.

Starostlivosť o zdravie
Precvičovanie ošetrenia odreniny, drobnej reznej rany a ošetrovania chorého v rodine. Správna životospráva, spánok, odpočinok.
Význam osobnej hygieny a čistoty prostredia pre zdravie.
Dôsledky fajčenia a požívania alkoholických nápojov na ľudský organizmus.

Rodina, obec
Verejné zariadenia a úrady: miestny a mestský úrad, pošta, zdravotné stredisko, policajná stanica, požiarna stanica, autobusová a železničná stanica – orientácia v týchto častiach obce, mesta.
Širšie príbuzenské vzťahy : teta, strýko, bratranec, sesternica. Ochrana žiakov pred zneužitím neznámymi osobami.

Doprava, pravidlá cestnej premávky
Cestovanie vlakom: železničná stanica, cestovné lístky. Osobný a nákladný vlak. Letecká doprava: lietadlo, letisko.
Lodná doprava: loď, prístav.

PROCES

Učivo o neživej prírode spájame s konkrétnou činnosťou, pri ktorej žiaci pozorujú zmeny skupenstva vody. Pozorujú tiež pôsobenie počasia na skupenstvo vody v jednotlivých ročných obdobiach. Oboznamujeme ich s dôsledkami nešetrného ľudského správania k vode a ovzdušiu, vedieme ich k ekologickému správaniu. Počas vychádzky pozorujú život v okolí potoka, rieky alebo jazera (rastlinstvo a živočíšstvo).
Podľa miestnych podmienok sa žiaci oboznamujú s verejnými zariadeniami a úradmi prostredníctvom návštevy daného miesta a pozorovaním prostredia.

Vecné učenie, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne (99 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Škola a okolie školy	8	Orientácia v širšom okolí školy. Názvy ulíc a námestí. Adresa školy a bydliska.	OSR, RVK
Orientácia v čase	8	Kalendár. Dni, týždne, mesiace. Určovanie a písanie dátumu. Významné udalosti v živote slovenského národa. Určovanie času na hodinkách.	OSR, RVK
Orientácia v priestore	6	Určovanie polohy: vpredu, vzadu, blízko, ďaleko, vpravo, vľavo, pod, nad, pred, za.	OSR
Živá príroda – cicavce	7	Najznámejšie cicavce. Hlavné časti tela, pokrytie tela, pohyb, prijímanie potravy a starostlivosť o potomstvo.	ENV
Živá príroda – vtáky, plazy, ryby a hmyz	8	Hlavné časti tela, pokrytie tela, pohyb, prijímanie potravy, starostlivosť o potomstvo.	ENV
Starostlivosť o zvieratá a ochrana živočíchov	5	Starostlivosť o zvieratá. Ochrana živočíchov.	ENV
Rastliny a huby	8	Liečivé rastliny. Jedlé a jedovaté huby.	ENV, OŽZ
Ovocie a zelenina	5	Ovocie a zelenina. Zber a spracovanie úrody.	ENV
Ochrana prírody	4	Prírodná rezervácia. Správanie človeka v prírode. Ochrana rastlín a živočíchov.	ENV
Zmeny skupenstva vody	5	Voda, ľad, para. Hmla, mráz, inovať, sneh, dážď.	ENV
Vodstvo	4	Prameň, potok, rieka, jazero, rybník, more.	ENV
Ochrana vody a ovzdušia	4	Pitná a úžitková voda. Ochrana vody. Znečisťovanie vzduchu a ochrana ovzdušia.	ENV
Starostlivosť o zdravie	4	Ošetrovanie odrenín, drobných rezných rán a starostlivosť o chorého v rodine.	OŽZ
Zdravý životný štýl	3	Správna životospráva, spánok a odpočinok. Význam osobnej hygieny a čistoty prostredia.	OŽZ
Prevencia závislostí	2	Dôsledky fajčenia a požívania alkoholických nápojov na ľudský organizmus.	OŽZ
Rodina a príbuzenské vzťahy	4	Teta, strýko, bratranec, sesternica. Orientácia v širších príbuzenských vzťahoch.	OSR, VMR
Verejné zariadenia a úrady	4	Miestny a mestský úrad, pošta, zdravotné stredisko, policajná stanica, požiarna stanica.	OSR
Stanice a orientácia v obci	2	Autobusová a železničná stanica. Orientácia v týchto častiach obce a mesta.	DOV
Ochrana pred neznámymi osobami	1	Ochrana žiakov pred zneužitím neznámymi osobami.	OŽZ

Železničná doprava	3	Železničná stanica, cestovné lístky, osobný a nákladný vlak.	DOV
Letecká doprava	1	Lietadlo a letisko.	DOV
Lodná doprava	1	Loď a prístav.	DOV
Opakovanie a upevňovanie učiva	2	Upevňovanie poznatkov z oblasti prírody, zdravia, rodiny, dopravy a orientácie v obci.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA PRE 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova/náboženstvo v odovzdáva základné náukové predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Ponúka im pomoc pri orientácii v súčasnom svete z biblického hľadiska, kresťanskej tradície a vedie k oboznámeniu a ponuke kresťanského štýlu života. Umožňuje konfrontovať sa s veľkými existenčnými otázkami človeka a hľadať na ne odpovede. Zároveň je aj službou spoločnosti, kde napomáha výchove detí a mladých ľudí najmä svojím preventívnym systémom. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi. Je výchovou k zodpovednosti za vlastné konanie, učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať ani nebyť manipulátormi, chápať vlastné konanie i konanie druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií.

Náboženská výchova, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- získajú povedomie úcty k jedinečnosti a neopakovateľnosti každej živej bytosti, zvlášť človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- prehĺbia si vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o dôležitom poslaní Panny Márie v dejinách spásy,
- naučia sa vnímať v životoch svätých Božie pôsobenie a výzvu nasledovať ich,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- nadobudnú orientáciu v morálnych hodnotách, ktoré vyplývajú z Desatora a patria ku kresťanskému životnému štýlu,
- zorientujú sa v otázkach, ktoré prináša dnešná spoločnosť a v kresťanskom postoji voči nim,
- uplatnia vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- objavia potrebu modlitby a sviatostného života pre svoj vzťah s Bohom a ľuďmi,
- získajú poznatky o iných náboženstvách, čo ich vedie k vzájomnej tolerancii,
- nadobudnú vzťah oddanosti k Trojjedinému Bohu, jeho zákonom a výzve k budovaniu jeho kráľovstva,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú svoju vieru v Ježiša Krista ako Pána a Spasiteľa,
- uplatnia v živote výzvu byť Ježišovými učeníkmi a odovzdávať jeho posolstvo vo svojom okolí.

Ročníková téma: Poznávanie cez dialóg

V tomto veku dieťa stále viac nadväzuje a rozvíja vzťahy s okolitým svetom formou dialógu. Dialóg rozvíja nie len verbálne ale aj symbolicky. To mu umožňuje vstúpiť do sveta symbolov slávenia. Rozvíja rozmer oslavy Boha cez gestá a postoje, v ktorých sa zjednocuje so spoločenstvom, čo ho uschopňuje rozvíjať vzťahy nie len s ľuďmi ale aj s Bohom.

Ročníkový cieľ:

Spoznávať spôsoby komunikácie Boha s ľuďmi. Nadchnúť sa pre komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova. Prostredníctvom komunikácie sa približovať k Bohu a k ľuďom.

Rozvoj kompetencií:

komunikačné, kultúrne, občianske, existenciálne.

Náboženská výchova, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Boh hovorí človeku	7	Sväté písmo – posvätná kniha Byzantská misia na území Veľkej Moravy žiaci vierozvestov – sv. Gorazd a sv. Bystrík	OSR, MDV, ENV
Dialóg Boha a človeka	7	modlitba ako dialóg modlitba ako prosba, nárek, chvála, vďaka tanec, spev, slávenie, mlčanie ako modlitba miesto a čas modlitby v živote človeka	OSR, MDV, ENV
Náš dialóg s Bohom	7	komunikácia prostredníctvom symbolu náboženské symboly potreba slávenia v živote človeka liturgický rok miesto slávenia – posvätné miesta	OSR, MDV, ENV
Obeta Božieho ľudu	6	obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka náboženský význam slova obeta židovský a kresťanský obetný kult obeta Ježiša Krista sv. omša osobná obeta	OSR, MDV, ENV
Dialóg cez službu	6	Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, kláštorná starostlivosť o chudobných a chorých) starostlivosť o chudobných a chorých v súčasnej farnosti (charita, paliatívna starostlivosť) služba chorým, služba ľudskej rodine a služba Cirkvi a spoločnosti sviatosti služby spoločenstvu (sviatosť manželstva a kňazstva)	OSR, MDV, ENV

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE PRE 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu.

Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Osvojovanie si rôznych pracovných zručností vo vyšších ročníkoch je dôležitým činiteľom predprofesionálnej prípravy.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmysluplnejším a nezávislejším.

Obsah vyučovacieho predmetu sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať.

Obsah vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie je členený na jednotlivé zložky.

Sebaobslužné činnosti – žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Práce v domácnosti – žiaci si osvojujú základné pracovných návyky v domácnosti, zručností potrebné pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

Práce v dielni – žiaci si osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky. Aktivity sú zamerané na práce s drobným materiálom a papierom, montážne a demontážne práce. Vo vyšších ročníkoch je súčasťou tejto zložky aj práca s drevom.

Pestovateľské práce – žiaci sa učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy.

Pracovné vyučovanie, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 5 hodín týždenne (165 hodín ročne)

CIELE

- Upevniť si správne pomenovanie nástrojov a stavebnicových častí,
- zdokonaliť sa pri práci so žehličkou, pri krájaní chleba,
- upevniť zručnosti pri príprave jedál a stolovaní,
- upevniť si manuálne zručnosti pri práci s drevom,
- rozvíjať schopnosť účelne spracúvať materiál.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Precvičovanie samostatnosti pri osobnej hygiene: umývanie rúk, tváre, sprchovanie celého tela, čistenie zubov.

Precvičovanie samostatnosti pri sebaobslužných činnostiach: obliekanie, vyzliekanie, ukladanie odevu a obuvi, používanie vreckovky, úprava účesu, používanie príboru a riadu pri stolovaní a ich odkladanie.

Práce v domácnosti

Upratovanie, utieranie prachu z nábytku, zametanie a umývanie podlahy, čistenie umývadla, oboznamovanie sa s čistiacimi prostriedkami.

Ustlanie postele, skladanie pyžama.

Pranie a sušenie spodnej bielizne, vreckoviek. Zdokonaľovanie sa v žehlení rovných kusov bielizne. Krájanie chleba ručným krájačom, nožom.

Príprava nátierky, obložených chlebíčkov, jednohubiek, servírovanie zeleniny na tanieri. Varenie: príprava čaju, mlieka, kakaa, bielej kávy. Vajíčko natvrdo a namäkko, praženica.

Varenie polievok, zemiakovej a krupicovej kaše. Šitie: jednoduché opravy odevov, predný a zadný steh. Precvičovanie ošetrenia rany.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Zdokonaľovanie praktických činností s náročnejšími úlohami, zvyšovanie požiadaviek na presnosť práce.

Zaväzovanie mašle. Prepichovanie prírodnín a iných predmetov, navliekanie na niť. Kombinované práce s použitím rôznych materiálov.

Práce s papierom a kartónom

Vystrihovanie ozdôb, skladačiek, pásových vystrihovačiek. Výroba mozaiky z farebného papiera, priestorových figúrok. Skladanie papiera podľa čísel.

Balenie darčeka do ozdobného papiera. Práce s textilom

Jednoduchá koláž z rozličného materiálu.

Jednoduché vyšívacie stehy (napríklad krížik) s prihliadnutím na individuálnu úroveň rozvoja motoriky žiaka.

Práce s drevom

Utvrdenie učiva : povrchová úprava dreva, zatĺkanie a vyťahovanie klincov, vŕtanie dier do dreva pomocou vrtákov.

Pílenie dreva pílkou.

Spájanie dreva skrutkami, práca so skrutkovačom. Utvrdzovanie pomenovania jednotlivých nástrojov.

Montážne a demontážne práce

Montáž a demontáž modelov, ukladanie súčiastok. Modely podľa stavebnicových predlôh. Zostavovanie pohyblivých modelov.

Upevňovanie názvov stavebnicových častí a nástrojov.

Pestovateľské práce

Ošetrovanie izbových rastlín.

Príprava pôdy: rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok.

Siatie / sadenie zeleniny a kvetín podľa miestnych podmienok.

Oboznámenie sa s hlavnými druhmi burín a možnosťami ich ničenia.

Pletie záhonov, kyprenie pôdy, prihnojovanie, zavlažovanie.

Pestovanie trvaliek a starostlivosť o ne.

PROCES

Jednotlivé činnosti v pestovateľských prácach prispôsobujeme možnostiam školy a miestnym podmienkam.

Vzhľadom na to, že medzi žiakmi sú veľké rozdiely v úrovni rozvoja motoriky, individuálne zohľadňujeme a prispôsobujeme náročnosť pracovných činností.
Žiakov vedieme k samostatnosti a zdokonaľovaniu manuálnych zručností.

Pracovné vyučovanie, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 5 hodín týždenne (165 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Osobná hygiena	9	Umývanie rúk, tváre, sprchovanie celého tela, čistenie zubov. Rozvíjanie samostatnosti pri osobnej hygiene.	OŽZ
Sebaobslužné činnosti	9	Obliekanie, vyzliekanie, ukladanie odevu a obuvi, používanie vreckovky, úprava účesu, používanie príboru a riadu pri stolovaní a ich odkladanie.	OSR
Upratovanie domácnosti	9	Utieranie prachu, zametanie a umývanie podlahy, čistenie umývadla. Oboznamovanie sa s čistiacimi prostriedkami.	OŽZ
Starostlivosť o lôžko a bielizeň	8	Ustlanie postele, skladanie pyžama, pranie a sušenie spodnej bielizne a vreckoviek.	OSR
Žehlenie	8	Zdokonaľovanie sa v žehlení rovných kusov bielizne.	OŽZ
Príprava jednoduchých pokrmov	12	Krájanie chleba ručným krájačom a nožom. Príprava nátierok, obložených chlebíčkov, jednohubiek, servírovanie zeleniny.	OŽZ
Príprava nápojov a varených jedál	12	Príprava čaju, mlieka, kakaa, bielej kávy. Vajíčko natvrdo, namäkko, praženica. Varenie polievok, zemiakovej a krupicovej kaše.	OŽZ
Šitie a ošetrovanie poranení	8	Jednoduché opravy odevov, predný a zadný steh. Precvičovanie ošetrenia rany.	OŽZ
Práce s drobným materiálom	9	Zaväzovanie mašle, prepichovanie prírodnín a predmetov, navliekanie na niť. Kombinované práce z rôznych materiálov.	OSR
Práce s papierom a kartónom	12	Vystrihovanie ozdôb, skladačiek a pásových vystrihovačiek. Výroba mozaiky z farebného papiera, priestorových figúrok. Skladanie papiera podľa čísel. Balenie darčeka do ozdobného papiera.	OSR
Práce s textilom	8	Jednoduchá koláž z rozličného materiálu. Jednoduché vyšívacie stehy (napr. krížik) podľa individuálnych možností žiakov.	OSR
Práce s drevom – základné pracovné operácie	12	Povrchová úprava dreva, zatĺkanie a vyťahovanie klincov, vŕtanie dier pomocou vrtákov, pílenie dreva pílkou.	OSR
Práce s drevom – spájanie materiálu	8	Spájanie dreva skrutkami, práca so skrutkovačom.	OSR
Nástroje a ich pomenovanie	4	Utvrdzovanie pomenovania jednotlivých nástrojov a ich použitia.	OSR

Montážne a demontážne práce	10	Montáž a demontáž modelov, ukladanie súčiastok, modely podľa stavebnicových predlôh, zostavovanie pohyblivých modelov.	OSR
Stavebnicové časti a nástroje	4	Upevňovanie názvov stavebnicových častí a nástrojov.	OSR
Ošetrovanie izbových rastlín	4	Základná starostlivosť o izbové rastliny.	ENV
Príprava pôdy	4	Rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok.	ENV
Siatie a sadenie rastlín	4	Siatie a sadenie zeleniny a kvetín podľa miestnych podmienok.	ENV
Buriny a starostlivosť o záhony	4	Poznávanie hlavných druhov burín a ich odstraňovanie. Pletie záhonov, kyprenie pôdy.	ENV
Zavlažovanie a prihnojovanie	3	Prihnojovanie a zavlažovanie rastlín.	ENV
Pestovanie trvaliek	2	Pestovanie trvaliek a starostlivosť o ne.	ENV
Opakovanie a upevňovanie pracovných zručností	2	Upevňovanie pracovných návykov, samostatnosti a bezpečnosti pri práci.	OSR, OŽZ

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

HUDOBNÁ VÝCHOVA PRE 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet hudobná výchova ako jeden z výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy sú podmienené špecifickosťou mentálneho postihnutia jednotlivého žiaka, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Vyučovací predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v príťažlivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie, cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

Hudobná výchova, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Viesť žiakov k ľahkej a presnej spevnej artikulácii,
- rozvíjať schopnosť vyjadriť náladu piesne a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom,
- uplatňovať tanečné prvky pri pohybovom stvárnení hudby,
- rozvíjať schopnosť sústredene počúvať inštrumentálne a vokálne skladby,
- oboznámiť žiakov s ďalšími hudobnými nástrojmi.

OBSAH

Rytmické cvičenia, rozlišovanie dynamiky, tempa, rytmu a výškového pohybu jednoduchej melódie.

Detské piesne, ľudové a umelé piesne – Išiel strašiak; Semafor; Čierne oči, choďte spať; Pri Prešporku na Dunaji; Tu je zima zas; Jedna ruža, dve ruže; Chodíme, chodíme; Anička, dušička, kde si bola a iné.

Počúvanie skladieb v regionálnej ľudovej tvorbe a v detskej populárnej piesni.

Poznávanie hudobných nástrojov: bubon, trúbka.

Hudobno-pohybové hry a ľudové tance.

Uplatňovanie tanečných prvkov ako cvalové poskoky, poskočný krok, otočky, úklony. Pokus o osvojenie tanečných krokov polky.

PROCES

V hudobných činnostiach i naďalej vychádzame z individuálnych schopností žiakov. V skladbách na počúvanie učíme žiakov rozoznávať zvuk bubna a trúbky.

Výber piesní na spev a piesní na počúvanie doplníme aj o detskú populárnu pieseň a regionálnu ľudovú tvorbu. Vedieme žiakov k prirodzenému a kultivovanému uplatňovaniu tanečných prvkov pri pohybovom stvárnení hudby.

Hudobná výchova, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Opakovanie hudobných zručností	2	Opakovanie piesní, rytmických a pohybových činností z predchádzajúcich ročníkov.	OSR
Rytmické a sluchové cvičenia	4	Rytmické cvičenia. Rozlišovanie dynamiky, tempa, rytmu a výškového pohybu jednoduchej melódie.	OSR
Detské piesne	4	Nácvik a spev detských piesní primeraných schopnostiam žiakov.	OSR
Ľudové piesne	4	Išiel strašiak, Čierne oči, choďte spať, Pri Prešporku na Dunaji, Chodíme, chodíme, Anička, dušička, kde si bola a ďalšie ľudové piesne.	RVK, OSR
Autorské piesne	3	Semafor, Tu je zima zas, Jedna ruža, dve ruže a ďalšie piesne.	OSR
Spevácka artikulácia a hudobný výraz	2	Rozvíjanie správnej výslovnosti, rytmickej presnosti a vyjadrenia nálady piesne.	OSR
Počúvanie ľudovej hudby	2	Počúvanie skladieb regionálnej ľudovej tvorby.	RVK
Počúvanie detskej populárnej hudby	2	Počúvanie detských populárnych piesní a jednoduchých hudobných ukážok.	MDV
Poznávanie hudobných nástrojov	2	Bubon a trúbka. Rozlišovanie ich zvuku v hudobných ukážkach.	MDV
Hudobno-pohybové hry	2	Pohybové hry spojené s hudbou a spevom.	OSR
Ľudové tance	2	Jednoduché tanečné prvky v ľudových tancoch.	RVK
Tanečné prvky a pohybová improvizácia	2	Cvalové poskoky, poskočný krok, otočky, úklony. Pohybové vyjadrenie nálady hudby.	OSR
Polkový krok	1	Pokus o osvojenie základných krokov polky.	RVK
Hudba a pohyb	1	Prirodzené a kultivované stvárnenie hudby pohybom.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA PRE 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím má nezastupiteľné miesto aj vyučovací predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačná schopnosť, expresívna a receptívna zložka reči, a aj neverbálna forma komunikácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj laterality
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- spoločné výtvarné aktivity pomocou napodobňovania.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s vyučovacími predmetmi slovenský jazyk, hudobná výchova, telesná výchova a pracovné vyučovanie

Výtvarná výchova, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

CIELE

- Rozvíjať a obohacovať získané zručnosti v základných výtvarných technikách,
- kresliť postupne dokonalejší grafický typ postavy človeka v určitej dejovej súvislosti,
- učiť sa zložitejšie a detailnejšie vymodelovať postavu,
- uplatňovať získané výtvarné zručnosti v plošných a priestorových prácach.

OBSAH

Kresba (drievko, perko – tuš, voskový pastel, ceruza, krieda, rudka, suchý pastel, fixka)

- Charakteristické črty ľudskej postavy, odlíšenie mužskej, ženskej a detskej postavy.
- Zobrazovanie ľudskej tváre muža a ženy líniou, farbou a plochou (vlasy, brada, fúzy).

Maľba (akvarelové farby, tempery, štetec, drievko, suchý a mastný pastel)

- Zobrazovanie postáv v určitom prostredí, zobrazovanie situácií typických pre dané prostredie (deti sa hrajú na ihrisku, otec šoféruje v aute, mama varí v kuchyni, lekár ošetruje pacienta).

Plošné a priestorové práce

- Kombinovanie rôznorodých materiálov pri vytváraní kompozičných celkov (dopravné prostriedky, domy v ulici, naša škola).
- Zobrazovanie ľudských a zvieracích figúr používaním výstrižkov rôzneho druhu papiera, dotváranie pozadia - koláž, kombinácia techník.

Modelovanie (hlina, plastelína, modurit, cesto)

- Vyťahovanie drobných detailov vymodelovaných predmetov, zvieracích a ľudských figúr.
- Modelovanie ľudskej hlavy vytvarovaním gule, modelovanie očí a úst (vtláčaním prsta do modelovacieho materiálu), nosa a uší (vyťahovaním).

PROCES

Na základe rozhovoru a priameho pozorovania svojej tváre v zrkadle, ostatných spolužiakov, poukazujeme na charakteristické znaky tváre.

Prostredníctvom rozhovoru o kresbe spresňujeme predstavy žiakov. Vedieme ich k obsahovo a výtvarne rozvinutému námetu, k technicky dokonalejšej kresbe. V maľbe sa zameriavame na témy vyvolané citovými zážitkami z blízkeho prostredia žiaka.

Výtvarná výchova, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Kresba ľudskej postavy	6	Charakteristické črty ľudskej postavy. Odlíšenie mužskej, ženskej a detskej postavy. Kresba ceruzkou, rudkou, kriedou, voskovým pastelom, fixkou a tušom.	OSR
Kresba ľudskej tváre	4	Zobrazovanie ľudskej tváre muža a ženy. Vlasy, brada, fúzy. Práca s líniou, farbou a plochou.	OSR
Maľba postáv v prostredí	6	Zobrazovanie postáv v rôznom prostredí a situáciách (deti na ihrisku, rodičia pri práci, lekár pri ošetrení a pod.). Akvarel, tempera, suchý a mastný pastel.	OSR
Situácie z každodenného života	3	Výtvarné spracovanie bežných životných situácií a zážitkov žiakov.	OSR
Plošné práce z rôznych materiálov	3	Kombinovanie rôznorodých materiálov pri vytváraní kompozičných celkov.	OSR
Koláž a kombinované techniky	3	Zobrazovanie ľudských a zvieracích figúr pomocou výstrižkov papiera. Dotváranie pozadia, koláž, kombinované techniky.	OSR
Priestorové práce	2	Tvorba dopravných prostriedkov, domov, školy a ďalších objektov v priestore.	OSR
Modelovanie predmetov a figúr	3	Modelovanie z hliny, plastelíny, moduritu a cesta. Vyťahovanie detailov modelovaných predmetov, zvierat a postáv.	OSR
Modelovanie ľudskej hlavy	2	Modelovanie hlavy z gule. Tvarovanie očí, úst, nosa a uší.	OSR
Pozorovanie a výtvarné stvárnenie tváre	1	Pozorovanie vlastnej tváre a tvárí spolužiakov. Zachytenie charakteristických znakov.	OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA PRE 8. ROČNÍK PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele a obsah vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sú zamerané na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s mentálnym postihnutím, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností.

S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč. Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypií a tiež na rozvoj komunikačnej schopnosti, s pozitívnym dopadom - okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností - aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie.

Ciele telesnej a športovej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu vo výchovno-vzdelávacom procese, pričom je potrebné ich prispôsobiť a doplniť na základe nutnosti zohľadnenia špecifík vývinu a prejavov žiakov s mentálnym postihnutím

- zvýšenie fyzickej zdatnosti a kondície žiaka,
- zlepšenie senzomotorických schopností,
- zvýšenie úrovne základných pohybových schopností,
- rozvoj cielených a koordinovaných pohybov s dôrazom na meniace sa prostredie a meniace sa aktivity,
- rozvoj prijateľných foriem pohybových aktivít s dôrazom na aktuálny sociálny kontext,
- osvojenie a upevnenie hygienických návykov,
- rozvoj verbálnych schopností,
- funkčne využívať komunikačné prostriedky vo vzťahu k telovýchovným aktivitám,
- zlepšiť prijímanie fyzického kontaktu s iným človekom,
- dodržiavať stanovené pravidlá pri fyzickej aktivite,
- spolupracovať a byť funkčným článkom vo vzájomnej interakcii s inými osobami,
- dodržiavať poradie v skupine,
- uplatňovať sebakontrolu pri pohybovej aktivite,
- zvládať účasť na hrových aktivitách s výmenou rolí,
- vedieť sa prispôsobiť požiadavkám skupiny,
- uplatňovať napodobňovanie pri spoločných pohybových aktivitách,

- uvedomovať si jednotlivé časti svojho tela vo vzťahu k riadenému pohybu,
- vnímať smer v súvislosti s pohybom a orientáciou v priestore (hore, dolu, dopredu, dozadu, vpravo, vľavo...),
- rozvoj hrubej aj jemnej motoriky,
- rozvoj pohybovej koordinácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej a časovo - sledovej pamäti,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- rozvoj schopnosti generalizovať.

Uvedené ciele sa dosahujú prostredníctvom telovýchovných aktivít uvedených v obsahu predmetu:

- poznatky z telesnej kultúry, terminológia (druhy športov, cvikov, pohybov a polôh tela a častí tela pri telovýchovných činnostiach, častí tela, pomenovanie telocvičného náradia, náčinia a používaných pomôcok, atď.),
- základy poradových cvičení (povely poradových cvičení),
- prípravné, kondičné, koordinačné, kompenzačné, uvoľňovacie, vytrvalostné, obratnostné, relaxačné cvičenia,
- pohybové hry,
- rytmické hry a základy tanca,
- základy atletiky,
- turistika, resp. aj plávanie.

Na telesnej a športovej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky: lavička, švédska debna, rebriny, trampolína, molitanové podložky, lopty, plastové obruče, kolky, farebná lepiaca páska, farebné fólie a rôzne iné telocvičné náradie.

Telesná a športová výchova, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 2 hodina týždenne (66 hodín ročne)

CIELE

- Dosiahnuť proporcionálny rozvoj pohybových schopností žiakov,
- zdokonaľovať pohybové zručnosti a návyky,
- rozvíjať koordinačné schopnosti v komplexnom pohybovom prejave žiakov,
- formovať morálne a psychické vlastnosti žiaka prostredníctvom pohybových hier.

OBSAH

Zdravotné cviky

Opakovanie a obmieňanie cvikov z nižších ročníkov.

Chôdza na stepperi, po akupresúrnom chodníku.

Bicyklovanie na rehabilitačnom bicykli.

Nácvik bicyklovania na tricykloch a bicykloch.

Kondičné cvičenia

Chôdza- upevňovanie správneho držania tela, chôdza cez nízke prekážky, v zástupe, vo dvojiciach, v rade.

Chôdza po schodoch s predmetom v ruke. Chôdza vzad.

Chôdza v prírode, po nerovnom teréne vo vzdialenosti viac ako 1 km.

Beh - prirodzený beh s vybehnutím na daný signál zo stoja, z drepu, zo sedu, z ľahu, z kľaku 15 minút.

Beh okolo mét, beh po kružnici, beh po „osmičke“, nácvik behu cez nízku prekážku. Skoky – z miesta daným smerom, znožmo i striedavo.

Preskok nízkych prekážok, napnutej mäkkej gumy do výšky 40 cm. Zoskok z výšky 50 cm na mäkkú podložku do drepu.

Skok do diaľky do pieskoviska.

Poskoky v drepe, poskoky a obraty.

Lezenie – zdokonaľovanie lezenia, podliezania, preliezania. Výstup po šikmej lavičke lezením a plazením.

Zliezanie prírodných prekážok.

Hádzanie a chytanie- zdokonaľovanie hádzania a chytania, gúľanie lopty do cieľa.

Hod lopty do diaľky horným oblúkom, hádzanie a chytanie lopty odrazenej od zeme.
Prehadzovanie cez vyššie prekážky, cez obruče.
Gymnastické cvičenia – chôdza po švédskej lavičke s 3 prekážkami rozmiestnenými na lavičke. Cvičenia rovnováhy a obratnosti. Chôdza po zavesenej lavičke.
Výskok na 4 diely švédskej debny do vzporu kľačmo, z kľaku stoj.
Zdvíhanie plnej lopty v kľaku a v stoji, gúľanie a priťahovanie plnej lopty v kľaku. Cvičenia s gymnastickými posilňovačmi, cvičenia so švihadlami.

Základy akrobatických cvičení
Kolíska, prevaľovanie bokom v ľahu na rovnej podložke s napnutými nohami, prevaľovanie. Kotúľ vpred so správnym zbalením, aj na tvrdej podložke.
Nácvik ľahu vznesmo zo sedu skrčmo kolískou vzad. Zmiešané visy na nízkej hrazde.
Rýchle zmeny polôh a postojov. Rovnovážne cvičenia na dvoch a jednej dolnej končatine. Rovnováha pri pohybe z miesta.

Sezónne činnosti
V zimnom období hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie, bobovanie z mierneho svahu.
V jarnom a letnom období turistika zameraná na chôdzu s prekonávaním terénnych prekážok, preliezanie, podliezanie, preskakovanie nízkych prekážok, dvíhanie a prenášanie drobných predmetov.
Hry a súťaže na orientáciu v teréne.
Odporúča sa plávanie žiakov - podľa možností školy.

Kolektívne činnosti
Naháňačky. Loptové hry s jednoduchými pravidlami zamerané na hádzanie, chytanie, podávanie, prihrávku obojruč trčením, vrchné chytenie obojruč a hry spojené s rýchlym behom. Osvojovanie si jednoduchých pravidiel hier.

Hudobno – pohybové hry
Cval bokom a vpred. Prísunný krok vpred i vzad.
Vyjadrenie trojštvrťového taktu potleskom, podupom, trojdupom. Pohybové vyjadrenie pojmov: vysoko, nízko, ticho, silno, pomaly, rýchlo.

Kondičné a relaxačné cvičenia

Opakovanie a obmieňanie cvikov zameraných na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, na celkovú relaxáciu, prehĺbené lokálne dýchanie, uvoľnené vydychovanie, aktivity na psychické uvoľnenie.

Kondičné cvičenia realizujeme aj v zimnej a letnej prírode.

PROCES

Pohybové hry zaraďujeme do úvodnej, hlavnej alebo záverečnej časti hodiny. Pomocou nich plánovite a cieľavedome rozvíjame potrebné pohybové schopnosti žiakov a zvyšujeme ich záujem o cvičenie. Hry majú mať jednoduchú organizáciu. Pohybová náročnosť a psychické zaťaženie by malo byť primerané k stupňu mentálneho postihnutia žiakov.

Relaxačné cvičenia je vhodné spájať s dýchacími cvičeniami v príjemnej atmosfére, pomaly a uvoľnene.

Telesná a športová výchova, 8. ročník variant B

Časová dotácia: 2 hodina týždenne (66 hodín ročne)

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
Zdravotné cviky	4	Opakovanie a obmieňanie zdravotných cvikov z nižších ročníkov. Chôdza na stepperi a po akupresúrnom chodníku. Bicyklovanie na rehabilitačnom bicykli. Nácvik bicyklovania na trojkolkách a bicykloch. Upevňovanie správneho držania tela, zdravotných pohybových návykov a primeranej samostatnosti.	OŽZ
Kondičné cvičenia	20	Chôdza – upevňovanie správneho držania tela; chôdza cez nízke prekážky v zástupe, vo dvojiciach a v rade; chôdza po schodoch s predmetom v ruke, chôdza vzad a chôdza v prírode po nerovnom teréne. Prirodzený beh s vybehnutím na signál z rôznych polôh, beh okolo mét, po kružnici a po „osmičke“, beh cez nízku prekážku. Skoky z miesta, preskoky nízkych prekážok, skok do diaľky, poskoky a obraty. Lezenie, podliezanie a preliezanie. Hádzanie a chytanie, gúľanie lopty do cieľa, hod lopty do diaľky, hádzanie a chytanie lopty odrazenej od zeme, prehadzovanie cez prekážky a obruče. Gymnastické cvičenia – chôdza po lavičke, rovnováha a obratnosť; cvičenia s plnou loptou, posilňovačmi a švihadlami.	OŽZ, OSR
Základy akrobatických cvičení	8	Kolíska, prevaľovanie bokom a prevaľovanie. Kotúľ vpred so správnym zbalením. Nácvik ľahu vznesmo zo sedu skrčmo kolískou vzad. Zmiešané visy na nízkej hrazde. Rýchle zmeny polôh a postojov. Rovnovážne cvičenia na jednej a dvoch dolných končatinách a rovnováha pri pohybe z miesta.	OŽZ
Sezónne činnosti	5	Hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie a bobovanie. Turistika s prekonávaním terénnych prekážok; preliezanie, podliezanie a preskakovanie nízkych prekážok. Hry a súťaže na orientáciu v teréne. Plávanie podľa možností školy.	ENV, OŽZ
Kolektívne činnosti	14	Naháňačky. Loptové hry s jednoduchými pravidlami. Hádzanie a chytanie, podávanie a prihrávka obojruč trčením, vrchné chytenie obojruč. Hry spojené s rýchlym behom. Osvojovanie jednoduchých pravidiel hier, spolupráce a primeranej reakcie na spoluhráča.	OSR
Hudobno-pohybové hry	6	Cval bokom a vpred. Prísunný krok vpred a vzad. Vyjadrenie trojštvrťového taktu potleskom, podupom a trojdupom. Pohybové vyjadrenie pojmov vysoko, nízko, ticho, silno, pomaly a	RVK, OSR

Tematický celok	Počet hodín	Obsah vzdelávania	Prierezové témy
		rýchlo; koordinácia pohybu s rytmom a jednoduchým pohybovým vzorom.	
Kondičné a relaxačné cvičenia	9	Cviky na lokálne uvoľňovanie horných a dolných končatín a trupu. Cviky na celkovú relaxáciu. Prehĺbené lokálne dýchanie a uvoľnené vydychovanie. Aktivity na psychické uvoľnenie. Kondičné cvičenia realizované aj v zimnej a letnej prírode.	OŽZ, OSR

Poznámka: Prierezové témy sú realizované ako integrálna súčasť vzdelávacieho obsahu predmetu. V učebných osnovách sú označené uvedenými skratkami.

Príloha 4

OBSAH VZDELÁVANIA DISPONIBILNÝCH HODÍN PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

-

UČEBNÉ OSNOVY

ÔSMY ROČNÍK

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA, 8.ROČNÍK

Vo vyučovacom procese Slovenský jazyk- Jazyk a komunikácia zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o **jednu** vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva **Slovenského jazyka** daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Písmená malej a veľkej abecedy	(6 hodín)
Odpis slov	(7hodín)
Slová a jednoduché vety	(10 hodín)
Písanie slov a jednoduchých viet s výskytom písmená ä, ô, Dz, dz, Dž, dž, X, x,Q,q,W,w, Ĺ,ŕ	(10hodín)

MATEMATIKA, 8.ROČNÍK

Vo vyučovacom procese Matematika - Aritmetika zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o **dve** vyučovacie hodiny. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva **Matematiky** daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Písanie čísel 0-10	(6 hodín)
Porovnávanie čísel 0-10	(6 hodín)
Sčítanie a odčítanie v obore do 10	(6 hodín)
Číselný rad 0-20	(6 hodín)
Rozklad čísel 11-20	(6 hodín)
Porovnávanie čísel v obore do 20	(6 hodín)
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s PCZ, bez PCZ	(8 hodín)
Číselný rad 0-100	(6 hodín)
Porovnávanie násobkov čísla 10, v obore 0-100	(6 hodín)
Sčítanie a odčítanie čísel ,ktoré sú násobkom čísla 10	(10 hodín)

INFORMATIKA, 8.ROČNÍK

Vo vyučovacom procese Informatická výchova sa zvyšuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu časová dotácia o **jednu** vyučovaciu hodinu. Posilnenie časovej dotácie sa využije na posilnenie kompetencií žiakov, opakovanie, precvičovanie a upevňovanie učiva **Informatiky** daného štátnym vzdelávacím programom hravou formou s využívaním individuálneho prístupu podľa potrieb žiakov.

Informácie okolo nás - aplikácie na spracovanie grafickej informácie – Skicár, Maľovanie, MS Office – Word (7hodín)

Komunikácia prostredníctvom IKT - Internet, Neinteraktívna komunikácia – elektronická pošta, vyhľadávanie informácii. (7hodín)

Postupy, riešenie problémov - postup, návod, hra, recept, detský programovací jazyk (7hodín)

Princípy fungovania IKT - tlačiareň, skener, CD mechanika, mikrofón, slúchadlá. (7hodín)

Informačná spoločnosť - informačné technológie v škole, bezpečnosť na internete. (5hodín)